

15. ULUSAL TARIM EKONOMİSİ KONGRESİ

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
ZİRAAT FAKÜLTESİ
TARIM EKONOMİSİ BÖLÜMÜ

ÖZET BİLDİRİ KİTABI

6 - 8 Eylül 2023
Çanakkale

MİLLÎ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

ANA SPONSOR

TÜRKİYE BANKASI

ALTIN SPONSORLAR

GÜMÜŞ SPONSORLAR

BRONZ SPONSORLAR

EREN ÜNAL
(EZİNE, ÜRETİCİ)

İSMAİL PEHLİVAN
(BAYRAMIÇ, ÜRETİCİ)

Çiftçilerimize özel İmece Kart'a anında başvuru İşCep'te!

İşCep-Anında İmece Kart menüsünden İmece Kart'a
kolayca başvurabilir, kartınızı istediğiniz şubeden
teslim alabilirsiniz.

**Kefilsiz,
Teminatsız**

12:46
İmece Kart Başvurusu
Sonuç
İmece Kart
Başvurunuz
Başarıyla
Tamamlanmıştır.

İşCep'i
İndirmek için:

İŞLEM DETAYI

15. ULUSAL TARIM EKONOMİSİ KONGRESİ

6-8 EYLÜL 2023 – ÇANAKKALE

EDİTÖRLER:

PROF. DR. SİBEL TAN

PROF. DR. DUYGU AKTÜRK

PROF. DR. ARİF SEMERCİ

DOÇ. DR. BENGÜ EVEREST

DOÇ. DR. ÖZGE CAN NİYAZ ALTINOK

DR. ÖĞR. ÜYESİ SELMA KAYALAK

ARŞ. GÖR. SEMA EZGİ YÜCEER

ARŞ. GÖR. EYLEM DURMUŞ

ISBN: 978-625-8278-31-6

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yayınları Yayın No: 165

Basım Tarihi: 6 Eylül 2023

Basım Yeri: Çanakkale

DÜZENLEYEN KURULUŞLAR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü

Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü

Tarım Ekonomisi Derneği

Avrasya Tarım Ekonomistleri Derneği

DESTEKLEYEN KURULUŞLAR

T. C. Tarım ve Orman Bakanlığı

T. C. Çanakkale Valiliği

T. C. Tarım ve Orman Bakanlığı Çanakkale İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

T. C. Çanakkale İl Özel İdaresi

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TUBİTAK)

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)

KONGRE ONURSAL BAŞKANLARI

Prof. Dr. Cüneyt ERENOĞLU

Prof. Dr. Murat ŞEKER

KONGRE DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Prof. Dr. Sibel TAN

KONGRE DÜZENLEME KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr. Duygu AKTÜRK

Prof. Dr. Arif SEMERCİ

Prof. Dr. Zeki BAYRAMOĞLU

Doç. Dr. Bengü EVEREST

Doç. Dr. Özge Can NİYAZ ALTINOK

Doç. Dr. Mine ÇARDAK

Dr. Öğr. Üyesi Selma KAYALAK

Dr. Öğr. Üyesi Didem HEKİMOĞLU TUNÇ

Dr. Öğr. Üyesi Oğuz TUNÇ

Dr. Uğur İLKDOĞAN

Dr. Zerrin ÇELİK

Arş. Gör. Sema Ezgi YÜCEER

Arş. Gör. Eylem DURMUŞ

KONGRE SEKRETARYASI

Dr. Öğr. Üyesi Alamettin BAYAV

Dr. Fatih ÖZDEN

Arş. Gör. Sema Ezgi YÜCEER

Arş. Gör. Eylem DURMUŞ

Çağlar KAYA

BİLİM KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr. Cuma AKBAY	Kahraman Maraş Sütçü İmam Üniversitesi
Prof. Dr. Handan VURUŞ AKÇAÖZ	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Zeki BAYRAMOĞLU	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Turan BİNİCİ	Harran Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet BOZOĞLU	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Dilek BOSTAN BUDAK	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Ferit ÇOBANOĞLU	Adnan Menderes Üniversitesi
Prof. Dr. Vedat DAĞDEMİR	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Erdal DAĞISTAN	Mustafa Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. İlkay DELLAL	Anakara Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma Handan GİRAY	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan GÜNDÜZ	Malatya Turgut Özal Üniversitesi
Prof. Dr. Şule IŞIN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Bahri KARLI	Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Prof. Dr. Halil KIZILASLAN	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Prof. Dr. Yasemin ORAMAN	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Sibel TAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan VURAL	Uludağ Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KAN	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Köksal KARADAŞ	Iğdır Üniversitesi
Doç. Dr. Güngör KARAKAŞ	Yozgat Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. Görkem ÖRÜK	Siirt Üniversitesi

UNUTAMADIĞIMIZ HOCALARIMIZI RAHMETLE ANIYORUZ

Prof. Dr. A. Fethi AÇIL

Dr. Öğr. Üyesi Metin AKAY

Prof. Dr. Yaşar AKÇAY

Prof. Dr. Suat AKSOY

Prof. Dr. Ali ARAS

Prof. Dr. Tayyar AYYILDIZ

Prof. Dr. Nihat BOZDAĞ

Prof. Dr. Mehmet BÜLBÜL

Prof. Dr. İsmail Coşkun CEYLAN

Prof. Dr. Latif ÇAĞLAYAN

Prof. Dr. M. Cemil ÇALGÜNER

Prof. Dr. Ayhan ÇIKIN

Prof. Dr. Kemal ESENGÜN

Ord. Prof. Dr. Friedrich FALKE

Prof. Dr. Osman GÖKÇE

Prof. Dr. Şefkati GÜLTEN

Prof. Dr. Turan GÜNEŞ

Prof. Dr. Hasan GÜNGÖR

Prof. Dr. Zafer GÜRLER

Prof. Dr. Şevket Raşit HATİPOĞLU

Prof. Dr. Yüksel İŞYAR

Prof. Dr. Faruk KARALAR

Prof. Dr. M. Kazım KÖYLÜ

Prof. Dr. Akın OLGUN

Prof. Dr. İhsan ÖZÇELEBİ

Prof. Dr. Erkan REHBER

Prof. Dr. Zeki SEZER

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Cemal SİVASLIGİL

Prof. Dr. Mustafa SOYSAL

Doç. Dr. Ergün ŞİMŞEK

Prof. Dr. Metin TALİM

Prof. Dr. Ayhan TUFAN

Doç. Dr. Ahmet TURAN

Prof. Dr. Orhan YAVUZ

Prof. Dr. Oğuz YURDAKUL

Prof. Dr. Ziya YURTTAŞ

EMEKLİ HOCALARIMIZA TARIM EKONOMİSİ CAMİASINA KATKILARINDAN DOLAYI TEŞEKKÜR EDERİZ

Prof. Dr. Yaşar AKTAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Tuna ALEMDAR

Doç. Dr. Necdet ANGIN

Prof. Dr. Hüseyin Avni CİNEMRE

Prof. Dr. Cengiz ÇAKIR

Prof. Bahattin ÇETİN

Prof. Dr. Zeynep DERNEK

Prof. Dr. Gülcan ERAKTAN

Prof. Dr. Selahattin Nuri ERAKTAN

Prof. Dr. Onur ERKAN

Prof. Dr. Ahmet ERKUŞ

Dr. Öğr. Üyesi Günay GÜNGÖR

Prof. Dr. Yaşar GÜRGEN

Prof. Dr. Turgut HATUNOĞLU

Prof. Dr. Emin Işıklı

Prof. Dr. İ. Hakkı İNAN

Prof. Dr. Cahit KARAGÖLGE

Prof. Dr. Taner KIRAL

Prof. Dr. Semiha KIZILOĞLU

Prof. Dr. Kezban KONAK

Prof. Dr. Taner KUMUK

Prof. Dr. Ziya Gökalp MÜLAYİM

Prof. Dr. Erdoğan OKTAY

Prof. Dr. Ayşen OLGUN

Dr. Öğr. Üyesi Enver ORHAN

Prof. Dr. Güven ÖZERİN

Prof. Dr. Tayfun ÖZKAYA

Doç. Dr. Ferhan SAVRAN

Prof. Dr. Cemal TALUĞ

Prof. Dr. Hasan TATLIDİL

Prof. Dr. Ömer Faruk YALÇIN

Prof. Dr. Nurettin YILDIRAK

ÖNSÖZ

Her alanda millilik temelinde kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin ekonomisi de tam bağımsız bir milli ekonomi kurmaktan geçmektedir. Bu sebeptir ki Ulu Önder Atatürk'ün üzerinde en çok durduğu konulardan birisi tarımsal kalkınmayı sağlamak olmuştur. Zira onun için “çalışmadan, yorulmadan ve üretmeden, rahat yaşamak isteyen toplumlar; evvela haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini daha sonra da istiklal ve istikballerini kaybetmeye mahkûmdurlar”.

Sahip olduğumuz tarım kültürü ve tarımsal değerlerimizi koruyarak Ar-Ge ve inovasyon yeteneklerini geliştiren, yüksek teknoloji ve dijital dönüşümü hedefleyen, ulusal ve küresel rekabet gücü yüksek, çevre ve doğal kaynakların korunmasını ilke edinen tarımsal yaklaşımlar, ülkemizin temel ekonomik hedefleri arasındadır. Bu bağlamda yaklaşık otuz yıldan beri her iki yılda bir yapılan Ulusal Tarım Ekonomisi Kongrelerinde temel ekonomik hedefler doğrultusunda sektörde yaşanan problemlerin çözümü, kalkınmanın sağlanması, etkin ve uygulanabilir tarım politikası önerilerinin geliştirilmesi, tarım işletmeciliğinde yenilikçi yaklaşımlar konusunda bilimsel araştırmalar tartışılmış, kongre çıktıları tarımın tüm karar alıcılarına ulaştırılmaya çalışılmıştır.

Günümüzde bir taraftan dünya genelinde yaşanan küresel krizler, bir taraftan artan nüfus ve giderek azalan doğal kaynaklara bağlı olarak tarımsal gelirden meydana gelen dalgalanmalar, gıda enflasyonu, girdi ve enerji fiyatlarındaki artışlar, işletme ölçeğine bağlı yapısal sorunlar, gıda güvenliği ile ilgili problemler, küresel iklim değişikliği, su kıtlığı, tarımsal istihdam ve benzeri sorunlar hala sürdürülebilir çözümlere ihtiyaç duyulan sorunlardır. Bu sorunların çözümü tarımla ilgili eğitim birimleri, kurumlar, kuruluşlar, sivil toplum örgütleri ve çiftçilerden oluşan tüm paydaşların katılımıyla ve koordinasyonu ile mümkün olacaktır.

Çanakkale’de Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşunun 100. Yılında yapılan 1 On Beşinci Ulusal Tarım Ekonomisinin amacı; tarımda sürdürülebilirlik çatısı altında, tarımsal işletmecilik, tarım politikaları, kırsal kalkınma, tarımsal yayım, pazarlama, tarım ürünlerinin ticareti, tarımsal finansman, iklim değişikliği ve çevre, teknolojik dönüşüm ve Ar-Ge ile birlikte ülkesel ve evrensel nitelikteki tüm tarım ekonomisi konularının bilimsel bir platformda tartışılmasıdır.

On Beşinci Ulusal Tarım Ekonomisi Kongresi organizasyonunda maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğüne, Ziraat Fakültesi Dekanlığına, Tarım ve Orman Bakanlığımıza bağlı kurum kuruluş ve araştırmacılara, Çanakkale’nin tarımla ilgili tüm yerel paydaşlarına, kongremize maddi destek sağlayan uluslararası, ulusal ve yerel firmalar düzeyindeki sponsorlarımıza, kongre düzenleme kuruluna ve kongremize katılarak bizleri onurlandıran tüm misafirlerimize sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Kongremizin bilimsel programı kapsamında sunumu yapılacak bilimsel araştırmalardan ve kongre bünyesinde gerçekleştirilecek beş ayrı tartışma grubu çalışmalarından elde edilecek bilimsel çıktıların uygulanabilir politikalara dönüştürülerek ülke tarımına ve milli ekonomiye katkı sağlaması en büyük temennimizdir.

Prof. Dr. Sibel TAN
Düzenleme Kurulu Başkanı

15. ULUSAL TARIM EKONOMİSİ KONGRESİ

6-8 EYLÜL 2023

İçindekiler/Contents

Alabalık İşletmelerinin Teknik Etkinliği ve Risk Kaynakları: Isparta ve Muğla İlleri Örneği	13
Tarımsal Yatırımların Değerlendirilmesinde Reel Opsiyon Analizi Literatürünün Gözden Geçirilmesi	17
Türkiye'de Un Sanayi Sektörünün PESTEL Analizi ile Değerlendirilmesi.....	19
Tarım İşletmelerinde Traktör Kullanım Etkinliğinin Analizi	21
Kadınlarda Fonksiyonel Gıda Tüketimini Etkileyen Faktörler: Iğdır İli Örneği	23
Pasin Ovasında Çerezlik Ayçiçeği Üretim Maliyeti, Pazarlaması Ve Etkinlik Analizi.....	27
Çiftçilerin Finansal Okuryazarlık Düzeylerine Yönelik Bir Araştırma; Ağrı İli Örneği	29
Mantar Üretimi İle Üretici Yapısı Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi: Korkuteli Örneği	33
Tarımsal Değer Zincirinin Modellemesinde Kullanılan Destekleyici Araçların İncelenmesi: Biovalue Projesi Örneği	35
Farklı İşletme Tiplerinin Verimlilik Analizleri: Adana İli Yüreğir Ovası Örneği.....	37
Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinde Sigorta Ödeme İstekliliğinin Belirlenmesi: Erzurum İli Pasinler İlçesi Örneği	41
Malatya İlinde Küçük Ölçekli Kayısı İşletmelerinin Sosyo-Ekonomik Özellikleri	43
TR21 Bölgesinde Üreticilerin Risk Faktör ve Risk Yönetim Stratejilerine Yönelik Yargılarının İşletme Tipolojilerine Göre Sınıflandırılması.....	45
İşletmelerde Hayvan Refahının Ekonomik Yönlerinin Değerlendirilmesi	49
Kahramanmaraş İlindeki Küçükbaş Hayvan Üreticilerinin Memnuniyet Durumunu Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi.....	51
Şanlıurfa ilinde Pamuk Üretim Memnuniyetinin Sürdürülebilirliğe Etkisinin Belirlenmesi... 54	
Aydın İli Karpuzlu İlçesi Organik Zeytin Üreticilerinin Üretim Fonksiyonunun İncelenmesi	58
Koyunculuk Üretim Faaliyetinin Faktör Analizi: Batı Akdeniz Bölgesi Örneği.....	60
Kooperatiflerin Mikro İşletme Düzeyinde Finansal ve Mali Tablolar Analizi: Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Örneği.....	63
Çiftçilerin Endüstriyel Kenevir Ekimine Yönelik Düşüncelerinin Değerlendirilmesi	66
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Çerçevesinde Erzurum İlinde Uygulanan Kırsal Turizm Eğitimlerine Katılanların Girişimde Bulunma Durumları Üzerinde Etkili Olan Faktörler	69

Hayvancılıkla Uğraşan Çiftçilerin Sözleşmeli Üretim Modellerine Karşı Tutumlarının Belirlenmesi	73
Uşak İlinde Tarımsal Ürünlerde Coğrafi İşaret Potansiyelinin Değerlendirilmesi	76
Tarımsal Girdi Piyasasını Kim Kontrol Ediyor? Adana Mısır Örneği.....	80
Toprak Yönetiminde Toprak Toplulaştırması Süreci.....	82
Kentsel Alanlardan Kırsal Alanlara Göç Olgusunun Araştırılması; Siirt İli Örneği.....	86
2023 Yılı Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Bölgenin Tarımsal Üretim ve Ticaretine Etkilerinin İncelenmesi	90
Erzurum Büyükşehir Belediyesi Tarım Makine ve Ekipmanlar Parkından Faydalanan İşletmecilere ait Konjonktürün Belirlenmesi	93
Van İli Gürpınar İlçesinde Norduz Koyununun YetiştiriciliğininSürdürülebilirliği Üzerine Bir Çalışma.....	97
Muğla İli Milas İlçesi Ekonomisine Coğrafi İşaretli Ürünlerin Olası Etkilerinin Değerlendirilmesi	99
Dünyada ve Türkiye'de Kırsal Alanda Engellilere Yönelik Sosyal Politika ve Programların Bibliyometrik Analizi.....	101
Türkiye Tarım Sektörü Yeşil Dönüşüm Süreci: Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın Etkileri ve Uyum Politikaları	103
Mısır Ülkesi Pamuk Üretimine Gelişme Faktörleri	107
Türkiye'deki "Mevsimlik Yabancı Tarım İşçilerinin" Durumunun, Hukuku Açısından Dünyadaki Uygulama Örnekleriyle Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi	109
6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Merkezli Depremler Sonrası Tarım ve Gıda Arz Güvenliğinin Değerlendirilmesi	111
İstanbul İli Silivri ve Çatalca İlçelerindeki Bazı Kırsal Mahallelerde Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Değerlendirilmesi.....	115
Türkiye Cumhuriyeti'nin Yüzüncü Yılında Zeytincilik (1923-2023).....	119
Coğrafi İşaretlerin Kullanılabilirliği ve Faydalanıcıların Görüşleri.....	123
Türkiye'de Fındık Destekleme Politikaları ve Üreticilerin Uygulanan Politikalara Karşı Tutumlarının Belirlenmesi: Ordu İli Örneği	127
Eskişehir İlinde Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programından Yararlanan Yatırımcıların Program Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi	129
Türkiye'de Organik Tarımın Yoğunlaşma Katsayısının Belirlenmesi	132
Türkiye'de Buğday, Kuraklık ve Gelişmişlik	136
İklim Değişikliğine Karşı Tarım İşletmelerinin Geçim Kaynakları Kırılganlığının Değerlendirilmesi: Türkiye'de Üzüm Üreticileri Örneği	140

Türkiye’de Kiraz Üretiminin Ekonometrik Analizi	143
Gediz Havzasında İklim Değişikliği Koşullarında Tarımsal Üretim ve Çiftçilerin Uyumu..	147
Türkiye Tarımında Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatına İlişkin Farkındalık Düzeyinin Belirlenmesi: İzmir İli Örneği	150
Çorum İli Çeltik Üreticilerinin İklim Değişikliği Algıları ve Uyum Stratejilerini Etkileyen Faktörler	154
Bitkisel Üretim Sektöründe Yaşanan Gelişmeler.....	157
Türkiye’de Bağcılığın Mevcut Durumu Bağ Alan ve Üzüm Üretim Öngörüsü	159
İklim Değişikliğinin Arıcılık Üzerine Etkileri Ve Uyum Politikası Önerileri	162
Tarımda Sürdürülebilirlik ve Dayanıklılık: Küresel Ölçekte Bilimsel Çalışmalar ve Değişen Paradigmalar.....	165
Türkiye’de İklim Değişikliğinin Tahıl Ürünleri Üretimine Etkisi	167
Tarımsal Desteklerin Arıcılık İşletmelerinin Ekonomik Sürdürülebilirliğine Etkisi: Iğdır İli Örneği.....	169
Şap Hastalığından Kaynaklanan Ekonomik Kayıpların İncelenmesi	171
Tarım Kredileri Karbon Emisyonunu Etkiler Mi? Türkiye Örneği	173
Rejeneratif Tarım: Ekonomik ve Çevresel Sürdürülebilirlik İçin Bir Tarımsal Üretim Modeli	177
Çiftçilerin İklim Değişikliğine Uyum Eylemleri Üzerindeki Etkiler: Menemen Örneği.....	179
Çiftçilerin İnterneti Tarımsal Konularda Kullanımı Üzerine Bir Araştırma.....	182
Akıllı Tarıma Sektörel Bakış.....	184
Tarım Sektöründe AR-GE ve İnovasyon Çalışmaları.....	186
OECD Ülkelerinde Doğrudan Dış Yatırım ve Ekonomik Büyümenin Tarım Sektörüne Etkisi	188
Türkiye’de Tarımsal Ar-Ge Çalışmaları İle İlgili Görüşler	190
Hassas Tarım Tekniğiyle; İç Anadolu Bölgesinde Mekanizasyonun Etkinleştirilmesinin Tarım İşletmelerine Sağlayacağı Ekonomik Rekabet Edebilirlik Fırsatı.....	194
Ziraat Mühendisi Adaylarının Tarım Danışmanlığı Mesleki Yeterlilik ve Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Eğitim Müfredatına Yönelik Görüşleri.....	196
Amerika’da Tarımsal Yayım Sistemi ve Türkiye Açısından Bazı Değerlendirmeler	198
Türkiye’de Tarım Piyasaları İzleme, Değerlendirme Ve Erken Uyarı: Mevcut Durum ve Yeni Yönelimler.....	200
Deniz Balıkçılığında Müsilaj Sorununun Üretici Örgütlerinin Perspektifi ile Değerlendirilmesi	202

Tekirdağ İlinde Toprak Analizi Uygulamalarının Ayçiçeği Üretiminde Enerji Kullanımı Üzerine Etkisi.....	205
Buğday Üreticilerinin Sulama Sistemleri Tercihini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi: Konya İli Örneği	209
Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi ve Tarımsal Etkileşim.....	211
Türkiye’de Yeşil Büyüme ve Yeşil Dönüşüm Perspektifleri.....	215
Balık Değer Zincirinde Gıda Kaybı ve İsrafının Azaltılması: Türkiye’de Çevresel Verimlilik Üzerine Bir Çalışma	218
Türkiye’de Tarımın Su Kısıtı ve İklim Değişikliği Bağlamında Değerlendirilmesi.....	220
Hayvansal Atıklardan Biyogaz Üretim Potansiyelinin Belirlenmesi: Ankara İli Polatlı İlçesi Örneği.....	224
Kuru Kayısı Üreticilerinin Pazarlama Etkinliğinin Belirlenmesi	230
Coğrafi İşaretli Ürünlerin Tüketiciler Açısından Bilinirliği ve Satın Alma Davranışlarına Olan Etkisinin İncelenmesi	232
Yağlı Tohumlarda Türkiye'nin Dünya Pazarındaki Rekabet Gücü.....	236
Türkiye’de Gıda Enflasyonu Belirleyicilerinin ARDL Modeli ile Analizi	239
Tüketicilerin Fonksiyonel Gıdalara Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi: İstanbul İli Örneği	243
Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Gıda Fiyatları İzleme ve Analiz Aracı	245
Kars İlinde Kaz Yetiştiriciliğinin Ekonomik Potansiyeli ve Gelişimi Üzerine Bir İnceleme	248
Yerel Markalı Süt ve Süt Ürünlerine İlişkin Tüketici Tutumlarının Değerlendirilmesi	251
Tüketicilerin Coğrafi İşaretlere İlişkin Bilgi Düzeyinin Belirlenmesi: Adana İli.....	255
Türkiye ve Rusya Arasındaki Hububat ve Yaş Meyve Sebze Ticaretinin Karşılaştırmalı İncelenmesi.....	257
Coğrafi İşaretli Ürünlerin Firma Performansına Etkisi.....	260
Geleneksel ve Coğrafi İşaret Tescilli Kuru Fasulyede Çiftçilerin Eline Geçen Fiyatlar: Ürün Kalitesi ve Mekânsal Özelliklere Göre Bir Değerlendirme	262
Kahve Tüketimi Üzerine Bir Araştırma: Aydın İli Efeler İlçesi Örneği.....	266
Coğrafi İşaretlerde Denetim Etkinliğini Artırma Yöntemleri	268
Tatlı ve Şekerleme Tercihlerini Etkileyen Faktörlerin Analizi: Bursa İli Örneği.....	271
Maviyemiş Üreticilerinin Üretim ve Pazarlama Sorunları.....	273
Süt Sığırcılığı İşletmelerinin Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğine Üyeliğini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi.....	275
Tarımsal Girdi Temininde Tarım Kredi Kooperatiflerinin Rolü: Gaziantep İli Yavuzeli İlçesi Örneği.....	277

Tarımsal Üretici Örgütlerinde Başarıyı Etkileyen Faktörler	281
Türkiye’de Tarımsal Üretici Örgütlenmesi	284
Covid-19 Pandemisinin Tarım Alanındaki Mühendislerin Sosyo-Ekonomik Koşullarına ve Çalışma Yaşamlarına Etkisi: İzmir İli Örneği	287
Çanakkale İli Meyvecilik Sektöründe İşgücü Piyasasının İncelenmesi	291
Tarım Ekonomisi Yükseköğretiminde Tarım Hukuku Dersinin Yeri ve Önemi: Türkiye Özelinde Tespit ve Öneriler	293
Tekirdağ İlinde Kentsel Tarım Potansiyeline Genel Bir Bakış	298
Türkiye’de Fındık Üretimi ve Fındık Fiyatı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	300
Türkiye Bağ Alanlarının Değişimine Nicel Bir Bakış	302
Mısır Yetiştiriciliğinde Toprak ve Su Kaynaklarının Sürdürülebilirliği Açısından Damla Sulama Yönteminin Önemi	304
Tarımsal Ürünlerin İhracat Fiyatlarının Tahminlenmesinde Yapay Sinir Ağlarının Kullanımı	306
Gıda Güvenilirliği Kriterlerinin Türkiye’nin Avrupa Birliği Yaş Meyve Sebze İhracatına Etkisi – Mandalina Örneği	310
Burkina Faso’da Susam Satış Sisteminin Ekonometrik Analizi: Boucle Du Mouhoun Bölgesi Örneği	313
Seçilmiş Yaş Meyve Sebze Ürünleri Ticaretinde Türkiye’nin Rekabet Durumunun Değerlendirilmesi	315
Türk Tarımsal Miras Hukuku Kuralları ve Uygulamasının Kırsal Alanda Kadın Girişimciliği Açısından Değerlendirilmesi	317
Ülkemiz Su Ürünleri Sektörü ve Sorunları: Fethiye İlçesi Örneği	321
Şeker Pancarı Üreticilerinin Sosyo-Ekonomik Özellikleri: Konya İli Cihanbeyli İlçesi Örneği	323

Alabalık İşletmelerinin Teknik Etkinliği ve Risk Kaynakları: Isparta ve Muğla İlleri Örneği

Alamettin BAYAV

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Isparta

Meltem EMRE

Zeytincilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, İzmir

Dilek KARAMÜRSEL

Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Eğirdir/Isparta

Recep Ali EMRE

Zeytincilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, İzmir

Fatma Pınar ÖZTÜRK

Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Eğirdir/Isparta

Süleyman Oğuz KORKUT

Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Eğirdir/Isparta

Kadir ÇAPKIN

Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Eğirdir/Isparta

Sorumlu Yazar: Alamettin Bayav, alamettinbayav@hotmail.com

Özet

Amaç: Bu çalışmanın ana amacı Isparta ve Muğla illerinde faaliyet gösteren alabalık işletmelerinin mevcut kaynakları nasıl kullandığını ve üretim süreçlerini ne kadar verimli bir şekilde gerçekleştirdiğini değerlendiren teknik etkinliklerini hesaplamaktır. Ayrıca işletmelerin sürdürülebilirliği açısından önemli olan risklerin üretici bakış açısıyla belirlenmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Bu amaç için basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile Isparta ilinden 15, Muğla ilinden 35 olmak üzere toplamda 50 alabalık işletmesi seçilmiştir. Veriler yüz yüze yapılan anketlerle derlenmiştir. İncelenen işletmelerde etkinlik ölçümünde parametrik bir yöntem olan stokastik sınır analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada Cobb-Douglas üretim fonksiyonu kullanılmıştır. Oluşturulan modelde bağımlı değişken olarak alabalık üretim miktarı (kg/yıl), bağımsız değişken olarak işgücü (EİB/yıl), işletme alanı (da), yem masrafı (TL/yıl), elektrik masrafı (TL/yıl), su masrafı (TL/yıl) alınmıştır. Risk kaynakları ise likert tipi ölçeklendirilmiş sorular ile belirlenmiştir.

Bulgular: Sonuçlar Muğla ve Isparta illerinde faaliyet gösteren alabalık üreticilerinin yetiştiricilik deneyiminin birbirine yakın olduğunu, Isparta ili üreticilerinin 20.6 yıl, Muğla ili üreticilerinin ise 21.6 yıl deneyime sahip olduğunu göstermektedir. Isparta ilinde üreticilerin %33.33'ü işletme dışı gelire sahipken, Muğla ilinde bu oran %37.14'tür. Genel olarak değerlendirildiğinde işletmecilerin yarıya yakını (%48) ilkokul mezunu iken lisans ve lisansüstü mezunların oranı %32'dir.

Stokastik sınır analizi sonuçları alabalık üretimini açıklamak için kullanılan değişkenlerden yem, elektrik ve su masrafı istatistiksel olarak önemlidir ve alabalık üretim miktarını pozitif yönlü etkilemektedir. Yem, elektrik ve su masrafının %1 artması alabalık üretimini sırasıyla %0.56, %0.16 ve %0.28 artırmaktadır. Kullanılan işgücü alabalık üretimini negatif, işletme alanı pozitif etkilemesine rağmen istatistiksel olarak önemli değildir. Katsayılar ölçeğe göre artan getirinin olduğunu göstermektedir. Teknik etkinlik skorları %46.19 ile %89.53 arasında

değişmekle birlikte ortalama %75.60 hesaplanmıştır. Bu sonuç işletmelerin girdi miktarını %24.40 azaltarak aynı çıktıya ulaşabileceğini ifade etmektedir. İller bazında değerlendirildiğinde Isparta ilinin %76.34, Muğla ilinin ise %75.29 etkinlikle faaliyet gösterdiği belirlenmiştir.

İncelenen işletmeler alabalık üretiminde en büyük risk kaynağı olarak balık ve su ürünleri fiyatlarındaki beklenmedik düşüşleri, girdi fiyatlarındaki artışı, balık ölümlerini, kullanılan yem ve ilaç kalitesindeki düşüklüğü, ürün fiyatlarındaki istikrarsızlıkları, yüksek girdi fiyatlarını görmektedir. Buna karşın alg patlamasını, aile nüfusundaki zaman içindeki değişimi, yemlemedeki bilgi yetersizliğini, üretim alanındaki yetersizliği ve atık yönetiminde karşılaşılan sorunları en düşük risk grubunda değerlendirmişlerdir. İşletmelerin karşılaştıkları en büyük sorunlar girdi maliyetlerinin yüksek olması, pazarlama ve yetiştiricilikte kullanılan suyun yetersiz ve kalitesiz oluşu şeklinde ifade edilmiştir.

Özgünlük/Değer: Önemli bir besin kaynağı olması, ekonomik bir faaliyet olması, yabani balık stoklarının korunmasına yardımcı olması ve kırsal kalkınmaya olumlu etkisi su ürünleri yetiştiriciliğinin önemini her geçen gün artırmaktadır. Alabalık yetiştiriciliği de bu önemlilikte yüksek bir paya sahiptir. Türkiye, dünya alabalık üretiminde önemli bir konumdadır ve İran'dan sonra en büyük üreticidir. Türkiye'nin birçok ilinde ticari olarak alabalık yetiştiriciliği yapılmaktadır. 2021 yılı Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 26500 ton üretimi ile en fazla üretim yapılan il Elazığ'dır. Elazığ'ı 22.000 tonluk üretimiyle Muğla takip etmektedir. Isparta ise 2758 tonluk üretimiyle alabalık üretiminde önemli bir ildir. Bu çalışma ile alabalık üretiminde önemli bir yere sahip Isparta ve Muğla illeri alabalık işletmelerinin kaynak kullanım etkinlikleri ve risk kaynakları belirlenmiştir. Sonuçlar bu işletmelerin nasıl daha etkin çalışabileceğini göstermesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Stokastik Sınır Analizi, Akuakültür, Kültür Balıkçılığı, Tarım Ekonomisi

JEL Kodları: Q10, Q22

Technical Efficiency and Risk Sources of Trout Enterprises: The Case of Isparta and Muğla Provinces

Abstract

Purpose: The primary purpose of this study is to determine the technical efficiency of the trout farms in Isparta and Muğla provinces, which shows how they utilize the resources and how efficiently they perform the production processes. In addition, it is aimed to determine the risks that are important for the sustainability of the farms from the producer's point of view.

Design/Methodology/Approach: For this purpose, a total of 50 trout farms, 15 from Isparta and 35 from Muğla provinces, were selected by simple random sampling method. Data were collected through face-to-face surveys. The stochastic frontier analysis method, which is a parametric method, was used for efficiency measurement in the analyzed farms. Cobb-Douglas production function was used in the study. In the model, while trout production (kg/year) was evaluated as the dependent variable, the labor force (MLU/year), farm land (da), feed cost (TL/year), electricity cost (TL/year), and water cost (TL/year) were evaluated as independent variables. Risk sources were determined with Likert-type scaled questions.

Results: The results showed that the farming experience of the farmers in Muğla and Isparta provinces was close to each other; Isparta province farmers had 20.6 years of farming experience, while Muğla province farmers had 21.6 years of farming experience. While 33.33% of the producers in Isparta province had off-farm income, this rate was 37.14% in Muğla province. In general, almost half of the farmers (48%) were primary school graduates, while the rate of bachelor's and postgraduate graduates was 32%.

Stochastic frontier analysis showed that feed, electricity, and water costs were statistically significant and positively affected trout production. A 1% increase in feed, electricity, and water costs increases trout production by 0.56%, 0.16%, and 0.28%, respectively. Although the labor force used had a negative effect on trout production and the farmland had a positive effect, it was not statistically significant. The coefficients indicated that there were increasing returns to scale. Technical efficiency scores ranged from 46.19% to 89.53%, averaging 75.60%. This result indicates that farms can reach the same output by reducing the input by 24.40%. When evaluated on the basis of provinces, it was determined that Isparta farms had 76.34% efficiency and Muğla farms had 75.29% efficiency.

The farmers surveyed considered unexpected decreases in fish and aquaculture prices, increase in input prices, fish mortality, low quality of feed and medicine, instability in product prices, and high input prices as the most significant source of risk in trout production. On the other hand, algae bloom, changes in family population over time, lack of knowledge in feeding, inadequate farmland, and problems encountered in waste management were rated in the lowest risk group. The most important problems encountered by the farms were expressed as high input costs, marketing, lack of water, and low-quality water used in aquaculture.

Originality/Value: Being an essential source of food and economic activity, helping to protect wild fish stocks and its positive impact on rural development increases the importance of aquaculture day by day. Trout farming has a high share in this importance. Türkiye has an important position in the world trout production and is the largest producer after Iran. Trout

farming is commercially practiced in many provinces of Türkiye. According to 2021 Turkish Statistical Institute data, Elazığ is the province with the highest production, with 26500 tons. Muğla follows Elazığ with 22000 tons of production. Isparta is an important province in trout production, with 2758 tons of production. This study determined resource utilization efficiency and risk sources of trout farms in Isparta and Muğla provinces, which have an important place in trout production. The results are important in terms of showing how these farms can work more effectively.

Keywords: Stochastic Frontier Analysis, Aquaculture, Fish Farming, Agricultural Economics,
JEL Classification: Q10, Q22

Tarımsal Yatırımların Değerlendirilmesinde Reel Opsiyon Analizi Literatürünün Gözden Geçirilmesi

Bülent ÇELEBİ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Bölümü, Samsun

Hatice TÜRK TEN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Kerem HAZNECİ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Emine AŞKAN

Iğdır Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Iğdır

Sema Ezgi YÜCEER

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Çanakkale

Sorumlu Yazar: Bülent Çelebi, bcelebi@omu.edu.tr

Özet

Amaç: Tarım sektöründe risk ve belirsizlikler diğer sektörlerle göre daha fazla olduğundan çalışmada tarımsal yatırımların değerlendirilmesinde reel opsiyon analizinin kullanımına yönelik araştırmaların incelenmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmada reel opsiyon analizinin teorik çerçevesi çizilmiş, sonrasında tarım arazilerinin değerlendirilmesi, bitkisel ve hayvansal üretim, tarımsal teknoloji yatırımlarının değerlendirilmesinde reel opsiyon analizinin kullanımına yönelik yapılan çalışmalar özetlenmiştir.

Bulgular: Yapılan çalışmalar, çok sayıda belirsizlik faktörüne, çıktılarda görülen değişkenliğe ve fiyat hareketliliğine sahip tarım sektöründe, geleneksel yöntemlerin yatırımcıların ve politika yapıcıların hatalı kararlar almalarına neden olabildiğini göstermektedir. Net bugünkü değer yöntemiyle alınan sonuçlar ile reel opsiyon analizi sonuçları karşılaştırıldığında yatırımcıların kararlarını etkileyebilecek düzeyde farklılıklar olduğu görülmektedir.

Özgünlük/Değer: Son yıllarda, yatırım değerlendirmesi alanında reel opsiyonlar analizi olarak adlandırılan bir yöntem geliştirilmiştir. Reel opsiyonlar analizi, yatırımın sahip olduğu yönetsel esnekliklerin hesaba katılmasına olanak sağlayarak daha doğru yatırım kararlarının alınmasına yardımcı olmaktadır. Bu yöntem, yatırımın gerçek değerinin belirlenmesinde oldukça etkili bir araç olarak kullanılmaktadır. Sonuç olarak, yatırım değerlendirmesi, yatırım kararları alınırken oldukça önemlidir ve yatırımın gerçek değerinin tespit edilmesi, doğru yatırım kararlarının alınması açısından kritiktir. Bu nedenle, geleneksel yöntemlerin yanı sıra yönetsel esnekliklerin de dikkate alındığı reel opsiyonlar analizi gibi yeni yöntemlerin kullanılması, daha doğru yatırım kararlarının alınmasına yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal Yatırımların Değerlendirilmesi, Reel Opsiyon Analizi, Net Bugünkü Değer

JEL Kodları: Kod1, Kod2, Kod3

Review of the Real Options Analysis Literature in Agricultural Investment Evaluation

Abstract

Purpose: Since risks and uncertainties are higher in the agricultural sector compared to other sectors, the study aims to examine the researches on the use of real option analysis in the evaluation of agricultural investments.

Design/Methodology/Approach: In this study, the theoretical framework of real option analysis is drawn and then the studies on the use of real option analysis in the evaluation of agricultural land, crop and animal production and agricultural technology investments are summarized.

Results: Studies show that traditional methods may cause investors and policy makers to make erroneous decisions in the agricultural sector, which has many uncertainty factors, output variability and price volatility. When the results obtained with the net present value method are compared with the results of real option analysis, it is seen that there are differences that may affect the decisions of investors.

Originality/Value: In recent years, a method called real options analysis has been developed in the field of investment appraisal. Real options analysis helps to make more accurate investment decisions by allowing the managerial flexibility of the investment to be taken into account. This method is used as a very effective tool in determining the real value of the investment. In conclusion, investment appraisal is very important when making investment decisions and determining the true value of the investment is critical for making the right investment decisions. Therefore, in addition to traditional methods, the use of new methods such as real options analysis, which also takes into account managerial flexibility, can help to make more accurate investment decisions.

Keywords: Evaluation of Agricultural Investments, Real Option Analysis, Net Present Value

JEL Classification: Kod1, Kod2, Kod3

Türkiye'de Un Sanayi Sektörünün PESTEL Analizi ile Değerlendirilmesi

Deniz Çağla BAL

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Yasemin ORAMAN

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Sorumlu Yazar: Deniz Çağla BAL, dcturan@nku.edu.tr

Özet

Amaç: Dünya ülkeleri stratejik öneme sahip buğday unu üretimi ve tüketimi alanında vatandaşlarını ve ekonomilerini güvence altına almaya yönelik stratejiler geliştirmek durumundadır. Her un işletmesinin temel amaçlarının başında dikey ve yatay olarak büyüme gelmektedir. Çalışmada Türkiye’de günümüz rekabet koşullarında un sanayi sektörünün doğru stratejiler geliştirebilmesine katkı sunabilmek amacıyla, iç ve dış faktörlerin detaylı bir biçimde analiz edilmesi hedeflenmiştir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Türkiye’de un sanayi sektörü politik, ekonomik, sosyo-kültürel, teknolojik, yasal ve çevresel (PESTLE) analizi yöntemi ile literatür taraması bazlı olarak ayrıntılı bir şekilde tartışılmıştır.

Bulgular: Değerlendirilen sonuçlar ekonomik faktörler açısından artan girdi maliyetleri, paketleme ve nakliyenin ana maliyet unsurlarını oluşturduğunu göstermektedir. Talep tahmini ve tüketici alışkanlıklarına göre stratejiler oluşturulmuştur. Ayrıca tarım girişimcilere ışık tutacak öneriler sunulmuştur.

Özgünlük/Değer: Çalışmada ortaya konan bulgular yardımıyla un sanayi sektörünün Türkiye ekonomisi üzerindeki etkileri, politik, ekonomik, sosyo kültürel, teknolojik ve yasal faktörler detaylı olarak incelenerek sektörün güçlü ve zayıf yönlerini, fırsatları ve tehditleri belirlenmesi sağlanabilecektir. Bu bilgiler, sektörün gelecekteki yönlendirme stratejilerinin geliştirilmesi ve daha sürdürülebilir bir sektörün teşvik edilmesi açısından önemli katkılar sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Un Sektörü, PESTEL Analizi, Türkiye

JEL Kodları: L1, L22, M31

Evaluation of Flour Industry Sector in Türkiye with PESTEL Analysis

Abstract

Purpose: World countries have to develop strategies to secure their citizens and economies in the field of wheat flour production and consumption, which has strategic importance. The main objective of each flour business is to grow vertically and horizontally. In the study, it is aimed to analyze the internal and external factors in detail in order to contribute to the development of the right strategies by the flour industry sector in today's competitive conditions in Türkiye.

Design/Methodology/Approach: The flour industry sector in Türkiye has been discussed in detail on the basis of literature review with the method of political, economic, socio-cultural, technological, legal and environmental (PESTLE) analysis.

Results: The evaluated results show that increasing input costs, packaging and transportation are the main cost elements in terms of economic factors. Strategies have been created according to demand forecast and consumer habits. In addition, suggestions were presented to shed light on agricultural entrepreneurs.

Originality/Value: With the help of the findings revealed in the study, the effects of the flour industry sector on the Turkish economy, political, economic, socio-cultural, technological and legal factors will be examined in detail and it will be possible to determine the strengths and weaknesses, opportunities and threats of the sector. This information can make important contributions to the development of future steering strategies of the sector and promoting a more sustainable sector.

Keywords: Flour Industry, PESTEL Analysis, Türkiye

JEL Classification: L1, L22, M31

Tarım İşletmelerinde Traktör Kullanım Etkinliğinin Analizi

Derya İlkay ABDİKOĞLU

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Gökhan UNAKITAN

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Sorumlu Yazar: Derya İlkay Abdikoğlu, deryailkay@nku.edu.tr

Özet

Amaç: Tarım sektöründe sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için kıt kaynakların etkin kullanımı gerekmektedir. Çalışmada tarım işletmelerinin kaynak kullanım etkinliği olarak traktör kullanım etkinliğinin hesaplanması ve traktör satın alırken üreticilerin göz önünde bulundukları kriterlerin traktör kullanım etkinliği üzerindeki etkisinin ölçülmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışma kapsamında Trakya bölgesinde buğday ve ayçiçeği üretimi yapan işletmeler ele alınmış ve tesadüfi olarak seçilen 113 işletme ile anket yapılmıştır. İşletmelerin traktör kullanım etkinliklerinin belirlenmesi amacıyla bulanık veri zarflama analizi (BVZA), işletme sahiplerinin traktör satın alma tercihlerinde etkili olan faktörlerin gruplanması amacıyla faktör analizi, işletmelerin etkinsizliğini etkileyen faktörlerin belirlenmesi için Tobit model kullanılmıştır.

Bulgular: BVZA skorlarına göre işletmelerin ortalama etkinlik skoru 0.707 hesaplanmış ve işletmelerin traktör kullanım etkinliğini sağlayabilmeleri için girdilerini %29.3 oranında azaltmaları gerektiği sonucuna varılmıştır. Faktör analizi sonucunda yargılar donanım özellikleri, arazi özelliği, markanın önemi, ekonomik etki, sosyal etki ve piyasa etkisi olmak üzere 6 faktör altında gruplanmıştır. Tobit model sonuçlarına göre arazi özellikleri ve sosyal etki faktörlerinin etkinsizliği azalttığı, eğitim durumu, yaş, işletme büyüklüğü ve aile işgücü kriterlerinin etkinsizliği arttırdığı etkilediği belirlenmiştir.

Özgünlük/Değer: Tarım işletmelerin etkinlik ölçümlerinin yapıldığı çalışmalarda genellikle işletmelerin girdi kullanım etkinliklerinin ölçüldüğü görülmektedir. Bu çalışmada, önceki çalışmalardan farklı olarak girdi kullanım etkinliği traktör kullanım etkinliği odağında ele alınarak ve BVZA kullanılarak ölçülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bulanık Veri Zarflama Analizi, Faktör Analizi, Tobit Model, Girdi Kullanımı

JEL Kodları: D24, Q12, Q16

Not: Bu araştırma TÜBİTAK tarafından 119K560 Proje numarasıyla desteklenmiştir.

Analysis of Tractor Usage Efficiency in Agricultural Enterprises

Abstract

Purpose: In order to achieve sustainability in the agricultural sector, efficient use of scarce resources is necessary. This study aims to calculate the tractor usage efficiency as a measure of resource utilization efficiency in agricultural enterprises and to assess the impact of criteria considered by farmers when purchasing tractors on tractor usage efficiency.

Design/Methodology/Approach: Within the scope of the study, enterprises engaged in wheat and sunflower production in the Thrace region were considered, and a survey was conducted with 113 randomly selected enterprises. Fuzzy data envelopment analysis (FDEA) was employed to determine the tractor usage efficiency of the enterprises. Factor analysis was used to group the factors influencing the farmers' tractor purchasing preferences, and the Tobit model was employed to identify the factors affecting the inefficiency of the enterprises.

Results: According to the FDEA scores, the average efficiency score of the enterprises was calculated as 0.707, and it was concluded that the enterprises need to reduce their inputs by 29.3% in order to achieve tractor usage efficiency. Based on the factor analysis, judgments were grouped under six factors: equipment features, land characteristics, brand importance, economic impact, social impact, and market influence. The Tobit model results revealed that land characteristics and social impact factors reduce inefficiency, while education level, age, enterprise size, and family labor criteria increase inefficiency.

Originality/Value: In the studies where the efficiency measurements of agricultural enterprises are made, it is seen that the input usage efficiency of the enterprises is generally. In the study, unlike previous studies, input usage efficiency was measured by focusing on tractor usage efficiency and using BVZA.

Keywords: Fuzzy Data Envelopment Analysis, Factor Analysis, Tobit Model, Input Utilization.

JEL Classification: D24, Q12, Q16

Kadınlarda Fonksiyonel Gıda Tüketimini Etkileyen Faktörler: Iğdır İli Örneği

Emine AŞKAN

Iğdır Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, Iğdır

Hediye KUMBASAROĞLU

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Pazarlama ve Dış Ticaret Bölümü Pazarlama Programı, Erzincan

Sorumlu Yazar: Hediye KUMBASAROĞLU, hediye.kumbasaroglu@erzincan.edu.tr

Özet

Amaç: Dünyada hızla değişen ve gelişen teknoloji, eğitim seviyesinin artması ve bilgiye hızlı bir şekilde erişim, uluslararası ilişkilerdeki ticaretin serbestleşmesi, yaşam tarzlarının değişimi tüketicilerin gıda sektöründe beklentilerini değiştirmiştir. Bununla birlikte insanların sağlık kaygılarının artması, hızlı yiyecek tüketiminde artış olması ve bunun sonucunda aşırı şişmanlık (obezite) ve estetik tedirginliğin artması tüketicilerin fonksiyonel gıda ürünlerine olan talebini artırmıştır. Fonksiyonel gıdalar C vitamin katkılı meyve suyu gibi takviye edilmiş gıdalar, probiyotik yoğurt gibi zenginleştirilmiş gıdalar, yağsız süt gibi değiştirilmiş gıdalar ve Omega 3 katkılı yumurta gibi geliştirilmiş gıdalardan oluşmaktadır. Sağlık açısından faydalı olduğu düşünülen fonksiyonel gıdaların tüketici talebi hızla artan ürünler içerisinde yer almaya başlamıştır. Bu çalışmada, pandemi süreci ile artan sağlıklı beslenme stratejisi ve özellikle kadın tüketicilere yönelik sunulan fonksiyonel gıda ürünlerinin algılarının belirlenmesi; söz konusu ürünlerin tüketicilerce satın alımı kararlarını etkileyen faktörlerin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tasarım/Methodoloji/Yaklaşım: Araştırmanın birincil aşamasında kadın tüketiciler açısından çalışmada yoğunlaşılacak probiyotik ürün tüketimini ilgilendiren faktörlerin tespit edilebilmesi ve ankete katılım sağlayan kadın tüketiciler tarafından en çok hangi fonksiyonel gıdanın tüketildiğinin belirlenmesi süreci yürütülmüştür. Yürütülen araştırmada, fonksiyonel gıda tüketimi üzerine; yaş, gelir, eğitim, çalışma durumu gibi bireysel/kişisel veya bazı sosyolojik faktörlerin etki etmesi beklenmektedir. Araştırmada kullanılan veriler, 2022 yılında Iğdır ilinde yaşayan 15-74 yaş aralığındaki kadın tüketicilerin Ana Kitle Oranlarına Dayalı Basit Tesadüfi Örneklem Yöntemine göre güven aralığı %90 ve hata payı %5 ile hesap edilen 262 kişi ile sahada yüz-yüze görüşülerek elde edilmiştir. Araştırmanın ikincil aşamasında ise ofis ortamında, sahada elde edilen ölçümlerin anlamlı bir şekilde değerlendirilebilmesi için SPSS Paket Program kullanım süreci gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte, ölçülen ve/veya elde edilen araştırma bulgularının akademik tartışılabilmesi açısından, verilere SPSS Paket Programının içeriğindeki istatistiksel analiz tekniklerinden olan Frekans Analizi, Khi Kare Analizi (χ^2) ve Faktör Analizi uygulanmıştır.

Bulgular: Sahada ve ofis ortamında yürütülen araştırmadan elde edilen bulgular; Demografik özellikler, Fonksiyonel gıda tüketimi ve sosyo-demografik faktörler arasındaki ilişki, En çok tüketilen fonksiyonel gıda grupları, Faktör Analizi Sonuçları ve Uyum İstatistikleri üzerine inşa edilmiştir. Çalışmada benimsenen metodolojinin desteklenmesi amacıyla, ankete katılan tüketicilere herhangi bir açıklama yapılmadan, probiyotik/fonksiyonel gıdanın ne olduğuna, tüketiciler tarafından bilinip bilinmediğine yönelik sorular yöneltilmiştir. Ancak, bu konuda sadece %2.3'ünden "olumlu" dönüt alınmıştır. Bu durum, katılımcıların aslında "probiyotik/

fonksiyonel gıda” kelimesinin anlamını bilmediklerini göstermiştir. Bu durumda, fonksiyonel gıda tanımı örneklerle tanımlanarak, katılımcıların fonksiyonel gıda tüketicisi olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada %38.2 oranı ile en çok tüketilen fonksiyonel gıdanın süt ve süt ürünleri olduğu belirlenmiştir. Yürütülen araştırmadan beklenildiği gibi, eğitim durumu, yabancı dil bilgisi ve fonksiyonel gıda bilgisi ile fonksiyonel gıda tüketimi arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Buna karşılık diğer bireysel/kişisel veya sosyolojik faktörlerden; yaş, medeni durum, çalışma durumu, ailedeki birey sayısı, kişisel gelir ve uzman önerisi ile fonksiyonel gıda tüketimi arasında ise anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Özgünlük/Değer: Sahada ve ofis ortamında yürütülen çalışma ile kadın tüketicilerin gelişen ve değişen piyasa koşullarına karşı uyumlarının ortaya konulmasının, farklılaşmış veya yeni ürünlere karşı davranışlarının belirlenmesinin önemli veriler oluşturması sayesinde literatürde yer alması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Probiyotik Ürünler, Faktör Analizi, Kadın Tüketici
JEL Kodları: Q1, Q13, P32

Factors Affecting Functional Food Consumption in Women: The Case of Iğdır Province

Abstract

Purpose: The rapidly changing and developing technology in the world, the increase in the level of education and rapid access to information, the liberalization of trade in international relations, the change in lifestyles have changed the expectations of consumers in the food sector. However, the increase in people's health concerns, the increase in fast food consumption, and the resulting increase in obesity and aesthetic anxiety have increased the demand of consumers for functional food products. Functional foods consist of fortified foods such as fruit juice fortified with vitamin C, enriched foods such as probiotic yogurt, modified foods such as skim milk, and enhanced foods such as eggs with Omega 3 additives. Consumer demand for functional foods, which are thought to be beneficial for health, has started to take place among the products that are increasing rapidly. In this study, determining the healthy nutrition strategy increasing with the pandemic process and the perceptions of functional food products offered especially for female consumers; it is aimed to reveal the factors that affect the purchasing decisions of the products in question by the consumers.

Design/Methodology/Approach: In the primary stage of the research, the process of determining the factors related to the consumption of probiotic products concentrated in the study in terms of female consumers and determining which functional food is consumed the most by female consumers who participated in the survey was carried out. In the research carried out, on functional food consumption; It is expected that individual/personal or some sociological factors such as age, income, education, working status will have an impact. The data used in the research were obtained by face-to-face interviews with 262 people in the field, whose confidence interval was calculated with 90% and error margin of 5%, according to the Simple Random Sampling Method Based on the Main Audience Ratios of female consumers aged 15-74 living in the province of Iğdır in 2022. In the secondary stage of the research, SPSS Package Program was used in order to evaluate the measurements obtained in the field in an office environment in a meaningful way. In this process, Frequency Analysis, Chi Square Analysis (χ^2) and Factor Analysis, which are statistical analysis techniques in the SPSS Package Program, were applied to the data in order to discuss the measured and/or obtained research findings academically.

Results: Findings obtained from the research conducted in the field and in the office environment; It is built on demographic characteristics, the relationship between functional food consumption and socio-demographic factors, the most consumed functional food groups, Factor analysis results and Adaptation statistics. In order to support the methodology adopted in the study, questions were asked to the consumers participating in the survey, without any explanation, about what probiotic/functional food is and whether it is known by the consumers. However, "positive" feedback was received from only 2.3% of them. This showed that the participants actually did not know the meaning of the word "probiotic/functional food". In this case, the definition of functional food was defined with examples and it was tried to determine whether the participants were functional food consumers. In the study, it was determined that the most consumed functional food with a rate of 38.2% was milk and dairy products. As expected from the conducted research, it has been determined that there is a significant relationship between educational status, foreign language knowledge, functional food

knowledge and functional food consumption. On the other hand, from other individual/personal or sociological factors; No significant relationship was found between age, marital status, employment status, number of individuals in the family, personal income and expert recommendation, and functional food consumption.

Originality/Value: With the study carried out in the field and in the office environment, it is aimed to reveal the adaptation of female consumers to developing and changing market conditions, and to determine their behavior towards differentiated or new products, and to take place in the literature thanks to the fact that it creates important data.

Keywords: *Functional Food, Factor Analysis, Female Consumer*

JEL Classification: *Q1, Q13, P32*

Pasin Ovasında Çerezlik Ayçiçeği Üretim Maliyeti, Pazarlaması Ve Etkinlik Analizi

Emirhan Yılmaz KAVRAN

Erzurum Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Vedat DAĞDEMİR

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Sorumlu Yazar: Emirhan Yılmaz KAVRAN, emirhanatauni@gmail.com

Özet

Amaç: Çalışmada Erzurum İli Pasin ovasında çerezlik ayçiçeği üretimi yapan işletmelerde sabit ve değişken masraflar dikkate alınarak bir kilogram çerezlik ayçiçeği maliyetini hesap ederek pazarlama yapısını belirlemek ve buradaki çerezlik ayçiçeği üreten işletmelerin brüt kar ve net karlılık durumlarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Ayrıca pazarlama masraflarını da bularak bir kilogram çerezlik ayçiçeğinin Pazar maliyetinin hesaplanması da amaçlanmaktadır. Pazarlama kanallarını belirleyerek hangi kanallardan geçerek pazarlandığının belirlenmesi hedeflenmektedir.

Tasarım/Methodoloji/Yaklaşım: Erzurum İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile TÜİK verilerinden yararlanılarak elde edilen bilgiler sonucunda Erzurum ilinde ayçiçeğinin 2022 yılında ekim alanı 42 650 da, üretim miktarının ise 12 667 ton olduğu saptanmıştır. Ekim alanının %78,3'nün, üretim miktarının ise %83,3'ünün Pasin ovasında olmasından dolayı çalışma alanı Pasin Ovası olarak belirlenmiştir. İstatistikî verilerde tam bir ayırım olmamakla birlikte yetkililerden alınan bilgiler doğrultusunda Pasin ovasında ayçiçeğinin tamamının çerezlik çeşit olduğu belirtilmiştir. Bundan dolayı ayçiçeğinin çerezlik çeşidi dikkate alınıp ona göre anketler düzenlenmiştir. Örnek işletmelerin seçiminde basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak anket sayısı 140 olarak hesaplanmıştır. Pasin ovasında çerezlik ayçiçeği üreten 140 işletme ile anket yapılarak birincil veriler elde edilecektir. İkincil veriler ise çeşitli resmi ve özel yayınlar ile çeşitli makale ve tezlerden yararlanılarak elde edilecektir.

Bulgular: Çalışmada çerezlik ayçiçeği için tek ürün bütçe analiz yöntemi kullanılarak bir kilogram çerezlik ayçiçeğinin maliyeti hesaplanacaktır. Piyasa satış fiyatı ve masraflar dikkate alınarak gayrisafı üretim değeri bulunacak, brüt kar ve net kar hesabı yapılarak yorumlanacaktır. Ayrıca pazarlama masrafları dikkate alınarak, bir kilogram çerezlik ayçiçeği Pazar maliyeti hesaplanacaktır. Yine pazarlama marjı hesabı yapılarak çiftçi eline geçen oran bulunacaktır. Pazarlama kanalları tespit edilerek gerekli yorumlamalar yapıp önerilerde bulunulacaktır.

Özgünlük/Değer:

Son yıllarda Erzurum'da çerezlik ayçiçeği ekilişinde önemli artışlar olmuş, çiftçiler önemli miktarda ayçiçeği üreterek tarımsal gelirlerini artırmaya başlamıştır. Bu üründen kazanç elde ettikleri için her yıl üretim artışı yaşanmıştır. Bu çalışmada gerçek ve itibari masraflar dikkate alınarak çiftçinin gerçekte ne kadar kar elde ettiği ortaya konacak, pazarlama yapısı incelenecek, sürdürülebilir olup olmayacağı konusunda yorumlar yapılarak literatüre katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pasin Ovası, Çerezlik Ayçiçeği, Maliyet

JEL Kodları:

Production Cost, Marketing And Effectiveness Analysis Of Cookie Sunflower In The Pasin Plain

Abstract

Purpose: In the study, it was aimed to determine the marketing structure by calculating the cost of one kilogram of cookie sunflower by taking into account the fixed and variable costs in enterprises producing cookie sunflower in the Pasin plain of Erzurum Province and to reveal the gross profit and net profitability of enterprises producing cookie sunflower here. It is also aimed to calculate the marketing cost of one kilogram of cookie sunflower by finding the marketing costs. By determining the marketing channels, it is aimed to determine through which channels it is marketed.

Design/Methodology/Approach: As a result of the information obtained by using the data of the Erzurum Provincial Directorate of Agriculture and Forestry and TUIK, it was determined that the plant area of sunflower in Erzurum in 2022 was 42 650 and the production amount was 12 667 tons. Since 78.3% of the plant area and 83% of the production amount are in the Pasin plain, the working area has been determined as the Pasin Plain. Although there is no complete distinction in the statistical data, according to the information received from the authorities, it has been stated that all of the sunflowers in the Pasin plain are of the cookie variety. Therefore, the cookie type of sunflower has been taken into consideration and surveys have been organized according to it. The number of surveys was calculated as 140 using the simple random sampling method in the selection of sample enterprises. Primary data will be obtained by conducting a survey with 140 enterprises producing cookie sunflower in the Pasin plain. Secondary data, on the other hand, will be obtained by using various official and private publications, as well as various articles and theses.

Results: In the study, the cost of one kilogram of cookie sunflower will be calculated using the single product budget analysis method for cookie sunflower. Gross production value will be found by taking into account the market sales price and expenses, gross profit and net profit will be interpreted by calculating. In addition, taking into account the marketing costs, the Sunday cost of one kilogram of sunflower cookies will be calculated. Again, by calculating the marketing margin, the rate that the farmer receives will be found. Marketing channels will be identified, necessary interpretations will be made and suggestions will be made.

Originality/Value: In recent years, there have been significant increases in the cultivation of cookie sunflower in Erzurum; farmers have started to increase their agricultural income by producing a significant amount of sunflowers. It is thought that this study will reveal how much profit the farmer actually makes by taking into account actual and nominal expenses, the marketing structure will be examined, comments will be made on whether it will be sustainable and contributions will be made to the literature.

Keywords: Pasin Ova, Cookie Sunflower, Cost

JEL Classification:

Çiftçilerin Finansal Okuryazarlık Düzeylerine Yönelik Bir Araştırma; Ağrı İli Örneği

Esra KADANALI

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Ağrı

Emine KAYA

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finansman Yönetimi Bölümü, Malatya

Nuray DEMİR

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Sorumlu Yazar: Esra Kadanali, ekadanali@agri.edu.tr

Özet

Amaç: Günümüzde finansal okuryazarlık bireylere kazandırılması gereken önemli bir beceri olarak değerlendirilmektedir. Bunun en önemli nedenleri arasında teknolojinin gelişmesi, artan mal ve hizmet çeşitliliği ile birlikte finansal piyasaların da hızla gelişmesi gösterilmektedir. Finansal okuryazarlık kavramı Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından şöyle tanımlanmaktadır: “*Finansal okuryazarlık, finansal tüketicilerin finansal ürünler ve kavramlar hakkında bilgilendirilmesini veya finansal risk ve alternatifler arasında tercihte bulunabilecek farkındalığa sahip olmasını temin ederek finansal refahını artırma sürecidir.*” Dolayısıyla finansal tüketiciler olarak çiftçilerin finansal refahını artırmaya yönelik çabaların da bu kapsamda incelenmesinin gerektiği düşünülmektedir. Yeterli finansal okuryazarlığın sahip olmanın, çiftçilerin ekonomik refahının sağlanmasında en önemli faktörlerden biri olduğu varsayılmaktadır (Gaurav ve Singh, 2012). Özellikle bilgi ekonomisinde, çiftçiler, finansal refahı sağlamak ve finanslarını yönetmek için daha fazla sorumluluk üstlenmek zorundadır. Bu nedenle finansal okuryazarlık vazgeçilmez olarak kabul edilmektedir.

Finansal okuryazarlık ile ilgili olarak literatürde bir çok tanım yapılmakla birlikte genel olarak finansal doğru karar verebilmek için gerekli bilgi, tutum ve davranışların birleşimi olduğu şeklinde özetlenebilmektedir (Gündoğdu, 2020). Finansal ürünlerin doğru anlaşılabilmesi ve finansal bilgilerin çiftçiler/üreticiler tarafından işlenememesi, gelişmekte olan dünyadaki milyonlarca kırsal hanenin bilinçli finansal kararlar almasını engellemektedir. Tarım sektöründe finansal okuryazarlık, verimliliği etkileyecek kritik teknolojilerin doğru zamanda benimsenmesine yardımcı olarak, tarım finansmanını önemli hale getirmektedir (Boekhold, 2016). Türkiye Tarımsal Finans Zirvesi’nde (2017), çiftçilerin finansal okuryazarlık seviyelerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi üzerinde tartışılmış ve finansal okur-yazarlık seviyesinin yükseltilmesi için adımlar atılmasının önemli olduğu ifade edilmiştir. Çiftçiler için bilişsel bir beceri olarak finansal okuryazarlık, çiftçilerin çiftliklerini geliştirmelerine yardımcı olabilmekte, girdi yönetimi daha verimli olabilmekte, çiftçilerin aynı zamanda sürekli standartlara uyum sağlamalarına yardımcı olmakta ve böylece güvenli satışlara katkıda bulunabilmektedir. Çiftliğin risk yönetiminde, iyi finansal beceriler, kredi yönetimini iyileştirmekte ve genel durumu da etkileyebilmektedir (Müller ve Theuvsen, 2015). Bu çalışmada da Ağrı ilinde çiftçilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin araştırılması amaçlanmaktadır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın birincil verileri, Ağrı ili merkez köylerde 236 çiftçi ile yüz yüze yapılan anketlerden oluşmaktadır. Çalışmada finansal okuryazarlık düzeyini belirlemek için; finansal tutum, davranış ve bilgi ölçekleri kullanılmıştır. Verilerin analizinde finansal tutum, davranış soruları için faktör analizleri yapılmıştır. Finansal bilgi soruları ise çiftçilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda değerlendirilmiştir. Bununla birlikte çalışmada çiftçilerin finansal beceriye sahip olmalarında etkili olan faktörlerin belirlenmesi yönelik binomial probit analiz sonuçlarına da yer verilmiştir.

Bulgular: Çalışma sonucunda çiftçilerin finansal bütçe ve planlama ile finansal yönetim faktörlerinin önemli ve gerekli olduğu yönünde tutuma sahip oldukları belirlenmiştir. Finansal davranış için finansal durumunu yönetmede başarı, finansal analiz- tahmin ve para yönetimi faktörlerinin etkili olduğu tespit edilmiştir. Çiftçilerin finansal bilgi başarı düzeyi ise %20 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca çiftçilerin finansal beceriye sahip olmalarında yaş, eğitim durumu, aile nüfusunun büyüklüğü, sosyal güvenceye sahip olma durumu, ortalama yıllık gelir, kooperatife üye olma durumu, alınan kredi miktarı, finansal bilgi kaynakları, elindeki parayı kullanma durumu ve finansal yatırıma sahip olma durumu faktörlerinin etkili olduğu belirlenmiştir.

Özgünlük/Değer: Çalışmanın özgünlüğü, çiftçilerin finansal okuryazarlık düzeyinin finansal tutum, davranış ve bilgi düzeylerinin birlikte ele alınarak araştırmanın yapılması şeklinde ifade edilebilmektedir. Bununla birlikte çalışma literatürde çiftçilerin finansal okuryazarlık düzeylerine ilişkin sınırlı sayıda yapılan çalışmalardan biri olma özelliğine sahiptir. Bu çalışmada literatürden farklı olarak finansal beceriye sahip olmada etkili olan faktörler de incelenmektedir. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgularla, çiftçilerin finansal okuryazar olma düzeyleri ortaya konularak çiftçilerin finansal okuryazar olma düzeyleri ile ilgili Tarımsal Finans Zirvesinde (2017) de belirtildiği gibi, etkin tarımsal yayım strateji ve politika oluşturulmasına, birincil verilere dayalı örnek sonuçlar sunma yoluyla katkı sağlanması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Finansal tutum, Finansal Davranış, Financial Knowledge, Producer

JEL Kodları:G53, Q14, D01

Not: Bu araştırma Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu Başkanlığı tarafından İİBF.20.001 Proje numarasıyla desteklenmiştir.

A Study on Financial Literacy Levels of Farmers; The Case of Ağrı Province

Abstract

Purpose: Nowadays, financial literacy is considered as an critical skill that should be acquired by individuals. The most important reasons for this are the development of technology, the increasing variety of goods and services, and the rapid development of financial markets. The concept of financial literacy is defined by the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) as follows: “*Financial literacy is the process of increasing financial well-being by ensuring that financial consumers are informed about financial products and concepts or have an awareness to choose between financial risk and alternatives.*” Therefore, it is thought that efforts to increase the financial welfare of farmers as financial consumers should be examined in this context. It is assumed that having sufficient financial literacy is one of the most important factors in ensuring the economic well-being of farmers. Particularly in the knowledge economy, farmers have to take on more responsibility to ensure financial well-being and manage their finances. Therefore, financial literacy is considered indispensable. Although there are many definitions in the literature regarding financial literacy, it can be summarized as a combination of knowledge, attitudes and behaviors necessary to make the right financial decision. Incorrect understanding of financial products and inability to process financial information by farmers/producers prevent millions of rural households in the developing world from making informed financial decisions. Financial literacy in the agricultural sector makes agricultural finance important by helping the adoption of critical technologies that will affect productivity at the right time. At the Turkey Agricultural Finance Summit (2017), the determination of the factors affecting the financial literacy levels of farmers was discussed and it was stated that it is important to take steps to increase the level of financial literacy. Financial literacy, as a cognitive skill for farmers, can help farmers improve their farms, make input management more efficient, and also help farmers continually comply with standards, thus contributing to safe sales. In farm risk management, good financial skills improve credit management and can also affect the overall situation. In this study, it is aimed to investigate the financial literacy levels of farmers in Ağrı province.

Design/Methodology/Approach: The primary data of the study consists of face-to-face surveys with 236 farmers in central villages of Ağrı province. To determine the level of financial literacy in the study; financial attitude, behavior and knowledge scales were used. In the analysis of the data, factor analyzes were made for financial attitude and behavioral questions. Financial information questions were evaluated in line with the answers given by the farmers. In addition, the results of the binomial probit analysis to determine the factors that affect the farmers' financial skills are also included in the study.

Results: As a result of the study, it has been determined that the farmers have an attitude that financial budget and planning and financial management factors are important and necessary. For financial behavior, success in managing financial situation, financial analysis-forecasting and money management factors have been found to be effective. The financial knowledge success level of the farmers was calculated as 20%. In addition, factors such as age, education level, size of the family population, having social security, average annual income, being a member of a cooperative, the amount of credit received, sources of financial information, using

the money in hand and having a financial investment affect the farmers' financial skills. has been determined.

Originality/Value: The originality of the study can be expressed in the form of conducting the research by considering the financial literacy level of the farmers with demand financial attitude, behavior and knowledge levels together. However, the study has the feature of being one of the limited number of studies on the financial literacy levels of farmers in the literature. In this study, different from the literature, the factors that are effective in having financial skills are also examined. With the findings obtained as a result of the research, it is expected to contribute by presenting sample results based on primary data about the financial literacy levels of the farmers by revealing the financial literacy levels of the farmers.

Keywords: Financial Attitude, Financial Behavior, Financial Knowledge,
JEL Classification: G53, Q14, D01

Mantar Üretimi İle Üretici Yapısı Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi: Korkuteli Örneği

Esra MÜLAZIMOĞULLARI

Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya

Rahmiye Fiğen CEYLAN

Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya

Sorumlu Yazar: Esra Mülazimoğulları, esramulazimogullari@outlook.com

Özet

Amaç: Türkiye pazarında yoğun tüketim talebi bulan mantarın yaklaşık % 60' ı Antalya ili Korkuteli ilçesinde üretilmektedir. Bölgede mantar üretim faaliyeti gerçekleştiren 60 üretici ile 2020 yılında yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen veriler ile mantar üretim faaliyetlerinin maliyet ve karlılığını etkileyen sosyo-ekonomik faktörlerin incelenmesi istenmektedir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmada üreticinin değişken ve toplam maliyetini azaltacak veya brüt gelirini artıracak faktörlerin ilgili veriler yoluyla tahmini ve değerlendirmesi yapılacaktır.

Bulgular: Çalışma bulguları yapılan analize bağlı olarak tam metinde sunulacaktır.

Özgünlük/Değer: Bu çalışma ile pazar değeri artmakta olan kültür mantarı için üreticinin desteklenmesine yönelik önerilerin geliştirilmesi istenmektedir. Bunların paylaşımı gelecek projeksiyonuna olanak sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: kültür mantarı, Agaricus bisporus, Korkuteli, maliyet, kar, sosyo-ekonomik göstergeler

JEL Kodları: E64, J11, D57

Not: Çalışma Esra MÜLAZIMOĞULLARI' nın Aralık 2021'de Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı tarafından kabul edilen "Korkuteli İlçesinde Kültür Mantarı Yetiştiriciliğinde Kar Etkinliği" başlıklı yüksek lisans tezi verilerinden istifade edilerek hazırlanacaktır.

Evaluation of the Relationship between Mushroom Production and Producer: Korkuteli Sample

Abstract

Purpose: Around 60 % of mushroom that has significant consumption demand in Turkish market has been produced in Korkuteli town of Antalya province. Face to face interviews were made with 60 mushroom producers in the region in 2020. It is aimed to analyse socio-economic factors that affect cost and profitability of mushroom production with the data retrieved.

Design/Methodology/Approach: Factors that may reduce variable and total costs or increase gross income will be estimated and evaluated with the relevant data.

Results: The findings will be presented in the full text due to the analysis

Originality/Value: It is intended to develop proposals within this research to support producers for cultured mushroom that received more market value. Sharing these findings will enable future projections.

Keywords: cultured mushroom, Korkuteli, cost, profit, socio-economic indicators

JEL Classification: E64, J11, D57

Note: The paper will be prepared with use of data from MSc thesis of Esra Mülazımoğulları entitled as 'Profit Efficiency of Cultured Mushroom Production in Korkuteli Town' that was accepted by Akdeniz University, Institute of Sciences on December 2021

Tarımsal Değer Zincirinin Modellemesinde Kullanılan Destekleyici Araçların İncelenmesi: Biovalue Projesi Örneği

H. Ece SALALI

Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

Yarkın AKYÜZ

Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

Cihat GÜNDEM

Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

Murat YERCAN

Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

Pelin ATAKAN

Ege Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarım Ekonomisi ABD, İzmir

Sorumlu Yazar: H.Ece SALALI, ece.salali@ege.edu.tr

Özet

Amaç: Son dönemde, nüfus artışıyla birlikte ortaya çıkan gıda talebi nedeniyle tarım ve gıda sistemlerinde değer zinciri (DZ) temelli yaklaşımlar önem kazanmıştır. Değer zinciri; çiftçiler, işleyiciler, toptancılar, perakendeciler ve tüketicilerin yanı sıra üretim sürecinden ürünün pazara sunulmasına kadar ilgili diğer aktörler için de önemli bir etkiye sahiptir. Tarımsal gıda değer zinciri; üretim sürecini, ürün dağıtım kanallarını, fiyat iletimlerini, kalite kontrolünü ve yatırım planlamasını içeren bir organizasyon ve aktörler sistemidir. Bu çalışmanın amacı, üretim süreçleri, yatırım planlaması, kalite kontrolü, fiyat iletimleri ve ürün dağıtım kanalları gibi destekleyici modelleme araçlarını incelemektir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Bu çalışma, tarımsal gıda değer zincirinde üretim süreci, yatırım planlaması, dağıtım kanalları, fiyat iletimleri ve kalite kontrolü gibi destekleyici modelleme araçlarını incelemektedir. İnceleme süreci kılavuzlara dayanmaktadır. İncelenen tüm kılavuzlar, kullanılan araçlar temelinde gözden geçirilmiştir, bu da değer zinciri (DZ) analizi ve ilgili her bir araçta üretilen çıktılarının incelendiği anlamına gelmektedir. Bu çalışma aynı zamanda kurumsal/işlevsel, ekonomik/finansal, sosyal ve çevresel gibi sistematik sınıflandırma içindeki çeşitli boyutları da açıklamaktadır. Genel olarak, bu analizler en az bir boyutu içerecek şekilde gerçekleştirilmektedir. Bu boyutlar, değer zinciri analizinin hedeflerine bağlı olarak analize birbirlerinden ayrı veya birlikte dâhil edilebilir.

Bulgular: Literatür incelendiğinde, ilgili boyutlar arasında çoğunlukla ekonomik/finansal boyutun yer aldığı görülmektedir. Her bir boyut aynı zamanda geniş bir araç ve çıktı yelpazesi içermektedir. Çeşitli modelleme araçlarının uygulanması üretim süreçlerini, yatırım planlamasını, kalite kontrolünü, fiyat iletimini ve ürün dağıtım kanallarını oluşturmaktadır.

Özgünlük/Değer: Çalışma, değer zinciri seçimine ekonomik, sosyal ve çevresel perspektiften yaklaşıldığında değer zinciri geliştirme döngüsüne başarılı bir başlangıç yapılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal Değer Zinciri, Destekleyici Modelleme Araçları, Tarım-Gıda

JEL Kodları: M11, L11, Q10

Not: Bu çalışma, Avrupa Komisyonu Hibe Anlaşması No:101000499 tarafından desteklenen BIOVALUE: Tarımsal gıda değer zincirinde biyoçeşitliliği artıran çataldan çiftliğe ajan tabanlı simülasyon aracı araştırma projesinin bir parçası olarak hazırlanmıştır.

Assessment of Supporting Tools Used in Modeling the Agricultural Value Chain: The Case of Biovalue Project

Abstract

Purpose: Recently, value chain (VC) based approaches have been essential in agricultural and food systems due to food demand emerged with the increase in population. While the VC has an important effect for the farmers, processors, wholesalers, retailers and consumers as well as for actors involved, from the production process to delivery of a product to the market. The agri-food value chain is a system of organization and actors that includes the production process, product delivery channels, price transmissions, quality control and investment planning. The objective of this study is to examine the supporting modelling tools such as production processes, investment planning, quality control schemes, price transmission, and product delivery channels.

Design/Methodology/Approach: This study examines supportive modelling tools such as the production process, investment planning, delivery channels, price transmissions and quality control in agri-food value chain. The review process is based on the guidelines. All investigated guidelines have been reviewed on the base of tools used which means of VC analysis and the produced outcomes in each related tools. It also describes the various dimensions within the systematic classification, such as institutional/functional, economic/financial, social and environmental. Generally, these analyses are carried out to include at least one dimension. These dimensions may be included separately or together, depending on the objectives of the value chain analysis.

Results: The reviewed articles reveal that the economic/financial dimension is mostly included among the relevant dimensions. Each dimension also includes a wide range of tools and outcomes. The application of various modeling tools generates production processes, investment planning, quality control schemes, price transmission and product distribution channels.

Originality/Value: The study indicates that a successful beginning to the VC development cycle can be achieved when the selection of a VC is approached from an economic, social and environmental perspective.

Keywords: Agricultural Value Chain, Modelling Tools, Agri-Food

JEL Classification: M11, L11, Q10

Farklı İşletme Tiplerinin Verimlilik Analizleri: Adana İli Yüreğir Ovası Örneği

Naciye TOK

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Atça Meslek Yüksekokulu, Tarımsal İşletmecilik Bölümü, Aydın

Onur ERKAN

Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Adana

Sorumlu Yazar: Naciye TOK; naciyetok01@gmail.com

Özet

Amaç: Bugün dünyada artan nüfus yoğunluğuna paralel olarak tarım sektörünün stratejik önemi daha da artmış durumdadır. Tarım sektörünün her ülke için önemli olduğunun anlaşılması, bu sektördeki verimlilik çalışmalarına olan ihtiyacı artırmıştır. Kaynakların sınırlı olması, etkin kullanılmalarını gerektirdiğinden her işletme, birim maliyetleri azaltmak, daha fazla üretim ve gelir elde etmek için sahip olduğu kaynakları etkin kullanmak durumundadır. Verimlilik, üretim sürecinde kaynakların ne derece etkin olarak kullanıldığını belirleyen önemli bir faktördür. Bu nedenle tarım sektöründe verimliliğin artırılması, sınırlı kaynakların etkin kullanımı, tarımsal üretimin iyileştirilmesi ve ekonomik gelişme için kaynak aktarımının sağlanması açısından ayrı bir önem taşımaktadır. Ekonomik büyümenin başlıca sorunlarından biri, üretim kaynaklarının etkin kullanılmamasıdır. Bu nedenle, tarım sektöründe kaynakların daha etkin kullanımını sağlamak amacıyla işletme bazında üretim faktörlerinin kullanım düzeylerinin belirlenmesi, üretim birimleri düzeyinde verimliliğin ölçülmesi ve verimliliğin artırılması için alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi, üzerinde durulması gereken konulardır. Çalışma alanı olarak belirlenen Adana ili ve yöresi, uygun iklim ve toprak faktörleri nedeniyle Türkiye'nin önde gelen tarımsal üretim bölgeleri arasında yer almaktadır. Ürün çeşitliliği nedeniyle bölgede farklı işletme tiplerinin varlığı dikkati çekmektedir. Bu çalışmanın amacı; Adana İli Yüreğir Ovası'nda yer alan tarım işletmelerinin işletme tiplerini belirlemek, belirlenen işletme tiplerinin yıllık faaliyet sonuçlarını ve verimliliklerini karşılaştırmalı olarak analiz etmektir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmada kullanılan verilerin esasını, Adana ili Yüreğir Ovasındaki farklı işletme tiplerinden elde edilen veriler oluşturmaktadır. Yapılan örnekleme çalışmasıyla araştırma kapsamına alınacak köy sayısı 9, belirlenen 4 farklı işletme tipinde toplam işletme sayısı 91 olarak belirlenmiştir. Araştırma alanında belirlenen işletme tiplerinden hangisinin etkin olduğunu belirlemek için, farklı işletme tiplerindeki işletmelerin yıllık faaliyet sonuçları hesaplanmış, işletme tiplerinin üretim faktörlerinden arazi, emek ve sermayeyi değerlendirme durumları karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Bu çalışmayla birlikte, Adana İli Yüreğir Ovası'nda yer alan tarım işletmelerinin işletme tipleri, elde edilen gayrisafi üretim değerinin %50'den fazlasının elde edildiği ürüne bağlı olarak oluşturulmuştur. Buna göre ihtisaslaşmalarına göre 4 tip tarım işletmesi belirlenmiştir. Bunlar tahıl, karpuz, turunçgil ve pamuk işletmeleridir. Belirlenen farklı işletme tiplerinin faaliyet sonuçları ve verimlilik düzeyleri karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Sonuç olarak; araştırma kapsamında incelenen işletmelerden elde edilen veriler ve bulgular ışığında kısmi verimlilik analizleri yapılmış, arazi verimliliği yönünden turunçgil işletmeleri, emek

verimliliği yönünden tahıl işletmeleri, sermaye verimliliği yönünden ise karpuz işletmelerinin en verimli işletmeler olduğu tespit edilmiştir.

Özgünlük/Değer: Adana ilinde ve özellikle Yüreğir Ovası'nda yer alan tarım işletmelerini değişik açılardan inceleyen birçok araştırma bulunmaktadır. Ancak farklı işletme tiplerinin varlığı ve işletme tipleri açısından ihtisaslaşmanın yaygın olduğu göz önünde bulundurulursa, ihtisaslaşmış tarım işletmelerinin verimliliklerini analiz eden ve karşılaştıran herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çalışma bu yönüyle özgündür.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Tarım işletmesi, İşletme tipi, Verimlilik, Adana

JEL Kodları: Q1, Q10, Q12

Not: Bu araştırma Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından ZF2005-D13 Proje numarasıyla desteklenmiştir. "Adana İli Yüreğir ovasındaki Değişik İşletme Tiplerinde Verimlilik Analizi" başlıklı doktora tezinin bir kısmından hazırlanmıştır.

Productivity Analysis of Different Farm Types: The Case of Adana Province Yüreğir Plain

Abstract

Purpose: Today, in parallel with the increasing population density in the world, the strategic importance of the agricultural sector has increased even more. Understanding that the agricultural sector is important for every country has increased the need for productivity studies in this sector. Since resources are limited and require their effective use, every business has to use its resources effectively in order to reduce unit costs and generate more production and income. Efficiency is an important factor that determines how effectively resources are used in the production process. For this reason, it is of particular importance in terms of increasing productivity in the agricultural sector, efficient use of limited resources, improving agricultural production and providing resource transfer for economic development. One of the main problems of economic growth is the ineffective use of production resources. For this reason, in order to ensure more efficient use of resources in the agricultural sector, determining the level of use of production factors on the basis of enterprises, measuring productivity at the level of production units and determining the measures to be taken to increase productivity are issues that need to be emphasized. Adana province and its region, determined as the study area, are among the leading agricultural production regions of Turkey due to suitable climate and soil factors. Due to the variety of products, the existence of different farm types in the region draws attention. The aim of this study; The aim of this study is to determine the types of farms located in Adana Province, Yüreğir Plain, and to analyze the annual activity results and productivity of the determined business types comparatively.

Design/Methodology/Approach: The basis of the data used in the research is the data obtained from different types of farm in the Adana province Yüreğir Plain. With the sampling study, the number of villages to be included in the research was determined as 9, and the total number of farms in 4 different farms types determined as 91. In order to determine which of the farm types determined in the research area is effective, the annual activity results of the businesses in different business types were calculated and the evaluation of the land, labor and capital as the production factors of the business types were analyzed. In conclusion; partial productivity analyzes were made in the light of the data and findings obtained from the farms examined within the scope of the research, and it was determined that citrus farms in terms of land productivity, grain farms in terms of labor efficiency, and watermelon farms in terms of capital efficiency were the most productive enterprises.

Results: With this study, the operating types of agricultural farms located in Adana Province Yüreğir Plain were formed depending on the product from which more than 50% of the gross production value obtained. Accordingly, 4 types of agricultural farms were determined according to their specialization. These are grain farms, watermelon farms, citrus farms and cotton farms. The operating results and productivity levels of the different farms types determined were analyzed comparatively.

Originality/Value: There are many studies examining agricultural farms in Adana province and especially in Yüreğir Plain from different perspectives. However, considering the existence of different farms types and the prevalence of specialization in terms of farms types, no study has been found that analyzes and compares the productivity of specialized agricultural businesses. The study is unique in this respect.

Keywords: Agriculture, Farm, Farm type, Productivity, Adana

JEL Classification: Q1, Q10, Q12

Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinde Sigorta Ödeme İstekliliğinin Belirlenmesi: Erzurum İli Pasinler İlçesi Örneği

Okan DEMİR

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, ERZURUM

Edanur AYDIN

Sorumlu Yazar: Okan DEMİR, okandemir@atauni.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmada Erzurum İli Pasinler İlçesinde faaliyette bulunan büyükbaş hayvancılık işletmelerinde sigorta ödeme istekliliği ve bunu etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmanın ana materyalini Erzurum ili Pasinler ilçesine bağlı mahallelerde faaliyet gösteren 130 adet büyükbaş hayvancılık işletmesinden yüz yüze görüşme yoluyla uygulanan anketlerden elde edilen birincil veriler oluşturmaktadır. İncelenen işletmeler sosyo-ekonomik yapıları itibariyle ortaya konulmuş ve büyükbaş hayvan sigortası ödeme istekliliği belirlenmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde deskriptif istatistik yöntemler ve ki-kare analizi, ödeme istekliliğinin belirlenmesinde şartlı değerlendirme yöntemi ve probit modeli kullanılmıştır.

Bulgular: Büyükbaş hayvan sigortası ile büyükbaş hayvan varlığı ve yıllık gelir arasında bağımlılık, eğitim düzeyi arasında bağımlılık bulunmadığı belirlenmiştir. Şartlı değerlendirme yöntemine göre oluşturulan probit model sonuçlarına göre ise sosyal güvenlik ve tarım dışı gelir değişkenleri %1 önem seviyesinde, 25-35 yaş grubu ile ilk teklif miktarı değişkenleri %10 seviyesinde istatistiki açıdan önemli bulunmuştur.

Özgünlük/Değer: : Büyükbaş hayvan hayat sigortası için tesadüfi olarak belirlenen ilk teklif miktarı ile ödeme istekliliği arasında negatif bir ilişki bulunmakta, ilk teklif miktarı arttıkça ödeme istekliliği beklenildiği üzere azalmaktadır. Yaş değişkenlerinden 25-35 yaş arasında bulunma ödeme istekliliğini artırırken, 36-50 grubu ödeme istekliliği ile ters yönlü ilişki içerisindedir. Çiftçinin sosyal güvenliğinin bulunması ödeme istekliliğini artıran bir faktör olarak ortaya çıkmıştır. Tarım dışı gelir varlığı ile büyükbaş hayvan hayat sigortası arasında negatif bir ilişki vardır. Yani tarım dışı gelir olasılığı arttıkça ödeme istekliliği olasılığı düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası, Ödeme İstekliliği, Erzurum İli

JEL Kodları:

Not: Edanur Aydın'ın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Determination of Willingness to Pay for Insurance in Cattle Farms: The Case Study Pasinler of Erzurum Province

Abstract

Purpose: In this study, it is aimed to determine the willingness to pay insurance and the factors affecting it in cattle breeding enterprises in Pasinler District of Erzurum Province.

Design/Methodology/Approach: The main material of the research consists of the primary data obtained from the questionnaires applied through face-to-face interviews from 130 cattle farms operating in Pasinler district of Erzurum province. The surveyed cattle breeding farms were determined in terms of their socio-economic structures and their willingness to pay for cattle insurance was determined. Descriptive statistical methods and chi-square analysis were used to evaluate the data, conditional evaluation method and probit model were used to determine willingness to pay.

Results: It has been determined that there is a dependency between taking out cattle life insurance and the number of cattle and annual income, and there is no dependency between education level. According to the results of the probit model created according to the conditional evaluation method, the variables of social security and non-agricultural income were found to be significant at the 1% level of importance, and the variables of the 25-35 age group and the first offer amount were found to be statistically significant at the 10% level.

Originality/Value: There is a negative relationship between the randomly determined initial offer amount and willingness to pay for cattle insurance. As the initial offer amount increases, the willingness to pay decreases as expected. Among the age variables, being between the ages of 25-35 increases the willingness to pay, while the 36-50 group has an inverse relationship with the willingness to pay. The farmer's social security is a factor that increases his willingness to pay. There is a negative relationship between non-farm income and cattle insurance. In other words, as the probability of non-agricultural income increases, the probability of willingness to pay decreases.

Keywords: Cattle Insurance, Willingness to Pay, Erzurum Province

JEL Classification:

Malatya İlinde Küçük Ölçekli Kayısı İşletmelerinin Sosyo-Ekonomik Özellikleri

Orhan GÜNDÜZ

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Malatya

Ahmet ASLAN

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Malatya

Çağatay YILDIRIM

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Sorumlu Yazar: Ahmet ASLAN, ahmet.aslan@ozal.edu.tr

Özet

Amaç: Malatya ilinde kayısı yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı on ilçede küçük ölçekli (5-20 dekar) olarak üretim yapan kayısı üreticilerinin sosyo-ekonomik özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Methodoloji/Yaklaşım: Tarım ve Orman Bakanlığı Çiftçi Kayıt Sisteminden çalışma sahasındaki üreticilerin verileri temin edilmiştir. Oransal dağılım metodu kullanılarak 140 küçük ölçekli işletme çalışmanın örnek hacmini oluşturmuştur. Örneğe çıkan işletmelerin belirlenmesinde tesadüfi sayılar tablosundan yararlanılmıştır. Anket vasıtası ile üreticilerden veriler toplanmıştır. İşletmelerin yaş, eğitim ve deneyim gibi sosyal ve aktif sermaye, pasif sermaye, gayrisafi üretim değeri ve brüt kar gibi ekonomik yapıları belirlenmiştir. İşletmelerin arazi kullanım yapısı ve üretim deseni tablolaştırılmıştır.

Bulgular: İşletmelerin 54,20 yaş ortalamasında, 8,45 yıl eğitim ve 29,42 yıl deneyime sahip oldukları belirlenmiştir. İşletmelerde 4,29 birey ve 2,96 erkek iş gücü birimi bulunduğu tespit edilmiştir. İşletmelerin arazi kullanım durumu ve üretim desenleri belirlenmiştir. İşletmelerde aktif sermaye 897.795,06 ₺, pasif sermaye içerisindeki öz sermayenin oranı %98,32, işletmelerin gayrisafi üretim değeri içerisindeki kayısı üretim değeri %54,26 ve işletmelerdeki kuru kayısı üretiminden elde edilen brüt kar 1.025,51 ₺ da⁻¹ olarak hesaplanmıştır.

Özgünlük/Değer: Türkiye’de üretim yapan tarım işletmelerinin önemli bir bölümü küçük ölçekli üretim yapmaktadır. Değişen piyasa koşullarından en fazla etkilenmekte olan bu kesimin yapısal özelliklerinin bilinmesi gelecek adına planlama ve politika yapmak açısından önemlidir. Önemli bir ihracat ürünü olan kuru kayısı konusunda yerinde ve üreticiler ile görüşülerek elde edilen saha verileri sektör için değerlidir.

Anahtar Kelimeler: Kayısı, Sosyo-Ekonomik Analiz, Malatya, Küçük Ölçek

JEL Kodları: JEL Q, JEL Q1, JEL Q12

Not: Bu araştırma TUBİTAK tarafından SOVAG 120K127 Proje numarasıyla desteklenmiştir.

Socio-Economic Characteristics of Small-Scale Apricot Farms in Malatya

Abstract

Purpose: It is aimed to determine the socio-economic characteristics of apricot producers who produce small scale (5-20 decares) in ten districts where apricot production is intense in Malatya province.

Design/Methodology/Approach: The data of the producers in the study area were obtained from the Farmer Registration System of the Ministry of Agriculture and Forestry. Using the proportional distribution method, 140 small-scale enterprises constituted the sample volume of the study. Random numbers table was used to determine the sample companies. Data were collected from the producers by means of a questionnaire. The economic structures of the enterprises such as age, education and experience, social and active capital, passive capital, gross production value and gross profit have been determined. The land use structure and production pattern of the enterprises are tabulated.

Results: It has been determined that the enterprises have an average age of 54,20, 8,45 years of education and 29,42 years of experience. It has been determined that there are 4,29 individuals and 2,96 male labor force units in the enterprises. The land use status and production patterns of the enterprises were determined. Active capital in enterprises is 897,795.06 ₺, share of equity in passive capital is 98,32%, apricot production value in gross production value of enterprises is 54,26% and gross profit from dried apricot production in enterprises is calculated as 1.025,51 ₺ da⁻¹.

Originality/Value: A significant part of the agricultural enterprises in Turkey make small-scale production. Knowing the structural characteristics of this segment, which is most affected by the changing market conditions, is important in terms of planning and policy making for the future. The field data obtained by interviewing the producers and on-site about dried apricot, which is an important export product, is valuable for the sector.

Keywords: Apricot, Socio-Economic Analysis, Malatya, Small Scale,

JEL Classification: JEL Q, JEL Q1, JEL Q12

TR21 Bölgesinde Üreticilerin Risk Faktör ve Risk Yönetim Stratejilerine Yönelik Yargularının İşletme Tipolojilerine Göre Sınıflandırılması

Osman Orkan ÖZER

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

Başak AYDIN

Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Kırklareli

Ozan ÖZTÜRK

Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Kırklareli

Ülviye ÇEBİ

Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Kırklareli

Duygu AKTÜRK

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, Çanakkale

Sorumlu Yazar: Osman Orkan Özer, osman.ozer@adu.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmada TR21 Bölgesinde işletme tipolojilerine ve üreticilerin risk tutumlarına göre çeşitli risk faktörlerine yönelik kararları ile risk şartlarında kullandıkları risk yönetim araçlarının sınıflandırılması yapılmıştır.

Tasarım/Methodoloji/Yaklaşım: Çalışmada Oransal Tabakalı Örneklem yöntemi kullanılmış, %10 hata payı ve %95 güven aralığında yapılan örneklemede anket yapılan işletme sayısı 334 olarak belirlenmiştir. İşletme tipolojilerinin belirlenmesinde Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA) yöntemi kullanılmıştır. Risk davranışlarının belirlenmesinde “referans kumarı” ile “tercih ölçeklerinden” yararlanılmıştır. İşletme yöneticilerinin risk faktörleri konusundaki algıları ve risk yönetim stratejileri hakkındaki tercihleri beşli likert ölçeği ile belirlenmiştir. Üreticilerin çeşitli risk faktörleri değişkenlerine yönelik kararları ile risk şartlarında kullandıkları risk yönetim araçlarının bulanık eşli karşılaştırma yöntemi ile elde edilen skor değerlerinin işletme tipolojilerine göre sınıflandırılması CHAID analizi ile yapılmıştır.

Bulgular: Analizde dört farklı regresyon ağacı oluşturulmuştur. İşletme tipolojileri, risk tutumları, risk algıları ile riske karşı stratejileri bağımlı değişken olarak alınmıştır. Risk algıları ve riske yönelik uyguladıkları stratejiler ise sırasıyla; İklimsel Riskler (R1), Hastalık ve Zararlılarla İlgili Riskler (R2), Ürün Fiyatı ve İşletme Finansmanı Riski (R3), Üretim ve Pazarlama Riski(R4), İşgücü ve Sermaye Risk faktörleri (R5) ile Örgütsel ve Yayım Faaliyeti Stratejisi (S1), Finansal Stratejiler (S2), İşletme İçi Stratejiler (S3), İşletme Dışı Stratejiler (S4) olarak alınmıştır. İşletmelerin %63.77’si ihtisaslaşmış tarla bitkileri, %25.45’i karma hayvancılık ve bitkisel üretim, %7.49’u ihtisaslaşmış otlak hayvancılığı ve %3.29’u ihtisaslaşmış daimi bitki yetiştiriciliği grubunda yer almıştır. İşletmelerde yöneticilerin %55.09’u risk sevmeyen ve %44.91’i risk seven olarak belirlenmiştir. Riski seven ve sevmeyen işletmeler açısından değerlendirildiğinde, riski seven tarla bitkileri yetiştiricileri tüm risk faktörlerini eşit kabul etmekle birlikte en az dördüncü stratejiyi önemli bulmuşlardır. Karma hayvan ve bitkisel üretim yapan işletmeler için ise R2 risk faktörü en önemli risk algısı olup S2 ve S4 stratejilerini yoğunlukla kullanmaktadırlar. Otlak hayvancılığı açısından R4 risk faktörünün ise işletme açısından en önemli risk faktörü olduğu tahmin edilmiştir. Otlak

hayvancılığı yapan işletmeler S4 stratejisini daha sık kullanmaktadırlar. Daimi bitki yetiştiren işletmeler açısından tüm risk faktörleri ile risk stratejileri eşit değerdedir. Daimi bitki yetiştiren 11 işletme ile otlak hayvancılığı yapan 25 işletme bulunması bu işletmelerin risk algısı ve stratejilerini regresyon ağacında belirlemede güçlük yaratmıştır. Riski sevmeyen tarla bitkileri işletmeleri, karma hayvancılık ve bitkisel üretim işletmeleri ile otlak hayvancılığı açısından R2 en önemli risk faktörü olup, R3 ve R4'e ilişkin kesin bir yargıya ulaşılamamıştır. Daimi bitki yetiştiren işletmeler için bütün risk faktörleri önemli çıkmıştır. Tarla bitkileri yetiştiricileri için S3 ve S4 stratejileri önemli iken karma hayvancılık ve bitkisel üretim yapan işletmeler için S1, S2 ve S3 stratejilerinin daha önemli olduğu söylenebilir. Otlak hayvancılığında tüm stratejiler kullanılıyor olup, en önemli strateji tercihleri S2 ve S4 stratejileridir. Daimi bitki yetiştiricileri açısından S1 ve S2 stratejilerinin önemi tespit edilememiş olup en çok tercih edilen stratejinin S3 stratejisi olduğundan söz etmek mümkündür.

Özgünlük/Değer: Risk ve belirsizlik faktörlerinin farklı işletme tiplerindeki etkisi büyük oranda değişmektedir. Bu nedenle, risk ve belirsizlik faktörlerinin hangi işletme tiplerinde daha etkili olduğunun tespiti, alınacak politika kararları ve işletmelerin rasyonel üretim faaliyeti seçimlerinde etkili olmaktadır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar ile bölgede üreticilerin üretim sürecinde doğru kararlar almalarını sağlayarak belirli gelir seviyelerine ulaşmalarına katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çiftlik Muhasebe Veri Ağı, İşletme Tipolojisi, Regresyon Ağacı, Risk
JEL Kodları: C38, D81, Q1

Not: Bu araştırma TÜBİTAK tarafından 220K232 Proje numarasıyla desteklenmiştir.

Classification of Producers' Judgments on Risk Factors and Risk Management Strategies According to Enterprise Typologies in TR21 Region

Abstract

Purpose: In this study, the decisions of producers towards various risk factors and the risk management tools they used under risk conditions were classified according to enterprise typologies and risk attitudes in TR21 Region.

Design/Methodology/Approach: Proportional Stratified Sampling method was used in the study and the number of enterprises surveyed was determined as 334 with a 10% margin of error and 95% confidence interval. Farm Accounting Data Network (FADN) method was used to determine enterprise typologies. "Reference gamble" and "preference scales" were used to determine risk behaviors. Producers' perceptions about risk factors and their preferences about risk management strategies were determined with a five-point Likert scale. The classification of the score values obtained by the fuzzy paired comparison method of the producers' decisions on various risk factor variables and of the risk management tools they used under risk conditions according to the business typologies were performed by CHAID analysis.

Results: Four different regression trees were created in the analysis. Enterprise typologies, risk attitudes, risk perceptions and strategies against risk were taken as dependent variables. Risk perceptions and the strategies they applied against risk were taken as Climatic Risks (R1), Risks Related to Diseases and Pests (R2), Product Price and Enterprise Finance Risk (R3), Production and Marketing Risk (R4), Labor and Capital Risk factors (R5) and Organizational and Extension Activity Strategy (S1), Financial Strategies (S2), Internal Strategies (S3), External Strategies (S4), respectively. 63.77% of the enterprises were in the specialized field crops, 25.45% in mixed livestock and plant production, 7.49% in specialized pasture livestock and 3.29% in the specialized permanent plant farming group. In the enterprises, 55.09% of the managers were determined as risk averse and 44.91% as risk loving. When evaluated in terms of risk-loving and risk-averse enterprises, risk-loving field crops producers accepted all risk factors equally, but found the fourth strategy at least important. For mixed livestock and plant production enterprises, R2 risk factor was the most important risk perception and they used S2 and S4 strategies intensively. In terms of pasture livestock, R4 risk factor was estimated to be the most important risk factor for the enterprises and the producers used S4 strategy more frequently. All risk factors and risk strategies were of equal value for permanent plant farming enterprises. The fact that there were 11 permanent plant farmers and 25 livestock farmers created difficulty in determining the risk perception and strategies of these farmers in the regression tree. R2 was the most important risk factor for risk-averse field crops, mixed livestock and plant production and pasture livestock enterprises, and no definite judgment could be reached regarding R3 and R4. All risk factors were found to be important for permanent plant farming enterprises. While S3 and S4 strategies were important for field crops producers, it can be said that S1, S2 and S3 strategies were more important for mixed livestock and plant production enterprises. In pasture livestock, all strategies were used and the most important strategy preferences were S2 and S4 strategies. For permanent plant farmers, the importance of S1 and S2 strategies could not be determined and it was possible to mention that the most preferred strategy is S3 strategy.

Originality/Value: The impact of risk and uncertainty factors on different types of enterprises varies considerably. For this reason, determining in which enterprise types risk and uncertainty factors are more effective is effective in policy decisions to be taken and rational production activity choices of the enterprises. The results obtained from the study will contribute to the producers in the region to reach certain income levels by enabling them to make the right decisions in the production process.

Keywords: Farm Accounting Data Network, Enterprise Typology, Regression Tree, Risk

JEL Classification: C38, D81, Q1

İşletmelerde Hayvan Refahının Ekonomik Yönlerinin Değerlendirilmesi

Selime CANAN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun
Sorumlu Yazar: Serlime Canan, selime.canan@omu.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmada, işletmelerde hayvan refahını dikkate alan uygulamaların ekonomik sonuçlarını değerlendirmek amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın verileri daha önce yapılmış bilimsel çalışmalardan, ulusal ve uluslararası kuruluşların raporlarından elde edilmiştir. Çalışmada hayvan refahı kavramına kısaca değinildikten sonra hayvan refahını dikkate alan çiftlik uygulamaları hakkında bilgi verilmiş ve bu uygulamaların işletmedeki ekonomik sonuçları üzerine tartışılmıştır.

Bulgular: Hayvan refahını dikkate alan uygulamalar ilk yatırımlar, işletme maliyetleri, etkinlik ve verimlilik, pazar talebi, yasal uyumluluk, risk yönetimi ve uzun vadeli sürdürülebilirlik dahil olmak üzere birçok açıdan işletmelerin ekonomisi etkilemektedir. İşletmeler gelişmiş hayvan refahına yatırım yaparak potansiyel olarak verimliliğini artırabilir, hastalıkla ilgili maliyetleri azaltabilir, ürün kalitesini iyileştirebilir, etik açıdan bilinçli tüketicileri çekebilir, yasal ve düzenleyici standartlara uyum sağlayabilir. Bunlar da işletmelerin karlılığını arttırmasına, pazarlamada rekabet gücüne ve uzun vadede sürdürülebilir olmasına neden olur.

Özgünlük/Değer: İşletmelerde hayvan refahını dikkate alan uygulamalarının ekonomik açıdan değerlendirilmesi, çiftçilerin hayvan refahı uygulamalarına ilişkin bilinçli kararlar alırken işletme yönetimlerinin finansal uygulanabilirliğini sağlamaları için çok önemlidir. İşletmelerde hayvan refahının ekonomik yönlerini anlamak, çiftçilerin hayvan refahı ile finansal hususlar arasında bir denge kurmasına yardımcı olabilir ve sonuçta hem hayvanlara etik muameleyi hem de iş başarısını arttırmayı teşvik eder.

Anahtar Kelimeler: Hayvan refahı, Tarım, İşletme ekonomisi

JEL Kodları:

Assessment of Economic Aspects of Animal Welfare in Farm

Abstract

Purpose: The economic considerations associated with implementing animal welfare measures in farm was aimed in this study.

Design/Methodology/Approach: The data of the study were obtained from previous scientific studies and reports of national and international organizations. In the study, after briefly mentioning the concept of animal welfare, information about farm practices that take into account animal welfare is given and the economic consequences of these practices in the farm are discussed.

Results: Several key factors influence the economic impact of animal welfare, including initial investments, operating costs, productivity and efficiency, market demand, legal compliance, risk management, and long-term sustainability. By investing in improved animal welfare, farms can potentially enhance production efficiency, reduce disease-related costs, improve product quality, attract ethically conscious consumers, and comply with legal and regulatory standards. These benefits can lead to increased profitability, market competitiveness, and long-term sustainability.

Originality/Value: The assessment of these aspects is crucial for farmers to make informed decisions regarding animal welfare practices while ensuring the financial viability of their operations. However, it is important to evaluate the specific context, species, and farming system when assessing the economic implications of animal welfare practices. Understanding the economic aspects of animal welfare in farm settings can help farmers strike a balance between animal well-being and financial considerations, ultimately promoting both ethical treatment of animals and business success.

Keywords: Animal welfare, Agriculture, Farm economics,

JEL Classification:

Kahramanmaraş İlindeki Küçükbaş Hayvan Üreticilerinin Memnuniyet Durumunu Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Semiha ÇETİNKAYA

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Kahramanmaraş

Cuma AKBAY

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Kahramanmaraş

Abdurrahman GÜNEŞ

Tarım ve Orman Bakanlığı, Şanlıurfa Bozova İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, Şanlıurfa

Sorumlu Yazar: Semiha Çetinkaya, semihacetinkaya@ksu.edu.tr

Özet

Amaç: Küçükbaş hayvancılık, et ve süt üretimi ile insan beslenmesine sağladığı katkı ile deri, yün, yapağı ve kıl üretimi ile birçok sektöre sağladığı katma değer bakımından önemli bir sektördür. Çeşitli sektörlerle olan katkısı düşünüldüğünde üreticilerin küçükbaş hayvan üretiminden memnuniyetini irdelemeye yönelik çalışmalar önem arz etmektedir. Bu çalışmada küçükbaş hayvancılıktan üreticilerin memnuniyet durumunu etkileyen sosyo-demografik özelliklerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Methodoloji/Yaklaşım: Bu amaç doğrultusunda Kahramanmaraş il merkezinde bulunan 100 küçükbaş hayvan işletmesi ile yüz yüze anket çalışması yapılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Küçükbaş hayvancılıktan üreticilerin memnuniyet durumunu etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla Binary Logit regresyon analizinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Sonuçlar, üreticilerin yaklaşık üçte ikisinin (%63) küçükbaş hayvancılık yapmaktan memnun olduğunu göstermektedir. Binary Logit regresyon analizi sonucunda yüksek yaş grubu (≥ 51 olan üreticiler), aylık gelir, küçükbaş hayvancılık yapma tecrübesi, sosyal güvence durumu, hayvan besleme ile ilgili teknik bilgi alma durumu ve tarımsal destekleri yeterli bulma durumunun küçükbaş hayvancılık yapmaktan memnun olma olasılığını etkilediği belirlenmiştir ($p \leq 0.10$). Orta yaş grubunda yer alan üreticiler (40-50 yaş arası üreticiler) ile düşük yaş grubunda (< 40 olan üreticiler) yer alan üreticiler arasında küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinden memnun olma olasılığı bakımından anlamlı bir ilişki bulunmazken yüksek yaş grubunda (≥ 51 olan üreticiler) yer alan üreticilerin düşük yaş grubunda (< 40 olan üreticiler) yer alan üreticilere göre küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinden memnun olma olasılığı %98.8 daha azdır. Gelir arttıkça küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinden memnun olma olasılığı 1.48 kat, küçükbaş hayvancılık yapma tecrübesi arttıkça küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinden memnun olma olasılığı 1.27 kat artmaktadır. Sosyal güvencesi olan üreticilerin küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinden memnun olma olasılığı %92.5, küçükbaş hayvan beslemesi ile ilgili teknik bilgi alan üreticilerin küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinden memnun olma olasılığı %93.8, tarımsal destekleri yeterli bulan üreticilerin küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinden memnun olma olasılığı %95.4 daha azdır. Analiz sonucunda, eğitim, hanede hayvancılık yapan kişi sayısı ve işletme kaydı tutma durumu ile küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinden memnun olma olasılığı arasında anlamlı bir ilişki gözlenmemiştir ($p > 0.10$).

Özgünlük/Değer: Türkiye, küçükbaş hayvan varlığında önde gelen ülkelerden biri olmasına rağmen hayvan başına verim istenilen düzeyde değildir. Küçükbaş hayvancılık sektörünün gelişimi için üreticilerin küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinden memnun olmaları önemlidir. Ayrıca çalışmada küçükbaş hayvancılıkta üretici memnuniyetini etkileyen sosyo-demografik özellikler belirlenerek küçükbaş hayvancılık politikalarının düzenlenmesi ve geliştirilmesinde politika yapıcılara yol gösterici nitelikte olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Küçükbaş hayvancılık, Memnuniyet, Kahramanmaraş
JEL Kodları: Q10, C50

Determination of the Factors Affecting the Satisfaction Status of Ovine Breeding Producers in Kahramanmaraş

Abstract

Purpose: Ovine breeding is an important sector in terms of the added value it provides to many sectors with its contribution to meat and milk production, human nutrition, leather, wool, fleece, and hair production. Considering its contribution to various sectors, studies to examine the satisfaction of producers from small cattle production are important. This study was aimed to determine the socio-demographic characteristics that affect the satisfaction of the producers from small cattle breeding.

Design/Methodology/Approach: The results show that nearly two-thirds (63%) of producers are satisfied with raising sheep and goats. As a result of the Binary Logit regression analysis, it was determined that the high age group (producers ≥ 51), monthly income, sheep farming experience, social security status, technical information about animal feeding and finding sufficient agricultural support affect the probability of being satisfied with sheep farming ($p \leq 0.10$). There was no significant relationship between producers in the middle age group (producers aged 40-50) and producers in the low age group (producers < 40) in terms of the probability of being satisfied with small cattle breeding, while producers in the high age group (producers ≥ 51) producers are 98.8% less likely to be satisfied with small cattle breeding than producers in the low age group (producers < 40). The probability of being satisfied with sheep farming increases 1.48 times as income increases, and the probability of being satisfied with sheep farming increases 1.27 times as the experience of sheep farming increases. Producers with social security are 92.5% less likely to be satisfied with ovine breeding, producers who receive technical information on ovine breeding are 93.8% less likely to be satisfied with ovine breeding, producers who find agricultural support sufficient are 95.4% less likely to be satisfied with ovine breeding. As a result of the analysis, no significant relationship was observed between educational status, the number of people engaged in animal husbandry in the household, and the probability of being satisfied with small cattle breeding ($p > 0.10$).

Originality/Value: Although Türkiye is one of the leading countries in the presence of sheep and goats, the yield per animal is not at the desired level. For the development of the small cattle breeding industry, it is important for the producers to be satisfied with small cattle breeding. In addition, it is thought that the study will guide policymakers in the regulation and development of small cattle breeding policies by determining the socio-demographic characteristics that affect producer satisfaction in sheep and goat farming.

Keywords: Ovine breeding, Satisfaction, Kahramanmaraş

JEL Classification: Q10, C50

Şanlıurfa ilinde Pamuk Üretim Memnuniyetinin Sürdürülebilirliğe Etkisinin Belirlenmesi

Semiha ÇETİNKAYA

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Kahramanmaraş

Yeşim AYTÖP

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Kahramanmaraş

Sorumlu Yazar: Semiha Çetinkaya, semihacetinkaya@ksu.edu.tr

Özet

Amaç: Ülke açısından stratejik öneme sahip olan pamuk bitkisinin sürdürülebilirliğine yönelik yapılacak tüm çalışmalar oldukça önemlidir. Ayrıca pamuk üretiminde memnuniyetin belirlenmesi ve memnuniyeti etkileyen faktörlerin ortaya koyulması pamuk üretiminin sürdürülebilirliğine katkı sağlayacaktır. Bu çalışmanın amacı pamuk üretiminde üretici memnuniyetini etkileyen faktörlerin pamuk üretim sürdürülebilirliğe etkisinin belirlenmesidir.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Araştırmanın verileri, 2021 yılının Ekim-Aralık ayları arasında yüz yüze anket yöntemiyle toplanmıştır. Anket çalışmasının Türkiye’deki pamuk ekim alanlarının yarısına yakınına oluşturan Şanlıurfa ilinde gerçekleştirilmiş olması, ülkenin ve bölgenin pamuk üretim yapısını görmek açısından önemlidir. Şanlıurfa ilindeki pamuk üretiminin %77.1’isini, pamuk ekim alanlarının ise %75.3’ünü karşılayan Akçakale, Eyyübiye, Haliliye, Harran ve Viranşehir ilçeleri olmak üzere 5 ilçede 377 pamuk üreticisiyle görüşülmüştür. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Ayrıca pamuk üretim memnuniyetinin pamuk üretim sürdürülebilirliğine etkisinin belirlenmesi amacıyla Yapısal Eşitlik Modeli’nden yararlanılmıştır.

Bulgular: Çalışma sonucunda üreticilerin ortalama 223.26 da işletme arazisine sahip oldukları, ortalama 140.79 da alanda pamuk üretiminde buldukları ve ortalama işletme arazisinin %63.06’sının pamuk üretimine ayrıldığı belirlenmiştir. Pamuk üretim memnuniyetinin pamuk üretim sürdürülebilirliğe etkisini belirlemek amacıyla kurulan Yapısal Eşitlik Modeli sonucunda ekonomik ve politik faktörlerin pamuk üretim memnuniyeti üzerinde doğrudan etkili olduğu ancak çevresel ve kişisel faktörlerin hem pamuk üretim memnuniyetini hem de pamuk üretim sürdürülebilirliği üzerinde bir etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Bunun yanı sıra pamuk üretim memnuniyetinin pamuk üretim sürdürülebilirliği üzerinde etkili olduğu saptanmıştır. Model sonucunda ekonomik faktörler gizil değişkenindeki bir birimlik artış pamuk üretim memnuniyetini 0.44 birim, politik faktörler gizil değişkeninde bir birimlik artış pamuk üretim memnuniyetini 0.13 birim, pamuk üretim memnuniyeti gözlenen değişkenindeki bir birimlik artış pamuk üretim sürdürülebilirliğini 0.39 birim artırmaktadır. Ekonomik faktörler gizil değişkenini oluşturan gözlenen değişkenler arasında “Alternatif ürünlere göre satış fiyatı yüksektir” (0.929) ve “Alternatif ürünlere göre karlılığı yüksektir” (0.833) değişkenleri ile politik faktörler gizil değişkenini oluşturan gözlenen değişkenler arasında “Alternatif ürünlere göre daha fazla destek olduğu için pamuk üretiyorum” (0.948) değişkeni pamuk üretim memnuniyetini etkileyen en önemli gözlenen değişkenlerdir. Bu önermelere katılım düzeyi arttıkça pamuk üretim memnuniyeti artmaktadır. Pamuk üretim sürdürülebilirliği değişkenini oluşturan gözlenen değişkenler arasında “Ailemi ve çevremdeki

kişileri pamuk üretmeye teşvik ederim” (0.688) ve “Pamuk sağlam bir ürün sorun yaşamıyorum” (0.646) önermeleri en yüksek katsayıya sahip değişkenlerdir. Bu önermeler pamuk üretim sürdürülebilirliği etkileyen en önemli gözlenen değişkenlerdir ve bu önermelere katılım düzeyi arttıkça pamuk üretim sürdürülebilirliği artmaktadır.

Özgünlük/Değer: Türkiye pamuk üretiminde önde gelen ülkelerden biri olmasına rağmen pamukta dışa bağımlıdır. Türkiye, dünya pamuk ithalatında önde gelen ülkeler arasında yer alırken ülkede üretilen pamuğun çok az bir kısmı ihraç edilmektedir ve bu durum ülke ekonomisini de olumsuz etkilemektedir. Pamuğun satış fiyatının üreticiler nezdinde düzenlenmesi, alternatif ürünlere göre pamuk üretimindeki desteklerin artırılması pamuk üretim memnuniyetini ve dolayısıyla pamuk üretim sürdürülebilirliğini artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Pamuk üretimi, Sürdürülebilirlik, Yapısal Eşitlik Modeli, Path Analizi

JEL Kodları: Q56, C50

Not: Bu araştırma TÜBİTAK-1001 Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı tarafından 220K068 Proje numarasıyla desteklenmiş yüksek lisans tezinden alıntıdır.

Determination of the Effect of Cotton Production Satisfaction on Sustainability in Sanlıurfa Province

Abstract

Purpose: All studies on the sustainability of the cotton plant, which has strategic importance for the country, are very important. In addition, determining satisfaction in cotton production and revealing the factors affecting satisfaction will contribute to the sustainability of cotton production. The aim of this study is to determine the effects of factors affecting producer satisfaction in cotton production on cotton production sustainability.

Design/Methodology/Approach: The data of the research were collected by face-to-face survey method between October and December of 2021. It is important to see the cotton production structure of the country and the region that the survey was carried out in Şanlıurfa, which constitutes nearly half of the cotton cultivation areas in Türkiye. Interviews were made with 377 cotton producers in 5 districts, namely Akçakale, Eyyübiye, Haliliye, Harran and Viranşehir districts, which account for 77.1% of cotton production and 75.3% of cotton cultivation areas in Şanlıurfa. Descriptive statistics were used in the analysis of the data. In addition, the Structural Equation Model was used to determine the effect of cotton production satisfaction on cotton production sustainability.

Results: As a result of the study, it has been determined that the producers have an average of 223.26 decares of farm land, an average of 140.79 decares of cotton production and 63.06% of the average farm land is reserved for cotton production. As a result of the Structural Equation Model established to determine the effect of cotton production satisfaction on cotton production sustainability, it has been determined that economic and political factors have a direct effect on cotton production satisfaction, but environmental and personal factors have no effect on both cotton production satisfaction and cotton production sustainability. In addition, cotton production satisfaction was found to be effective on cotton production sustainability. As a result of the model, a one-unit increase in the economic factors latent variable increases cotton production satisfaction by 0.44 units, a one-unit increase in political factors latent variable increases cotton production satisfaction by 0.13 units, and a one-unit increase in the observed variable of cotton production satisfaction increases cotton production sustainability by 0.39 units. Among the observed variables that make up the latent variable of economic factors, the variables "Sales price is higher than alternative products" (0.929) and "The profitability is higher than alternative products" (0.833) and the observed variables that make up the latent variable of political factors include "Cotton because it has more support than alternative products". I produce" (0.948) variable is the most important observed variable affecting cotton production satisfaction. As the level of participation in these propositions increases, cotton production satisfaction increases. Among the observed variables that make up the cotton production sustainability variable, the propositions "I encourage my family and the people around me to produce cotton" (0.688) and "I do not have a problem with a solid cotton product" (0.646) are the variables with the highest coefficients. These propositions are the most important observed variables affecting cotton production sustainability, and as the level of participation in these propositions increases, cotton production sustainability increases.

Originality/Value: Although Türkiye is one of the leading countries in cotton production, it is dependent on foreign cotton. While Türkiye is among the leading countries in world cotton import, only a small part of the cotton produced in the country is exported, and this has a negative impact on the country's economy. Regulating the sales price of cotton by the producers and increasing the support in cotton production according to alternative products will increase cotton production satisfaction and therefore cotton production sustainability.

Keywords: Cotton production, Sustainability, Structural Equation Model, Path Analysis

JEL Classification: Q56, C50

Aydın İli Karpuzlu İlçesi Organik Zeytin Üreticilerinin Üretim Fonksiyonunun İncelenmesi

Sıla Asker Er
Osman Orkan Özer

Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım ekonomisi Bölümü, Aydın
Sorumlu Yazar: Osman Orkan Özer, osman.ozer@adu.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışma Aydın İlinde organik zeytin yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı Karpuzlu ilçesinde, organik zeytin yetiştiriciliğinde üreticilerin yaşadığı sorunlar ile üretimi etkileyen faktörler incelenmiştir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: . Çalışmanın ana materyalini Aydın İli Karpuzlu İlçesinde yer alan dört dekar ve üstü organik zeytin üreticileri oluşturmaktadır. Örneklem aşamasında, tabakalı örnekleme yoluyla 71 işletme belirlenerek yüz yüze anket gerçekleştirilmiştir. Çalışmada Organik zeytin yetiştiriciliğinde üreticilerin yaşadığı sorunlar bulanık eşli karşılaştırma yöntemiyle incelenmiştir. Üretim faktörlerine ilişkin Cobb-Douglas Üretim Faktörü oluşturulmuştur.

Bulgular: Üretim faktörü olarak alet makine giderleri ile işgücü kullanımı alınmıştır. Her bir faktör için azalan getiri söz konusu olduğu hesaplanmıştır. Alet makina giderleri miktarı %1 artırılması durumunda verim %0,429, işgücü kullanımının %1 arttırılması durumunda ise organik zeytin brüt üretim değerini %0.613 oranında bir artışa neden olacağı söylenebilir. Üretim elastikiyetlerinin toplamından elde edilen ölçüğe göre getiri 1,042 olarak bulunmuştur.

Özgünlük/Değer: Bu çalışmayla öne sürülecek önerilerle organik zeytin işletmelerinin kullanacakları optimum işletme düzeyi ile maksimum çıktı elde etmeye yönelik öneriler ortaya konulacaktır. Bu sayede hem organik zeytin işletmeleri hem de organik zeytin işleyen işletmelerde kalite ve verimlilik artışının yanında, gelir artışına yönelik öneriler de ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Organik Zeytin, Sosyo-Ekonomik Yapıları, Cobb-Douglas Üretim Fonksiyonu

JEL Kodları: Z12, R11,Q11

Not: Bildiri Sıla Asker Er tarafından, Y.Lisans tezinden türetilmiştir.

Examination of the Production Function of Organic Olive Producers in Karpuzlu District, Aydın Province.

Abstract

Purpose: This study examines the problems faced by organic olive producers and the factors influencing production in Karpuzlu district, where organic olive cultivation is intensively practiced in Aydın province.

Design/Methodology/Approach: The main material of the study consists of organic olive producers with four or more acres of land in Karpuzlu district, Aydın province. A total of 71 enterprises were determined through stratified sampling, and face-to-face surveys were conducted. The problems experienced by organic olive producers were examined using the fuzzy paired comparison method. The Cobb-Douglas Production Factor was constructed to analyze the production factors.

Results: Tool and machinery expenses and labor usage were taken as production factors. Diminishing returns were calculated for each factor. Increasing tool and machinery expenses by 1% would result in a 0.429% increase in efficiency, while increasing labor usage by 1% would lead to a 0.613% increase in the gross organic olive production value. The scale return, obtained from the sum of production elasticities, was found to be 1.042.

Originality/Value: This study will provide recommendations for organic olive businesses to achieve optimal operational levels and maximize output. This will contribute to quality, productivity, and income growth in both organic olive farming and olive processing businesses.

Keywords: Organic Olive, Socio-Economic Structures, Cobb-Douglas Production Function.

JEL Classification: Z12, R11, Q11

Koyunculuk Üretim Faaliyetinin Faktör Analizi: Batı Akdeniz Bölgesi Örneği

Şerife Gülden YILMAZ

Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya, Türkiye
Sorumlu Yazar: Şerife Gülden YILMAZ,, sgylmz@gmail.com

Özet

Amaç: Bu çalışmada, bölgede koyunculuk işletmelerinin başarısını etkileyen temel faktörler belirlenmeye çalışılmıştır.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Batı Akdeniz Bölgesi sahip olduğu doğal kaynaklar açısından küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine uygundur. 2018 verilerine göre Türkiye’de 46117399 baş koyun ve keçi varlığının %4.7’si Batı Akdeniz Bölgesi’nde bulunmaktadır. Bu bölgedeki küçükbaş hayvan varlığının %46.10’unu ise koyun oluşturmaktadır. Türkiye’de küçükbaş hayvanlardan elde edilen et, toplam et üretiminin %10.23’ünü oluşturmakta olup, bunun %9.01’i koyun etinden sağlanmaktadır (TÜİK, 2019). Araştırmanın materyalini üretici ve sektör paydaşlarından anket yöntemi ile elde edilen birincil veriler oluşturmuştur. Bunun yanında TÜİK ve Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği (DKYYB) Batı Akdeniz Bölgesi küçükbaş hayvan varlığı ile ilgili verileri de kullanılmıştır. Araştırma bölgesi popülasyonu üzerinde tabakalı örnekleme yöntemi uygulanarak örnek hacmi koyun işletmeleri için 102 işletmeci olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Koyun işletmeleri üzerine yapılan faktör analizi sonuçlarında ortaklık unsuru yüksek olan 33 değişkenin oluşturduğu 5 faktör elde edilmiştir. Faktör analizinde de kullanımı yaygın olan “PC (Prencipal Component Analysis) Modeli” ile “Varimax Extraction Method” kullanılmıştır. Bu çalışmada KMO (Kaiser–Meyer–Olkin) ve Bartlett Küresellik testi kullanılarak faktör analizinin uygulanabilirliği test edilmiştir. Yapılan analizlerde beş açıklayıcı faktör bulunmuştur. Elde edilen bu faktörlerin Kârlılık Faktörü, Yem Faktörü, Arazi Sermayesi Faktörü, Destekleme Faktörü, Teknik Sorunlar Faktörü) varyans yüzdeleri toplamı 70.650’dir. Yani toplam değişimin %70.650’si bu faktörler tarafından açıklanabilmektedir. İncelenen koyunculuk işletmelerinde, kârlılık faktörü ile işletmenin işletme saf kârı, işletme tarımsal gelir, saf hâsıla, işletme toplam aile geliri, işletme brüt kâr, koyun brüt kâr, işletme erkek işgücü birimine (EİB) düşen işletme saf hâsıla, koyun büyük baş hayvan birimine (BBHB) düşen işletme saf hâsıla, koyun gayri safi üretim değeri, koyun BBHB'ne düşen koyun brüt kâr, koyun EİB'ne düşen koyun brüt kâr ve koyun BBHB'ne düşen işletme gayri safi hâsıla gibi ekonomik ölçütler arasındaki bağımlılık oranı yani faktör yükü 0.881 gibi oldukça yüksek bulunmuştur. Koyun işletmelerinde doğrudan verimlilik ve kârlılık üzerine etkili olan bu ekonomik göstergelerin, kârlılık faktörü ile arasında beklenildiği gibi pozitif yönlü korelasyon olduğu görülmüştür.

Özgünlük/Değer: Batı Akdeniz Bölgesi’nde koyunculuk faaliyeti yapan işletmelerde yetiştiricilikte etkili faktörlerin belirlenmesi, koyun işletmeciliğinin iyileştirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Koyun işletmeleri, Faktör analizi, Batı Akdeniz Bölgesi.

JEL Kodları: Q1, Q100

Not: Çalışmam finansal olarak BAP 4766-D1-16 No'lu Proje ile Süleyman Demirel Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönetim Birimi Başkanlığı ve TAGEM/TEAD/17/A08/P01/001 No'lu Proje ile T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nce desteklenmiştir.

Factor Analysis of Sheep Production: A Case Study of Western Mediterranean Region

Abstract

Purpose: This study is to find out the main factors which affect the success of sheep farming in region.

Design/Methodology/Approach: The Western Mediterranean Region, which owns natural resources, meadow-pasture and scrub, provides a suitable environment for small ruminants breeding. According to 2018 data, Turkey's 4.7% of the presence of sheep and goats which is 46117399 head, located in the Western Mediterranean Region. Sheep consists of 46.10% of the sheep and goats in this region. Meat obtained from small ruminant constitutes 10.23% of the total meat production in Turkey, of which 9.01% is obtained from sheep meat (TURKSTAT, 2019). The material of the research was the primary data obtained by the survey method from farmers and related stakeholders. Also, data on TURKSTAT and Breeding Sheep Goat Breeders' Association in the West Mediterranean Region were used. The stratified sampling method was applied to the population of the research region, and the sample volume was calculated as 102 farmers for sheep farms.

Results: As a result of the factor analysis on sheep farms, 5 factors were obtained which were consisted of 33 variables with high partnership score. "PC (Principal Component Analysis) Model" and "Varimax Extraction Method", which are also widely used in factor analysis, were used. In this study, the applicability of factor analysis was tested by using KMO (Kaiser–Meyer–Olkin) and Bartlett Sphericity Test. Five factors have been found by the analysis. The variance percentage of these factors (Profitability Factor, Feed Factor, Land Capital Factor, Support Factor, Technical Problems Factor) was 70.650. In other words, 70.650% of the total change can be explained by these factors. In the sheep farms examined, the profitability factor and the dependency ratio between economic criteria such as the net profit of the farm, the agricultural income, the pure product, the total family income of the farm, the gross profit of the farm, the gross profit of the sheep, the pure product of the farm per the male labour force unit, the pure product of the sheep per the animal unit, the gross production value of sheep, the gross profit of the sheep per the animal unit, the gross profit of the sheep per the male labour force unit, and the gross farm income of the sheep per animal unit, that is, the factor load was found to be quite high as 0.881. It has been observed that these economic indicators, which are directly effective on productivity and profitability in sheep farms, have a positive correlation with the profitability factor, as expected.

Originality/Value: Determining the effective factors in sheep breeding enterprises in the Western Mediterranean Region is important in terms of improving sheep management.

Keywords: Sheep farming, Factor analyze, Western Mediterranean Region

JEL Classification: Q1, Q100

Kooperatiflerin Mikro İşletme Düzeyinde Finansal ve Mali Tablolar Analizi: Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Örneği

Tayfun VARNALI

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Gülen ÖZDEMİR

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Sorumlu Yazar: Tayfun VARNALI, tayfun_kkk@hotmail.com

Özet

Amaç: Kooperatifler etkili ve güçlü olabilmek için öncelikle işletme düzeyinde başarılı olmak zorundadır. Birim düzeyde başarılı kooperatifler arttıkça bu durum genel başarıyı da etkiler. Bu nedenle bu çalışmada işletme düzeyinde Ahi Mehmet Tarımsal Kooperatifi örneği ele alınmıştır. Buradan hareketle hesap tablolarının analiz edilerek yorumlanması ve sorunlara yönelik çözüm önerilerinin sunulması amacını taşımaktadır. Bu bağlamda, kooperatifin zarar ve bilanço tablolarındaki verilerin önemi büyüktür. Analizlerin yapılmasıyla birlikte, kooperatifin finansal durumu ve performansı hakkında daha kapsamlı bir anlayış elde edilecek ve sorunlara yönelik çözüm önerileri sunulacaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmada, örnek olarak seçilen Ahi Mehmet Tarımsal Kooperatifi'nin 2015 ve 2019 yılları arasındaki muhasebe verileri detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu verilerin analizi için eğilim, yatay, dikey, rasyo ve Dupont analizleri gibi yöntemler kullanılmıştır. Bu analizler, kooperatifin finansal durumunu daha etkili bir şekilde değerlendirmek için kullanılan önemli araçlardır.

Bulgular: Ahi Mehmet Tarımsal Kooperatifi'nin finansal durumu incelendiğinde, dönen varlıklarında sürekli bir artış olduğu gözlemlenmiştir. Ancak duran varlıklarında dalgalanmalar yaşanmış ve maddi duran varlıklar için yeterli yatırım yapılmamıştır. Uzun vadeli yabancı kaynaklar sabit kalmış, fakat kısa vadeli borçlanma sürekli artış göstermiştir. Bu durum, kooperatifin borçlarını ödeme güçlüğü yaşama riskini artırmaktadır. Öz kaynakların büyümesi yavaş olsa da kooperatif, kendi yapısını güçlendirmiştir. Cari oran ve asit test oranı düşük olduğu için tahsilat sorunları yaşanmaktadır. Sermaye oranı yetersiz olan kooperatifte, nakit girişlerinde dalgalanmalar gözlenmiştir. Rasyo analizi sonuçlarına göre tedarikçi borçları ve finansal yeterlilik oranı uygun seviyelerdedir. Ancak kooperatifin kaynakları sınırlı olup net kar/öz kaynak oranları düşüktür. Alacak tahsil süreleri artmış ve banka ilişkileri zayıf durumdadır. Genel olarak, Ahimehmet Kalkınma Kooperatifi finansal zorluklarla karşılaşmış olup likidite ve karlılık konularında önlemler almalıdır. Kooperatifin gelecekteki başarısı için yönetim ekibinin finansal analiz sonuçlarına dayanarak stratejik kararlar alması gerekmektedir. Kooperatif, finansal kaynaklarını daha etkin bir şekilde yönetmeli, borçlarını düzenli olarak ödemeli ve öz kaynaklarını büyütme için stratejik yatırımlar yapmalıdır. Ayrıca, kooperatifin mali verilerini düzenli olarak takip etmesi, muhasebe sisteminin güncel ve doğru olduğundan emin olması önemlidir. Finansal tabloların düzenli olarak güncellenmesi ve analiz edilmesi, kooperatifin mali durumu ve performansı hakkında daha iyi bir anlayış sağlayacaktır. Bu süreçte, gerekli önlemlerin alınması ve uygulamanın izlenmesi için etkin bir denetim mekanizması oluşturulmalıdır.

Özgünlük/Değer: Kooperatifler, günümüzde sürdürülebilirliklerini sağlamak ve diğer işletmelerle rekabet etmek için etkili çalışmalar yürütmek zorundadırlar. Bu bağlamda, kooperatiflerin yeterli ekonomik kaynaklara sahip olmaları büyük önem taşımaktadır. Kaynak ihtiyaçlarını karşılamak için kooperatifler, ortaklarından veya finansal kuruluşlardan borçlanma yoluyla kaynak sağlamaktadır. Bu nedenle, kooperatiflerin hesap tablolarının detaylı bir şekilde incelenmesi ve yorumlanması gerekmektedir. Bu çalışma, kooperatif yöneticilerine finansal kararlarında rehberlik edecek ve sürdürülebilirliklerini sağlamak için gerekli adımları atmalarına yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kalkınma Kooperatifi, Finansal Analiz, Mali Tablolar

JEL Kodları: P13, Q13, O12

Not: Bu çalışma Tayfun Varnalı'nın "Tarımsal Kooperatiflerde İşletmecilik ve Bilanço Analizi: Tekirdağ İli Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri Örneği" İsimli Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

Financial and Financial Statement Analysis of Cooperatives at Micro Enterprise Level: The Case of Agricultural Development Cooperative

Abstract

Purpose: To be effective and strong, cooperatives must first be successful at the enterprise level. The more successful cooperatives are at the unit level, the more this affects overall success. For this reason, this study focuses on the case of Ahi Mehmet Agricultural Cooperative at the enterprise level. From this point of view, it is aimed to analyze and interpret the account statements and to offer solutions to the problems. In this context, the data in the profit and loss and balance sheet tables of the cooperative are of great importance. With the analysis, a more comprehensive understanding of the financial situation and performance of the cooperative will be obtained and solutions to the problems will be proposed.

Design/Methodology/Approach: In the study, the accounting data of Ahi Mehmet Agricultural Cooperative, which was selected as an example, between 2015 and 2019 were analyzed in detail. Methods such as trend, horizontal, vertical, ratio and Dupont analyses were used to analyze these data. These analyses are important tools used to more effectively assess the financial position of the cooperative.

Results: Ahimehmet Agricultural Cooperative's financial analysis reveals notable findings. Current assets have consistently grown, indicating positive momentum. However, fixed assets have shown fluctuations, suggesting inadequate investments in tangible assets. Long-term liabilities have remained stable, while short-term borrowing has continuously increased, raising insolvency risks. Efforts have been made to strengthen the cooperative's internal structure despite slow equity growth. However, the current ratio and acid test ratio are low, indicating potential difficulties in collecting funds. The cooperative lacks an adequate capital ratio, and cash flow has fluctuated. Supplier debts and financial adequacy ratio are appropriate, but the cooperative faces resource limitations and exhibits low net profit/equity ratios. Receivable collection times have extended, and bank relationships are weak. Overall, Ahimehmet Development Cooperative faces financial challenges and requires measures to improve liquidity and profitability. Strategic decisions based on this analysis are necessary. Effective financial resource management, timely debt obligations, and strategic investments for equity growth are crucial. Maintaining an up-to-date accounting system and regular financial data monitoring are vital. Continuous updates and analysis of financial statements will enhance understanding of the cooperative's financial position. Establishing an effective audit mechanism is essential to implement necessary measures and monitor progress.

Originality/Value: Cooperatives today need to work effectively to ensure their sustainability and compete with other businesses. In this context, it is crucial that cooperatives have adequate economic resources. To meet their resource needs, cooperatives raise funds by borrowing from members or financial institutions. Therefore, the financial statements of cooperatives need to be analyzed and interpreted in detail. This study will guide cooperative managers in their financial decisions and help them take the necessary steps to ensure their sustainability.

Keywords: Development Cooperative, Financial Analysis, Financial Statements,
JEL Classification: P13, Q13, O12

Çiftçilerin Endüstriyel Kenevir Ekimine Yönelik Düşüncelerinin Değerlendirilmesi

Zehra Meliha TENGİZ

Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Yozgat

Merve AYYILDIZ

Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Yozgat

Merve ERKOÇ

Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Yozgat

Sorumlu Yazar: Merve AYYILDIZ, merve.ayyildiz@yobu.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmada Yozgat ili Merkez ilçesindeki bitkisel üretim yapan tarım işletmelerinin endüstriyel kenevir ekimine yönelik istekliliğinin belirlenmesi temel amacıyla, kenevir ekim istekliliğini etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve endüstriyel kenevire karşı tutumlarının değerlendirilmesi diğer amaçlardandır.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Kenevir, tarım başta olmak üzere ilaç, tekstil, kağıt, yakıt gibi birçok alanda hammadde olarak kullanıma sahiptir. Türkiye’de izin dahilinde endüstriyel kenevir üretimi yapılabilmektedir. İzin verilmiş illerden biri de Yozgattır. Yozgat ili kenevir alanında ihtisaslaşmış üniversitesiyle, ayrıca üretimi gerçekleştirilen iller arasında en yüksek verime sahip olmasıyla ön plana çıkmaktadır. Buna karşın Yozgat ilinde endüstriyel kenevir ekimi yeteri kadar yaygınlaşmamıştır. Ekim alanlarındaki artışın sağlanabilmesi üreticilerin endüstriyel kenevire bakış açısı ile ilgilidir. Yozgat İlinde endüstriyel kenevir üretim istekliliğini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmanın ana popülasyonunu Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı arazi sahipleri oluşturmaktadır. Bu amaçla çalışmada Yozgat ili Merkez ilçesinde 95 bitkisel üretim yapan işletmeden yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanan anket verileri birincil veri olarak kullanılmıştır. Elde edilen veriler elektronik ortama aktarılacak, frekans ve yüzde hesaplamalarıyla çapraz tablolar oluşturularak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Elde edilen bulgulara göre, çalışmaya katılan üreticiler arasında mevcutta endüstriyel kenevir ekiminde bulunan üreticiye rastlanmamıştır. Üreticilerin %53’ü Türkiye’de kenevir üretimi izne bağlanmadan önceki yıllarda kenevir ekiminde bulunduğu görülmüştür. Ancak endüstriyel kenevir ekim isteği bulunan üreticilerin (%33) az sayıda olduğu belirlenmiştir. Üreticilerin %68’inin Yozgat ilinin ekim izni alan iller arasında olduğunu bilmedikleri, %90’ının endüstriyel ve tıbbi kenevir arasında farkın olmadığı düşüncesine sahip olduğu tespit edilmiştir. Ekim düşüncesi bulunan üreticilerin ortalama 31.57 da alanda üretim yapmayı planladıkları, karlı bir ürün olarak gördükleri için hem tohumluk hem de liflik üretim düşüncesinde olduğu belirlenmiştir. Ekim düşüncesi olmayan üreticilerin ise en fazla kenevirin esrar hammaddesi olduğu düşüncesine sahip oldukları için ekiminde bulunmak istemedikleri görülmüştür. Ayrıca ekiminin yaygınlaşmamış olması ve uygun araziye sahip olunmaması diğer ekim istekliliğinde bulunmayan üreticilerin nedenleri arasındadır. Kenevir ekiminde en büyük sorunların ürün güvenliğinin sağlanamaması endişesi, desteklemenin olmaması ve pazarlama olanağının yetersizliği olduğu belirlenmiştir. Kenevire yönelik bu konularda iyileştirici ve düzenleyici çalışmaların gerçekleştirilmesi ile ekim isteği bulunmayan üreticilerin %46’sının ekim düşüncelerinin olumlu yönde değişeceği tespit edilmiştir.

Özgünlük/Değer: Türkiye’de ulusal ve uluslararası endüstriyel kenevire yönelik politikaların geliştirilmesine yönelik birçok çalışmaya yer verilmektedir. Yapılan çalışmalar ağırlıklı olarak kenevirin genel özelliklerini ortaya koymaya yöneliktir. Ancak bu alanda üreticilere yönelik yapılan çalışmalar yok denecek kadar az sayıdadır. Daha önce üreticilerin endüstriyel kenevir üretim istekliliği ile ilgili çalışmanın olmaması ve bölgede bu konuda ihtisaslaşmış üniversitenin varlığı çalışmanın özgün değerini göstermektedir. Çalışmada yeni üreticiler ile kenevir ekim alanlarının artırılması, böylelikle hem bölgesel kalkınmaya hem de istihdama katkı sağlaması hedeflenmektedir. Türkiye’de endüstriyel kenevir ile ilgili ekonomik değere yönelik somut kanıtlarla desteklenen çalışmaya rastlanmamış olması bu alandaki bilimsel eksikliğin giderilmesine ve bundan sonra yapılacak çalışmalara kaynak oluşturacaktır.

Anahtar Kelimeler: Endüstriyel Kenevir, Ekim İstekliliği, Yozgat

JEL Kodları: Q10, Q18, Q19

Not: Bu araştırma TÜBİTAK 2209/A – Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında desteklenmiştir.

Evaluation of Farmers' Thoughts on Industrial Hemp Cultivation

Abstract

Purpose: In this study, it was aimed to determine the willingness, influencing factors and thoughts of agricultural enterprises engaged in herbal production in the Central district of Yozgat province for industrial hemp cultivation.

Design/Methodology/Approach: Hemp is used as a raw material in many fields such as agriculture, medicine, textile, paper and fuel. Hemp production is carried out with permission in Turkey. Yozgat stands out with its university specialized in the field of hemp and Its having the highest productivity among the provinces where production is carried out. But industrial hemp cultivation has not become widespread enough in Yozgat. Ensuring the increase is related to the thoughts of the producers about industrial hemp. In the study, which aims to reveal the willingness of industrial hemp production in Yozgat, survey data were collected from 95 plant production enterprises in the central district through face-to-face interviews. The obtained data were evaluated by creating cross tables with frequency and percentage calculations.

Results: According to the findings, no producer was found in the current industrial hemp cultivation in the study. It has been observed that 53% of the producers cultivated hemp in the years before the hemp production was authorized. However, it was determined that the producers (33%) who wanted to plant industrial hemp were few in number. It was determined that most of the producers did not know that Yozgat was among the provinces that received planting permits. Also it consider that there is no difference between industrial and medicinal hemp. It has been determined that the producers with the idea of planting plan to produce on an average of 31.57 decares, and because they see it as a profitable product, they have the idea of producing both seeds and fiber. The producers who do not have the idea of planting do not want to plant hemp because it is a cannabis raw material. It has been determined that the biggest problems in hemp cultivation are the concern of product safety, lack of support and inadequacy of marketing opportunities. It was determined that if these problems are resolved, the opinion of those who want to no make hemp cultivation will be positive (46%).

Originality/Value: There are many studies on the development of national and international policies for industrial hemp in Turkey. The studies are mainly aimed at revealing the general characteristics of hemp. But, studies on producers in this area are scarcely any. There has been no previous study on the producers' willingness to produce industrial hemp. In addition, the existence of a specialized university in this area in the region shows the original value of the study. This study is aimed to increase hemp cultivation areas, thus contributing to both regional development and employment. there is no study supported by concrete evidence on the economic value of industrial hemp in Turkey. It will be a resource for the elimination of the scientific deficiency related to the willingness to plant industrial hemp in Turkey and for future studies.

Keywords: Industrial Hemp, Willingness to Planting, Yozgat

JEL Classification: Q10, Q18, Q19

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Çerçevesinde Erzurum İlinde Uygulanan Kırsal Turizm Eğitimlerine Katılanların Girişimde Bulunma Durumları Üzerinde Etkili Olan Faktörler

Abdulkadir ERGÜN

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Nuray DEMİR

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Sorumlu Yazar: Nuray Demir, ipcioglu@atauni.edu.tr

Özet

Amaç: Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, 2015 yılında kabul edilen ve 2030 yılına kadar dünya genelinde sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmek amacıyla oluşturulmuş bir dizi hedefi içermektedir. Bu hedefler, ekonomik, sosyal ve çevresel boyutları içeren bir kapsamı kapsar ve dünyadaki tüm ülkeleri kapsayacak şekilde evrensel bir çerçeve sunar. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDGs), toplamda 17 hedeften oluşur ve her bir hedefin altında da bir dizi hedefin yer aldığı 169 hedef bulunur. Bu kapsamda da kırsal alanı destekleyici birçok proje yapılmış ve bunlardan birisi de kırsal turizm projeleridir. Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda, Erzurum ilinde Kırsal Turizmin uygulama çalışmalarına verilen desteklerin incelenmesi, etki ve etkinlik durumunun tespit edilmesi, destekler kapsamında uygulanan çalışmalar ve eğitimler ardından katılımcıların girişimde bulunma durumları üzerinde etkili olan faktörlere ait bir senaryonun ortaya konulması bu çalışmada amaçlanmaktadır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmanın birincil verilerini Düzey 2 bölgesinde uygulanan kırsal turizmin geliştirilmesine odaklı projeler oluşturmaktadır. Merkezleri Erzurum'da bulunan KUDAKA, TKDK ve KOSGEB'den alınan veriler doğrultusunda 220 katılımcıya uygulanan anketler çalışmanın birincil veri kaynağını oluşturmaktadır. Çalışmaya ait ikincil veri kaynakları ise; Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) gibi kurum ve Birleşmiş Milletler kaynaklarından elde edilen bilgilerden oluşmaktadır. Elde edilen veriler SPSS paket programında işletme ve işletmeciye ait özelliklerin belirlenmesinde crosstab analizinde ve işletmecinin girişimde bulunma düzeyini gösteren değişkenler üzerinde etkili olan faktörlerin belirlenmesinde ise CART analizinde kullanılacaktır.

Bulgular: İlde ve bölgede kırsal turizmin desteklenmesine yönelik düzenlenen proje çalışmaları ve bu çalışmalar kapsamındaki eğitim faaliyetleri ardından katılımcıların farkındalıklarının arttığı ve girişimcilik yönüyle hareketliliklerinin sağlandığı görülmektedir. Yaş, daha önce başka eğitimlere katılma durumu, girişimde bulunma ve kırsal faaliyetlerle ilgili desteklerden haberdar olanlar ile kırsal turizm eğitimine katılma durumu arasında pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür. Projeler ardından girişimde bulunanların Kırsal turizm eğitimlerine katılımda daha aktif oldukları, kırsal faaliyetlere yönelik desteklerden haberdar olanların kırsal turizm eğitimlerine daha çok katıldıkları gözlemlenmiştir. Uygulanan çalışmaların eşitlik, kapsayıcılık ilkeleri doğrultusunda herkese ulaşacak içerikte uygulandığı, ekonomik, sosyal ve çevresel anlamda sürdürülebilir kalkınmaya yönelik pozitif farkındalık geliştirdiği görülmüştür.

Özgünlük/Değer: Turizm ve Kırsal Turizm birçok çalışmada birçok farklı açıdan ele alınmıştır. Kırsal kalkınma açısından önemine vurgu yapılmıştır. Sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları birçok çalışmada çok yönlü olarak değerlendirilmiştir. Ancak uygulanan desteklerin kırsal turizmin gelişimi ve Sürdürülebilir Kalkınma açısında değerlendirilmesi, etkisinin belirlenmesine yönelik bir çalışma ortaya konulmamıştır. Bu çalışma, Kırsal Turizm alanında uzun yıllardır uygulanan destekler ve projelerin sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları kapsamında değerlendirilmesine yoğunlaşmıştır. Uygulanan program ve projelerle desteklenen faaliyetlerin, eğitim programlarının, alınan eğitim faaliyetleri ardından katılımcıların girişimde bulunma durumları ve girişimde bulunma düzeylerine etki eden faktörlerin incelendiği, hedeflenen değişime ne kadar odaklandığı ve sonuçları bağlamında değerlendirme yapıldığı için özgün bir çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Kalkınma, Kırsal Turizm, Girişimcilik, Erzurum
JEL Kodları: J48, M13, N5

Factors Influencing the Level of Initiative of the Participants in the Rural Tourism Trainings Implemented in Erzurum within the Framework of Sustainable Development Goals

Abstract

Purpose: The Sustainable Development Goals set by the United Nations include a set of goals adopted in 2015 to promote sustainable development around the world by 2030. These targets cover a scope that includes economic, social and environmental dimensions and offer a universal framework to cover all countries in the world. The Sustainable Development Goals (SDGs) consist of 17 goals in total, with 169 goals under each goal with a set of goals. In this context, many projects supporting rural areas have been carried out and one of them is rural tourism projects. In line with the Sustainable Development Goals determined by the United Nations, it is aimed in this study to examine the supports given to the implementation studies of Rural Tourism in Erzurum, to determine the effect and effectiveness, to present a scenario of the factors that affect the initiative status of the participants after the studies and trainings implemented within the scope of the supports.

Design/Methodology/Approach: The primary data of the research consists of projects focused on the development of rural tourism implemented in the Level 2 region. The questionnaires applied to 220 participants in line with the data obtained from KUDAKA, ARDSI and KOSGEB, whose centers are in Erzurum, constitute the primary data source of the study. Secondary data sources of the study are; It consists of information obtained from institutions such as the Turkish Statistical Institute (TUIK) and United Nations sources.

Results: It is seen that the awareness of the participants increased and their mobility in terms of entrepreneurship increased after the project studies organized to support rural tourism in the province and the region and the training activities within the scope of these studies. It has been observed that there is a positive relationship between age, participation in other trainings, entrepreneurship and those who are aware of the support related to rural activities and participation in rural tourism training. It has been observed that those who take initiatives after the projects are more active in participating in rural tourism trainings, and those who are aware of the supports for rural activities participate more in rural tourism trainings. It has been observed that the implemented studies are implemented in a content that will reach everyone in line with the principles of equality and inclusiveness, and it has developed positive awareness for sustainable development in economic, social and environmental terms.

Originality/Value: Tourism and Rural Tourism has been discussed from many different perspectives in many studies. Its importance in terms of rural development was emphasized. Sustainability and Sustainable Development Goals have been evaluated in many ways in many studies. However, no study has been put forward to evaluate the applied supports in terms of the development of rural tourism and Sustainable Development and to determine the effect. This study focuses on the evaluation of supports and projects implemented in the field of Rural Tourism for many years within the scope of sustainability and Sustainable Development Goals. It is a unique study as it examines the activities supported by the implemented programs and

projects, the training programs, the factors affecting the entrepreneurial status and the level of entrepreneurship of the participants after the training activities, how much it focuses on the targeted change and the results are evaluated in the context of it.

Keywords: Sustainable Development, Rural Tourism, Entrepreneurship, Erzurum

JEL Classification: J48, M13, N5

Hayvancılıkla Uğraşan Çiftçilerin Sözleşmeli Üretim Modeline Karşı Tutumlarının Belirlenmesi

Adem AKSOY

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Ferda Nur ÖZDEMİR

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Ümit AVCIOĞLU

Atatürk Üniversitesi, Narman MYO, Erzurum

Sorumlu Yazar: Adem Aksoy, aaksoy@atauni.edu.tr

Özet

Amaç: Et ithalatının gündeme geldiği günümüzde artan nüfusun kırmızı et ihtiyacını özellikle iç üretimden karşılamak oldukça önemlidir. Kırmızı et ya da canlı hayvan ithalatı ülkenin hayvancılık sorununa çözüm olmak bir yana sektörün daha da kötüye gitmesine ve küçük aile işletmelerinin sektörden çekilmesine neden olacaktır. Bu çalışma ile üreticilerin nasıl bir sözleşmeli üretim modeli ile üretime devam edeceklerinin tespiti çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmada 2023 yılı Erzurum merkez ve ilçelerinde Hayvancılık yapan 275 üreticiden anket yoluyla elde edilen veriler birincil veri kaynağını oluşturacaktır. İkincil veriler ise ilgili internet sayfaları, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO), Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Yayınları, ulusal ve uluslararası düzeyde yapılan çalışmalardan elde edilecektir. Excel formatında hazırlanan veriler FUZZY ve Probit modeli yardımıyla analiz edilerek üreticilerin sözleşmeli üretimden beklentileri tespit edilecektir. İşletmeci ve işletmenin hangi özellikleri üretim yapıp yapmamalarında etkili olacak tespit edilmeye çalışılacaktır.

Bulgular: Çiftçilerin beklentileri doğrultusunda tasarlanacak olan sözleşmeli modelin gerekli kurum ve kuruluşlara çıktılarının önerilerek hazırlanmasına fırsat oluşturacaktır ve çiftçinin bu yeni model ile üretime hazır olması ile hayvancılık sektöründe önemli bir etki meydana getireceği beklenmektedir. Dolayısıyla hayvancılık sektöründe uygulanabilecek başarılı bir sözleşmeli tarım modelinin ortaya konulması tarım sektörünün diğer faaliyet kollarında da oluşturulacak sözleşmeli tarım modelleri hakkında ön fikir sunması yönü ile yapılacak bu alandaki çalışmalarda katkı sağlayacaktır.

Özgünlük/Değer: Türkiye’de son aylarda girdi fiyatlarındaki anormal artışlar ve buna karşılık et fiyatlarında yaşanan istikrarsızlık özellikle küçük işletmeleri olumsuz etkilemektedir. Mevcut istikrarsızlığın devam etmesi durumunda hem tüketicilerin et ihtiyacını garanti etmek hemde ülke içerisindeki üretim yapan küçük işletmelerin üretimlerine devam etmelerini sağlamak oldukça önemlidir. Bu bağlamda, Erzurum ilinde hayvancılık faaliyetinde bulunan işletmeler nasıl bir sözleşmeli üretim modeli benimserler? Ya da üreticiyi üretime teşvik edecek hangi parametreler olursa bu modeli benimserler? Sorularının araştırılarak ortaya konulması, çalışmayı özgün kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hayvancılık, Sözleşmeli tarım, Probit
JEL Kodları: Q13, Q18

Determination of Attitudes of Farmers Dealing with Animal Husbandry towards Contract Production Model

Abstract

Purpose: It is very important to meet the red meat needs of the increasing population, especially from domestic production, when meat imports are on the agenda. Red meat or livestock imports will not only solve the country's livestock problem, but will cause the sector to deteriorate further and to withdraw small family businesses from the sector. With this study, the main purpose of the study is to determine what kind of contracted production model the producers will continue to produce.

Design/Methodology/Approach: In the study, the data obtained through questionnaires from 275 livestock producers in Erzurum center and its districts in 2023 will constitute the primary data source. Secondary data will be obtained from related web pages, United Nations Food and Agriculture Organization (FAO), Turkish Statistical Institute (TurkStat) Publications, studies conducted at national and international level. The data prepared in Excel format will be analyzed with the help of FUZZY and Probit models, and the expectations of the manufacturers from contract production will be determined. It will be tried to determine which features of the operator and the enterprise will be effective in producing or not.

Results: The contracted model, which will be designed in line with the expectations of the farmers, will provide an opportunity for the necessary institutions and organizations to prepare the outputs by recommending them, and it is expected that the farmer will be ready for production with this new model and will have a significant impact on the livestock sector. Therefore, revealing a successful contract agriculture model that can be applied in the livestock sector will contribute to the studies in this field in terms of presenting a preliminary idea about the contracted agriculture models to be created in other activity branches of the agricultural sector.

Originality/Value: In Turkey, abnormal increases in input prices in recent months and the instability in meat prices, in turn, have a negative impact on small businesses in particular. In the event that the current instability continues, it is very important both to guarantee the meat needs of the consumers and to ensure that the small enterprises producing in the country continue their production. In this context, what kind of contracted production model do the enterprises engaged in animal husbandry activities in Erzurum? Or, if there are any parameters that will encourage the manufacturer to produce, they will adopt this model? The fact that the questions are researched and put forward makes the study original.

Keywords: Livestock, Contract farming, Probit

JEL Classification: Q13, Q18

Uşak İlinde Tarımsal Ürünlerde Coğrafi İşaret Potansiyelinin Değerlendirilmesi

Buket ÇELEN

*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarım Ekonomisi ABD, Aydın
Uşak Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Uşak*

Renan TUNALIOĞLU

*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın
Sorumlu Yazar: Buket ÇELEN, buket.celen@usak.edu.tr*

Özet

Amaç: Bu araştırmada, Uşak ilindeki potansiyel tarımsal ürünlere coğrafi işaret alınması durumunda yöreye sağlayacakları ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel katkıların tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, Uşak ilinde yetiştirilen bazı tarımsal ürünlere (Baltalı fasulyesi, Ağaçbeyli mercimeği, Eşme mercimeği, Sivaslı biberi ve Sivaslı çileği) coğrafi tescil alınması konusunda farkındalık oluşturulmaya çalışılmıştır. Ayrıca coğrafi işaret tescili ile birlikte ürünlerin kalite ve standartlaşması, üretici gelirlerinin artmasının il tarımına, ekonomik, sosyal, kültürel katkısının da sağlanması amaçlanmıştır. Bu nedenle amaca uygun olarak çalışma, il yönetimindeki merkezi-yerel otoriteler ve sivil toplum örgütlerinin desteğiyle gerçekleştirilmiştir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmanın ana materyalini, Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün talebi ile coğrafi işaret alınması istenilen belirli ürünlerin esas alındığı ürün listesi konusunda, Uşak ilinin sosyo ekonomik yapısı ile ilişkili kurum ve kuruluşlarla yapılan görüşmeler sonucu elde edilen veriler oluşturmuştur. İkincil veriler ise uluslararası, ülke, bölge ve il düzeyindeki araştırmalar, bilimsel çalışmalar, raporlar, dergiler, yayınlar ve istatistiklerden elde edilmiştir. Araştırmanın bu bildiriye esas alınan bölümünde nitel analiz yöntemi uygulanmıştır. Bu analiz tüme varım tercihi ile verilerin işlenmesi süreci deşifre, verilerin kodlanması, kategori ve temaların bulunması, kod, kategori ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması şeklinde beş aşamada gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi seçilmiştir. Araştırmada toplam 25 kişi ile yaklaşık olarak 516 dakika görüşme yapılmıştır.

Bulgular: Uşak ili ekonomisi, tarım, sanayi, doğal kaynaklar, ticaret ve el sanatları gibi çeşitli sektörlere dayanmaktadır. Bunlardan tarım sektöründe, bitkisel ve hayvansal üretimi kapsayan, tahıl, yemlik tane baklagiller, çayır, mera ve yem bitkileri, endüstri bitkileri, sebze ve meyve üretimi gibi ürünlerin yanı sıra büyükbaş hayvan yetiştiriciliği ve süt üretimi en önemlileridir. Uşak ili, yeni yatırımlarla bitkisel ve hayvansal üretimi geliştirerek bu faaliyet alanlarının büyümesini ve gelişmesini sağlayabilecek potansiyele sahiptir. Nitekim görüşmelere katılanlar, coğrafi işaretlerin bölgesel, pazarlama ve ürün kalitesi açısından önemine değinmişler ve özellikle başarılı bir örnekten, Uşak Tarhanası örneği üzerinden yola çıkarak, coğrafi işaretlerin ilin tanıtım ve markalaşmasında önemli olduğunu vurgulamışlardır. Bu nedenle mevcut potansiyeli olan, Ağaçbeyli mercimeği, Baltalı Fasulyesi, Eşme mercimeği, Sivaslı biberi ve Sivaslı çileği gibi ürünlerin coğrafi işaretlerinin tescil edilmesinin, üreticilere ve bölgeye ekonomik, sosyal ve kültürel faydalar sağlayacağına inandıklarını belirtmişlerdir. Bu farklı ürünlerin bir taraftan kadim bilgilerle tekrar yetiştirilmesinin kültürel boyutu yanında eski

lezzet ve alışkanlıkların hatırlanmasının sadece ekonomik değil nesillere aktarım anlamında çok önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca, üreticiler, üretici birlikleri, kamu kurumları ve STK'lar arasında coğrafi işaretlere yönelik ciddi bir farkındalığın olduğu ve bu tür uygulamaların bölgenin kalkınmasına katkı sağlayacağını ve bunun için en büyük eksikliğin bilimsel anlamda destek olduğunu vurgulamışlardır.

Özgünlük/Değer: Uşak ili, mevcut coğrafi konumu ve kendine has doğal kaynaklar potansiyeli nedeniyle tarımsal ürünlerde önemli bir coğrafi işaret potansiyeline sahiptir. Bu çalışmada, öncelikle mevcut potansiyelin tespiti, sonrasında Uşak ilinin sahip olduğu yerel ve görece avantajların ilin kırsal kalkınmasında değerlendirilme olanaklarının araştırılması amaçlanmıştır. Bu bağlamda araştırma, Uşak ilinde ilindeki özel sektör ve kamu sektörünün fikir ve iş birliği ile tamamlanan ilk ve tek akademik araştırma olması yönüyle özgündür.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi işaret potansiyeli, Yerel ve özel kurum ve kuruluşlar, Yöresel tarım ürünleri, araştırmanın özgünlüğü

JEL Kodları: Q1, O13, P25, S13

Not: Bu araştırma Buket Çelen'in ADÜ Fen Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan ve 12.06.2023 tarihinde savunması yapılacak "Uşak İlinde Üretilen Tarımsal Ürünlerin Coğrafi İşaret Potansiyeli" isimli doktora tezinin bir bölümünden hazırlanmıştır.

Evaluation of Geographical Indication Potential in Agricultural Products in Uşak Province

Abstract

Purpose: This study aims to identify the economic, social, cultural, and environmental contributions that obtaining geographical indication for potential agricultural products in Uşak province would bring to the region. The goal is to identify local advantages and potentials in Uşak province and develop strategies for rural development. This study aims to raise awareness and create recognition and economic value for products grown in the Uşak region. The focus is on raising awareness about the registration of certain agricultural products (such as Baltalı beans, Ağaçbeyli lentils, Eşme lentils, Sivaslı peppers, and Sivaslı strawberries) grown in Uşak province. With the registration of geographical indications, the quality and standardization of the products will improve, resulting in increased income for the producers. These developments will bring about economic, social, cultural, and environmental progress. Additionally, the developments in rural areas will have an impact at the provincial level. Therefore, the importance of collaboration between central and local authorities in the provincial administration has been emphasized. If successful, this study will inevitably lead to development in Uşak province.

Design/Methodology/Approach: The main material of the research consists of data obtained through interviews conducted with institutions and organizations related to the socio-economic structure of Uşak province, focusing on a specific product list requested by the Ministry of Agriculture and Forestry for obtaining geographical indications. Secondary data was obtained from international, national, regional, and local research, scientific studies, reports, journals, publications, and statistics. In the section of the research that forms the basis of this paper, a qualitative analysis method was applied. This analysis was carried out in five stages: data transcription, data coding, identification of categories and themes, organization of codes, categories and themes, and description and interpretation of findings, following an inductive approach. In this research, a semi-structured interview method was selected. A total of 25 individuals were interviewed, and the total duration of the interviews was approximately 516 minutes.

Results: The economy of Uşak province relies on various sectors such as agriculture, industry, natural resources, trade, and handicrafts. In the agricultural sector, the most important products include cereals, fodder legumes, grasslands, pastures, forage crops, industrial crops, vegetable and fruit production, as well as large-scale animal husbandry and milk production. Uşak province has the potential to enhance and develop these activities by promoting new investments in both plant and animal production. Participants in discussions have emphasized the importance of geographical indications in terms of regional marketing and product quality. They specifically highlighted the significance of geographical indications in promoting the recognition and branding of Uşak province, citing the successful example of Uşak Tarhana (a traditional Turkish soup mix). Therefore, they believe that obtaining geographical indications for products like Ağaçbeyli lentils, Baltalı beans, Eşme lentils, Sivaslı peppers, and Sivaslı strawberries, which already have potential, will provide economic, social, and cultural benefits to producers and the region as a whole. They emphasized that the revival of these unique

products, based on ancient knowledge, not only has cultural value but also plays a crucial role in preserving traditional flavors and habits for future generations. Furthermore, the participants, including producers, producer associations, public institutions, and NGOs, expressed a serious awareness and understanding of geographical indications, and they highlighted that such practices would contribute to the region's development. They also emphasized the need for scientific support as the main requirement in this regard

Originality/Value: Due to its geographical location, Uşak province has its own unique potential for natural resources. Evaluating these resources as a tool for rural development, both locally and nationally, and possibly internationally, can have positive economic as well as cultural and environmental effects. The aim of this research is to support the evaluation of the agricultural product potential for rural development by identifying the local comparative advantages and potential of Uşak province. This research is the first of its kind conducted in Uşak province.

Keywords: Local and private institutions and organizations, Regional agricultural products

JEL Classification: Q1, O13, P25, S13

Tarımsal Girdi Piyasasını Kim Kontrol Ediyor? Adana Mısır Örneği

Burhan ÖZALP

*Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, Adana
Sorumlu Yazar: Burhan ÖZALP, burhanzalp@gmail.com*

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Adana’da Mısır Üretimine ait girdi piyasalarındaki şirket paylarını ortaya koyarak gıda egemenliği ve gıda güvencesini gıda rejimleri ve agroekoloji üzerinden tartışmaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Metalaştırma, üretim ve toplumsal yeniden üretim unsurlarının piyasa için yaratıldığı, piyasadan edinildiği ve piyasa mübadelesinin kural ve sınırlamalarına tabi tutulduğu yöntemi ifade eder. Modern kapitalizm bağlamında tarım, genel olarak girdi piyasalarından yüksek verimli tohumlar, kimyasal gübre ve pestisitler, alet, ekipman, makine, işgücü ve toprak gibi girdilerin satın alınmasını, bu girdilerin tarımsal üretimde kullanılmasını ve tarımsal ürünlerin çıktı piyasalarında satılmasını içerir. Kapitalizm, üretim ve tarımsal ürünlerin pazarda satışı sırasında bu modern girdilerden daha fazla yararlanarak, sonuçta tarımda meta ilişkilerini artırmayı amaçlamaktadır. Günümüzde tarımsal girdi piyasasında uluslararası şirketler girdi tedarikçisi olarak ciddi şekilde yoğunlaşmıştır. Bu kapsamda, Adana’da birinci ürün mısır çiftçilerinin tohum, gübre ve ilaçta hangi şirketleri tercih ettiği 101 mısır çiftçisi ile yapılan yüz yüze anket yoluyla belirlenerek mevcut durum 2021 yılı için ortaya konmuştur.

Bulgular: Tohum, gübre ve ilaçta farklı şirketleri aynı anda tercih etmekle birlikte, çalışma kapsamında anket yapılan 101 çiftçinin % 43.6’sının ve % 89.1’inin sadece Bayer şirketinin tohumunu ve yabancı ot ilacını tercih ettiği tespit edilmiştir. Ayrıca tohum tercihinde çiftçilerin % 20.8’inin sadece Corteva Agriscience şirketini tercih ettiği belirlenmiştir. Gübrede ise çiftçilerin % 46.5’i sadece Toros şirketini ve % 12.9’u sadece İgsaş şirketini tercih ettiği bulunmuştur.

Özgünlük/Değer: Elde edilen sonuçlar mısır üretiminde çiftçilerin girdiler açısından şirketlere bağımlı olduğunu göstermekte, ayrıca gıda güvencesi ve egemenliği açısından politika yapıcılara önemli bir mesaj vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Piyasa, Tarım Politikası, Mısır, Politik Ekonomi

JEL Kodları: Q13, Q18, Q19, P16

Not: Bu çalışma Çukurova Üniversitesi BAP birimi tarafından desteklenen Kısaltılmış Değer Zinciri Kapsamında Mısırın Karlılığı adlı ve 13744 nolu projenin verilerine dayanmaktadır.

Who Controls the Agricultural Input Market? Case of Maize, Adana

Abstract

Purpose: The aim of this study is to discuss food sovereignty and food security through food regimes and agroecology by revealing company shares in input markets of maize production in Adana.

Design/Methodology/Approach: Commodification refers to the method through which the elements of production and social reproduction are created for the market, acquired from the market, and subjected to the rules and limitations of market exchange. In the context of modern capitalism, agriculture typically involves the acquisition of inputs from input markets, such as high-yielding seeds, chemical fertilizers and pesticides, tools, equipment, machinery, labor, and land, the use of these inputs in agricultural production, and the sale of agricultural products in output markets. By utilizing more of these modern inputs during production and the market selling of agricultural products, capitalism ultimately seeks to increase commodity relations in agriculture. Nowadays, international companies are seriously concentrated as input suppliers in the agricultural input market. In this context, the companies preferred by first crop maize farmers in Adana for seeds, fertilisers and pesticides were determined through a face-to-face survey conducted with 101 maize farmers and the current situation was revealed for 2021.

Results: Although farmers prefer different companies for seed, fertiliser and pesticide at the same time, it was determined that 43.6% and 89.1% of the 101 farmers surveyed within the scope of the study preferred only the seed and weed pesticide of Bayer company. In addition, it was determined that 20.8 % of the farmers preferred only Corteva Agriscience company in seed preference. As for fertiliser, it was found that 46.5% of the farmers preferred only Toros company and 12.9% preferred only İgşaş company.

Originality/Value: The obtained results show that farmers are dependent on companies in terms of inputs in maize production, and also give an important message to policy makers in terms of food security and sovereignty.

Keywords: Market, Agricultural Policy, Maize, Political Economy

JEL Classification: Q13, Q18, Q19, P16

Note: This study is based on the data of the project titled Profitability of Maize in the Scope of Abbreviated Value Chain and numbered 13744 supported by Çukurova University BAP unit.

Toprak Yönetiminde Toprak Toplulaştırması Süreci

Derya BALCI

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Ankara

Sema GÜN

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Ankara

Sorumlu Yazar: Derya BALCI, deryabalci32@gmail.com

Özet

Amaç: Toprak toplulaştırması, parçalanmış parsellerin bir araya getirilmesidir. Tarım topraklarının toplulaştırılması veya parçalanmanın korunması toprak yönetim araçlarıdır. Toprak toplulaştırmasının olumlu yönleri ile parçalanmanın mutlaka sorun olmadığı, yararlı da olabildiğini kanıtlayan çalışmalar bulunmaktadır. Bunun yanı sıra mevcut çalışmalar, toplulaştırmada veya parçalılığın sürdürülmesinde yerele özgü koşulların önceden değerlendirilmesi gerektiğini tavsiye etmektedir. Toprak yönetimi araçlarından herhangi birine karar verebilmek veya her ikisine de devam edebilmek için sosyal, ekonomik, kültürel, politik ve çevresel koşullar arasındaki bağlantıların da değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada, tarım topraklarının parçalanma biçimleri, nedenleri ve parçalanmanın olumlu-olumsuz etkilerine yönelik literatürde bulunan çalışmaların eleştirel ve nesnel bir şekilde gözden geçirilerek belirli bir alanda toprak yönetim araçlarından herhangi birinin benimsenmesine ilişkin koşulların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın materyalini mevcut literatürden elde edilen bulgular oluşturmaktadır.

Mevcut literatürde toprak parçalanmasının sorunlu veya faydalı olduğu yönünde çok sayıda çalışma varken hangi koşullarda parçalanmanın korunması veya toplulaştırma yönetim araçlarından hangisinin benimseneceği ile ilgili literatürde boşluk bulunmaktadır. Bu nedenle bu çalışmada, incelenen konu hakkında yeni bilgi oluşturmak için mevcut literatürü kullanan bütünleştirici literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemle konuyla ilgili literatür bütünlük bir şekilde gözden geçirilip, eleştirilip, sentezlenerek konuyla ilgili yeni çerçeveler, perspektifler oluşturulmaktadır. Çalışmada, konuyla ilgili kapsamlı bilimsel bilgi oluşturmak için mevcut literatürün analizine ve tümdengelimli mantıksal akıl yürütmeye dayanan bütünleştirici, kavram merkezli bir nitel yaklaşım benimsenmiştir.

Literatür taraması yapmak için Türkçe ve İngilizce yayınlar Google Scholar, Yök Tez, ResearchGate, Yök Akademik, Elsevier, Routledge (Taylor & Francis Group) veri tabanlarında; toprak parçalanmasının nedenleri ve etkileri, tarım topraklarının parçalanması, peyzajın parçalanması, tarım topraklarının dağılması, toprak parçalanmasının maliyetleri, toprak parçalanmasının olumlu etkileri, toprak parçalanmasının itici güçleri ve tarımdaki etkileri anahtar kelimeleri ile herhangi bir yıl sınırlaması olmadan taranmıştır. Arama sonuçları, ön incelemede başlıklar ve özetler okunup ilgili materyallerin seçimi yapılmıştır. Kapsamlı bütünleştirici bir inceleme için tam metin eleştirel okuma yapılarak kavram haritaları ve tablolarla ana fikirler, temalar, ilişkiler ve boşluklar kategorize edilip özetlenmiştir. Literatür okumaları sonucu tarım toprağı parçalanma biçimleri, nedenleri, parçalanmanın etkileri ve itici faktörlerin analiz ve sentezinin ardından tümdengelimli mantıksal akıl yürütmeye parçalanmanın korunması veya toplulaştırma yönünde yönetim kararlarını belirleyen koşullar için senaryolar geliştirilmiştir.

Bulgular: Tarım topraklarının parçalanmasının nedenleri her ülkede ve bölgede farklılık gösterse de genel olarak demografik, yasal, sosyo-kültürel, ekonomik, toprak ve topoğrafya özellikleri ve tarımsal faaliyetler nedeniyle gerçekleşmektedir. Toplulaştırma ile parçalanmanın neden olduğu dezavantajlı durumlar giderilmektedir. Ancak, parçalanma her durumda olumsuz olmamakta ve belirli yerel koşullarda kabul edilebilir bir durum olarak değerlendirilmektedir. Parçalanmanın korunması veya toplulaştırma karar sürecinde bölgenin özellikleri ve gereksinimleri öncelikle belirlenmeli ve bu özellikler ve gereksinimler dikkate alınarak uygulama yapılmalıdır. Parçalanmanın faydalı olduğu durumlarda parçalanmanın korunması, yerel şartların toplulaştırmayı gerektirdiği, parçalanmanın maliyetlerinin toplulaştırma maliyetlerini aştığı durumlarda toprak toplulaştırması uygun bir yöntem olarak kullanılmalıdır.

Özgünlük/Değer: Çalışma ilgili literatürden bir çıktı sunmaktadır. Ayrıca hangi durumlarda hangi toprak yönetim araçlarının kullanılması gerektiği ile ilgili politika yapıcılara yol gösterecektir.

Anahtar Kelimeler: Tarım topraklarının parçalanması, Toprak toplulaştırması, Bütünleştirici literatür taraması
JEL Kodları: Q, O13, Q24

Land Consolidation Process in Soil Management

Abstract

Purpose: Land consolidation is the bringing together of fragmented parcels. Consolidation of agricultural lands or protection of fragmentation are among the land management tools. There are studies proving the positive aspects of land consolidation and that fragmentation is not necessarily a problem, but can also be beneficial. In addition, existing studies recommend that local-specific conditions should be assessed in advance when consolidating or maintaining fragmentation. The links between social, economic, cultural, political and environmental conditions should be assessed to decide on one or both land management tools. This study, it is aimed to determine the necessary conditions for the adoption of any of the land management tools in a given area by critically and objectively analysing the studies in the literature on the fragmentation patterns, causes, positive and negative effects of agricultural land.

Design/Methodology/Approach: The material of the study consists of the findings obtained from the existing literature.

While there are many studies in the existing literature on whether land fragmentation is problematic or beneficial, there is a gap in the literature on the conditions under which fragmentation should be maintained or which of the consolidation management tools should be adopted. Therefore, in this study, the integrative literature review method was used, which utilises existing literature to generate new knowledge on the topic under investigation. With this method, the literature on the subject is reviewed, criticised and synthesised in an integrated manner and new frameworks and perspectives are created. The study adopted an integrative, concept-centred qualitative approach based on the analysis of existing literature and deductive logical reasoning to build comprehensive scientific knowledge on the topic.

For literature review, Turkish and English publications will be searched in Google Scholar, Yök Thesis, ResearchGate, Yök Academic, Elsevier, Routledge (Taylor & Francis Group) databases with the keywords; causes and effects of soil fragmentation, fragmentation of agricultural soils, fragmentation of landscape, dispersion of agricultural soils, costs of soil fragmentation, positive effects of soil fragmentation, driving forces of soil fragmentation and its effects on agriculture without any year limitation. In the preliminary review, search results, titles and abstracts were read and relevant material was selected. For a comprehensive integrative review, the full text was read critically and the main ideas, themes, relationships and gaps were categorised and summarised using concept maps and tables. After analysing and synthesising the patterns, causes, impacts and driving factors of farmland fragmentation as a result of the literature readings, scenarios were developed for the conditions that determine management decisions for the conservation or consolidation of fragmentation through deductive logical reasoning.

Results: Although the reasons for fragmentation of agricultural lands vary in each country and region, they are generally due to demographic, legal, socio-cultural, economic, soil and topographical characteristics and agricultural activities. With consolidation, disadvantageous situations caused by fragmentation are eliminated. However, fragmentation is not negative in all cases and is considered acceptable under certain local conditions. In the decision process of fragmentation protection or consolidation, the characteristics and requirements of the region should be determined first and the implementation should be made by taking these characteristics and requirements into consideration. In cases where fragmentation is beneficial, protection against fragmentation, in cases where local conditions require consolidation and in

cases where the costs of fragmentation exceed the costs of consolidation, land consolidation should be used as an appropriate method.

Originality/Value: The study provides an output from the relevant literature. It will also provide guidance to policy makers on which land management tools should be used in which situations.

Keywords: Fragmentation of agricultural lands, Consolidation of agricultural lands, Integrative literature review
JEL Classification: Q, O13, Q24

Kentsel Alanlardan Kırsal Alanlara Göç Olgusunun Araştırılması; Siirt İli Örneği

Duygu ÇITAK BİROL

İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

Halit Ahmet AKDEMİR

İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

Hakan SAÇTI

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü, Ankara

Tülin TEKER

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü, Ankara

Mehmet SEVEN

Siirt İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Siirt

Sorumlu Yazar: Duygu ÇITAK BİROL, duygu.biolcitalak@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Çalışma, kentsel alanlardan Siirt İl'ine son yıllarda yaşanan tersine göç olgusunun nedenlerini tespit etmek ve politika önerileri geliştirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmada Siirt İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen envanter çalışması ile kentlerden kırsal alanlara dönüş yaptığı tespit edilen 1019 üretici içerisinde oransal örnekleme yöntemi ile seçilen 427 adet çiftçi ile gerçekleştirilen anket çalışması bulguları yer almaktadır.

Çalışma kapsamında sosyo-ekonomik göstergeler, köyden kente göçün nedenleri, yıllar itibariyle kentsel alanlara göçün durumu, göç hareketliliğinin hangi lokasyonlara doğru gerçekleştiği, tersine göç edenlerin kalıcılığı ve bu kalıcılığı etkileyen faktörler ortaya konulmuştur. Siirt İl Tarım ve Orman Müdürlüğü personeli ile yapılan görüşmelerden elde edilen veriler ile de tersine göçün nasıl seyrettiği, geri dönüşlere nelerin sebep olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Verilerin analizinde üreticilerin sosyo-demografik karakteristiklerine ilişkin veriler ve işletmelerin yapısal özellikleri çeşitli tanımlayıcı istatistikler (aritmetik ortalama, minimum ve maksimum değerler, standart sapma, yüzde oranları vb.) ile ortaya konulmuştur. Köyden kente göç etme sebeplerine etki eden faktörlerin belirlenmesinde faktör analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışma ile anket yapılan kişilerin %56,7'sinin 2000 yılı öncesi dönemde köylerini terk ettiği tespit edilmiştir. Köylerini terk edenlerin %53'ünün başka illere, % 34'ünün Siirt il merkezine göç ettikleri belirlenmiştir. Kente göç edenlerin %58,1'i kalıcı olarak köylere geri dönüş yapmışlardır. %39,1'lik kısmı ise mevsimlik olarak tarımsal faaliyetlerini sürdürmektedirler. Siirt İlinde köyden kente göçün en önemli sebebinin terör olduğu belirtilmiştir. Faktör analizi sonuçlarına göre ise üreticilerin köyden kente göç etmelerinde iki faktör grubu bulunmaktadır. Köy-kent arasındaki şartlardan kaynaklanan eşitsizlikler ilk faktör grubunu oluştururken, diğer faktör grubu ise üreticilerin sosyal ilişkilerinden kaynaklanan sebeplerdir.

Yapılan çalışmada 2008 yılından itibaren geri dönüşlerin hızlandığı göze çarpmaktadır. Bu durum Siirt İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 2001 yılında başlattığı Siirt Fıstığı Yaygınlaştırma Projeleri ile arazilerin ıslah edilmesi ve bu alanlara dikilen fıstıkların dikimden

7 yıl sonra verime geçtiği bilgisi ile birlikte ele alındığında 2008 yılından sonra tersine göçün artmasının açıklayıcısıdır.

Kentlerden kırsal alanlara dönme sebepleri incelendiğinde memleket özlemi, sağlıklı yaşam isteği, şehre göre tatminkâr gelir sağlanabiliyor olması ve desteklemelerin tersine göç üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir. Kalıcı olarak köye dönenlerin % 77'lik kısmı köye geri döndükleri için memnun olduklarını ifade etmişlerdir. Kentlerden kırsala kalıcı dönüş yapanlara göre, köye geri döndüklerinde terör probleminin büyük ölçüde çözülmüş olması en önemli olumlu değişim olarak görülmüştür. Ayrıca eğitim koşullarının, altyapı hizmetlerinin ve sağlık hizmetlerinin de ayrıldıkları döneme göre daha iyi olduğunu ifade etmişlerdir.

Tarım ve Orman Bakanlığı, GAP İdaresi ve Dicle Kalkınma Ajansının tarıma yönelik projeleri ve güvenlik, sağlık, eğitim ve altyapı konusundaki gelişmeler Siirt İl'inde tersine göçü olumlu anlamda etkilemiştir

Özgünlük/Değer: Çalışma, tersine göç olgusuna neden olan parametreler dikkate alınarak Siirt İlinde pilot olarak gerçekleştirilmiştir. Göç veren bölgelerin tarımın canlandırılması için yapılacak projeler, yetiştirilebilecek alternatif ürünlerin tanıtımının yapılması ve üretiminin desteklenmesi tersine göçü teşvik etmektedir. Pilot olarak seçilen Siirt İlindeki çalışma, diğer göç veren bölgeler için örnek niteliği taşımaktadır. Uygun politikalarla tersine göçün teşvik edilmesi ile kentlerdeki baskı azaltılabilir. Tersine göçün yaşandığı bölgelerde benzer durum tespit çalışmaları yapılarak politika yapıcılara yol haritası oluşturulması için bilgi sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: tersine göç, köyden kente göç, Siirt

JEL Kodları: O18, Q18, R11

Investigation of Migration from Urban to Rural Areas; The case of Siirt Province

Abstract

Purpose: The study was carried out in order to determine the reasons for the phenomenon of reverse migration from urban areas to Siirt Province in recent years and to develop policy recommendations

Design/Methodology/Approach: The study includes the findings of the survey conducted with 427 farmers selected by proportional sampling method among 1019 producers who were determined to have returned to rural areas from urban areas with the inventory study carried out by Siirt Provincial Directorate of Agriculture and Forestry.

Within the scope of the study, socio-economic indicators, the reasons for rural-urban migration, the status of migration to urban areas by years, the locations towards which migration mobility takes place, the permanence of reverse migrants and the factors affecting this permanence were revealed. With the data obtained from the interviews with the personnel of Siirt Provincial Directorate of Agriculture and Forestry, information on how reverse migration is progressing and what causes the returns has been obtained.

In the analysis of the data, data on the socio-demographic characteristics of the producers and the structural characteristics of the enterprises were revealed by various descriptive statistics (arithmetic mean, minimum and maximum values, standard deviation, percentage ratios, etc.). Factor analysis method was used to determine the factors affecting the reasons for migration from rural to urban areas

Results: It was determined that 56.7% of the people surveyed in the study left their villages in the period before 2000. It was determined that 53% of those who left their villages migrated to other provinces and 34% to Siirt city centre. Of those who migrated to the city, 58.1% returned to their villages permanently and 39.1% continue their agricultural activities seasonally. It is stated that the most important reason for migration from village to city in Siirt Province is terrorism. According to the results of factor analysis, there are two factor groups in the migration of producers from village to city. Inequalities arising from the conditions between village and city constitute the first factor group, while the other factor group is the reasons arising from the social relations of the producers.

In the study conducted, it is noticeable that returns have accelerated since 2008. When this situation is considered together with the information that the lands were improved with the Siirt Pistachio Dissemination Projects initiated by Siirt Provincial Directorate of Agriculture and Forestry in 2001 and that the pistachios planted in these areas started to yield 7 years after planting, it is an explanatory factor for the increase in reverse migration after 2008.

When the reasons for returning to rural areas from cities are analysed, it is determined that homesickness, desire for a healthy life, the ability to provide satisfactory income compared to the city and subsidies are effective on reverse migration. 77 per cent of those who returned to the village permanently stated that they were satisfied with their return to the village. According to those who permanently returned to rural areas from the cities, the fact that the terrorism problem was solved to a great extent when they returned to the village was seen as the most important positive change. They also stated that educational conditions, infrastructure services and health services were better compared to the period they left.

Agricultural projects of the Ministry of Agriculture and Forestry, GAP Administration and Tigris Development Agency and developments in security, health, education and infrastructure have positively affected reverse migration in Siirt Province. The study was carried out as a pilot in Siirt Province by taking into account the parameters that cause the phenomenon of reverse migration. Projects to be carried out for the revitalisation of agriculture in the regions that emigrate, promotion of alternative products that can be grown and supporting their production encourage reverse migration.

Originality/Value: The study in Siirt Province, which was selected as a pilot, is an example for other emigrating regions. By encouraging reverse migration with appropriate policies, the pressure in the cities can be reduced. Similar situation determination studies can be carried out in regions where reverse migration is experienced and information can be provided to policy makers to create a road map.

Keywords: reverse migration, rural-urban migration, Siirt Province

JEL Classification: O18, Q18, R11

2023 Yılı Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Bölgenin Tarımsal Üretim ve Ticaretine Etkilerinin İncelenmesi

F.İlknur UNUVAR

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Ankara

İlkay DELLAL

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Ankara

Sorumlu Yazar: F.ilknur Unuvar, unuvar@ankara.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli meydana gelen Pazarcık ve Elbistan depremlerinin etkilediği 11 ilin tarımsal üretim deseni ve tarımsal ticareti açısından incelenmiş, ticaret politikalarına yönelik öneriler sunmaktadır. Yaşanan depremler, tarımsal alanların doğrudan tahribatının yanı sıra, özellikle aile/yakın kayıpları, çalışan iş gücünde yaşanan kayıplar, canlı hayvan kayıpları, tarım makineleri kayıpları, girdi tedariki, hasat, depolama, işleme, nakliye vb. aşamalarda meydana gelen aksaklıklara neden olarak tedarik zincirini bozucu bir etkiye sahiptir. Bunun sonucunda da gıda arzı, üretici gelirleri ve tarımsal ticaret olumsuz yönde etkilenmektedir. Bu çalışmayla bu faktörlerin etkisini ortaya koyarak, çözüm önerileri ortaya koymaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen Pazarcık ve Elbistan depremlerinden yıkıcı olarak etkilenen 11 il; Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa (alfabetik sırayla) incelenmiştir. Çalışma kapsamında yıkıcı etkinin ve kayıpların en fazla görüldüğü 5 il için de ayrıca hesaplamalar yapılmıştır. Çalışmada ikincil veriler olarak Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2000-2022 yılı veri seti kullanılmış, bölgenin tarımsal arazi varlığı, bitkisel üretimi, hayvansal üretimi ortaya konmuştur. Türkiye'nin tarımsal ihracatında önemli bir paya sahip bölge için panel veri analizi yapılmış ve ticaret politika önerileri geliştirilmiştir.

Bulgular: Deprem bölgesi olarak adlandırılan 11 ilin, Türkiye toplam alanın içerisinde payı %16 olup, tahıl ekim alanı (%15,5), sebze alanı (%15,2) ve meyve, içecek ve baharat bitkileri (%25,2) ekim alanları (dekar) açısından oldukça büyük öneme sahiptir. Deprem bölgesi yer fıstığı, Antep fıstığı, narenciye, taze/kuru sarımsak gibi tarım ürünleri yanında pamuk ve tütün gibi tarımsal sanayi için de önemli bir yere sahiptir. TÜİK 2022 yılı verilerine göre, hayvansal üretimde keçi varlığının %20'si, koyun varlığının %15'i, sığır varlığının da %12'si bölgede bulunmaktadır. Bölge ipekböcekçiliği faaliyetinde %23'lük payla ilk sırada gelirken, kanatlı hayvan varlığında da büyük bir öneme sahiptir. TÜİK 2023 yılı verilerine göre, Türkiye'nin 2022 yılı tarımsal ihracatı 34 milyar \$ aşmıştır ve deprem bölgesinin tarımsal ihracattaki oranı da %63'lere gelmektedir. GSYH'nın da %50'si bölgeden gelmektedir. Bu veriler deprem bölgesindeki tarımsal üretimin bölge ve ülke ekonomisine katkısını da ortaya koymaktadır.

Özgünlük/Değer: Çalışma, Türkiye'nin güncel yaşadığı bir sorunun bölgenin tarımsal yapısının ve ticaretinin değerlendirilmesine odaklanmıştır. Çalışmanın sonucunda 2023 yılı Kahramanmaraş merkezli depremlerin tarımsal üretim ve ticaret üzerindeki etkisi iller bazında

ortaya konmuş ve buna yönelik politika önerileri sunulmuştur. Çalışma konusunun güncel olması sorunların tespiti, çözüm önerileri açısından literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal üretim, ihracat, deprem bölgesi
JEL Kodları: Q10, Q17, Q18

Assessment of the Effects of the 2023 Kahramanmaraş-Centered Earthquakes on the Region's Agricultural Production and Trade

Abstract

Purpose: The Purpose: The purpose of this study is to examine the agricultural production patterns and trade of 11 provinces affected by the earthquakes centered in Kahramanmaraş on February 6, 2023, and to provide recommendations on trade policies. The earthquake also adversely affected agricultural production and caused labor losses, loss of livestock, loss of agricultural machine, disruptions in input supply, harvest, storage and processing, negatively affecting the supply chain, farmer income and trade.

Design/Methodology/Approach: The 11 provinces affected by the earthquakes in Kahramanmaraş, on February 6, 2023, were examined which are Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa (in alphabetical order). Additionally, calculations were made specifically for the 5 provinces where the destructive effects and losses were most prominent. The study used secondary data from the Turkish Statistical Institute (TÜİK) 2000-2022 panel data and analyzed the region's crop production, livestock production, and agricultural trade.

Results: The earthquake region accounts for 16% of Turkey's total land area, with significant importance in terms of cereal cultivation area (15.5%), vegetable production (15.2%), and fruit, beverage, and spice crops (25.2%). The earthquake region holds significant importance as well as agri-food such as peanuts, pistachios, citrus fruits, fresh/dried garlic, and also the agricultural industries like cotton, and tobacco. According to TÜİK's 2022 data, the affected provinces have 20% of the goat population, 15% of the sheep population, and 12% of the cattle population in Turkey's livestock production. The region ranks first in silk farming activities with a 23% share and also holds great importance in poultry farms. According to TÜİK's 2022 data, Turkey's agricultural exports surpassed \$34 billion in 2022, with that region accounting for around 63% of agricultural exports. The region contributes to 50% of the GDP, highlighting the contribution of agricultural production in the affected provinces to the regional and national economy.

Originality/Value: This study aimed at assessment of the agricultural structure and trade of the region with the earthquake issue faced by Turkey. With the study reveals the effects of the Kahramanmaraş-centered earthquakes in 2023, on agricultural production and trade at the provincial level and provides policy recommendations accordingly. It is thought that the current topic of the study will contribute to the literature in terms of identifying the problems and suggesting solutions.

Keywords: Agricultural production, export, earthquake region

JEL Classification: Q10, Q17, Q18

Erzurum Büyükşehir Belediyesi Tarım Makine ve Ekipmanlar Parkından Faydalanan İşletmecilere ait Konjonktürün Belirlenmesi

Fatih KAPO

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Nuray DEMİR

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Sorumlu Yazar: Nuray Demir, ipcioglu@atauni.edu.tr

Özet

Amaç: Makine ekipman parkı, bir şirketin veya kamu kuruluşunun iş süreçlerini gerçekleştirmek için kullandığı makine, araç, ekipman ve diğer teknolojik araçların toplamını ifade eder. Bu ekipmanlar genellikle üretim, inşaat, madencilik, tarım, lojistik ve benzeri sektörlerde kullanılır. İşletmeler, iş süreçlerini verimli ve etkili bir şekilde yürütmek için bu ekipmanlardan yararlanır. Makine ekipman parkları, işletmeler için bir dizi fayda sağlamaktadır.

Sağlanan faydalar aşağıdaki şekilde sıralanabilir. Verimlilik ve üretkenlik artışı: Doğru ekipman ve makinelerin kullanımı, iş süreçlerinin hızlanmasına ve verimliliğin artmasına yardımcı olur. Maliyet tasarrufu: İşletmeler, uygun makine ve ekipman kullanarak iş süreçlerini daha verimli hale getirebilir. Kalite kontrolü: İyi donanımlı bir makine ekipman parkı, işletmelerin ürün veya hizmet kalitesini kontrol etmesine ve iyileştirmesine yardımcı olur. İşçi güvenliği: Güvenlik ekipmanları ve ergonomik makinelerin kullanımı, işçilerin güvenliğini sağlamak ve iş kazalarını önlemek için önemlidir. Makine ekipman parklarının uygun olması, işçilerin sağlığını korur ve iş güvenliği standartlarını karşılamaya yardımcı olur. Rekabet avantajı: İyi bir makine ekipman parkı, işletmeye rekabet avantajı sağlayabilir. Büyükşehir belediyeleri genellikle birçok farklı alanda hizmet sunmak amacıyla geniş makine ekipman parklarına sahiptir. Bu ekipmanlar, şehir altyapısı, temizlik, çevre düzenlemesi, yol yapımı ve bakımı gibi bir dizi belediye hizmetini desteklemek için olmanın yanı sıra tarımsal alanda kullanılmak üzere makine ekipman sermayesine sahiptirler. Bölge çiftçisini desteklemek anlamında bu tarımsal alet ve ekipmanları dönemsel olarak kiralamak için çiftçilerin hizmetine sunmaktadırlar. Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin geçen yıl hayata geçirdiği Tarım Makinaları Parkı, çiftçilerden yoğun ilgi gördü. Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı bünyesinde kurulan Tarım Makinaları Parkı, silaj makinalarından taşıma römorklarına, ekim makinalarından taş toplama makinalarına, pancar posası paketleme makinasından, sıvı ve katı gübre dağıtma tankerlerine varıncaya kadar birbirinden farklı amaçlarla kullanılan zirai alet ve tarım makinaları mevcuttur. Parkta 10 adet çift sıralı sıra bağımsız silaj biçme makinası, 20 adet silaj taşıma römorku, 6 adet gübreli pnömatik ekim 2 adet taş toplama makinası, taş kırma makinası, bir tonluk yaş pancar posası paketleme makinası, 50 kilogramlık silaj paketleme makinası, 10 tonluk sıvı gübre dağıtma tankeri, 6 tonluk katı gübre dağıtma tanki, patates hasat makinası ve 3 traktör mevcut olup bu alet ve makineler kısa zamanda bölge çiftçisine tarımsal ürünlerin ekim ve toplanmasında büyük katkı sağlamıştır. Bu parktaki makinelerden 2022 yılı kapsamında 271 kişi faydalanmış olup, bu sayının artırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda hedefe ulaşmada faydalanan işletme ve işletmeci özelliklerinin belirlenmesi büyük önem arz etmektedir. Bu çalışmada da tam anlamıyla bu durum amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmada, anket sonuçları esas alınmak suretiyle birincil ve her türlü ulusal ve uluslararası çalışmalardan faydalanılacağı ikincil veriler kullanılacaktır. Anket sayısı, 2022 yılında parktan faydalanan kişileri içerecek şekilde tam sayım yöntemi kullanılarak 271 olarak belirlenmiştir. Çalışmada karşılaştırma yapılabilmesi için 271 adette aynı işletme özelliklerine ancak alet-makine parkından faydalanmayan kişiler ede anket uygulanacaktır. Bu amaçla anket sayısı 571 olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler SPSS paket programında işletme ve işletmeciye ait özelliklerin belirlenmesinde crosstab analizinde ve önemli görülen değişkenler üzerinde etkili olan faktörlerin belirlenmesinde ise CART analizinde kullanılacaktır.

Bulgular: Çalışmadan elde edilen sonuçlar esas alındığında, genel itibariyle yaş, eğitim, tarımsal faaliyet dışında başka bir işte çalışma, kooperatif ya da birliğe üye olma, işletmenin sahip olduğu arazi miktarı parktan almış olduğu alet, makine türü ve miktarı, kullanım alanı ve kullanım süresi, ödenen bedel, işletmede yapılan faaliyetlerden elde edilen gelirler (2021-2022), gelirin yıllar itibariyle karşılaştırılması ve parktan alınan hizmetten memnun olma düzeylerini içeren birçok değişken çalışmada irdelenecektir.

Özgünlük/Değer: Şu ana kadar yapılan çalışmalarda alet ve makine parklarının bölge çiftçisine yapmış olduğu avantajlar üstünde durulmuş ve alet-makine sayısının nasıl artırılacağı ve nasıl daha fazla kişiye ulaştırılacağı kısmı eksik kalmıştır. Bu kapsamda çalışmanın, bizzat bu hizmetten faydalanan kişilere anket uygulamasının yapılması, parktan faydalanan ve faydalanmayan işletme ve işletmecilere ait özelliklerin karşılaştırmalı olarak ortaya konulması anlamında özgün olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Belediye, Erzurum, Makine-ekipman park

JEL Kodları: H1,N5,V1

Determination of the Conjuncture of the Operators Benefiting from Erzurum Metropolitan Council Agricultural Machinery and Equipment Park

Abstract

Purpose: Machinery equipment park refers to the sum of machinery, vehicles, equipment and other technological systems used to operate business systems of a company or public institution. This publication is generally used in manufacturing, construction, mining, agriculture, logistics and similar industries. Businesses take advantage of this efficiency to achieve business systems efficiently and effectively. Machinery equipment parks provide a number of benefits for businesses. The benefits can be listed as follows; Increase efficiency and productivity: Using the right equipment and machinery helps speed up workload and increase consumption. Cost savings: Businesses make business resources more efficient by using appropriate machinery and equipment. Quality Control: A well-developed machinery and equipment park assists in providing and conducting industrial product or service assurance control. Worker safety: The use of safety equipment and ergonomic machinery is important to provide storage areas and protect work-related accidents. Appropriate machinery and equipment parks protect working functions and help meet occupational safety standards. Competitive advantage: A good machinery and equipment park can provide a competitive advantage to the business. Metropolitan municipalities generally have large machinery and equipment parks to provide services in many different areas. This access focuses on machinery and equipment capital for use in the region as well as routing to support a range of municipal services such as city centres, cleaning, landscaping, road construction and maintenance. They serve the services of the farmers to periodically rent these massive tools and equipment to support the local farmer. Agricultural Machinery Park, which was realized by Erzurum Metropolitan Council last year, attracted great attention from farmers. Agricultural Machinery Park, which was established under the Agricultural Services Department of the Metropolitan Council, has agricultural tools and agricultural machinery used for different purposes, from silage machines to transport trailers, from seeding machines to stone harvesting machines, from beet pulp packaging machine to liquid and solid fertilizer distribution tankers. In the park, there are 10 double-row independent silage mowers, 20 silage transport trailers, 6 pneumatic fertilizer sowing machines, 2 stone-collecting machines, a stone crusher, one-ton fresh beet pulp packaging machine, 50-kilogram silage packaging machine, 10-ton liquid There is a fertilizer distribution tank, a 6-ton solid fertilizer distribution tank, a potato harvester and 3 tractors, and these tools and machines have made a great contribution to the planting and harvesting of agricultural products in a short time. Within the scope of 2022, 271 people have benefited from the machines in this park, and it is aimed to increase this number. In this context, it is of great importance to determine the business and operator characteristics that benefit from reaching the goal. This is exactly what is aimed in this study.

Design/Methodology/Approach: In the study, primary data will be used based on the survey results, and secondary data from which all kinds of national and international studies will be used. The number of surveys was determined as 271 using the full count method, including the people who benefited from the park in 2022. In order to make comparisons in the study, 271 questionnaires will be applied to people who do not benefit from the same operating characteristics but the tool-machine park. For this purpose, the number of questionnaires was

determined as 571. The data obtained will be used in the SPSS package program, in the crosstab analysis to determine the characteristics of the business and the operator, and in the CART analysis to determine the factors that are effective on the variables that are considered important.

Results: Based on the results obtained from the study, in general, age, education, working in another job other than agricultural activity, being a member of a cooperative or union, the amount of land owned by the enterprise, the type and amount of tools, machinery, usage area and usage period, paid Many variables including the cost, the income from the activities carried out in the enterprise (2021-2022), the comparison of the income by years and the level of satisfaction with the service received from the park will be examined in the study.

Originality/Value: In the studies carried out so far, the advantages of the tools and machinery parks for the regional farmers have been emphasized and the part of how to increase the number of tools-machines and how to reach more people has been missing. In this context, it is thought that the study is unique in the sense of conducting a questionnaire to the people who benefit from this service, and revealing the characteristics of the enterprises and operators that benefit from the park and those that do not.

Keywords: Council, Erzurum, Machinery-equipment park
JEL Classification: H1,N5,V1

Van İli Gürpınar İlçesinde Norduz Koyununun Yetiştiriciliğinin Sürdürülebilirliği Üzerine Bir Çalışma

Fatma KASAP

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Fahri YAVUZ

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Sorumlu Yazar: Fatma KASAP, fatma.kasap16@ogr.atauni.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmada Van İli Gürpınar İlçesi Norduz Koyunu yetiştiriciliği yapan çiftçilerin bölge ve ülke için büyük bir öneme sahip olan Norduz Koyunu yetiştiriciliğinin sürdürülebilir bir hale getirilmesi üzerine çalışılmıştır. Van ili çevresinde bugüne kadar koyunculuk alanında yapılan çalışmaların çoğunda, temel verim özelliklerini tanımlanmıştır. Bölge için oldukça önemli olan ve sadece Norduz Bölgesinde yetiştirilen bu genotip, yok olma tehdidi ile karşı karşıyadır. Bu bağlamda bu çalışma ile bölgedeki koyunculüğün alt yapısına ilişkin tanımlamalar yapılarak bundan sonra yapılacak araştırmalara kaynak oluşturması amaçlanmaktadır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Norduz Bölgesinde yaşayan halk için koyun yetiştiriciliği büyük bir öneme sahiptir. Norduz Bölgesinde yetiştirilen koyunlardan elde edilen süt miktarı, et miktarından daha fazladır. Yetiştiriciler elde ettikleri sütü yöresel ürünlere dönüştürerek pazara sunmaktadır. Bölgeye çok iyi uyum sağlamış ve verim düzeyi yüksek olan Norduz Koyunu neslinin neden tükendiği üzerine daha önceki çalışmalar dikkate alınarak ve bölgede Norduz Koyunu yetiştiriciliği yapan 24 çiftçi ile anket çalışması yolu ile görüşülmüştür. Anket sonucu elde edilen sonuçlar analiz edilip yorumlanmıştır.

Bulgular: Analizler sonucu Norduz Koyunu yetiştiriciliği yapan çiftçilerin yetiştirdikleri ırktan gayet memnun oldukları fakat kırsal yaşam şartlarının istenen düzeyde olmamasından ve işletme de kullanılacak girdilerin pazarda yüksek fiyatta olmasından dolayı yetiştiriciliği terk etmektedirler. Çiftçilerin istedikleri şartların sağlanması ve Norduz Koyunu için uygun yaşam şartlarının oluşturulması ile yetiştiricilik sürdürülebilir olacaktır.

Özgünlük/Değer: Van ili çevresinde bugüne kadar koyunculuk alanında yapılan çalışmaların çoğunda, temel verim özelliklerini tanımlanmıştır. Sürdürülebilir yetiştiricilik üzerine çalışılmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Norduz Koyunu, Sürdürülebilirlik, Rekabet Edebilirlik

JEL Kodları: Q18,R1

A Study on the Sustainability of Norduz Sheep Breeding in Gurpinar District of Van Province

Abstract

Purpose: In this study, it has been studied to make Norduz Sheep breeding sustainable, which is of great importance for the region and the country, by the farmers who breed Norduz Sheep in the Gürpınar District of Van. In most of the studies carried out in the field of sheep breeding around the province of Van, basic yield characteristics have been defined. This genotype, which is very important for the region and grown only in the Norduz Region, is threatened with extinction. In this context, with this study, it is aimed to define the infrastructure of sheep breeding in the region and to create a resource for future research.

Design/Methodology/Approach: Sheep breeding is of great importance for the people living in the Norduz Region. The amount of milk obtained from the sheep raised in the Norduz Region is higher than the amount of meat. Breeders transform the milk they obtain into local products and present them to the market. Considering the previous studies on why the Norduz Sheep, which is very well adapted to the region and has a high productivity level, extinction, it was interviewed through a questionnaire study with 24 farmers who breed Norduz Sheep in the region. The results obtained as a result of the survey were analyzed and interpreted.

Results: As a result of the analysis, the farmers who breed Norduz Sheep are very satisfied with the breed they raise, but they leave the breeding because the rural living conditions are not at the desired level and the inputs to be used in the enterprise are at high prices in the market. Breeding will be sustainable by providing the conditions desired by the farmers and creating suitable living conditions for the Norduz Sheep.

Originality/Value: In most of the studies carried out in the field of sheep breeding around the province of Van, basic yield characteristics have been defined. Sustainable breeding has not been studied.

Keywords: Norduz Sheep, Sustainability, Competitiveness

JEL Classification: Q18,R1

Muğla İli Milas İlçesi Ekonomisine Coğrafi İşaretli Ürünlerin Olası Etkilerinin Değerlendirilmesi

Figen ÇUKUR

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Milas MYO, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Milas, Muğla

Tayfun ÇUKUR

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Milas MYO, Pazarlama ve Reklamcılık Bölümü, Milas, Muğla

Sorumlu Yazar: Figen Çukur, figenc@mu.edu.tr

Özet

Amaç: Son yıllarda coğrafi işaretli ürünler gerek ülke ekonomilerinin gerekse kırsal kalkınmanın en önemli araçları arasında yerini almaktadır. Yerel değerlerin korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından da coğrafi işaretli ürünler kritik rol üstlenmektedir. Bu nedenle coğrafi işaretli ürünler ürettiği yörelerin ekonomisinde stratejik bir katma değer unsurudur. Muğla ili Milas ilçesi sahip olduğu Türkiye'nin Avrupa Birliği coğrafi işaretli ilk ve tek Türk zeytinyağı ile coğrafi işaretli ürünler alanında önemli bir yere sahiptir. Bunun yanında Milas ilçesi mevcut coğrafi işaretli ürünlerinin yanısıra potansiyeli yüksek coğrafi işaretli ürün yelpazesi ile gelecekte de gerek ülke gerekse Muğla ve Milas tarım ekonomisine önemli katkılar sağlayacaktır. Bu çalışmada Milas ilçesi ekonomisine coğrafi işaretli ürünlerin olası etkileri ortaya konacaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmada Milas ilçesi ekonomisine coğrafi işaretli ürünlerin olası katkıları çeşitli kriterler açısından değerlendirilecektir.

Bulgular: Çalışmada Milas ilçesinde mevcut coğrafi işaretli ürünlerin Milas ilçesinin tarım ekonomisine etkileri, sosyal boyutu ile birlikte yöresel ürünlerin tanıtımı ve markalaşması, kırsal turizm, gastronomi ve gastronomi turizmi, tarım turizmi, eko turizm, vb. farklı açılardan değerlendirilecektir.

Özgünlük/Değer: Türkiye'nin coğrafi işaret tescilli ürün yelpazesi içinde Milas ilçesi önemli bir konumdadır. Ayrıca AB'nin coğrafi işaret listesinde Türkiye'den yer alan 9 ürün arasında Milas zeytinyağı bulunmaktadır. Milas ilçesi mevcut 10 adet ve halihazırda başvuru yapılan 11 adet coğrafi işaret tescilli ürünleri ile önemli bir potansiyele sahiptir. Bu açıdan gerek Muğla iline gerekse Milas ilçe ekonomisine katkılarının yanı sıra coğrafi işaret tescilli ürünleri ile ülke ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadır. Bu yönüyle Türkiye'de coğrafi işaretli ürün sayısı bakımından önde gelen yerler arasında bulunan Milas ilçesinin coğrafi işaretli ürünler ekonomisinin değerlendirilmesi önemli görülmektedir. Ayrıca Milas ilçesi gelecekte coğrafi işaretli ürünler alanında potansiyeli olan yerlere örnek olabilmesi açısından da rehberlik rolünü üstlenerek önemli katkılar sağlayabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi işaret, ekonomi, tarım, Milas

JEL Kodları: R10, R11

Evaluation of the Possible Effects of Geographical Indications on the Economy of Milas District of Muğla Province

Abstract

Purpose: In recent years, geographically indicated products have taken their place among the most important tools of both national economies and rural development. Geographically marked products play a critical role in protecting local values and ensuring their sustainability. For this reason, geographically indicated products are a strategic added value element in the economy of the regions where they are produced. Muğla province Milas district has an important place in Turkey's first and only Turkish olive oil with European Union geographical indication and geographical indication products. In addition to this, Milas district will make significant contributions to the agricultural economy of the country, Muğla and Milas in the future with its geographically indicated products as well as its high potential geographically indicated product range. In this study, the possible effects of geographical indication products on the economy of Milas district will be revealed.

Design/Methodology/Approach: Çalışmada Milas ilçesi ekonomisine coğrafi işaretli ürünlerin olası katkıları çeşitli kriterler açısından değerlendirilecektir.

Results: In the study, the effects of geographically indicated products in Milas district on the agricultural economy of Milas district, the promotion and branding of local products with their social dimension, rural tourism, gastronomy and gastronomy tourism, agricultural tourism, eco tourism, etc. will be evaluated from different perspectives.

Originality/Value: Milas district has an important position in Turkey's geographical indication registered product range. In addition, Milas olive oil is among the 9 products from Turkey on the EU's geographical indication list. Milas district has a significant potential with its 10 existing and 11 geographical indication registered products for which applications are currently made. In this respect, in addition to its contributions to the economy of Muğla province and Milas district, it provides significant contributions to the country's economy with its geographical indication registered products. In this respect, it is important to evaluate the economy of geographically indicated products in Milas district, which is among the leading places in terms of the number of geographically indicated products in Turkey. In addition, Milas district will be able to make important contributions by taking the role of guidance in terms of being an example for places with potential in the field of geographically indicated products in the future.

Keywords: Geographical indication, economy, agriculture, Milas

JEL Classification: R10, R11

Dünyada ve Türkiye'de Kırsal Alanda Engellilere Yönelik Sosyal Politika ve Programların Bibliyometrik Analizi

Hamidou Taffa ABDOUL-AZIZE

İstanbul Gelişim Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Uluslararası Ticaret Bölümü, İstanbul

Merve YILMAZ

Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya

Cengiz SAYIN

Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya

Sorumlu Yazar: Hamidou Taffa Abdoul Azize, hamidouta@gmail.com

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, dünya genelinde engellilere yönelik sosyal politika araştırmalarındaki “küresel eğilimi” bibliyometrik yaklaşımla ortaya koymaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Kırsal alanda engellileri hedefleyen sosyal politikaların eğilimini, en etkili yazarları, ülkeler arasındaki iş birliği ağını, yazar ağını ve konuyla ilgili etkili araştırma kurumlarını belirlemesi için VOSviewer programı kullanılacaktır. Çalışma, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nde kırsal alanlarda engellileri hedefleyen sosyal politikalara ilişkin bazı ileri araştırma temaları önerileriyle sona erecektir.

Bulgular: Engellilere yönelik sosyal politika programlarının çoğu eşitlik, ayrımcılık yapılmaması, eğitime erişim, istihdam fırsatları, güçlendirme ve katılımı teşvik etmesine rağmen kırsal alanda ikamet eden engelliler, hizmetlere erişimde birçok engelle karşılaşabilmektedir. Bu nedenle engellilere hedefleyen sosyal politikaların eşitlik, dahil etme ve genel refah seviyesini yükseltme yeteneğini de azaltmaktadır. Bununla birlikte hem akademisyen hem de Dünya Gıda Örgütü (FAO) ve Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuk Acil Yardım Fonu (UNICEF) gibi de bazı uluslararası örgütler tarafından yürütülen sosyal politikalar ve engellilikle ilgili araştırmalar dünya genelinde önemli artış göstermektedir.

Özgünlük/Değer: Sosyal politikalar, özellikle dezavantajlı gruplar için; kapsayıcı olması, eşit fırsat sağlaması ve genel refah seviyesinin yükseltilmesinde önemli bir rol oynadığı için dünya genelinde giderek önem kazanmaktadır. Sosyal politikaların hedef aldığı dezavantajlı gruplardan birisi de yaşam boyunca eğitim, istihdam, sağlık ve sosyal katılım gibi birçok alanda önemli bir zorluk yaşayan engellilerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal politikalar, Engelliler, Kırsal alan, Bibliyometrik analiz, Türkiye, Dünya.

JEL Kodları: JEL: I12, JEL: I38, JEL: Q18.

A Bibliometric Analysis of Rural Disabled Targeting Social Policies and Programs in the World and Turkey

Abstract

Purpose: In this context, the current study aims to explore the global trend in disabilities-targeted social policies research over the globe through a bibliometric approach.

Design/Methodology/Approach: A VOS viewer programme will be used to point out the overall temporal trend in Social Policies disabilities research, cooperation network between regions, institutions/organizations, and the most influential scholars. The study will end up with a recommendation for future research themes to help international institutions and scholars to set up novel topic in disabilities-targeting social policies to achieve effectively the United Nations SDG (1, 2, 3, 4, 8, and 10) with regard to disabilities in rural communities.

Results: Although most disabilities targeted-social policies programmes promote equality and non-discrimination, access to education, employment opportunities, employment opportunities, empowerment and participation, disabilities residing in rural areas could experience many barriers to access to the social programmes. This also could reduce the ability of social policies to promote equality, inclusion, and the overall well-being of individuals with disabilities. However, these last decades have witnessed an increasing research in social policies and disabilities conducted by International organizations such as “Food and Agriculture Organization”, “United Nations International Children's Emergency Found” and a multitude of scholars over the globe.

Originality/Value: Social policies have gained an increasing importance over the globe as they play a crucial role in promoting inclusivity, equal opportunities, and overall well-being for disadvantaged groups. One of the disadvantaged groups targeted by Social Policies is disabilities group due the numerous challenges they faced during their lifetime such as in education, employment, healthcare, and social participation.

Keywords: Social policies, Disabilities, Rural areas, Bibliometric analysis, Türkiye, World.

JEL Classification: JEL: I12, JEL: I38, JEL: Q18.

Türkiye Tarım Sektörü Yeşil Dönüşüm Süreci: Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın Etkileri ve Uyum Politikaları

Hediye CERİT

Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Bölümü, Ankara

Emine OLHAN

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Ankara

Sorumlu Yazar: Hediye Cerit, hediyeecerit@gmail.com

Özet

Amaç: Yeşil dönüşüm kavramı uzun bir süredir tartışılan ve kabul gören bir gereklilik olarak önemini korumaktadır. İklim değişikliğinin tarım, orman ve bitki örtüsü, temiz su kaynakları, enerji, biyolojik çeşitlilik ve insan sağlığı gibi çeşitli alanlarda ciddi etkileri olduğu ve bu etkilerin önümüzdeki dönemde de süreceği bilimsel olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda, yeşil dönüşüm süreci, çevresel sürdürülebilirlik odaklı politikalar ve uygulamalar ile birlikte, bu etkilerin hafifletilmesi ve gelecek nesillerin yaşam kalitesinin korunması için merkezi bir strateji haline gelmiştir. Bu süreç, kaynak verimliliği, yenilenebilir enerji, sürdürülebilir tarım yöntemleri, ekosistem koruması ve atık yönetimi gibi alanlarda dönüşümü gerektirmektedir. Dolayısıyla, yeşil dönüşüm, küresel ölçekte birçok aktörün ve uluslararası kuruluşun dikkatini çeken ve uygulanması gereken önemli bir kavram haline gelmiştir. Bu çalışmada, Türkiye tarım sektörünün yeşil dönüşüm süreci uygulamalarının incelenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın tarım sektöründeki politika hedeflerine odaklanarak, Türkiye'nin sürdürülebilir tarım uygulamalarını benimsemek ve Avrupa Birliği (AB) normlarıyla uyum sağlamak için belirlediği yol haritasının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın tarım politikalarının Türkiye üzerindeki etkileri incelenmiştir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın Türkiye tarım sektörüne etkilerini ve uyum stratejilerini incelemek için literatür taraması yaklaşımı benimsenmiştir. Araştırmanın temel odak noktası, mevcut kaynaklardan elde edilen ikincil verilere dayanmaktadır. Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın tarım sektörüne yönelik politika hedefleri ve uygulamalarını anlamak için kapsamlı bir literatür taraması yapılmıştır. Bu literatür taraması, AB düzeyindeki politika belgeleri, akademik makaleler, raporlar ve sektör paydaşlarının görüşlerini içeren kaynaklar üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Avrupa Yeşil Mutabakatı, AB'nin iklim değişikliğiyle mücadele ve çevresel sürdürülebilirlik konularında önemli politika hedeflerini içermektedir. Bu politika hedeflerine ulaşmak için Türkiye'nin diğer sektörlerde olduğu gibi tarım sektöründe de kapsamlı bir dönüşüm planı belirlemesi gerekmektedir. Türkiye'nin tarım sektörü özelindeki uyum politikalarına dair resmi kararların yürürlüğe girdiği tespit edilmiştir. Bu düzenlemelerin uygulama düzeyinde yetersiz kaldığı ve ülke tarım sektörü ölçeklerine uygun, ölçülebilir, izlenebilir ve saha da uygulanabilir düzenlemelerin gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

Özgünlük/Değer: Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın tarım sektöründeki politika hedeflerini değerlendirmektedir. AB Yeşil Mutabakatı'nın Türkiye tarım sektörüne etkileri ve uyum

stratejilerinin incelemesine yönelik katkı sunmaktadır. Bu çalışmada, Türkiye tarım sektörünün Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum sağlama süreci analiz edilmiştir. Bu bağlamda, Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın tarım sektörü üzerindeki etkileri ve potansiyel dönüşüm alanları ele alınmıştır. Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın Türkiye tarım sektörüne etkileri ve Türkiye'nin tarım sektöründe sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için ne gibi stratejiler benimseyebileceği konusunda değerlendirmeler içermektedir. Bu çalışma, Türkiye'nin yeşil dönüşüm sürecinde tarım sektörünün rolünü anlamak için, tarım sektöründeki paydaşlar, politika yapıcılar ve araştırmacılar için yardımcı olabilecek bir kaynak niteliğindedir. Türkiye tarım sektörünün AB Yeşil Mutabakatı'na uyum sağlama sürecinde karşılaştığı zorluklar ve fırsatlar ile sektörün sürdürülebilirlik hedefleri stratejilerine vurgu yapmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Dönüşüm, Tarım Sektörü, Sürdürülebilirlik, Avrupa Yeşil Mutabakatı
JEL Kodları: Q18, Q01, Q56, Q54

The Green Transformation Process of the Turkey's Agriculture Sector: The Effects of the European Green Deal and Adaptation Policies

Abstract

Purpose: The concept of green transformation has been widely discussed and recognized as a necessary requirement for a considerable period of time. It has been scientifically determined that climate change has significant impacts on various areas such as agriculture, forestry and vegetation, clean water resources, energy, biodiversity, and human health, and these effects are projected to continue in the future. In this context, the process of green transformation has become a central strategy for mitigating these impacts and preserving the quality of life for future generations, along with environmentally sustainable policies and practices. This process necessitates transformation in areas such as resource efficiency, renewable energy, sustainable agricultural methods, ecosystem protection, and waste management. Therefore, green transformation has emerged as an important concept that attracts the attention of many global actors and international organizations and requires implementation.

This study aims to examine and evaluate the implementation of green transformation processes in Turkey's agricultural sector. By focusing on the policy objectives of the European Green Deal in the agricultural sector, the assessment of Turkey's roadmap to adopting sustainable agricultural practices and aligning with European Union (EU) standards is intended. In line with this objective, the impacts of the European Green Deal's agricultural policies on Turkey are examined.

Design/Methodology/Approach: A literature review approach has been adopted to examine the impacts of the European Green Deal on Turkey's agriculture sector and its adaptation strategies. The primary focus of the research is based on secondary data obtained from existing sources. A comprehensive literature review has been conducted to understand the policy objectives and practices of the European Green Deal in the agricultural sector. This literature review has been carried out through sources including EU-level policy documents, academic articles, reports, and opinions of sector stakeholders.

Results: The European Green Deal encompasses significant policy objectives for combating climate change and promoting environmental sustainability within the EU. In order to achieve these policy objectives, Turkey, like in other sectors, needs to establish a comprehensive transformation plan for the agriculture sector. It has been observed that official decisions regarding adaptation policies specific to Turkey's agricultural sector have been put into effect. However, it has been concluded that these regulations are insufficient at the implementation level, highlighting the need for measures that are suitable for the scale of the country's agricultural sector and are measurable, traceable, and feasible in the field.

Originality/Value: This study evaluates the policy objectives of the European Green Deal in the agricultural sector. It provides a contribution to the examination of the impacts of the European Green Deal and the adaptation strategies on Turkey's agriculture sector. In this study, the process of Turkey's agriculture sector aligning with the European Green Deal is analyzed. In this context, the study addresses the effects of the European Green Deal on the agriculture sector and explores

potential areas for transformation. It includes assessments on the impacts of the European Green Deal on Turkey's agriculture sector and evaluates the strategies that Turkey can adopt to achieve sustainability goals in the agricultural sector. This study serves as a valuable resource for stakeholders, policymakers, and researchers in understanding the role of the agriculture sector in Turkey's green transformation process. It highlights the challenges and opportunities encountered by Turkey's agriculture sector in the process of aligning with the European Green Deal and emphasizes strategic steps that the sector can take to achieve sustainability goals.

Keywords: Green Transformation, Agriculture Sector, Sustainability, European Green Deal

JEL Classification: Q18, Q01, Q56, Q54

Mısır Ülkesi Pamuk Üretiminde Gelişme Faktörleri

Islam Muhammed Elsaady Abdelazeem
Özlem Turan

Bursa Uludağ Üniversitesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa

Serkan Gürlük

Bursa Uludağ Üniversitesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa

Sorumlu Yazar: Serkan Gürlük, serkan.gurluk@uludag.edu.tr

Özet

Amaç: Mısır ülkesi pamuk üretimindeki düşüşlerin nedenlerini araştırmak, Mısır pamuğunun yerel ve küresel pazara katkısını ortaya koymak, Mısır'ın kaliteli pamuğunun nasıl tekrar tarımsal kalkınmanın önemli itici gücü olabileceği ile ilgili gelişme faktörlerini tartışmaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırma materyalini Mısır ülkesi Fayyum şehrine bağlı köylerde yaşayan ve pamuk tarımı ile uğraşan çiftçilerle yapılan yüz yüze anket görüşmeleri oluşturmaktadır. Parametrelerin hem kendi aralarında hem de bağımlı değişken ile aralarındaki ilişkiyi anlayabilmeye fırsat tanıyan multinomial model kullanılan çalışmada farklı modeller kurulmuştur. Pamuk üretimi ile ilgili sorunların araştırıldığı modellerde üretim sorunları bağımlı değişken olarak kabul edilmiştir. Girdi tedariki, doğal faktörler, üretim tekniği ve genel tarım politikaları başarısızlığının bu konuda etkili olup olmadığı araştırılmıştır. Bu modeli açıklayacak değişkenler ise, yaş, eğitim, çiftçilikte harcadığı süre (deneyim), ekili alan miktarı, kooperatifleşme düzeyi ve pamuğa özel üretilen politikalar olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Genel tarım politikalarının pamuğa yansımalarından duyulan memnuniyetsizlik arttıkça iklim değişikliğine bağlı doğal faktörlerin, sorun olma etkisi de artış göstermektedir. O halde, üretim ile ilgili sorunlarda iklim değişikliğinin doğrudan etkisinden ziyade genel tarım politikalarının doğal faktörlerden kaynaklanan risk ve belirsizlikleri azaltmadığı sonucuna varılmıştır

Özgünlük/Değer: Araştırmada gelişmekte olan ülkelerin uluslararası tarım ürünleri ticaretinde rekabet gücü eksikliğinin temel nedeni olarak piyasa ekonomisine geçememiş olmaları gösterilmektedir. Bu çalışmada bu tür ülkelerde rekabet gücündeki azalmalarının temel nedeni, kaliteden ziyade miktar fazlalığını tercih eden üreticilerin zamanla kaliteli ürün üretimine yönelik teknikleri geliştirememesi olduğu ortaya çıkmıştır. Ülkelerin tecrübe ettiği demografik ve sosyal olayların da tetikleyici rol oynadığı sonucuna varılmıştır. Gelişme yolundaki ülkelerde mikro-ekonomik politikalara daha fazla yönelim olması gerektiği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pamuk, Mısır, Multinomial Logistic Regresyon

JEL Kodları:

Development Factors of Cotton Production in Egypt

Abstract

Purpose: To explore the reasons for the declines in cotton production in the country of Egypt, to reveal the contribution of Egyptian cotton to the local and global market, to discuss the development factors of how Egypt's quality cotton can again become an important driver of agricultural development.

Design/Methodology/Approach: The research material consists of face-to-face survey interviews with farmers living in the villages of Fayyum city in Egypt and dealing with cotton farming. Separate models were established in the study, in which the multinomial model was used, which gives the opportunity to understand the relationship between the parameters and the dependent variable. In the models in which the problems related to cotton production were investigated, production problems were accepted as the dependent variable. It has been investigated whether the failure of input supply, natural factors, production technique and general agricultural policies are effective in this regard. The variables that will explain this model were determined as age, education, time spent in farming (experience), amount of cultivated area, level of cooperatives and policies produced specifically for cotton.

Results: As the dissatisfaction with the reflections of general agricultural policies on cotton increases, the effect of natural factors related to climate change as a problem also increases. Therefore, it was concluded that general agricultural policies could not reduce the risks and uncertainties arising from natural factors rather than the direct effect of climate change in production-related problems.

Originality/Value: The research shows that the main reason for the lack of competitiveness in the international trade of agricultural products in developing countries is their inability to switch to a market economy. In this study, it has been revealed that the main reason for the decrease in competitiveness in such countries is that manufacturers who prefer excess quantity rather than quality cannot develop techniques for the production of quality products over time. It has been concluded that the demographic and social events experienced by the countries also play a triggering role. It has been suggested that there should be a greater orientation to micro-economic policies in developing countries.

Keywords: Cotton, Egypt, Multinomial Logistic Regresyon

JEL Classification:

Türkiye’deki “Mevsimlik Yabancı Tarım İşçilerinin” Durumunun, Hukuku Açısından Dünyadaki Uygulama Örnekleriyle Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi

Merve YILMAZ

Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya

Cengiz SAYIN

Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya

Sorumlu Yazar: Merve YILMAZ, merveyilmaz@akdeniz.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de mevsimlik yabancı tarım işçileri ile ilgili uygulamaların hukuki yönünün dünyadaki örneklerle karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesidir.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın ana materyalini ikincil veriler oluşturmaktadır. Bu kapsamda, dünyada ve Türkiye’de yabancı mevsimlik tarım işçisi konusundaki tüm hukuki metinler, yabancı mevsimlik tarım işçilerine ilişkin istatistiki veriler bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak değerlendirilecektir.

Bulgular: Tarımda mevsimlik yabancı işçi çalıştırma koşullarını belirleyen başlıca düzenlemeler; Amerika Birleşik Devletleri H-2A Programı, Kanada Seasonal Agricultural Worker Programme, Birleşik Krallık’ta “Seasonal Agricultural Workers Scheme”, Meksika’da “Programa de Trabajadores Agrícolas Temporales”, Avustralya’da “Seasonal Worker Programme” ve Avrupa Birliği’nde “Common Agricultural Policy” olarak öne çıkmaktadır. Türkiye’de ise yabancı işçi konusu; “mevsimlik tarım ve hayvancılık işlerinde muafiyetler”, “geçici koruma sağlanan yabancılar” ve “uluslararası koruma sağlanan yabancılar” başlıkları altında düzenlenmiştir.

Özgünlük/Değer: İşgücü piyasalarında yabancı veya göçmen işçi talebi ve bunların çalıştırılma durumları, tüm dünyada önemi giderek artan bir konu haline gelmiştir. Göç alan ve göç veren ülkeler ise yıllara göre değişim göstermiştir. Genel olarak göç ve özelde işgücü göçü çok çeşitli nedenlere dayanmaktadır. Bunların başında ülkelerdeki siyasal ve ekonomik dalgalanmalar gelmektedir. Son yıllarda da tüm dünyada göç düzeyi artan bir seyir izlemektedir. Dolayısıyla göç alan pek çok ülkede, diğer alanlarda olduğu gibi tarım sektöründe de yabancı işgücü talebi ve çalıştırma konusu ön plana çıkmaktadır. Yabancı işçilerin hukuki statüleri devamlı tartışma konusu olmakla birlikte genellikle sanayi sektöründe ve mevsimlik tarım işlerinde yabancı talep düzeyi yüksek olmaktadır. Mevsimlik tarım işçilerine yönelik hukuki düzenlemeler ülkelerin sosyal, ekonomik, demografik ve coğrafik özelliklerine bağlı olarak farklılık göstermektedir. Türkiye de önemli düzeyde yabancı işçi barındıran bir ülke konumundadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Yabancı işçi, Mevsimlik tarım işçisi, Tarım Hukuku, Dünya, Türkiye.

JEL Kodları: JEL: K31, JEL: Q18, JEL: R23.

A Comparison of Turkish and Worldwide Legal Regulations Governing “Seasonal Migrant Agricultural Workers”

Abstract

Purpose: The main aim of this study; It is a comparative evaluation of the legal aspect of the practices related to seasonal migrant agricultural workers in Turkey with the examples in the world.

Design/Methodology/Approach: The main material of the study is secondary data. In this context, all legal texts on seasonal migrant agricultural workers in the world and in Turkey and statistical data on seasonal migrant agricultural workers will be evaluated using the bibliometric analysis method.

Results: The main regulations governing the conditions for employing seasonal foreign workers in agriculture are the H-2A Program in the United States, the Seasonal Agricultural Worker Program in Canada, the "Seasonal Agricultural Workers Scheme" in the United Kingdom, the "Programa de Trabajadores Agrícolas Temporales" in Mexico, the "Seasonal Worker Programme" in Australia and “Common Agricultural Policy” in the European Union. In Turkey, the issue of foreign workers; It is regulated under the headings of “exemptions in seasonal agricultural and animal livestock works”, “foreigners under temporary protection” and “foreigners under international protection”.

Originality/Value: The demand for foreign or migrant workers and their employment conditions in the labour markets have become an increasingly important issue worldwide. The countries that migration-receiving and sending have showed an alteration by years. Migration in general and labor migration in particular are based on a variety of reasons. The main reasons for these are the political and economic fluctuations in the countries. In recent years, migration has been increasing all over the world. As a result, foreign labor demand and employment come to the fore in the agricultural sector, as in other areas, in many countries receiving immigration. The legal status of foreign workers is the subject of constant debate, and foreign demand is generally high in the industrial sector and seasonal agricultural works. Legal regulations regarding seasonal agricultural workers differ according to the social, economic, demographic and geographical characteristics of the countries. Turkey is also a country that hosts a significant level of foreign workers.

Keywords: Migration, Foreign worker, Seasonal agricultural worker, Agricultural law, World, Turkey.

JEL Classification: JEL: K31, JEL: Q18, JEL: R23.

6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Merkezli Depremler Sonrası Tarım ve Gıda Arz Güvenliğinin Değerlendirilmesi

Osman İNAN

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı, Tekirdağ

Sema KONYALI

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Fatma ÇELİK

Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Osman İnan, osmaninan1985@gmail.com

Özet

Amaç: 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinin Pazarcık ve Ekinözü ilçelerinde art arda meydana gelen depremler sonucunda, kırsal kesimde çiftçilerin; yaşam alanları, üretim gereçleri ve üretim süreçleri zarar görmüştür. Deprem kırsal kesimde üreticilere zarar vermiş, deprem bölgesindeki tarım ve gıda arzının güvenliğine yönelik kuşku günde getirmiştir. Üretici kesimin tarlasından uzaklaşmasına bağlı gerçekleşebilecek tarımsal arzdaki daralmanın; bölgede yaşamın sosyal ve ekonomik yönden desteklenmesinin sağlanması, yerinde ve güvende yaşama şartlarının iyileştirilerek çözülmeye çalışılması, deprem öncesinde hazırdaki gıda sisteminin korunması ile giderilmesinin sağlanması yönünde tarım ve gıda politikalarının uygulanması büyük önem arz etmektedir. Bu araştırmada, deprem bölgesinin tarım ve gıda ürünleri üretim potansiyelini incelemek, deprem sonrasında tarım ve gıda arz güvenliği konusunda ne tür uygulamalar, önlemler ve politikalar izlendiğini belirlemek ve ortaya çıkan sorunlara çözüm önerileri getirmek amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmada, deprem bölgesinin tarım ve gıda ürünleri üretim potansiyeli istatistiklerden yararlanarak incelenmiş, tarımsal arz güvenliği ile gıda arz güvenliği kavramları açıklanarak deprem sonrasında tarım ve gıda arz güvenliğine yönelik tehditler açıklanmış ve bazı çözüm önerileri sunulmuştur. Çalışmada ayrıca, depremin bölgede kırsal kesime verdiği zararın tarım ve gıda sektörüne kısa ve uzun vadede olası etkilerinin neler olabileceği belirtilmiştir. Araştırmada, tarım ve gıda arz güvenliğinin sağlanmasına yönelik önceliklerin belirlenerek, en kısa zamanda depreme bağlı olumsuzlukların giderilmesi konularında literatürden ve deprem bölgesinde önceden yapılmış diğer çalışmalardan da yararlanılarak, öneriler getirilmiştir.

Bulgular: Depremin ilk zamanlarında ulaşım, iletişim, zarar tespiti anlamında kırsal kesimde altyapı sorunları yaşandığı görülmüştür. Bu bakımdan, deprem gerçeğinin kabul edilerek kırsal alanlarda altyapı sorunlarının kalıcı olarak çözülmesi gerekmektedir. Tarımsal üretim, bütün bir yıla yayılan süreçleri içermektedir. Deprem sonrası geçen kısa zamanda, üretmemekten, depolayamamaktan, pazarlayamamaktan dolayı zarar oluşmuş, ancak bu zararın belki de şimdilik küçük bir kısmı tüketicinin gıda güvencesine yansımıştır. Depremin etkileri ve gösterdikleri ihmal edilirse, uzun vadede tüketiciye çok daha büyük zararı olabilecek problemler ortaya çıkabilecektir. Araştırma sonucunda ilk olarak depremin uzun vadeli etkileri gözetilerek tespitler yapılması, var olan zararların giderilmesi, kırsal nüfusun sosyal ve ekonomik koşullarının iyileştirilerek yerinde kalması ile tarım ve gıda sektörünün

korunmasının sağlanması gerektiği konusunda öneriler getirilmiştir. Yaşanılan böylesi yıkıcı depremlerden kalıcı dersler çıkarılarak tarım- gıda sektöründe ve politikalarında, eksikliklerin belirlenerek çözümlenmesi, tarım ve gıda arz güvenliğini ile önlemlerin bir an önce alınarak uygulanması ve kırsal alanların hem güvenilir hem de sürdürülebilir alanlara dönüştürülmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Özgünlük/Değer: Tarımda ve gıdada arz güvenliği üzerine geliştirilen politikaların ve yapılan eylem planlarının tutarlı ve sürdürülebilir olması son derece önem arz etmektedir. Yaşanılan doğal afetlerin (deprem, sel, kuraklık vd.) yarattığı etkiler, ancak önceden alınabilecek önlemler ve uygulanan politikalarla daha az hissedilebilecektir. Bu araştırma, hazırdaki gıda sistemine tekrar erişilmesi ve eksikliklerinin iyileştirilmesine, kırsalda güvenli yaşam alanlarının teminine, ekonomik iyileştirme anlamında tarıma verilen desteklerin artırılması ile bölgedeki üreticilerin deprem yaralarının en azından azaltılmasına, bölgede yaşamın devam ettirilmesi, tarım ve gıdada arz güvenliğinin sağlanmasına katkıda bulunacaktır. Ayrıca araştırmanın, belirlenen sorunların çözümüne yönelik getirilen öneriler ile politika yapıcılara ışık tutması hedeflenmektedir. Çünkü yapılan bu çalışmada, depremler sonrası tarım ve gıdada arz güvenliği konusunda yaşanan kısa vadeli olumsuzluklar, bunlara karşın kısa zamanda alınan tedbirler ve gelecekte gıda arzını etkilemesi muhtemel tehditlere karşı öneriler ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Tarımda Arz Güvenliği, Gıda Arz Güvenliği, Deprem, Gıda Güvencesi
JEL Kodları: Q18, Q24, R11

6 February 2023 Evaluation of Agriculture and Food Supply Security after the Earthquakes Centred in Kahramanmaraş

Abstract

Purpose: On 6 February 2023, as a result of the earthquakes that occurred successively in Pazarcık and Ekinözü districts of Kahramanmaraş province, living areas, production equipment and production processes of rural farmers were damaged. The earthquake damaged rural producers and raised doubts about the security of agriculture and food supply in the earthquake zone. It is of great importance to implement agricultural and food policies in order to ensure that the shrinkage in agricultural supply that may occur due to the producers' moving away from their fields; to provide social and economic support for living in the region, to try to solve the problem by improving the conditions of living in place and safety, and to ensure that the food system that was ready before the earthquake is protected. In this research, it is aimed to examine the production potential of agriculture and food products in the earthquake region, to determine what kind of practices, measures and policies are followed in terms of agriculture and food supply security after the earthquake, and to propose solutions to the problems arising.

Design/Methodology/Approach: In the study, the production potential of agricultural and food products in the earthquake region was analysed by using statistics, the concepts of agricultural supply security and food supply security were explained, threats to agriculture and food supply security after the earthquake were explained and some solution suggestions were presented. In the study, the possible short and long term effects of the damage caused by the earthquake to the rural areas in the region on the agriculture and food sector were also analysed. In the study, the priorities for ensuring the security of agriculture and food supply were determined and recommendations were made by making use of the literature and other studies previously conducted in the earthquake region in order to eliminate the earthquake-related negativities as soon as possible.

Results: It has been observed that there were infrastructure problems in rural areas in terms of transport, communication and damage assessment in the first periods of the earthquake. In this respect, the reality of earthquake should be accepted and infrastructure problems in rural areas should be solved permanently. Agricultural production involves processes spread over a whole year. In the short time after the earthquake, damage was caused by the inability to produce, store and market, but perhaps only a small part of this damage has been reflected on the food security of the consumers. If the effects of the earthquake and what it has shown are neglected, problems that may cause much greater damage to the consumer in the long term may arise. As a result of the research, firstly, it is suggested that determinations should be made by considering the long-term effects of the earthquake, the existing damages should be eliminated, the social and economic conditions of the rural population should be improved and the agriculture and food sector should be protected. It is emphasised that permanent lessons should be learnt from such devastating earthquakes, deficiencies in the agriculture and food sector and policies should be identified and resolved, agriculture and food supply security and measures should be taken and implemented as soon as possible and rural areas should be transformed into both reliable and sustainable areas.

Originality/Value: It is of utmost importance that the policies and action plans developed on supply security in agriculture and food are consistent and sustainable. The effects of natural disasters (earthquakes, floods, droughts, etc.) can only be felt less with the measures that can be taken in advance and the policies implemented. This research will contribute to re-accessing the existing food system and improving its deficiencies, providing safe living spaces in rural areas, increasing the supports given to agriculture in terms of economic improvement, at least reducing the earthquake wounds of the producers in the region, sustaining life in the region, and ensuring security of supply in agriculture and food. In addition, the research is aimed to shed light on policy makers with the suggestions for the solution of the problems identified. Because in this research, the short-term negativities experienced in agriculture and food supply security after the earthquakes, the measures taken in a short time against them and the suggestions against the threats that are likely to affect the food supply in the future have been put forward.

Keywords: Agriculture, Agricultural Supply Security, Food, Food Supply Security, Earthquake, Food Security,
JEL Classification: Q18, Q24, R11

İstanbul İli Silivri ve Çatalca İlçelerindeki Bazı Kırsal Mahallelerde Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Değerlendirilmesi

Osman İNAN

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı, Tekirdağ

Sema KONYALI

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Fatma ÇELİK

Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Osman İnan, osmaninan1985@gmail.com

Özet

Amaç: İstanbul iline bağlı Silivri ve Çatalca ilçelerinin bazı kırsal mahallelerinde 145 yıldır oturan insanların büyük çoğunluğunu 1873 yılından itibaren buralara yerleşen göçmenler oluşturmaktadır. Bu insanlar, 1880 yılına kadar devam eden göç hareketi sonrasında, zamanın yönetimleri tarafından kendilerine tahsis edilen toprakları gerek ekip biçerek gerekse üzerine ev yaparak kullanmışlardır. Bu toprakların, köylülere tahsis edilmesi sırasında ve sonraki yıllarda, o dönemlerdeki imkânsızlıklar sebebiyle düzenli kadastro kayıtları tutulmadığı için kullanılan bu topraklar resmi kayıtlarda “hazine arazisi” statüsü kazanmıştır. Söz konusu topraklar fiilen köylülerin, ancak resmi kayıtlarda hazinenin üzerinde görünmekte olduğundan tapu alamamışlardır. Tarımsal açıdan kıymetli olan bu araziler, miras bırakılmamakta, satılmamakta ve destekleme kapsamı dışında kaldıklarından ekonomik olarak yeterince değerlendirilememektedir. Önceden beri köylülerin kullanımında bulunan arazilerin mülkiyet sorunlarının çözümü ve tarımsal üretimde daha etkin değerlendirilmelerinin teşvik edilmesi için çalışmalar yapılması gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, söz konusu arazilerin sorunlarını tespit etmek ve çözüm önerileri ortaya koymaktır.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Çalışmada, araştırma yöresinde söz edilen tarım arazilerinin kullanıcılarına, kiracılarına ve hissedarlarına satışının geçmişten günümüze mevzuatta incelemesi yapılacaktır. Güncel mevzuatta, bu arazileri en az üç yıldan beri kiralayan ve kira sözleşmesi halen devam eden kiracılarına, yine aynı süre boyunca kullanan ve kullanımı devam eden kullanıcılarına, kullanım ve süre şartına bakılmaksızın hissedarına doğrudan satılabilmektedir. Yeni düzenleme kapsamında yapılan satışlarda ödeme ve başvurularını zamanında yapamayan hak sahipleri için 31.12.2022 tarihine kadar başvuru ve ödemelerini tamamlayarak tapu almalarının sağlanması amaçlanmıştır. Çalışmada, konu ile ilgili yetkili kişiler ve yöredeki üreticilerle görüşülerek belirtilen kırsal mahallelerdeki hazineye ait tarım arazilerinin mevcut durumu incelenerek, sorunlar tespit edilecektir. Elde edilen bilgiler doğrultusunda belirlenen sorunlara çözüm önerileri getirilerek, bu arazilerin tarımsal üretimde daha etkin değerlendirilmeleri sağlanarak ülkeye, bölgeye, tarıma, kırsal kalkınmaya ve üreticiye olan katkılarının artırılması hedeflenmektedir.

Bulgular: Yetkililerden ve yöre üreticilerinden elde edilen bilgilere göre, belirtilen bu arazilerle ilgili halen tapulandırma çalışmalarının devam ettiği tespit edilmiştir. Bu arazilerin, sahiplerine tapulandırıldıktan sonra da yine tarımsal amaçlı değerlendirilmeleri ve bunun kontrolünün devam ettirilmesinin sağlanması gerekmektedir. Tapulandırma, bu alanların daha iyi yönetilmelerini sağlayabilecektir. Bu durumda, söz edilen tarımsal arazilerden hem alan artışı

hem de verim artışı sağlanmasıyla tarımsal üretimde artışlar gerçekleşebilecektir. Yöredeki üreticiler, arazileri için sağlanan hibe, destek ve sigorta vb. imkânlardan yararlanmalarını; yöre gençleri için kırsala istihdam sağlanmasını; tarımda ve kırsal kalkınmada projelerin ve desteklerin yörede verilmesini beklemektedirler. Bunun yanında, arazilerini sigortalayamama ve finansman bulma konusunda tapu olmadığından sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu durumun, ekilen alan miktarını ve çiftçi sayılarını giderek azalttığı tespit edilmiştir. Bunun da yörede, tarımsal arzın güvenliği açısından bir tehdit oluşturduğu belirlenmiştir.

Özgünlük/Değer: Bu çalışma; söz edilen arazilerin tarımsal arz güvenliğine destek sağlaması yönünde değerlendirilmelerinin teşvik edilmesi ve arazilerin mülkiyet sorunlarının çözümüne katkı sağlamak için yapılmıştır. Bu amaçla, bu arazilerin daha etkin işlenmesinin sağlanarak tarımsal üretime katkısının artırılması ve üreticilerin verilen desteklemelerden yararlanmalarının sağlanması hedeflenmektedir. Çalışma, yöreden çevre ilçelere sanayide çalışmak için giden özellikle genç kesimin yerinde kalması, kırsal kesimde işsizliğin azaltılması, arazilerden elde edilen gelirin artması ile yörede tarım arazilerinin değer bulması ve tarımsal arzın güvenliği için öneriler sunması bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Kırsal Kalkınma, Arazi Yönetimi, Hazine Arazileri, Tarımsal Arz güvenliği, Gıda Arz Güvenliği

JEL Kodları: K11, Q15, Q18, R11

Evaluation of Agricultural Lands Belonging to the Treasury in Some Rural Neighbourhoods in Silivri and Çatalca Districts of Istanbul Province

Abstract

Purpose: The majority of the people who have been living in some rural neighbourhoods of Silivri and Çatalca districts of Istanbul province for 145 years are immigrants who settled here since 1873. After the migration movement that continued until 1880, these people used the lands allocated to them by the administrations of the time either by cultivating them or by building houses on them. At the time of allocation of these lands to the villagers and in the following years, due to the impossibilities of those times, regular cadastral records were not kept, and these used lands gained the status of "treasury land" in official records. Since the lands in question were de facto owned by the villagers, but in official records, they could not obtain title deeds. These lands, which are valuable in agricultural terms, cannot be inherited, cannot be sold and cannot be economically utilised sufficiently as they are outside the scope of support. Studies should be carried out to solve the ownership problems of the lands that have been in the use of the villagers since the past and to encourage their more effective utilisation in agricultural production. The aim of this study is to identify the problems of these lands and to put forward solution proposals.

Design/Methodology/Approach: In this study, the sale of the agricultural lands mentioned in the study area to the users, tenants and shareholders will be analysed in the legislation from past to present. In the current legislation, these lands can be sold directly to the tenants who have been renting these lands for at least three years and whose lease agreement is still in effect, to the users who have been using these lands for the same period and whose use is still in effect, and to the shareholders regardless of the condition of use and duration. In the sales made within the scope of the new regulation, it is aimed to ensure that the right holders who cannot make their payments and applications on time complete their applications and payments until 31.12.2022 and obtain title deeds. In the study, the current situation of the agricultural lands belonging to the treasury in the specified rural neighbourhoods will be examined and the problems will be determined by interviewing the relevant authorities and the producers in the region. It is aimed to increase the contribution of these lands to the country, region, agriculture, rural development and producers by providing more effective utilisation of these lands in agricultural production by proposing solutions to the problems identified in line with the information obtained.

Results: According to the information obtained from the authorities and local producers, it has been determined that the land titling works are still in progress for these lands. It is necessary to ensure that these lands are still utilised for agricultural purposes after they are deeded to their owners and that the control of these lands is maintained. Land titling will enable better management of these areas. In this case, increases in agricultural production can be realised by increasing both the area and yield of these agricultural lands. The producers in the region expect that they will benefit from the opportunities such as grants, support and insurance etc. provided for their lands; employment will be provided in rural areas for the local youth; projects and supports in agriculture and rural development will be provided in the region. In addition, they stated that they have problems in insuring their lands and finding financing due to the lack of

title deeds. It has been determined that this situation has gradually reduced the amount of cultivated land and the number of farmers. It has been determined that this situation poses a threat to the security of agricultural supply in the region.

Originality/Value: This study was carried out to encourage the utilisation of these lands in order to support agricultural supply security and to contribute to the solution of ownership problems of these lands. For this purpose, it is aimed to increase the contribution of these lands to agricultural production by ensuring more effective processing of these lands and to ensure that producers benefit from the subsidies provided. The study is important in terms of providing suggestions for the young people who go from the region to the surrounding districts to work in the industry to stay in their places, to reduce unemployment in rural areas, to increase the income obtained from the lands, to increase the value of agricultural lands in the region and to ensure the security of agricultural supply.

Keywords: Agriculture, Rural Development, Land Management, Treasury Lands, Agricultural Supply Security, Food Supply Security

JEL Classification: K11, Q15, Q18, Q24

Türkiye Cumhuriyeti'nin Yüzüncü Yılında Zeytincilik (1923-2023)

Renan TUNALIOĞLU

Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

Mücahit Taha ÖZKAYA

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü, Ankara

Sorumlu Yazar: Renan Tunalıoğlu renan.tunalioğlu@gmail.com

Özet

Amaç: Cumhuriyetin ilanından tam sekiz ay önce, kurulacak yeni devletin ekonominin temellerinin atılması için, 17 Şubat 1923 tarihinde İzmir'de I. İktisat Kongresi toplanmıştır. Bu kongrede Mustafa Kemal, kapitülasyonların kaldırılmasını ve başlatılacak kalkınma hamlesinin "millî iktisat" kavramı adı altında, tarım ve sanayi üretimi ile başlatılması gerektiğini ifade etmiştir. Böylece kongrede, Misak-ı İktisadi siyasetinin kabulü ile tarımsal üretimin ve ticaretinin arttırılması önemsenmiştir. Bu dönemde zeytincilikte ise, Aşar vergisinin kaldırılmasıyla birlikte üretimin teşviki, gümrük tarifelerinin yeniden belirlenmesi ve kredilerin düzenlenmesi başlamıştır. Böylece, zeytin ve zeytinyağının üretim ve ticaretini arttırmak amacıyla yönelik politikaları kapsayan ilk kanuni düzenleme, 1925 yılında yürürlüğe girmiş ve zeytincilik Atatürk'ün genç Türkiye Cumhuriyeti'nde kendine özel bir yer edinmiştir. Daha sonra zeytincilik, bunu takip eden, 1929 ve 1937 yıllarındaki kendine özgü iki kanunla korunmaya devam etmiştir. Bu yasal mevzuatlar önemlidir çünkü yazılı kaynaklara göre zeytin ağacı, MÖ. 4000 yılından bu yana Anadolu coğrafyasında yani genç Türkiye Cumhuriyeti'nin topraklarında, vardır. Üstelik uzun yıllık bir ağaç meyvesi olan zeytin, çok farklı işleme teknikleri ile gıdadan, sağlığa ve kozmetiğe kadar tarihin her döneminde bulunduğu coğrafyadaki yerleşiklerin, temel ihtiyaçlarını karşılamıştır. Türkiye'de zeytin ağacı, var olduğu topraklarda, sadece iktisadi değer yaratmamış, doğayı ve sosyal yaşamı koruyup geliştirerek, gelecek nesillere önemli bir kültürü aktarmıştır. Bu bildiride, yukarıda ifade edilen bilgiler ışığında, Türkiye'de, 1923 -2023 yılları arasında uygulanan zeytincilik politikaları ve bu politikaların ekonomiye (üretim ve ticaret) ve sosyal yaşama (sağlık, kültür, beşeri sermaye) olan yansımalarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Çalışmada, tamamen ikincil veri kaynaklarından yararlanılmış, konunun detaylarıyla ortaya konulabileceği basılı yerli ve yabancı kaynaklar ile sözlü görüşmelerden faydalanılmıştır. Ayrıca ve en önemlisi, bildiri yazarlarının uzun yıllık akademik yaşamlarındaki teorik (kuramsal) ve uygulama (alan) bilgilerinden de istifade edilmiştir. Konu, son yüz yılı kapsayan süreç içerisinde (1923-2023) Türkiye'deki zeytincilik politikalarının (yapısal, sosyal, fiyat) bir bütün olarak ele alınarak, tarihsel, ekonomik ve kültürel boyutları ile değerlendirileceği bir yaklaşımı içermektedir.

Bulgular: Tarım, ekolojik kısıtlar yanında geleneksel ve modern yöntemlerin birlikte uygulanmasının gerektiği dinamik bir sektördür. Bu dinamizm, atadan-deden gelen kadim bilgilerin teknolojik bilgilerin yoğunlaşmasıyla sürdürülmektedir. Tüm tarımsal faaliyet alanlarında olduğu zeytincilikte de, bu sürdürülebilirliğin desteklenmesinde devletin rolü ve önemi büyüktür. Nitekim Cumhuriyetin ilk yıllarında, Türkiye'de zeytinlikler, savaş sonrası yanmış veya terk edilmiş, doğal olarak da zeytincilik durgun bir dönem yaşamıştır. Ayrıca, 1922 mübadelesi sonrasında Ege ve Akdeniz bölgelerinde yoğunlaşan zeytin ağaç varlığının

imar ve ihyası sekteye uğramıştır. Bu nedenle, ilk önce Cumhuriyetin ilk yıllarında adalardan gelen mübadil Türk göçmenlerin zeytincilik işinde usta olanlarına, Rumların geride bıraktığı zeytinlikler dağıtılarak, öncelikle uygulamada bir “zeytincilik seferberliğine” başlatılmıştır. Öncelikle, zeytincilikteki beşeri sermayenin katkısıyla kadim kültür güçlendirilmiş, sonrasında Atatürk’ün Yalova’da 1929 yılında, bilimsel anlamdaki “zeytincilik seferberliğiyle” devam ettirilmiştir. Çok sayıda ziraat mühendisi ve teknisyeni yurt dışında eğitime gönderilmiş, akabinde Zeytincilik Araştırma Enstitüsü(1937) kurulmuş, eğitim alan teknik elamanlar burada eğitim vermeye başlamışlardır. Zeytincilikteki bu yapısal ve sosyal politikalar, yasal mevzuatlarla da (1929 ve 1937) desteklenerek, kadim kültürün modern bilgilerle buluşturulması sağlanmıştır. Süregelen yıllarda, Türkiye zeytinciliğinde bir yandan uluslararası proje işbirlikleriyle gen kaynaklarının muhafazası, sertifikalı fidan üretimi, sofralık zeytin, zeytinyağı ve pirina yağı işleme teknikleri vb. çok farklı yapısal politikalarla yol alınır iken, diğer yandan taban fiyat uygulaması yerine fark ödeme ve alan destekleri ile zeytin ağaç sayısı arttırılmaya başlanmıştır. Ayrıca bu politikalar, binlerce yıldan bu yana Anadolu topraklarında adaptasyonunu tamamlamış yerel zeytin çeşitlerinin ve gen kaynaklarının korunarak ekonomiye kazandırılması, üretimde verim ve kalitenin arttırılması, zeytinyağında keşfedilen minör bileşenlerin varlığıyla tüketicilerin bilinçlendirilmesi, iklim değişikliğine karşı önlemler alınması, akıllı tarım uygulamalarına uyum sağlanması vb. birçok olası gelişmeyle yeniden düzenlenmektedir. İşte bu çalışmada, Türkiye zeytinciliğindeki bu değişimlerin tümü, mevcut ve öngörülen politikalar kapsamında değerlendirilmiştir.

Özgünlük/Değer: Günümüzde bilgiye kolay ulaşılmasının bir sonucu olarak yaşanan bilgi kirliliği, zeytincilik faaliyet alanı içinde geçerlidir. Çalışmanın özgünlüğü de işte bu noktada başlanmaktadır. Bu çalışma, söz konusu bu başlık altında yaşanan bilgi kirliliğinin, konu uzmanlarınca detaylı olarak ele alındığı ve sentezlendiği bir özelliğe sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Zeytin yetiştiriciliği, Kadim bilgi, Bilgi seferberliği, Politikalar
JEL Kodları: JEL: Q18, JEL: Q16

Olive Growing in the Centenary of the Republic of Türkiye (1923-2023)

Abstract

Purpose: Eight months before the proclamation of the Republic, the First Economic Congress was held in Izmir on February 17, 1923, to lay the foundations of the economy for the new state to be established. In this congress, Mustafa Kemal stated that the capitulations should be abolished and the development move to be started should be started with agriculture and industrial production under the name of "national economy". Thus, in the congress, it was given importance to increase agricultural production and trade with the adoption of the Misak-ı İktisadi policy. In this period, in olive farming, with the abolition of the Tith tax, production incentives, redefinition of customs tariffs and regulation of loans began. Thus, the first legal regulation covering the policies aimed at increasing the production and trade of olives and olive oil came into force in 1925 and olive cultivation gained a special place in Atatürk's young Turkish Republic. Afterwards, olive cultivation continued to be protected by the following two unique laws in 1929 and 1937. These legal regulations are important because, according to written sources, the olive tree dates back to BC. It has existed in the Anatolian geography, that is, on the territory of the young Republic of Turkey, since 4000. Moreover, olive, which is a long-term tree fruit, has met the basic needs of the inhabitants of the geography where it is located in every period of history, from food to health and cosmetics, with very different processing techniques. In Turkey, the olive tree has not only created economic value, but also transferred an important culture to future generations by protecting and improving nature and social life. In this paper, in the light of the above-mentioned information, it is aimed to examine the olive growing policies implemented between 1923 and 2023 in Turkey and the reflections of these policies on the economy (production and trade) and social life (health, culture, human capital).

Design/Methodology/Approach: In the study, completely secondary data sources were used, printed domestic and foreign sources and oral interviews were used to reveal the subject in detail. In addition, and most importantly, the theoretical (theoretical) and practical (field) knowledge of the authors of the papers in their long years of academic life was also benefited. The subject includes an approach in which olive farming policies (structural, social, price) in Turkey will be considered as a whole and evaluated with their historical, economic and cultural dimensions in the process covering the last century (1923-2023).

Results: Agriculture is a dynamic sector where traditional and modern methods should be applied together, as well as ecological constraints. This dynamism is maintained by kneading the ancient knowledge from the ancestors and the technological knowledge. The role and importance of the state in supporting this sustainability is great in olive growing as in all agricultural activities. As a matter of fact, in the first years of the Republic, olive groves in Turkey were burned or abandoned after the war, and naturally, olive cultivation experienced a stagnant period. In addition, after the population exchange in 1922, the reconstruction and revival of the olive tree existence, which was concentrated in the Aegean and Mediterranean regions, was interrupted. For this reason, in the first years of the Republic, olive groves left behind by the Greeks were distributed to the masters of olive cultivation of the exchanged Turkish immigrants from the islands, and an "olive growing mobilization" was initiated in practice. First of all, the ancient culture was strengthened with the contribution of human capital

in olive cultivation, and then it was continued with the scientific "olive growing mobilization" of Atatürk in Yalova in 1929. A large number of agricultural engineers and technicians were sent abroad for training, then the Olive Research Institute (1937) was established, and the technical staff who received training started to give training there. These structural and social policies in olive cultivation were supported by legal regulations (1929 and 1937), and it was ensured that the ancient culture was brought together with modern information. In the ongoing years, conservation of genetic resources, production of certified saplings, processing techniques of table olives, olive oil and pomace oil, etc. in Turkey's olive cultivation, on the one hand, with international project collaborations. While progress was made with very different structural policies, on the other hand, the number of olive trees began to be increased with difference payment and area supports instead of the base price application. In addition, these policies aim to protect local olive varieties and gene resources that have completed their adaptation in Anatolian lands for thousands of years, to increase yield and quality in production, to raise awareness of consumers with the presence of minor components discovered in olive oil, to take precautions against climate change, to adapt to smart agriculture practices, etc. reorganized with many possible developments. In this study, all of these changes in Turkish olive cultivation have been evaluated within the scope of current and foreseen policies.

Originality/Value: Today, the information pollution experienced as a result of easy access to information is valid in the field of olive cultivation. The originality of the work begins at this point. This study has the feature that the information pollution experienced under this title is discussed and synthesized in detail by the subject experts.

Keywords: Olive Growing, Ancient knowledge, Knowledge mobilization, Politics
JEL Classification: : JEL: Q18, JEL: Q16

Coğrafi İşaretlerin Kullanılabilirliği ve Faydalanıcıların Görüşleri

Renan TUNALIOĞLU

Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

Naciye TOK

Atça Meslek Yüksekokulu Yönetim Organizasyon Bölümü Tarımsal İşletmecilik Programı, Aydın

Ferit ÇOBANOĞLU

Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

Erdal ERKAN

Aydın Büyükşehir Belediyesi, Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Kooperatifler Şube Müdürlüğü, Aydın
Sorumlu Yazar: Renan Tunalıoğlu rtunalioğlu@adu.edu.tr

Özet

Amaç: Ayırt edici özelliği ön plana çıkan coğrafi işaretler, bulunduğu bölge ile özdeşleşen doğal ürünler, tarım, maden ve el sanatları ile sanayi ürünlerine verilen işaret olup, belirli bir bölgeden kaynaklanan bir ürünü tanımlayan ya da kalitesi, ünü veya diğer karakteristik özellikleri bakımından coğrafi kaynağına atfedilen, bir bölgeyi temsil eden sınıflandırma hakkıdır. Ürünlerin ayırt edici özelliklerinden yararlanılarak markaların ilk hali olarak elde edilen bu hak, yerel ekonomilerin canlanmasında potansiyel oluşturmaktadır. Türkiye'nin, bu konudaki hukuki tanımlamalar, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun 33'üncü maddesinde yer almaktadır. Bir ürünün, tüm veya esas nitelikleri belirli bir coğrafi alana ait doğal ve beşeri unsurlardan kaynaklanıyorsa, **menşe adı**, belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibarıyla belirli bir coğrafi alan ile özdeşleşmiş olan; üretim, işleme ya da diğer işlemlerinden en az birinin belirlenmiş coğrafi alan içinde gerçekleşmesi **mahreç işareti**, menşe adı veya mahreç işareti kapsamına girmeyen ilgili piyasada bir ürünü tarif etmek için geleneksel olarak en az otuz yıl süreyle kullanıldığı kanıtlanan adlar da, **geleneksel ürün** olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, Aydın'da coğrafi işaret (Cİ) ile koruma altına alınan toplam 26 üründen, 11 adedini bilfiil kullanan tarım ve tarıma dayalı sanayi işletmelerinin bu işaretleri kullanma amaçları ve konuyla ilgili görüşleri değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Aydın ilinde, 2023 Ağustos ayı itibarıyla, 7 adet menşe adı, 19 adet mahreç işareti olmak üzere toplam 26 adet coğrafi işaret mevcuttur. Hâlen bu Cİ'ler, toplamda 87 adet tarım ve tarıma dayalı sanayi işletmesi tarafından bilfiil kullanılmaktadır. Araştırma, nitel metot yöntemi gereği, bu işletmeler arasından seçilen 25 ve Cİ'li 11 adet ürünle yapılmıştır. Bunların 2 adedi menşe, 9 adedi mahreç işaretlidir. Bu işletmelerin bu coğrafi işaretleri kullanma sebepleri ve faydalanma durumları esas alınarak hazırlanan görüşme soruları ile elde edilen veriler, nitel araştırmaya deseni gereği yapılan içerik analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Bölgesel ve kırsal kalkınma aracı olarak görülen coğrafi işaretlerin varlığı ve kullanımı, tarımsal ürünlerin pazarlama olanaklarının artırılması ve kırsal gelişme açısından ekonomik alt yapı sağlanması açısından önemlidir. Bu araştırmada, Ege Bölgesinin önemli bitkisel ürün potansiyeline ve bu ürünlerde de coğrafi işarete sahip Aydın ilinde, kullanılan on bir adet coğrafi işaretli ürünün, sosyal (geleneksel devamlılık) ve finansal fayda (ekonomik) katkıları faydalanıcıların görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda işletmelerin hâlihazırda ekonomik olarak doğrudan bir çıktıya sahip olmadıkları fakat olacağı

yönünde beklentilerinin olduğu, sosyal olarak ise özellikle yöresel ürünlerinin tanıtımı anlamında onları çok iyi hissettirdiği belirlenmiştir.

Özgünlük/Değer: Araştırma, Aydın ilinde hâlihazırda sahada mevcut coğrafi işaretli ürün faydalanıcılarının, bu ürünlerin il ekonomisindeki rolüne binaen görüşleri alınarak yapılan ilk ve tek çalışma olması yönüyle özgündür.

Anahtar Kelimeler: Aydın, Coğrafi işaret, Pazarlama, İşletmeler

JEL Kodları: JEL Q13, JEL Q16, JEL Q18, JEL Q30

Availability Of Geographical Indications And Beneficiary Opinions

Abstract

Purpose: Geographical indications with distinctive features are the signs given to natural products, agriculture, mining and handicrafts and industrial products that are identified with the region where it is located. It is an industrial property right representing a region. This right, which is obtained as the first version of the brands by utilizing the distinctive features of the products, creates a potential for the revival of local economies. Turkey's legal definitions on this subject are included in Article 33 of the Industrial Property Law No. 6769. If all or essential qualities of a product originate from natural and human elements belonging to a certain geographical area, it is identified with a specific geographical area in terms of its name of origin, distinctive quality, reputation or other characteristics; The names that are proven to have been used traditionally for at least thirty years to describe a product in the relevant market, which are not covered by the originating sign, originating name or originating sign, are also defined as the traditional product. In this context, in this study, it is aimed to examine the use of a total of 24 products that are currently under protection with geographical indication (GI) in Aydın and their contribution to the provincial economy. In this research, these signs of agriculture and agro-industrial enterprises that actually use 11 out of a total of 26 products that are under protection with geographical indication (GI) in Aydın purposes of use and opinions on the subject have been tried to be evaluated.

Design/Methodology/Approach: In Aydın province, as of August 2023, there are a total of 26 geographical indications, 7 of which are names of origin and 19 of which are geographical indications. Currently, these GIs are actually used by a total of 87 agriculture and agro-industrial enterprises. The research was carried out with 25 products selected from these enterprises and 11 products with GI, in accordance with the qualitative method method. 2 of them are of origin and 9 of them are of origin. The data obtained with the interview questions prepared on the basis of the reasons for using these geographical indications and their utilization status of these enterprises were evaluated with the content analysis made in accordance with the qualitative research design.

Results: The existence and use of geographical indications, which are seen as a regional and rural development tool, are important in terms of increasing the marketing opportunities of agricultural products and providing an economic infrastructure in terms of rural development. In this research, the social (traditional continuity) and financial benefit (economic) contributions of eleven geographically indicated products used in Aydın province, which has an important herbal product potential of the Aegean Region and geographical indication in these products, were examined in line with the opinions of the beneficiaries. As a result of this examination, it has been determined that the enterprises do not have a direct economic output, but they have expectations that they will, and it makes them feel very good socially, especially in terms of promoting their local products.

Originality/Value: The research is unique in that it is the first and only study to be conducted by taking the opinions of the geographically indicated product beneficiaries currently in the field in Aydın province, regarding the role of these products in the provincial economy.

Keywords: Aydın, Geographical indication, Marketing, Enterprises

JEL Classification: JEL Q13, JEL Q16, JEL Q18, JEL Q30

Türkiye’de Fındık Destekleme Politikaları ve Üreticilerin Uygulanan Politikalara Karşı Tutumlarının Belirlenmesi: Ordu İli Örneği

Uğur BAYRAK

Özlem TURAN

Bursa Uludağ Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa

Serkan GÜRLÜK

Bursa Uludağ Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa

Sorumlu Yazar: Özlem Turan, ozturan@uludag.edu.tr

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Ordu ilinde fındık yetiştiriciliği yapan üreticilerin, üretim öncesinde, üretimde ve üretim sonrasında yaşamış olduğu sorunları ve bu sorunlara yönelik mevcut politikaların analizi ve çözüm önerilerini kapsamaktadır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmada kullanılan materyal, Ordu ilinde fındık yetiştiriciliği yapan üreticiler ile doğrudan anket yoluyla elde edilen veriler ve daha önce yapılmış olan anket çalışmalarıdır. Ayrıca araştırma, Tarım ve Orman Bakanlığı ve TÜİK ile uluslararası tarımsal istatistik kuruluşları olan FAO ve INC verileri ile desteklenmiştir. Yapılan ankette katılımcıların demografik özellikleri ile işletmenin özelliklerini gösteren sorular yer almaktadır. Aynı zamanda üreticilere fındık üretimi ve satışındaki alışkanlıkları ve problemleri sorulurken ek olarak üreticilerin hali hazırda uygulanan destekleme ve politikalarla ilgili bakış açısı belirlenmeye çalışılmıştır. Anketler yüz yüze görüşme yöntemi ile uygulanmış ve anket sonuçları özet bilgiler şeklinde, sayı (mutlak frekans) ve yüzde (nispi frekans) olarak verilmiştir.

Bulgular: Araştırma sonuçlarına göre, fındık üreticilerine özle bir tarım politikasının olmayışı ve oluşan fiyat istikrarsızlıkları, üreticilerin motivasyonlarının kaybolmasına genç nüfusun bu üretim alanında bulunmak istememesine neden olmaktadır. Fındık üreticilerinin işletme ölçeğinin küçük olması, çoğunlukla yaşlı kesimin üretimde çalışması, ocak bakım, yenileme ve sökülme maliyetlerindeki artış olması gibi nedenlerin üretim miktarı ve kalitesini etkilediği görülmektedir. Bölgesel fındık üretim takvimi ve ocak uygulamaları belirli olmasına rağmen buna uyulmamakta, üretim-rekabet-sürdürülebilirlik politikasını izlemesi beklenen sürecin, Ordu ili özelinde henüz üretim sorunlarını aşamaması

Özgünlük/Değer: Fındık Türkiye ekonomisi açısından son derece önemli bir yere sahiptir. Dünya fındık ihracatının büyük bölümü Türkiye tarafından karşılanmaktadır. Bununla birlikte Türkiye’de dolaylı veya doğrudan 2-2,4 milyon insan geçimini fındıktan sağlamaktadır. Karadeniz kıyı kuşağı boyunca yoğun yetiştirme alanına sahip olan fındık Orta ve Doğu Karadeniz halkı için ise en önemli geçim kaynaklarından biridir. Bu kapsamda çalışmanın konuyla ilgili oluşturulan politikaların oluşturulmasında, politika yapımcıların sahada üreticilerin bu politikalara bakış açıları, beklentileri ve sorunlarını görmek için değerlendirilebileceği bir çalışma olması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarım politikası, fındık, desteklemeler, Ordu

JEL Kodları: Q18

Not: Bu araştırma Bursa Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı tezinden hazırlanmıştır.

Attitudes of Producers in Turkey Against Hazelnut Policies: The Case Of Ordu Province

Abstract

Purpose: The aim of this research is to determine the problems experienced by hazelnut producers in Ordu province before, during and after production, and analysis of current policies and solutions for these problems.

Design/Methodology/Approach: The material used in the research is the data obtained through face to face surveys with hazelnut producers in Ordu and previous studies. In addition, the research was supported by the data of the Ministry of Agriculture and Forestry, TURKSTAT and international agricultural statistics institutions FAO and INC. In the survey, there are questions that show the demographic characteristics of the participants and the characteristics of the business. At the same time, while asking the producers about their habits and problems in hazelnut production and sales, it was also tried to determine the perspective of the producers regarding the support and policies currently implemented. The questionnaires were applied by face-to-face interview method and the results of the questionnaires were given in the form of summary information, as numbers (absolute frequency) and percentage (relative frequency).

Results: According to the results of the research, the lack of an agricultural policy specifically for hazelnut producers and the price instability that occurs cause the motivation of the producers to disappear and the young population not to want to be in this production area. It is seen that the reasons such as the small size of the hazelnut producers, the elderly people working in production, the increase in the costs of filbert maintenance, renewal and dismantling affect the production amount and quality. Although the regional hazelnut production schedule and filbert practices are certain, this is not followed. The process, which is expected to follow the production-competition-sustainability policy, has not yet overcome the production problems in Ordu province.

Originality/Value: Fındık Türkiye ekonomisi açısından son derece önemli bir yere sahiptir. Dünya fındık çıkışının büyük bölümü Türkiye tarafından karşılanmaktadır. Bununla birlikte Türkiye'de götürülüyor veya doğrudan 2-2,4 milyon insanın gidişini fındıktan sağlıyor. Karadeniz kıyı kuşağı boyunca yoğun büyümeye sahip olan fındık Orta ve Doğu Karadeniz bölgesi için ise en önemli adres kaynaklarından biridir. Bu çıkışları değerlendirmeye yönelik ilgili tesislerin kurulmasında, politika yapıcılarının sahada düşmanlarına yönelik bu politikalara bakış açıları, beklentileri ve bakış açıları için değerlendirebileceği bir çalışma olması hedeflenmektedir.

Keywords: Agricultural policy hazelnut, subsidies, Ordu

JEL Classification: Q18

Eskişehir İlinde Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programından Yararlanan Yatırımcıların Program Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi

Uğur SAĞLAM

Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü, Eskişehir

Gamze KULAN

Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü, Eskişehir

Mehmet Yaşar ŞENOL

Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü, Eskişehir

Sorumlu Yazar: Uğur SAĞLAM, ugur.saglam@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Kırsal alanda gelir düzeyinin yükseltilmesi, tarımsal pazarlama altyapısının geliştirilmesi, kırsal ekonomik altyapının ve gıda güvenliğinin güçlendirilmesi, kırsal alanda alternatif gelir kaynaklarının oluşturulması, yerel kalkınma kapasitesinin oluşturulmasına katkı sağlanması, tarımsal faaliyetler için geliştirilen yeni teknolojilerin üreticiler tarafından kullanımının yaygınlaştırılması, tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi için küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi amacıyla 2006 yılından bu yana Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) uygulanmakta ve yatırımcılar ile çiftçilere %50 hibe desteği sağlanmaktadır.

Bu çalışmanın ana kapsamını Eskişehir İlinde Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında, 15 etapta, tarıma dayalı ekonomik yatırım projeleri ve kırsal ekonomik altyapı yatırımları içerisinde yer alan kontrollü örtüaltı projeleri için hibe desteğinden yararlanan yatırımcılar oluşturmuştur. Bu kapsamda Eskişehir İlinde 358 proje uygulanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın ana materyalini oluşturacak verilerin toplanması amacıyla anket çalışması yapılmıştır. Anket çalışması için program kapsamında tarıma dayalı ekonomik yatırımları kapsamında hibe desteğinden yararlanan 108 yatırımcı ile kırsal ekonomik altyapı yatırımları içerisinde yer alan kontrollü örtüaltı projeleri kapsamında hibe desteğinden yararlanan 250 çiftçi olmak üzere 358 yararlanıcı toplam popülasyon olarak ele alınarak %95 güvenilirlikle ve %5 hata payıyla örneklem hesabı yapılmış ve 186 örneklem sayısı yeterli bulunmuştur.

Bulgular: Çalışmada, hibe desteğinden yararlanan yatırımcılar ve çiftçilerin işletmelerinin durumu, program hakkındaki düşünceleri, yatırımlarında programın etkisi, memnuniyet durumu, sağladığı fayda, başvuru ve uygulamada karşılaştıkları sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır.

Çalışma ile program kapsamında uygulanan yatırımların çoğunun kırsal alan, kırsal mahalle ve organize sanayi bölgesinde yapıldığı, yatırımcıların KKYDP destekleme modelinin faydalı bir destekleme modeli olduğunu düşündükleri, KKYDP desteği olmasaydı yatırım yapmayı düşünmeyenlerin yatırım yaptıkları, yatırım yapmayı düşünenlerin de yatırımı planlanandan daha önceye aldıkları tespit edilmiştir.

Özgünlük/Değer: Çalışma ile KKYDP'nın Eskişehir gibi sanayi işletmelerinin yanında ekonomisi tarıma dayalı büyükşehirlerde kırsal alanların gelişmesine, tarıma dayalı sanayi tesislerinin artmasına ve istihdama katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, Tarım, Eskişehir

JEL Kodları: Tarım, Tarım Ekonomisi, Kırsal Kalkınma

Examining the Opinions of Investors Benefiting from the Rural Development Investments Support Program in Eskişehir Province

Abstract

Purpose: Increasing the income level in rural areas, developing agricultural marketing infrastructure, strengthening rural economic infrastructure and food safety, creating alternative income sources in rural areas, contributing to the creation of local development capacity, expanding the use of new technologies developed for agricultural activities by producers, agricultural production and agriculture-based industry. The Rural Development Investments Support Program (KKYDP) has been implemented since 2006 in order to support small and medium-sized enterprises in order to develop and develop 50% grant support to investors and farmers.

The main scope of this study consists of investors benefiting from grant support for agriculture-based economic investment projects and controlled greenhouse projects included in rural economic infrastructure investments in 15 stages within the scope of the Rural Development Investments Support Program (KKYDP) in Eskişehir Province. In this context, 358 projects were implemented in Eskişehir.

Design/Methodology/Approach: A survey study was conducted to collect data that will form the main material of the study. For the survey study, 358 beneficiaries, including 108 investors benefiting from grant support within the scope of agriculture-based economic investments within the scope of the program, and 250 farmers benefiting from grant support within the scope of controlled greenhouse projects within the scope of rural economic infrastructure investments, were taken as a total population and the sample was calculated with 95% reliability and 5% margin of error. and 186 samples were found to be sufficient.

Results: In the study, it has been tried to determine the status of the enterprises of the investors and farmers benefiting from the grant support, their thoughts about the program, the effect of the program on their investments, the satisfaction status, the benefits it provides, the problems they encounter in the application and implementation.

With the study, it has been determined that most of the investments implemented within the scope of the program are made in rural areas, rural neighborhoods and organized industrial zones, investors think that the KKYDP support model is a useful support model, those who do not plan to invest without the KKYDP support, and those who plan to invest put the investment earlier than planned.

Originality/Value: With the study, it was concluded that KKYDP contributed to the development of rural areas, the increase of agriculture-based industrial facilities and employment in metropolitan cities whose economy is based on agriculture, as well as industrial enterprises such as Eskişehir.

Keywords: Rural Development, Agriculture, Eskişehir

JEL Classification: Agriculture, Agricultural Economics, Rural Development

Türkiye’de Organik Tarımın Yoğunlaşma Katsayısının Belirlenmesi

Zeki BAYRAMOĞLU

Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Konya

Kemalettin AĞIZAN

Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Konya

Süheyla AĞIZAN

Selçuk Üniversitesi, Çumra Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Organik Tarım İşletmeciliği Bölümü, Konya

Sorumlu Yazar: Kemalettin Ağızan, agizankemalettin@gmail.com

Özet

Amaç: Organik tarım; alternatif tarım sistemlerinden biri olmakla birlikte sağlıklı/kontrollü ürünlerin üretimine öncülük etmekte, çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlamakta, tarım topraklarının reformuna yardımcı olmakta, rekabet gücü düşük olan bölgelerde işletmeye ek gelir avantajı sunmaktadır. Özellikle tarım arazilerinin parçalı, küçük ve hafif eğimli olduğu yerlerde organik tarım hem tarımsal üretime hem de işletmelere gelir getirmesi açısından önem arz etmektedir. Bu doğrultuda çalışma kapsamında Türkiye tarım arazilerinde organik tarım yoğunlaşma/yerelleşme katsayısının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç ile organik tarımın hangi illerde yoğunlaştığı/kümelendiği tespit edilecektir. Yoğunlaşan illerin katsayıları belirlenerek uzmanlaşma düzeyleri tartışılacaktır. Tartışmada illerin rekabet güçleri dikkate alınacaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmada Türkiye’de organik tarımın yoğunlaşma katsayısının belirlenmesi amaçlanmıştır. Yoğunlaşma/yerelleşme katsayısı, bölgesel yoğunlaşma ölçümlerinde en yaygın kullanılan endekslerden biri olup ülke/bölge/sector içerisindeki belirli bir üretim faaliyetinin uzmanlaşma derecesini veya belirli bir üretim faaliyetinin belli bir bölgedeki görece yoğunlaşmasını ifade etmektedir. Çalışma kapsamında organik tarımın yoğunlaşma/yerelleşme katsayısının belirlenmesinde aşağıdaki formülden yararlanılmıştır.

$$LQ_i = \left(\frac{e_i}{e_T} / \frac{E_i}{E_T} \right) \times 100$$

Formülde LQ ifadesi yoğunlaşma/yerelleşme katsayısını ifade ederken, “i” değeri üretim faaliyetini, “e” ifadesi Türkiye’deki illeri, “E” ifadesi Türkiye’yi, “i” ifadesi ilgili üretim faaliyetinde toplam üretim miktarını ve “T” ifadesi ise toplam organik ürün üretim miktarını göstermektedir.

Bulgular: Uluslararası ticaretteki gelişmelere bağlı olarak bol üretim faktörüne sahip bölgelerin ucuz üretime dayanan rekabet güçleri sona ermiştir. Buna göre ekonomik açıdan durgun sayılabilecek bölgelerin rekabet gücünün gözden geçirilerek yeniden tanımlanması ve rekabet gücünü geliştiren unsurların belirlenmesine duyulan gereksinim artmıştır. Bu gereksinim doğrultusunda bölgenin kaynakları etkin kullanan işletmelerin mal ve hizmetleri düşük maliyet, kalite esasına göre üretebilme ve uluslararası piyasalara sunabilme yeteneğini gösteren bölgesel rekabet güçleri hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda çalışma kapsamında Türkiye genelinde rekabet avantajı sağlayan organik tarımın yoğunlaşma katsayısının belirlenmesi amaçlanmış ve bu doğrultuda yoğunlaşma katsayısının belirlenmesi öngörülmüştür.

Yoğunlaşma katsayısının belirlenmesinde ekonomik performansı en gösteren göstergelerden birisi olan üretim miktarı kullanılmıştır. Nitekim üretim miktarı hangi üretim faaliyetinin daha baskın olduğunu gösteren en önemli gösterge olup hesaplanacak olan yoğunlaşma/yerleşme katsayısı 0 ile sonsuz (∞) arasında değer almaktadır. Buna göre ilgili üretim faaliyetinin 1'den büyük olması durumunda o üretim faaliyetinin bölgede yoğunlaşmış/uzmanlaşmış temel üretim faaliyeti olduğunu, 1'den küçük olması ise o üretim faaliyetinin bölgede yeterince yoğunlaşmamış/uzmanlaşmamış yerel üretim faaliyeti olduğunu göstermektedir. Analiz sonucunda hangi bölgelerde organik üretimin yoğunlaştığı tespit edilecektir.

Özgünlük/Değer: Yoğunlaşma katsayısı bugüne kadar uluslararası literatürde birçok farklı sektörde ve bölgede hesaplanmış olup Türkiye'de imalat sanayisinde, tarım, lojistik, tekstil sektörü ve eğitim sektörlerinde bölgeler arasındaki farklılıkları ortaya koymak amacıyla belirlenmiştir. Ayrıca benzer çalışmada organik tarımın yoğunlaşma katsayısı Konya ilinde ilçeler itibarıyla hesaplanmış olup bu çalışmanın özgünlüğü ilk kez Türkiye genelinde organik tarımın yoğunlaşma katsayısının hesaplanacak olmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Organik tarım, Bölgesel ekonomik faaliyet, Yoğunlaşma katsayısı

JEL Kodları: JEL S57, JEL R11, JEL P25

Determination of Location Quotient of Organic Agriculture in Turkey

Abstract

Purpose: Organic farming; Although it is one of the alternative agricultural systems, it leads the production of healthy/controlled products, contributes to environmental sustainability, helps the reform of agricultural lands, and offers an additional income advantage to the business in regions with low competitiveness. Especially in areas where agricultural lands are fragmented, small and slightly sloping, organic agriculture is important in terms of bringing income to both agricultural production and businesses. In this direction, it is aimed to determine the organic agriculture concentration/localization coefficient in Turkish agricultural lands within the scope of the study. For this purpose, it will be determined in which provinces organic agriculture is concentrated/clustered. The coefficients of the concentrated provinces will be determined and the levels of specialization will be discussed. Competitiveness of the provinces will be taken into account in the discussion.

Design/Methodology/Approach: In this study, it is aimed to determine the concentration coefficient of organic agriculture in Turkey. The concentration/localization coefficient is one of the most widely used indices in regional concentration measurements and expresses the degree of specialization of a particular production activity within the country/region/sector or the relative concentration of a particular production activity in a particular region. Within the scope of the study, the following formula was used to determine the concentration/localization coefficient of organic agriculture.

$$LQ_i = \left(\frac{e_i}{e_T} / \frac{E_i}{E_T} \right) \times 100$$

While LQ expression in the formula expresses concentration/localization coefficient, “i” value is production activity, “e” expression is provinces in Turkey, “E” expression is Turkey, “i” is total production amount in related production activity and “T” is expression. shows the total amount of organic product production.

Results: Depending on the developments in international trade, the competitiveness of regions with abundant production factors based on cheap production has come to an end. Accordingly, the need to review and redefine the competitiveness of the regions that can be considered economically stagnant and to identify the factors that improve the competitiveness has increased. In line with this requirement, the regional competitiveness of the enterprises that use the resources of the region effectively is calculated, showing the ability to produce goods and services on the basis of low cost, quality and present them to international markets. In this direction, within the scope of the study, it was aimed to determine the concentration coefficient of organic agriculture, which provides competitive advantage throughout Turkey, and it was foreseen to determine the concentration coefficient in this direction.

In the determination of the concentration coefficient, the production amount, which is one of the indicators showing the economic performance, was used. As a matter of fact, the production amount is the most important indicator showing which production activity is more dominant, and the concentration/localization coefficient to be calculated takes a value between 0 and infinite (∞). Accordingly, if the relevant production activity is greater than 1, that production activity is the main production activity concentrated/specialized in the region, and if it is less

than 1, it indicates that that production activity is not sufficiently concentrated/specialized local production activity in the region. As a result of the analysis, it will be determined in which regions organic production is concentrated.

Originality/Value: The concentration coefficient has been calculated in many different sectors and regions in the international literature to date, and it has been determined in order to reveal the differences between regions in the manufacturing industry, agriculture, logistics, textile sector and education sectors in Turkey. In addition, in a similar study, the concentration coefficient of organic agriculture was calculated by districts in Konya, and the originality of this study is that the concentration coefficient of organic agriculture will be calculated for the first time in Turkey.

Keywords: Organic farming, Regional economic activity, Location quotient

JEL Classification: JEL S57, JEL R11, JEL P25

Türkiye’de Buğday, Kuraklık ve Gelişmişlik

Alper DEMİRDÖĞEN

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Ankara
demirdogen@ankara.edu.tr

Özet

Amaç: Türkiye’de buğday ekim alanları, kuraklık ve bölgelerin gelişmişlik düzeylerinin otuz yıllık süreçte nasıl değiştiğini birbiriyle olan ilişkiler ile incelemektir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Mikro veri setleri ve panel veri ekonometrik yöntemleri kullanılmaktadır. Buğday ekim alanları için Türkiye’nin bütün ilçeleri dikkate alınmış ve 1991-2021 yılları arası ilçe özelinde buğday ekim alanları verisi temin edilmiştir. Ayrıca harita verisi olarak bütün ilçelerin sınırlarını gösteren vektör dosyası kullanılmıştır. İlçe sınırları ve Standartlaştırılmış Yağış- Evapotranspirasyon Endeksi (SPEI) veri tabanı kullanılarak Türkiye’nin her bir ilçesi için aylık düzeyde kuraklık değerleri hesaplanmıştır. İlçe özelinde gelişmişlik düzeyi için 2012-2021 yıllarını kapsayacak şekilde gece ışıkları verisi kullanılmıştır. Hem makro hem de mikro düzeyde Türkiye’de buğday ekim alanlarının, kuraklık düzeyinin ve gelişmişliğin zaman içerisinde nasıl değiştiği hesaplanmıştır. Ayrıca sabit etkiler panel veri yöntemi kullanarak ilçe ve yıl değişkenleri kontrol altında tutularak buğday, kuraklık ve gelişmişlik arasındaki ilişki hesaplanmıştır.

Bulgular: Buğday Türkiye’de geniş bir coğrafi alanda yetiştirilmektedir. Coğrafi dağılım 1991-2000 ile 2001-2020 yılları arası büyük bir değişim göstermemiştir. Makro düzeyde buğday ekim alanları 30 yıllık süreçte yaklaşık %30 azalmıştır. Bu azalışın en keskin görüldüğü yıllar 2006 ve 2007’dir. Bu azalma sadece belirli bir bölgede oluşmamış, Türkiye’nin genelinde görülmüştür. Buğday fiyatını etkileyebilecek ögeler olarak buğday fiyatı, buğday fark ödemesi, mazot fiyatı ve mısır ekim alanları incelenmiştir. İncelenen dönemde buğday fiyatları ve tarımsal destek ödemeleri enflasyonun gerisinde kalmıştır. Ancak olan mazot fiyatı enflasyonun üzerinde artmıştır. Özellikle sulu alanlarda buğdaya önemli bir alternatif olan mısır ekim alanları ise 2000’li yılların başından günümüze %100’ün üzerinde artmıştır.

Makro düzeyde kuraklık değerleri incelendiğinde Türkiye’nin düzenli bir şekilde hem kuraklığa hem de sellere maruz kaldığı bulunmuştur. Ancak kuraklık ve sel düzeyleri bölgeler ve zamana bağlı önemli düzeyde değişmektedir. Buğday üretimi için önemli olan Mart, Nisan ve Mayıs ayları incelendiğinde ise kuraklık değerleri yıllık ortalamalara göre daha yüksek olmuş ve sıklık düzeyleri artmıştır.

Türkiye’de gelişmişlik düzeyinin ilçe özelinde göstermek için gece ışıkları veri seti kullanılmıştır. 2012 ve sonrası için mevcut olan bu veri setine göre Türkiye’de gelişmişlik makro düzeyde artmıştır. Ancak gelişmişlik belirli bölgelerde yoğunlaşmaktadır.

Buğday, kuraklık ve gelişmişlik arasındaki ilişkiyi inceleyen analiz sonuçlarına göre kuraklığın buğday ekim alanları üzerinde anlamlı bir etkisi bulunamamıştır. Aylık ve gecikmeli yapılan hesaplamalara göre neredeyse hiçbir ay kuraklık düzeyi buğday ekim alanları üzerinde anlamlı bir etkisi olmamıştır. Buğday ile gelişmişlik düzeyi arasındaki ilişki sonuçlarına göre buğday ekim alanlarının bölgenin gelişmişlik düzeyine anlamlı bir etkisi bulunamamıştır. Son olarak kuraklık ve gelişmişlik düzeyi arasındaki ilişki incelenmiş ve özellikle yaz aylarında meydana

gelen kuraklık değerlerinin bölgelerin gelişmişlik düzeylerini olumsuz etkilediği bulgusuna ulaşmıştır.

Özgünlük/Değer: Bu çalışmanın özgün değeri kullanmış olduğu kapsamlı mikro veri setleri ile Türkiye için en önemli tarımsal ürünlerden birisi olan buğdayı, kuraklık ve gelişmişlik açısından incelenmesinden gelmektedir. Çalışmada tüm Türkiye'yi kapsayacak şekilde ve ilçe özelinde 30 yılı aşkın bir süre için buğday, kuraklık ve gelişmişlik incelenmiş ve bu değişkenler arasındaki ilişkiler hesaplanmıştır. Çalışma bulgularının hem akademik açıdan hem de politika yapıcılar için kullanışlı bulgular sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Buğday, Kuraklık, Gelişmişlik

JEL Kodları: O13, Q12, Q54

Wheat, Drought, and Development in Turkey

Abstract

Purpose: We showed how wheat land areas, drought, and regional development changed over thirty years in Turkey, along with their interrelationships.

Design/Methodology/Approach: We used micro-level datasets and panel data econometric methods. Considering all of Turkey's districts, we obtained a district-level wheat land area dataset for 1991-2021. Furthermore, we employed a vector file containing maps of the districts. By utilizing the district borders and the Standardized Precipitation-Evapotranspiration Index database, we calculated monthly drought values for all of Turkey's districts. To represent regional development, we used nighttime light datasets for 2012-2021. With these datasets, we illustrated the changes in wheat land areas, drought levels, and regional development over time at both macro and micro levels in Turkey. Moreover, by leveraging the fixed effect panel data model, we controlled for district and year fixed effects and estimated the relationships among wheat land areas, drought, and development.

Results: Wheat is cultivated across a wide range of geographical areas in Turkey. The spatial distribution of wheat cultivation remained relatively stable between 1991-2000 and 2001-2020. However, at the macro level, wheat land areas decreased by approximately 30% over thirty years. The most notable reductions were observed in 2006 and 2007. These significant decreases were not concentrated in any specific area but were instead observed throughout Turkey. We examined factors affecting farmers' wheat planting decisions, such as wheat prices, wheat deficiency payments, fuel oil prices, and corn cultivation areas. During the period under consideration, wheat prices and support payments did not surpass the inflation rate. However, fuel oil prices exceeded the inflation rate. As an alternative crop, particularly when irrigation is an option, corn land areas increased by more than 100% after the early 2000s.

At the macro level, Turkey has consistently faced both drought and flood over time. However, the timing and spatial distribution of these events has significantly changed. Focusing on March, April, and May—the most critical months for wheat cultivation—we observed that the incidence and severity of drought have notably increased.

We used the nighttime light dataset to represent Turkey's regional development level. The level of development significantly increased after 2012, though our data is only available from this year onward. However, it is important to note that development was concentrated in specific regions of Turkey.

Based on the fixed effect model results, we did not find a statistically significant effect of drought on wheat land areas. The monthly and lagged values of drought variables had no impact on these areas. Additionally, we found no significant influence of wheat land areas on regional development. Lastly, we estimated the impact of drought on regional development and found that droughts negatively affected regional development, particularly during the summer months.

Originality/Value: The originality and contribution of this paper come from its utilization of micro-level datasets and its examination of the most important crop in Turkey, along with its relationship to drought and development. We considered all districts of Turkey and estimated the relationship between wheat land, drought, and development over more than thirty years. We

anticipate our results will offer valuable insights for future research and inform policymaking decisions.

Keywords: Wheat, Drought, Development

JEL Classification: O13, Q12, Q54

İklim Değişikliğine Karşı Tarım İşletmelerinin Geçim Kaynakları Kırılganlığının Değerlendirilmesi: Türkiye’de Üzüm Üreticileri Örneği

Betül BAHADIR

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Isparta

Şener UYSAL

Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Manisa

Sorumlu Yazar: Betül Bahadır, betulgurer@isparta.edu.tr

Özet

Amaç: Türkiye’de iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinden, tarımın diğer üretim biçimlerinde olduğu gibi, üzüm yetiştiriciliği de doğrudan etkilenmektedir. Türkiye üzüm üretimi 4,2 milyon ton civarında olup üzüm yetiştiriciliği ülkemiz ekonomisi için önem arz etmektedir. Ancak Türkiye’de bağcılık sektörü, üreticilerin geçim kaynaklarını tehdit eden kuraklık da dahil olmak üzere iklim kaynaklı risklerle karşı karşıyadır. Bununla birlikte, tarım işletmelerinin geçim kaynaklarının iklim değişikliği karşısında ne düzeyde kırılgan (savunmasız) olduğu ve bu kırılganlığın bölgeler arasında ne düzeyde farklılaştığı konusunda bilgi eksikliği vardır. Bu çalışma ile bu boşluğun doldurulması amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın birincil verileri, Türkiye’nin önemli üzüm üreticisi 6 bölgedeki 8 ilde 35 ilçede üretim yapan 466 üzüm üreticisi ile yüz yüze görüşülerek anket formları aracılığıyla toplanmıştır. Geçim kaynağı, yaşam için gerekli olan yetenekler, varlıklar (hem maddi hem de sosyal kaynaklar) ve faaliyetlerden oluşmaktadır. Bu kapsamda, geçim kaynakları kırılganlıklarının hesaplanmasında LVI-IPCC (Livelihood Vulnerability Index) ve LEI (Livelihood Effect Index) endekslerinden faydalanılmıştır. LEI endeksinin hesaplanmasında işletmelerin sahip oldukları sermaye unsurları insan sermayesi, sosyal sermaye, doğal sermaye, finansal sermaye ve fiziksel sermaye unsurları açısından ayrı başlıklar altında değerlendirilmiştir. Ayrıca işletmelerin geçim indeksi IPCC tarafından geliştirilen iklim değişikliğine maruziyetleri (doğal afetler ve hava olayları), hassasiyetleri (tarımsal yapı, gıda, su ve sağlık durumları) ve uyum kapasiteleri (sosyo-demografik yapı, işletmecinin bilgi ve becerileri, işletme sermayesi ve yönetimi, geçim stratejileri, kurumsal yapı ve sosyal ağlar) bakımından da değerlendirilmiştir.

Bulgular: Üzüm üreticilerinin iklim değişikliğine karşı geçim kırılganlığı (LVI-IPCC) değeri 0.047 olarak hesaplanmış ve bu sonuç üreticilerin orta düzeyde bir kırılganlığa sahip olduğunu göstermektedir. Geçim kırılganlığı daha yüksek hesaplanan Elazığ (0.094), Malatya (0.092) ve Adıyaman (0.077) illerinde uyum düzeylerini artırıcı faaliyetlere ihtiyaç vardır.

Özgünlük/Değer: Türkiye’de gerek genel olarak tarım işletmelerinin gerekse üzüm üreticileri özelinde iklim değişikliğine karşı geçim kaynakları kırılganlığını ölçmeye yönelik yapılmış çalışmaya rastlanılmamış olması çalışmayı özgün kılmaktadır. Bu kapsamda elde edilecek sonuçlar ile tarım sektöründe bölgesel farklılıklar dikkate alınarak iklim değişikliğinin yaratmış olduğu farklı boyutlardaki maruziyetler ve işletme yapılarının farklı hassasiyet düzeyleri göz önüne alınarak işletmelerde hangi alanların güçlendirilmesi gerektiği konusunda ilgili paydaşlara ve politika yapıcılara uyum stratejilerinin geliştirilmesinde yol gösterici olacağı

düşünülmektedir. Ayrıca araştırmacılar tarafından farklı tarımsal faaliyet alanları için benzer değerlendirmelerin yapılabilmesi için referans bir çalışma olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bağcılık, İklim Değişikliği Maruziyeti, Hassasiyet, Uyum Kapasitesi

JEL Kodları: Q54, Q12, Q18

Not: Bu araştırma Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü tarafından desteklenen TAGEM/TEPAD/Ü/20/A8/P1/1588 no'lu proje verileri kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Assessing the Livelihood Vulnerability of Agricultural Enterprises to Climate Change: The Case of Grape Producers in Turkey

Abstract

Purpose: As in other production forms of agriculture, grape cultivation is also directly affected by the negative effects of climate change in Turkey. Turkey's grape production is around 4.2 million tons, and grape cultivation is important for the country's economy. However, the viticulture sector in Turkey faces climate-related risks, including drought, which threatens the livelihoods of producers. However, there is a lack of information on the extent to which producers' household livelihoods are vulnerable to climate change and how this vulnerability differs between regions. This study aims to fill this gap.

Design/Methodology/Approach: The primary data of the study were collected through questionnaires by face-to-face interviews with 466 grape producers producing in 35 districts in 8 provinces in 6 important grape producer regions of Turkey. A livelihood comprises the capabilities, assets (including both material and social resources) and activities required for a means of living. In this context, LVI-IPCC (Livelihood Vulnerability Index) and LEI (Livelihood Effect Index) indices were used to calculate livelihood vulnerabilities. In the calculation of the LEI index, the capital elements of the enterprises are evaluated under separate headings in terms of human capital, social capital, natural capital, financial capital, and physical capital. In addition, the livelihood index of the enterprises developed by the IPCC was evaluated in terms of exposure to climate change (natural disasters and weather events), sensitivity (agricultural structure, food, water, health status) and adaptation capacity (socio-demographic structure, knowledge and skills, farm capital and management, livelihood strategies, institutional structure social networks).

Results: The livelihood vulnerability (LVI-IPCC) value of grape producers to climate change was calculated as 0.047 and this result shows that producers have a medium level of vulnerability. In the provinces of Elazığ (0.094), Malatya (0.092) and Adıyaman (0.077), which have high livelihood vulnerability, there is a need for activities to increase the level of adaptation.

Originality/Value: The fact that no study has been conducted to measure the vulnerability of livelihoods against climate change, both in general and in grape producers in Turkey, makes the study unique. With the results to be obtained in this context, it is thought that it will guide the relevant stakeholders and policy makers in the development of adaptation strategies in terms of which areas should be strengthened in the enterprises, considering the regional differences in the agricultural sector, the exposures in different dimensions created by climate change and the different sensitivity levels of the enterprise structures. In addition, it is expected to be a reference study so that similar evaluations can be made for different agricultural activity areas by researchers.

Keywords: Viticulture, Climate Change Exposure, Vulnerability, Adaptation Capacity

JEL Classification: Q54, Q12, Q18

Türkiye’de Kiraz Üretiminin Ekonometrik Analizi

Deniz SARICA

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Isparta

Vecdi DEMİRCAN

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Isparta

Ash DALGIÇ

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Isparta

Sorumlu Yazar: Deniz SARICA, denizsarica@isparta.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmada dünyada ve Türkiye’de kiraz üretiminin mevcut durumu incelenmiş ve Türkiye’de kiraz ihracat miktarı, kiraz fiyatı, kişi başına düşen gayrisafi yurtiçi hâsıla ve nüfus değişkenlerinin kiraz üretimi üzerindeki uzun ve kısa vadeli ilişkisini belirlemek amaçlanmıştır.

Tasarım/Methodoloji/Yaklaşım: Türkiye’de kiraz ihracat miktarı, kiraz fiyatı, kişi başına düşen gayrisafi yurtiçi hâsıla ve nüfus değişkenlerinin kiraz üretimi üzerindeki uzun ve kısa vadeli ilişkisini belirlemek amacıyla, 1991–2021 yılları arasındaki yıllık veriler kullanılarak zaman serisi analiz yöntemlerinden otoregresif dağıtılmış gecikme (ARDL) sınır testi eş-bütünleşme yaklaşımı uygulanmıştır.

Bulgular: Türkiye, coğrafi konumu ve iklimsel özellikleri nedeniyle birçok farklı meyve ve sebze türünün yetiştirildiği kritik ülkelerden biridir. Bu meyve türlerinden biri olan kiraz (*Pururus avium L.*), üretimi ve ihracatı ile Türkiye ekonomisinde önemli bir rol oynamaktadır. Kirazın anavatanı Hazar Denizi ile Güney Kafkasya ve Kuzeydoğu Anadolu arasındaki bölge olarak bilinmektedir. Zamanla birçok Doğu ve Batı ülkesine yayılmış ve geniş bir üretim alanına sahip olmuştur. Günümüzde kiraz üretimi Avrupa, Kuzey Afrika, Anadolu, Hazar Denizi, Orta Doğu’nun batısı ve Amerika’nın çeşitli bölgelerinde yapılmaktadır. 2021 yılı Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, dünyada yaklaşık 451,064 ha alanda kiraz üretimi yapılmakta ve 81,547 ha alan ve 689,834 tonluk üretim ile Türkiye kiraz üretiminde dünyada ilk sırada bulunmaktadır. Üretim bakımından ilk sırada olmasına rağmen pazarlama stratejilerinin etkin ve yeterli olmamasından dolayı kiraz ihracatında Şili (335,516 ton), Hong Kong (238,359 ton) ve Amerika Birleşik Devletleri’nden (73,975 ton) sonra Türkiye (70,463 ton) dördüncü sırada yer almaktadır. Türkiye’nin ağırlıklı olarak kiraz ihracatı yaptığı ülkeler arasında Rusya (24.5 milyon \$), Almanya (15.3 milyon \$) ve Irak (7.8 milyon \$) ilk üçte yer almaktadır. Dünya kiraz ithalatında ise ilk sırada %31 oranıyla Çin, ikinci sırada %28’lik oran ile Hong Kong ve üçüncü sırada %9 oran ile Rusya gelmektedir.

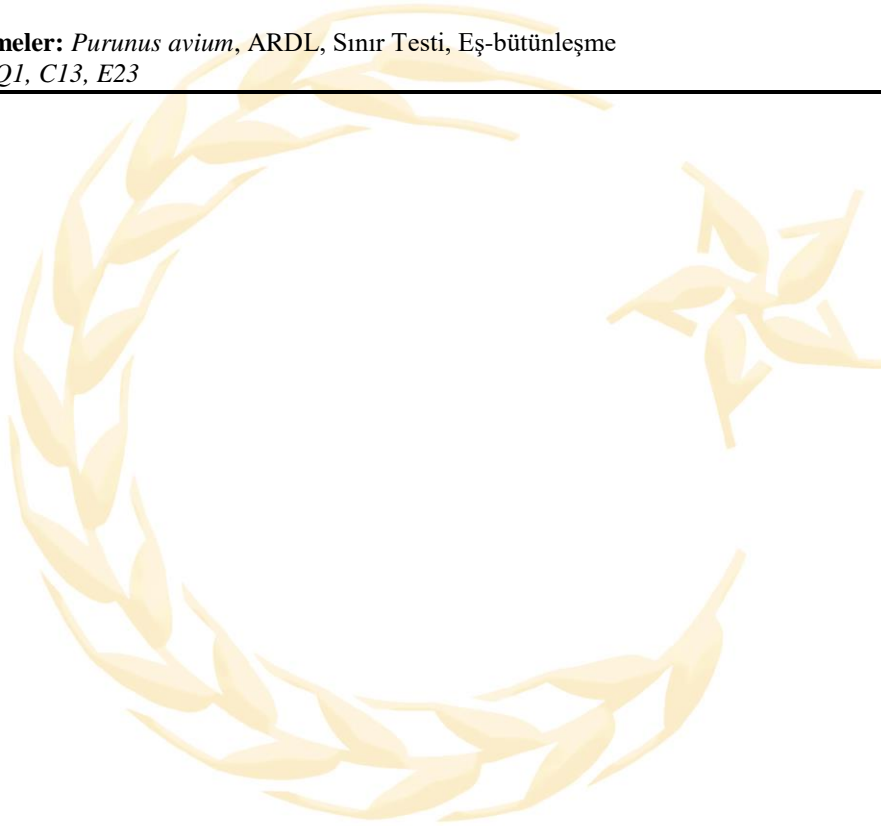
Elde edilen sonuçlara göre, Türkiye kiraz üretimi ile incelenen değişkenler arasında kısa ve uzun vadeli bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan, üretim ile kişi başına düşen gayrisafi yurtiçi hâsıla arasında uzun vadeli bir ilişki yoktur. Belirlenen modelde [ARDL (2, 2, 2, 0)] uzun dönemde kiraz üretimi ile kiraz ihracat miktarı pozitif ilişkili iken, kiraz fiyatı ve nüfus ile negatif ve anlamlı bir ilişkiye sahiptir. Kısa dönemde ise modelde yer alan bütün değişkenler ile kiraz üretiminin anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu görülmüştür.

Bulgular, kişi başına düşen gayrisafi yurtiçi hâsılanın kiraz üretimi üzerinde beklenen olumlu etkiye sahip olmadığını göstermiştir. Bu nedenle, karar alıcılar belirli hedefleri ve kesin vaatleri

olan önemli değişikliklerle ilerlemelidir. Ayrıca kiraz fiyatlarının, kiraz üretimini etkileyeceği göz önünde bulundurularak belirlenmesi Türkiye'nin kiraz üretim stratejisi açısından net bir öneri olacaktır.

Özgünlük/Değer: Bilindiği kadarıyla kiraz üretimi ile kiraz ihracat miktarı, kiraz fiyatı, kişi başına düşen gayrisafi yurtiçi hâsıla ve nüfus arasındaki kısa ve uzun vadeli ilişkilerin belirlenmesinde bir ekonometrik prosedürün uygulandığına dair herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu açıdan bu çalışmanın literatürde oldukça önemli bir boşluğu doldurması beklenmektedir. Bu nedenle çalışma, üreticiler ve politika yapıcılar için bir referans sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Pururus avium*, ARDL, Sınır Testi, Eş-bütünleşme
JEL Kodları: Q1, C13, E23

Econometric Analysis of Cherry Production in Türkiye

Abstract

Purpose: In this research, the present condition of cherry production around the globe and in Türkiye was investigated, and it was also aimed to determine the long- and short-term relationship between cherry export volume, cherry price, per capita GDP, population, and cherry production.

Design/Methodology/Approach: To determine the long- and short-term relationship between cherry export, cherry price, per capita GDP, and population variables on cherry production in Türkiye, the autoregressive distributed lag (ARDL) bounds test cointegration approach, one of the time series analysis methods, was applied using annual data between 1991 and 2021.

Results: Due to its geographical location and climatic qualities, Türkiye is one of the essential countries where various fruit and vegetable species are cultivated. One of these fruit species, the cherry (*Prunus avium L.*), plays a vital role in the Turkish economy through production and export. The region between the Caspian Sea, the South Caucasus, and Northeast Anatolia is referred to as the cherry's motherland. It has expanded into many Eastern and Western countries over time and has a large planting area. Cherry production is currently practised in many parts of Europe, North Africa, Anatolia, the Caspian Sea, the western Middle East, and America.

According to the data of the United Nations Food and Agriculture Organization (FAO) for 2021, cherry production was carried out in an area of approximately 451,064 ha in the world, and Türkiye ranked first in the world in cherry production with an area of 81,547 ha and a production of 689,834 tonnes. Despite being the first regarding production, Türkiye (70,463 tonnes) ranked fourth in cherry exports after Chile (335,516 tonnes), Hong Kong (238,359 tonnes), and the USA (73,975 tonnes) due to ineffective and insufficient marketing strategies. Russia (24.5 million dollars), Germany (15.3 million dollars), and Iraq (7.8 million dollars) were among the top three countries to which Türkiye mainly exported cherries. In cherry imports, China came in first with 31%, Hong Kong was second (28%), and Russia was third (9%).

According to the results, it was determined that there was a short- and long-term relationship between cherry production and the variables examined. In contrast, there was no long-run relationship between production and per capita GDP. While cherry production and export quantity were positively related in the long run, in the model [ARDL (2, 2, 2, 0)], there was a negative and significant relationship between cherry price and population. In the short run, it was observed that there was a significant relationship between all variables and cherry production.

The findings revealed that the expected positive effect of GDP per capita on cherry production did not occur. Consequently, decision-makers must implement big changes with precise goals and firm assurances. Furthermore, determining cherry pricing while considering how it will affect cherry production is a clear recommendation regarding Türkiye's cherry production strategy.

Originality/Value: As far as is known, no study has been found that employs an econometric procedure in determining the short- and long-term relationships between cherry export, cherry

price, per capita GDP, population, and cherry production. In this respect, this study is expected to fill a pivotal gap in the literature. Therefore, it aims to provide a reference for producers and policymakers.

Keywords: *Purunus avium*, ARDL, Bound Test, Cointegration

JEL Classification: Q1, C13, E23

Gediz Havzasında İklim Değişikliği Koşullarında Tarımsal Üretim ve Çiftçilerin Uyumu

Ela ATIŞ

Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

Cihat GÜNDEN

Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

H. Ece SALALI

Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

Yarkın AKYÜZ

Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

Muhammed ÇUHADAR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Kahramanmaraş
Sorumlu Yazar: H.Ece SALALI, ece.salali@ege.edu.tr

Özet

Amaç: İklim değişikliği, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de etkilerini göstermekte bununla birlikte tarımsal üretim üzerinde oluşturduğu baskı da giderek artmaktadır. Tarımsal üretimin önemli bir bölümünün yağışlara bağlı olması, tarımın iklim değişikliğinden olumsuz etkilenen sektörlerden biri olmasına yol açmaktadır. İklim değişikliği nedeniyle, tarımsal üretimde yaşanan sorunlar artış göstermekte, özellikle su kıtlığı yaşanan bölgelerde kendini iyice hissettirmektedir. Gediz Havzası da, hem su isteği yüksek tarımsal ürünlerin üretildiği, hem de suyun kıt olduğu bölgelerden biridir. Bu nedenle, iklim değişikliği koşulları altında tarımsal üretimde su kaynaklarının kullanımı ve üreticilerin uyumu konusunda önceliklerin belirlenmesi gerekmektedir. Bu araştırmanın temel amacı iklim değişikliği koşullarında, üreticilerin tarımsal üretim yönündeki mevcut değişiklikleri incelemek ve uyum için politika önerileri geliştirmektir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Bu çalışmada da, iklim değişikliği koşullarında üreticilerin tarımsal üretimdeki değişimleri ve uyum önlemlerine katılımı Gediz Havzası bazında incelenmiştir. Buna göre, havzada yer alan 19 ilçenin 14’ünü içeren Manisa ili seçilmiştir. Manisa ilinden ise havzayı temsil eden Merkez, Turgutlu, Ahmetli, Salihli ve Alaşehir ilçeleri araştırma kapsamına alınmış ve 166 üretici ile anket yapılmıştır. Anketlerden elde edilen verilerin analizinde, 5’li likert ölçeği ve En iyi/En kötü Analizi yönteminden yararlanılmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamında görüşülen üreticiler geçtiğimiz 10 yıl ile kıyasladıklarında daha kurak, hem kış hem yazın çok daha sıcak, yüzey ve yeraltı suyunun çok daha az olduğu, yağışların daha az olduğu, su kalitesinin düştüğü bir süreç yaşadıklarını belirtmişlerdir. Üreticilerin, iklim değişikliğinin su kaynakları üzerindeki etkileri konusundaki önceliklerinin belirlenmesi amacıyla en iyi/en kötü analizinden yararlanılmıştır. Ayrıca, görüşülen üreticiler, su kaynaklarının kullanımı konusunda çeşitli önlemlere ilişkin olarak öncelikle aşırı sulamadan kaçındığını ifade etmiştir.

Özgünlük/Değer: Gediz Havzası’nda çiftçilerin iklim değişikliği koşullarında tarımsal üretimde mevcut durumun incelenmesi, uyum politikası önlemleri geliştirilmesi ve bu alanda literatüre katkıda bulunacak olması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Uyum, Politika

JEL Kodları: Q54, Q18

Not: Bu araştırma Ege Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu Başkanlığı tarafından 2017-ZRF-018 Proje numarasıyla desteklenmiştir.

Agricultural Production and Adaptation of Farmers under Climate Change Conditions in Gediz Basin

Abstract

Purpose: Climate change is affected in Turkey, as it is all over the world, and the pressure it causes on agricultural production is gradually increased. The crucial part of agricultural production is based on precipitation, resulting in agriculture being one of the sectors adversely affected by climate change. Due to climate change, problems in agricultural production is gotten worse and is making itself felt, especially in water-scarce regions. The Gediz Basin is one of the regions where agricultural products are produced with high water demand and also water is scarce. Therefore, it is required to determine priorities for the use of water resources in agricultural production and adaptation of producers under climate change conditions. The main objective of this research is to examine the current changes in agricultural production under climate change conditions and to develop policy recommendations for adaptation.

Design/Methodology/Approach: In this study, changes in agricultural production and involvement of producers in adaptation measures under climate change conditions were analyzed on the basis of Gediz Basin. Accordingly, Manisa province, which includes 14 of the 19 districts in the basin, was selected. Representing the basin from Manisa province, Central, Turgutlu, Ahmetli, Salihli and Alaşehir districts were included in the scope of the research and 166 producers were surveyed. The data obtained from the questionnaires were analyzed using a 5-point likert scale and the Best/Worst Analysis method was applied.

Results: The producers surveyed within the scope of the research stated that compared to the last 10 years, they have experienced a process that is more arid, much hotter both in winter and summer, with much less surface and groundwater, less precipitation and a decrease in water quality. In order to determine the priorities of the producers on the impacts of climate change on water resources, the best/worst analysis was used. In addition, the surveyed farmers indicated that with regard to various measures on the use of water resources, they primarily avoid over-irrigation.

Originality/Value: It is emphasized that to evaluate the current situation of farmers in agricultural production under climate change conditions in the Gediz Basin and to develop adaptation policy measures contributes to the literature.

Keywords: Climate Change, Adaptation, Policy

JEL Classification: Q54, Q18

Türkiye Tarımında Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatına İlişkin Farkındalık Düzeyinin Belirlenmesi: İzmir İli Örneği

Eren BİGA

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Tecer ATSAN

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Sorumlu Yazar: Eren BİGA, eren.bigal8@ogr.atauni.edu.tr

Özet

Amaç: Yapılan çalışmanın esas amacı; Avrupa Yeşil Mutabakatı sürecini Türkiye tarımı ve İzmir ili açısından incelemek, Türkiye Tarımında ve İzmir ili özelinde ilgili konu kapsamında Yeşil Mutabakat hakkındaki bilinç düzeyini belirlemek ve bir farkındalık yaratabilmektir. Ayrıca bu çalışmayla; Yeşil Mutabakat kapsamında Türkiye’de uygulanmakta olan tarım stratejilerini incelemek ve mevcut bir durum değerlendirmesi yapmak amaçlanmıştır. Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi önemli bir yeşil dönüşüm planının özellikle ülkemiz tarımı açısından değerlendirilmesi ve Türkiye tarımı için bu yeşil dönüşümün oldukça önemli bir yere sahip olduğunu düşündüğümüzde Avrupa Yeşil Mutabakatının bilinmesi ve farkındalık düzeyinin artırılmasının önemi ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda ülkemiz tarımının geleceği açısından Yeşil Mutabakat hakkındaki farkındalığın artırılmasına yönelik yapılacak olan çalışmalar önem arz etmektedir. Yapılan bu çalışmayla konu özelinde bir farkındalık yaratabilmek ve çalışma sonucunda birtakım önerilerde bulunarak literatüre katkı sağlayabilmek amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Yapılan araştırmanın ana materyalini çalışma kapsamında yürütülen konuyla ilgili İzmir ilinde ilgili paydaşlarla yapılan yüz yüze görüşmeler ve mülakatlar sonucu elde edilen birincil veriler oluşturmaktadır. Çalışmada SWOT analizi yöntemi kullanılarak durum tespiti yapılmış ve araştırma konusu ile ilgili daha önceden yapılmış olan (bilimsel makaleler, tezler, araştırma raporları, Tarım ve Orman Bakanlığı verileri, Türkiye İstatistik Kurumu verileri, Avrupa Birliği Veri Sistemi) gibi ulusal ve uluslararası kurumların istatistiklerinden elde edilmiş olan ikincil verilerden yararlanılmak suretiyle çalışmanın yöntemi oluşturulmuştur.

Bulgular: Çalışma kapsamında anketler hazırlanmış, sektördeki ilgili paydaşlarla sözlü mülakatlar ve anketler yoluyla görüşmeler sağlanmıştır. Yapılan bu görüşmeler sonucu kişilerin ve kurumların konu hakkındaki farkındalıklarına ve bu hususta yürütülen çalışmalar hakkındaki bilgilerine başvurulmuş ve Avrupa Yeşil Mutabakatı hakkında Türk tarımı ve İzmir ili özelindeki farkındalık düzeyi tespit edilmiştir. Ayrıca çalışma sonucunda elde edilen bulgular SWOT analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir.

Yapılan çalışma sonucunda ilgili konu hakkında yürütülen birtakım tarımsal uygulamaların olduğu tespit edilmiş lakin Avrupa Yeşil Mutabakatına Türkiye’nin henüz başlangıç düzeyinde olması nedeniyle bu çalışmaların az sayıda olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca Yeşil Mutabakat hakkında farkındalık düzeyinin de oldukça düşük olduğu, bu konu hakkında bilinçlendirme eğitimlerinin artırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Özgünlük/Değer: Avrupa Yeşil Mutabakatıyla hayata geçirilecek olan yeşil dönüşüm planının Türkiye tarımında ve İzmir ilindeki farkındalığının artırılması açısından bu çalışma önem arz etmektedir. Bu çalışma ilgili konu kapsamında bir farkındalık yaratabilmek için yapılmış olan özgün bir çalışmadır. Bu bağlamda incelendiğinde tarım sektörü açısından bu konuda çok az sayıda çalışma yapılmış, dolayısıyla Avrupa Yeşil Mutabakatıyla ilgili tarım sektöründe farkındalık düzeyinin oldukça düşük olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmayla bu konudaki eksikliği giderebilmek, bilinç düzeyini arttırabilmek ve bu konu özelinde literatürde oluşan boşluğa katkı sağlayabilmek amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Karbon Nötr, Sürdürülebilir Büyüme, Yol Haritası, Swot Analizi
JEL Kodları: Q10, Q18, Q54, Q57

Determination of the Awareness Level of the European Union Green Deal in Turkish Agriculture: The Case of Izmir Province

Abstract

Purpose: The main purpose of this study is to examine the European Green Deal process in terms of Turkish agriculture and Izmir province, to determine the level of awareness about the Green Deal within the scope of the relevant subject in Turkish Agriculture and Izmir province and to raise awareness.

In addition, this study aims to examine the agricultural strategies being implemented in Turkey within the scope of the Green Deal and to make an assessment of the current situation. When we consider that an important green transformation plan such as the European Green Deal is evaluated especially in terms of our country's agriculture and that this green transformation has a very important place for Turkish agriculture, the importance of knowing the European Green Deal and increasing the level of awareness emerges. In this context, studies to be carried out to increase awareness about the Green Deal are important for the future of our country's agriculture. With this study, it is aimed to create awareness on the subject and to contribute to the literature by making some suggestions as a result of the study.

Design/Methodology/Approach: The main material of the research consists of primary data obtained as a result of face-to-face interviews and interviews with relevant stakeholders in Izmir province on the subject carried out within the scope of the study. In the study, the situation was determined by using the SWOT analysis method and the method of the study was formed by making use of secondary data obtained from the statistics of national and international institutions such as scientific articles, theses, research reports, Ministry of Agriculture and Forestry data, Turkish Statistical Institute data, European Union Data System.

Results: Within the scope of the study, questionnaires were prepared and interviews were conducted with relevant stakeholders in the sector through oral interviews and questionnaires. As a result of these interviews, the awareness of individuals and institutions on the subject and their knowledge about the work carried out in this regard were consulted and the level of awareness about the European Green Deal in Turkish agriculture and Izmir province was determined. In addition, at the end of the study, the findings obtained by SWOT analysis method were evaluated.

As a result of the study, it has been determined that there are some agricultural practices carried out on the relevant subject, but it has been observed that these studies are few in number due to the fact that Turkey is still at the beginning of the European Green Deal. In addition, it was concluded that the level of awareness about the Green Deal is quite low and awareness-raising trainings on this subject should be increased.

Originality/Value: This study is important in terms of increasing the awareness of the green transformation plan, which will be implemented with the European Green Deal, in Turkish agriculture and Izmir province. This study is an original study conducted to create awareness within the scope of the relevant subject. When analysed in this context, it has been observed that very few studies have been conducted on this subject in terms of the agricultural sector, so the level of awareness in the agricultural sector regarding the European Green Deal is quite low.

With this study, it is aimed to eliminate the deficiency in this subject, to increase the level of awareness and to contribute to the gap in the literature on this subject.

Keywords: Climate Change, Carbon Neutral, Sustainable Growth, Road Map, Swot Analysis

JEL Classification: Q10, Q18, Q54, Q57

Çorum İli Çeltik Üreticilerinin İklim Değişikliği Algıları ve Uyum Stratejilerini Etkileyen Faktörler

Fatma ÖZ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Mehmet BOZOĞLU

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Sorumlu Yazar: Mehmet Bozoğlu, mehmetbo@omu.edu.tr; bozoglumehmet@gmail.com

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Çorum İli çeltik işletmelerinin iklim değişikliği algı ve uyumlarını etkileyen faktörlerin ortaya konulması, iklim değişikliğine uyum konusunda ne tür uyum önlemleri aldıklarının ortaya konulmasıdır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmanın birincil verilerini, Şubat 2018’de Çorum İli’nde çeltik üretimi yapan işletmelerden tabakalı tesadüfi örnekleme ile belirlenen 249 işletme sahibi ile yüz yüze yapılan anketler oluşturmaktadır. Araştırmanın ikincil verilerini, Çorum Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nden alınan çok yıllık iklim verileri oluşturmaktadır. Araştırmada çeltik üreticilerinin iklim değişikliği algıları ve adaptasyonlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesinde Heckman’ın iki aşamalı örnek seçim modeli kullanılmıştır.

Bulgular: İklim değişikliği algısına sahip işletmelerin %94,3’ü bölgeye düşen yağış miktarının azaldığını belirtmişlerdir. Çeltik çiftçilerinin yaklaşık 1/3’ü yağışların düştüğü dönem ve şiddetinde değişiklik olduğunu belirtmiş olup, bu durum geçmiş dönem meteoroloji verileriyle de uyusmaktadır. İklim değişikliği algısına sahip ve uyum önlemleri alan işletmelerin %73,1’i iklim değişikliği uyum önlemi hakkında bilgi yetersizliklerinin yüksek düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, işletmelerin %50’si iklim değişikliğine uyum konusunda sermaye ve finansman yetersizliklerinin bulunduğunu belirtmişlerdir. Model sonuçları çeltik üreticilerinin iklim değişikliği algılarını; ilçeye uzaklık, ortaokul ve üstü eğitime sahip olma, tarım sigortası yaptırma, yeni teknolojiye erişim, hava durumunu takip etme ve verimde değişim yaşanması değişkenleri istatistiki olarak pozitif yönde etkilerken, yayım hizmetlerine erişimin istatistiki olarak negatif yönde etkilediğini göstermektedir. Çeltik üreticilerinin iklim değişikliği adaptasyonlarını; işletmelerin arazi varlığı, sulu arazi oranı, çiftçinin çeltik yetiştiricilik deneyimi, tarım sigortası yaptırma ve iklim değişikliği bilgi kaynağı değişkenleri istatistiki olarak pozitif yönde etkilerken, işletmelerinin İl merkezine uzaklığı istatistiki olarak negatif yönde etkilemektedir.

Özgünlük/Değer: İşletmelerin iklim değişikliği konusunda bilinçlendirilmesi ve adaptasyonlarının sağlanması için; çeltik üreticilerinin tarımsal faaliyetlerle ilgili bilgisinin artırılması ve iklim değişikliği uyum önlemlerine yönelik eğitim ve yayım çalışmalarının yapılması gerekli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çeltik üreticisi, iklim değişikliği, algı, adaptasyon, Heckman’ın iki aşamalı örnek seçim modeli, Çorum

JEL Kodları: Q15, Q54

Not: Bu bildiri, Fatma Öz’ün Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Ana Bilim Dalındaki “Çorum ili çeltik üreticilerinin iklim değişikliği algıları ve uyum stratejilerini etkileyen faktörler / The factors affecting paddy farmers' perception and adaptation strategies to climate change in Corum province, Turkey” isimli Yüksek Lisans tezinden türetilmiştir.

Factors Affecting Climate Change Perceptions and Adaptation Strategies of Paddy Producers in Çorum Province

Abstract

Purpose: The aim of this study was to reveal the factors affecting the perception and adaptation of climate change in the paddy producers of Çorum province, and to reveal their adaptation measures against the climate change.

Design/Methodology/Approach: The primary data of the research consists of face-to-face surveys conducted with 249 paddy farmers determined by stratified random sampling in Çorum Province in February 2018. The secondary data of the research consists of multi-year climate data obtained from the Çorum Meteorology General Directorate. Heckman's two-stage sample selection model was used to determine the factors affecting the climate change perceptions and adaptations of paddy producers.

Results: About 94.3% of paddy farmers who have climate change perception stated that the amount of precipitation falling in the region decreased. About 1/3 of the paddy farmers stated that there was a change in the period and intensity of precipitation, which is also consistent with the meteorological data of the past period. Seventy-three percent of paddy farmers who have climate change perception and apply adaptation measures stated that they have a high level of lack of information about climate change adaptation measures. In addition, 50% of the paddy farmers stated that they have capital and financing inadequacies in adapting to climate change. The model results show that the variables of the distance to the district, secondary school and higher education, agricultural insurance, access to new technology, monitoring the weather and changing the yield affected positively on the climate change perceptions of rice farmers, while the variables of the access to extension services affected negatively on the climate change perceptions of rice farmers. The variables of land existence, irrigated land ratio, paddy farming experience, agricultural insurance and climate change information source affected positively to the climate change adaptations of paddy producers, while the distance of the farms to the district center affected negatively.

Originality/Value: To raise awareness of businesses on climate change and to ensure their adaptation, it is considered necessary to increase the knowledge of paddy producers about agricultural activities and to carry out training and extension studies for climate change adaptation.

Keywords: Paddy producer, climate change, perception, adaptation, Heckman's two-stage sample selection model, Çorum

JEL Classification: Q15, Q54

Note: This paper was derived from the master thesis of Fatma Öz entitled "The factors affecting paddy farmers' perception and adaptation strategies to climate change in Corum province, Turkey" at Department of Agricultural Economics of Institute of Science and Technology of Ondokuz Mayıs University.

Bitkisel Üretim Sektöründe Yaşanan Gelişmeler

Mehmet HASDEMİR

Tarım ve Orman Bakanlığı, Ankara
mehmet.hasdemir@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Savaş ve pandemi gibi gelişmeler yanında iklim değişikliği, tarım sektörünü tüm boyutları ile etkilemektedir. Bu çalışmada, küresel bazda yaşanan gelişmeler ve beklentiler çerçevesinde Türkiye bitkisel üretim sektörünün mevcut durumunun incelenmesi ve dirençli tarım modellerin oluşturulmasına yönelik politikaların geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Ulusal ve uluslararası literatürde yayımlanmış makro göstergeler dikkate alınarak, bitkisel üretim sektörüne ilişkin mevcut durum analizi yapılmış ve gelecek döneme ilişkin yaklaşımlar ve öngörüler değerlendirilmiştir.

Bulgular: Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü ile OECD Raporlarına göre son yirmi yılda, tarım, ormancılık ve balıkçılıkla üretilen küresel katma değer reel olarak %78 büyüyerek 3,6 trilyon ABD dolarına ulaşmıştır. Aynı dönemde dünya genelinde kişi başına düşen işlenen tarım alanı ise 0,24 hektardan 0,2 hektara gerilemiştir. Buna karşılık, kimyevi gübre kullanımında %49, zirai ilaç kullanımında %30 artış söz konusudur. Gelecek on yılda; küresel gıda tüketiminin yıllık ortalama %1,3 oranında artacağı, tarımsal üretimdeki büyümenin ise yıllık %1,1 seviyesinde kalacağı beklenmektedir. Genel olarak, bitkisel üretimin, hayvancılık veya balık üretiminden biraz daha fazla oranda artması beklenmektedir. Bu öngörüde, girdilere daha geniş bir erişim varsayılmaktadır. Ancak başta gübre gibi girdi fiyatlarındaki artışların yeniden başlaması durumunda, gıda fiyatlarında enflasyona yol açabilecek maliyet artışları da oluşabilecektir. Gübre fiyatlarındaki her %1'lik artışın, tarımsal emtia fiyatlarını %0,2 artırdığı hesaplanmıştır.

Özgünlük/Değer: Küresel gelişmeler ve ülke kaynakları dikkate alınarak, arz güvenliğimizin korunması ve dirençli tarım modellerini oluşturmasına yönelik politikalar geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bitkisel üretim, arz güvenliği, dirençli tarım.

JEL Kodları: Q18, Q38 ve Q56

Developments in the Crop Production Sector

Purpose: In addition to developments such as war and pandemic, climate change affects the agricultural sector in all its dimensions. In this study, it is aimed to examine the current situation of Turkish crop production sector within the framework of developments and expectations on a global basis and to develop policies for the creation of resilient agricultural models.

Design/Methodology/Approach: Taking into account the macro indicators published in the national and international literature, the current situation of the crop production sector was analyzed and the approaches and predictions for the future period were evaluated.

Results: According to the Food and Agriculture Organization of the United Nations and OECD Reports, in the last two decades, the global value added generated by agriculture, forestry and fishing grew by 78 percent in real terms to reach USD 3.6 trillion. In the same period, the per capita cropland area worldwide decreased from 0.24 hectares to 0.2 hectares. In contrast, there is a 49% increase in the use of chemical fertilizers and a 30% increase in the use of pesticides. In the next decade; global food consumption is expected to grow by an average of 1.3% per annum, while growth in agricultural production is expected to remain at 1.1% per annum. Overall, crop production is expected to increase at a rate slightly greater than livestock or fish production. This prediction assumes a wider access to the inputs. However, if the increases in input prices, such as fertilizer, are restarted, cost increases may occur that may lead to inflation in food prices. It has been calculated that each 1% increase in fertilizer prices, agricultural commodity prices would increase by 0.2%

Originality/Value: Taking into account global developments and national resources, policies will be developed to protect our security of supply and create resilient agricultural models.

Keywords: Crop production, security of supply, resilient agriculture.

JEL Classification: Q18, Q38 and Q56

Türkiye’de Bağcılık Mevcut Durumu Bağ Alan ve Üzüm Üretim Öngörüsü

Hülya UYSAL

Manisa Bağcılık Araştırma Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Bölümü, Manisa

Nihal CAN AĞIRBAŞ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Eskişehir

Sorumlu Yazar: Hülya Uysal, hulya.uysal@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Sürdürülebilir bağcılık için sektördeki gelişmelerin yakından izlenmesi ve politikaların belirlenmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı günümüz ve gelecek için etkin ve etkili kararların alınabilmesine yönelik olarak Türkiye’de bağ alanlarının ve üzüm üretiminin geleceğine dönük öngörülerde bulunmaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Bağcılık, alan, üretim, istihdam ve dış ticaret açısından; Türkiye tarımında önde gelen alt sektörlerinden biridir. Türkiye, 401 bin hektar bağ alanı ile dünyada 5. sırada, 4,2 milyon ton üzüm üretimi ile de 6. sıradadır. Çalışmada öncelikle Türkiye’de üzüm üretiminin mevcut durumu ve sorun alanları ortaya konulmuştur. Daha sonra 2021-2026 yıllarına ilişkin öngörülerde bulunulmuştur. 1990-2020 yıllarına ait FAO’dan alınan 30 yıllık verilerle zaman serisi analizlerinden Çift Üstel Düzeltme Metodu ile Türkiye bağ alanı ve üretim miktarı tahminleri yapılmıştır. Üstel düzeltme yöntemi geçmiş verileri matematiksel olarak düzeltmekte ve veri setindeki en son gözlem değerlerine yüksek, daha önceki gözlem verilerine de azalan değer vermektedir. Ayrıca yakın zamanda tamamlanan çalışmalardan da yararlanılmış ve söz konusu dönem için öneriler belirlenmeye çalışılmıştır.

Bulgular: İncelenen 1990-2020 döneminde Türkiye’deki bağ alanlarda %30’luk bir azalma meydana gelmiştir. Analiz sonuçlarına göre de Türkiye bağ alanlarının azalma eğiliminde olduğu görülmüştür. Önümüzdeki yıllarda da bu azalmanın devam edeceği öngörülmektedir. Özellikle son zamanlarda ekonomik ömrünü tamamlayan bağların yenilenmediği dikkati çekmektedir. Üreticiler sulama yapabiliyorsa bölgelerine uyan meyve üretimine geçmektedir. Sökülen bağ alanlarının yerine zeytin ağacı dikimi de söz konusudur. Türkiye’de üzüm üretim miktarı iklim koşullarına, üretimde kullanılan teknolojiye bağlı olarak değişmekle birlikte 4 milyon ton civarında seyretmektedir. Önümüzdeki yıllar için verimdeki artışla 4,2 milyon tonluk üretimin korunabileceği öngörülmektedir. Ancak iklim değişikliği bağcılık açısından bölgesel ve küresel düzeyde dalgalanmalara neden olabilecektir. Bu süreçte üreticilerin iklim değişikliğine uyum sağlamaları gerekecektir. Su kaynaklarının yönetimi önem kazanacaktır. Üzüm üreticilerinin verimi yüksek çeşitlerle modern bağ tesisi kurallarına uygun olarak yeni tesisler kurmaları desteklenmeli, gerekli görülen alanlarda bölgesel olarak bütçesi yerel kuruluşlarca karşılanacak bağcılık projeleri oluşturulmalıdır. Bağcılıkla uğraşan genç nüfusun teşvik edilerek üretimde kalması sağlanmalıdır.

Özgünlük/Değer: Ulusal ve uluslararası literatürde tarım ürünlerinin gelecekteki seyrini araştıran pek çok araştırma bulunmakla birlikte bağcılıkta yapılan güncel bir çalışma olması nedeniyle elde edilen bulgular sektördeki politika yapıcılara ve uygulayıcılara katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bağcılık, Zaman serisi analizi, Projeksiyon
JEL Kodları: Q18, Q19, C29, C53

Current Situation of Viticulture in Turkey Forecast of Vineyard Area and Grape Production

Abstract

Purpose: For sustainable viticulture, developments in the sector should be closely monitored and policies should be determined. The aim of this study is to make predictions about the future of vineyard areas and grape production in Turkey in order to take effective and effective decisions for today and the future.

Design/Methodology/Approach: Viticulture is one of the leading sub-sectors in Turkey's agriculture in terms of area, production, employment and foreign trade. Turkey ranks 5th in the world with a vineyard area of 401 thousand hectares, and ranks 6th with 4.2 million tons of grape production. In this study, first of all, the current situation of grape production in Turkey and its problem areas were revealed. Then, predictions were made for the years 2021-2026. With the 30-year data taken from the FAO for the years 1990-2020, Turkey's vineyard area and production amount were estimated using the Double Exponential Correction Method from time series analysis. The exponential smoothing method mathematically corrects the past data and assigns a high value to the most recent observation values in the data set and a decreasing value to the previous observation data. In addition, recently completed studies were also utilized and suggestions were tried to be determined for the period in question.

Results: There was a 30% decrease in the vineyard areas in Turkey during the period of 1990-2020 examined. According to the results, it has been observed that the vineyard areas in Turkey tend to decrease. It is predicted that this decrease will continue in the coming years. It is noteworthy that the vineyards that have completed their economic life have not been renewed recently. If the producers can irrigate, they switch to fruit production that fits their region. Olive tree planting is also an issue in place of the uprooted vineyard areas. Although the amount of grape production in Turkey varies depending on climatic conditions and the technology used in production, it is around 4 million tons. It is predicted that 4.2 million tons of production can be maintained with the increase in yield for the coming years. However, climate change may cause fluctuations at the national and global level in terms of viticulture. In this process, producers will need to adapt to climate change. Management of water resources will gain importance. Grape producers should be supported to establish new facilities with high-yielding varieties in accordance with modern vineyard establishment rules, and viticulture projects should be established in the areas deemed necessary, regionally to be covered by local institutions. The young population engaged in viticulture should be encouraged and kept in production.

Originality/Value: Although there are many studies investigating the future course of agricultural products in the national and international literature, the findings obtained will contribute to policy makers and practitioners in the sector, since it is a current study in viticulture.

Keywords: Viticulture, Time series analysis, Projection,

JEL Classification: Q18, Q19, C29, C53

İklim Değişikliğinin Arıcılık Üzerine Etkileri Ve Uyum Politikası Önerileri

Lale TAŞ

Uluslararası Tarımsal Eğitim Merkezi Müdürlüğü (UTEAM), Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

İlkay DELLAL

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Ankara

Sorumlu Yazar: Lale Taş, laletas92@gmail.com

Özet

Amaç: Bu çalışma ile son yıllarda iklim değişikliğinin arıcılık üzerine etkileri ve uyum politikası önerileri incelenmiştir. Bu çalışma sonuçlarına göre iklim değişikliğinin arıcılık üzerine etkileri ve uyum politikası ile ilgili genel göstergeler incelendiğinde son yıllarda iklim değişikliğinin arı işletmeleri üzerine olumsuz etkileri olduğu ve bu etkileri azaltmaya yönelik uyum politikalarına ihtiyaç duyulduğu gözlenmiştir. İklim değişikliğinin etkisi ile Türkiye’de ve bazı ülkelerde arı ölümleri gerçekleşmiş ve verimde giderek bir azalış gözlenmiştir.

Arıcılık faaliyeti tozlaşma ile tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinde, ekolojik dengeyi korumada önemli bir rol oynar. Bal arılarının tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinde ve arı ürünlerinin insan sağlığı açısından önemi büyüktür. Arıcılık; hem Avrupa ülkelerinde hem de ülkemizde özellikle kırsal alanda gelir düzeyi düşük üreticilerin ve genellikle toprak sahibi olmayan üreticiler için önemli bir gelir kaynağıdır. Bu yönüyle kırsal kesimde mikro düzeyde, ülke ekonomisine ise makro düzeyde katma değer kazandırmaktadır.

Bu çalışmanın temel amacı; iklim değişikliğinin arıcılık üzerine etkileri ve uyum politikası önerileri geliştirmek ve ulusal ve uluslararası ölçekte benzer çalışmalarını incelemektir.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Bu çalışmanın ana materyalini her Türkiye’de her bölgede arı yetiştiriciliği konusunda 3 sektör paydaşıyla görüşerek yarı yapılandırılmış anket formu aracılığıyla derinlemesine mülakat yapılarak bu mülakatın verileri kullanılacaktır. Anket yoluyla derlenecek birincil verilere ilaveten ikincil veri kaynaklarından konuyla ilgili daha önce yapılmış olan ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşların mevzuatları, raporları ve verilerinden de faydalanılacaktır.

Bulgular: Biyoçeşitlilik krizinin olduğu çağımızda bu krizlere yanıt olarak hafifletme ve uyum sağlama çabaları şekillenmektedir. İklim değişikliğine uyumu benimsenmesi için, ve iklim değişikliğinin etkilerini yaymak ve açıklamak için eğitim yoluyla arıcılarda davranış değişikliği gerçekleştirilebilir. Arıcıların iklim değişikliğine katkıda bulunan ekolojik uygulamaları hakkında bilinçlendirilmesi için yayım çalışmaları yapılması koloni kayıplarını azaltabilir. İklim değişikliğinin arıcılık üzerine etkisi konusunda uyum politikalarının geliştirilmesi için sivil toplum kuruluşları ve kamu kurum ve kuruluşları ile ortak bir çalıştay düzenlenerek daha etkili bir uyum politikası düzenlenebilir.

Oluşturulacak uyum politikaları kapsamında arıcılıkla ilgili üreticilerin bilgilerini artırmaya ve güncellemeye yönelik yeni modern teknikleri öğretmek ve iklim değişikliği etkileri için yayım çalışanlarının özel eğitimler ve ziyaretler gerçekleştirmesini sağlamaya yönelik yeni düzenlemeler yapılarak bu konudaki projeler teşvik edilip desteklenmelidir.

Özgünlük/Değer: “İklim değişikliğinin arıcılık üzerine etkileri ve uyum politikası önerileri” konusunda Türkiye’de birincil veriler kullanılarak yapılmış bir çalışma bulunmamaktadır. Bu bağlamda bu çalışma arıcılık politikaları konusunda önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İklim değişikliği, bal arıları, etki, uyum politikası
JEL Kodları:

Effects of Climate Change on Beekeeping and Adaptation Policy Suggestions

Abstract

Purpose: In this study, the effects of climate change on beekeeping and adaptation policy recommendations in recent years have been examined. According to the results of this study, when the effects of climate change on beekeeping and general indicators related to adaptation policy are examined, it has been observed that climate change has negative effects on beekeeping in recent years and that adaptation policies are needed to reduce these effects. With the effect of climate change, bee deaths have occurred in Turkey and in some countries, and a gradual decrease in yield has been observed.

Beekeeping activity plays an important role in the sustainability of pollination and agricultural production, and in maintaining the ecological balance. Honey bees are of great importance in the sustainability of agricultural production and bee products in terms of human health. Beekeeping; It is an important source of income for producers with low income and generally those who do not own land, both in European countries and in our country, especially in rural areas. In this respect, it adds value to the rural sector at a micro level and to the country's economy at a macro level.

The main purpose of this study; The effects of climate change on beekeeping and adaptation policy proposals, and to examine similar studies on a national and international scale.

Design/Methodology/Approach: The main material of this study will be interviewed with 3 sector stakeholders on beekeeping in every region in Turkey and in-depth interviews will be conducted through a semi-structured questionnaire and the data of this interview will be used. In addition to the primary data to be compiled through the survey, the regulations, reports and data of the national and international institutions and organizations, which have been made before, will also be used from the secondary data sources.

Results: In our age of biodiversity crisis, mitigation and adaptation efforts are taking shape in response to these crises. Beekeepers can change behavior through education to embrace climate change adaptation, and to disseminate and explain the effects of climate change. Extension studies to raise awareness of beekeepers about ecological practices that contribute to climate change can reduce colony losses. A more effective adaptation policy can be organized by organizing a joint workshop with non-governmental organizations and public institutions and organizations in order to develop adaptation policies on the impact of climate change on beekeeping.

Within the scope of the adaptation policies to be created, new arrangements should be made to teach new modern techniques to increase and update the knowledge of producers related to beekeeping and to ensure that extension workers carry out special trainings and visits for the effects of climate change, and projects on this subject should be encouraged and supported.

Originality/Value: There is no study in Turkey on the "effects of climate change on beekeeping and adaptation policy recommendations" using primary data in Turkey. In this context, this study is important for beekeeping policies.

Keywords: Climate change, honey bees, impact, adaptation policy

JEL Classification:

Tarımda Sürdürülebilirlik ve Dayanıklılık: Küresel Ölçekte Bilimsel Çalışmalar ve Değişen Paradigmalar

Melek AKAY

Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye

Vedat CEYHAN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun, Türkiye

Yusuf ÇAKMAKÇI

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ, Türkiye

Sorumlu Yazar: Melek AKAY, akaymlk@gmail.com

Özet

Amaç: Bu çalışmada, tarımda sürdürülebilirlik ve dayanıklılık kavramlarının incelenmesi ve tematik çerçevede bu alanda yapılan çalışma eğilimlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmada 1990-2022 yılları arasında Scopus’da taranan dergilerde yayımlanmış ve tarımda sürdürülebilirlik ile dayanıklılık kavramlarına odaklanmış 495 bilimsel çalışmanın incelenmesinden elde edilen veriler kullanılmıştır. Daha önce yapılmış bilimsel çalışmaların değerlendirilmesinde meta analizinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonuçları, sürdürülebilirlik ve dayanıklılık konusunda yapılan araştırmaların etki değerinin en fazla olduğu ülkenin Almanya olduğunu göstermiştir. Bu iki konunun en çok ele alındığı ülkeler ABD, Hindistan, İngiltere, İtalya ve Fransa’dır. Araştırma sonuçları ayrıca, dünyada iklim değişikliği, sera gazı emisyonu ve çevrenin korunması gibi tartışmaların yoğun olarak yaşandığı 2012 yılı sonrası dönemde bu iki kavrama odaklanan çalışmaların sayısının arttığı tespit edilmiştir. Ayrıca, sürdürülebilir, organik, kentsel ve iklim dostu tarım ile çoklu işlevlik, ekosistem hizmetleri ve iklim dayanıklılığı gibi konulara daha fazla yoğunlaşıldığı belirlenmiştir. Eğilim analizi sonuçları, tarımda sürdürülebilirlik ve dayanıklılık araştırmalarında, risk yönetimi, arazi kullanım planlaması, ekosistem dayanıklılığı, biyoçeşitlilik ve politika oluşturma konularının 2000’li yıllardan itibaren her zaman gündemde olduğunu, ancak günümüzde hassas tarım, uzaktan algılama ve tarım robotları gibi konuların daha fazla ön plana çıktığını göstermiştir.

Özgünlük/Değer: Türkiye’de araştırmaların dünyadaki güncel eğilimlere ve gelecek yönelimlere uygun olarak tasarlanması politika yapımcılarının tarımda sürdürülebilirlik ve dayanıklılığın güçlendirilmesine yönelik çalışmalarını etkinleştirebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Dayanıklılık, Tarım, Meta Analizi, Bilimsel Araştırmalar

JEL Kodları: Q, R

Agriculture's Sustainability and Resilience: Global Scientific Studies and Changing Paradigms

Abstract

Purpose: The purpose of this study is to investigate the concepts of sustainability and resilience in agriculture and to disclose research trends in these concepts within a thematic framework.

Design/Methodology/Approach: Data from 495 scientific papers published in journals scanned in Scopus between 1990 and 2022 and focusing on the topics of agriculture's sustainability and resilience were used in the study. Previous scientific research was evaluated by applying meta-analysis.

Results: According to the findings of the study, Germany has the highest impact value of research on sustainability and resilience. These two topics are most frequently addressed in the United States, India, England, Italy, and France. The results of the research additionally revealed that the number of studies focusing on these two themes emerged after 2012, when discussions such as climate change, greenhouse gas emissions and environmental protection were intense in the world. Furthermore, it has been determined that a greater emphasis has recently been placed on sustainable, organic, urban, and climate-smart agriculture/farming, as well as multifunctionality, ecosystem services, and climate resilience. Based on the results of trend analysis, risk management, land use planning, ecosystem resilience, biodiversity, and policymaking have been on the agenda in agricultural sustainability and resilience studies since the 2000s. However, it has been demonstrated that new development such as precision agriculture, remote sensing, and agricultural robotics are becoming more widespread.

Originality/Value: Designing research in Turkey in accordance with current and forthcoming globally prevalent patterns will allow policymakers to concentrate on strengthening agricultural sustainability and resilience.

Keywords: Sustainability, Resilience, Agriculture, Meta-Analysis, Scientific Research

JEL Classification: Q, R

Türkiye’de İklim Değişikliğinin Tahıl Ürünleri Üretimine Etkisi

Nevra ALHAS-EROĞLU

Türkiye İstatistik Kurumu Bölge Müdürlüğü, Samsun

Bakiye KILIÇ-TOPUZ

Iğdır Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Iğdır

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Sorumlu Yazar: Nevra Alhas-Eroğlu, nevra.alhas@tuik.gov.tr

Özet

Amaç: Araştırmanın amacı, Türkiye’de iklim değişikliğinin tahıl ürünleri üretimi üzerinde kısa ve uzun dönem etkisinin incelenmesidir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmanın materyalini, Türkiye’de 1990-2020 dönemine ait tahıl ürünleri üretimi, CO₂ emisyonu, sıcaklık, yağış, kimyasal gübre kullanımı, ekilebilir tarım alanı ve tarımsal işgücü değişkenleri oluşturmaktadır. Değişkenler arasında kısa ve uzun dönem ilişkilerin belirlenmesinde Otoregresif Gecikmesi Dağıtılmış Model (ARDL) kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonuçlarına göre, uzun dönemde tahıl ürünleri üretimi ile sıcaklık ve tarımsal işgücü değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif bir ilişki tespit edilirken, kimyasal gübre kullanımı değişkeni ile istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif bir ilişki bulunmaktadır.

Özgünlük/Değer: Dünyada ve Türkiye’de iklim değişikliğinin tarım sektörü üzerindeki etkisini ölçen çok sayıda araştırma bulunmaktadır. Ancak dünyada tahıl ürünleri üretimi üzerinde iklim değişikliğinin etkisini ölçen sınırlı sayıda araştırma olmakla birlikte, Türkiye’de daha önce bu konuda yapılmış bir araştırmaya rastlanılmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Tahıl, İklim Değişikliği, ARDL, Türkiye

JEL Kodları: Q10, Q54, Q32

The Impacts of Climate Change on Cereal Crop Production in Türkiye

Abstract

Purpose: The objective of this study was to explore the short run and long run impacts of climate change on cereal crop production in Türkiye.

Design/Methodology/Approach: The material of this study was annual data of cereal crop production, CO₂ emission, temperature, precipitation, fertilizer, arable land and agricultural labor from 1990 to 2020 in Türkiye. ARDL model was used to determine the short run and long run impacts and relations.

Results: The results of this study revealed that in the long run cereal crop production was significantly and negatively affected by temperature and agricultural labor whereas it was significantly and positively affected by fertilizer.

Originality/Value: Different literature tried to measure the impacts of climate change on agriculture in the world and in Türkiye. Nevertheless, limited number of studies was concentrated on cereal crop production in the world. However, the impacts of climate change on cereal crop production was not handled in Türkiye, yet.

Keywords: Cereal Crop, Climate Change, ARDL, Türkiye

JEL Classification: Q10, Q54, Q32

Tarımsal Desteklerin Arıcılık İşletmelerinin Ekonomik Sürdürülebilirliğine Etkisi: Iğdır İli Örneği

Özal KAYA

Iğdır Üniversitesi, Meslek Yüksek Okulu, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, Iğdır

Bakiye KILIÇ TOPUZ

Iğdır Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Iğdır

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Sorumlu Yazar: Bakiye Kılıç Topuz, bakiyekilic@hotmail.com

Özet

Amaç: Araştırmanın amacı tarımsal desteklerin arıcılık işletmelerinin ekonomik sürdürülebilirliğe etkisini belirlemektir.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Araştırmanın materyalini, Iğdır ilinde arıcılık yapan işletmelerden basit tesadüfi örnekleme yöntemine göre seçilen 87 işletme yöneticisi ile yüz yüze yapılan anketlerden elde edilen veriler oluşturmaktadır. Arıcılık işletmelerinin ekonomik sürdürülebilirliğini belirlemek için sürdürülebilirlik endeksi geliştirilmiştir. Ekonomik sürdürülebilirliğin belirlenmesinde işletmelerin net kârı, brüt kârı, nispi kârı, bal verimi, gayri safi üretim değeri, bal maliyeti ve oransal kâr dikkate alınmıştır. Tarımsal desteklerin ekonomik sürdürülebilirliğe etkisi ise Regresyon analizi ile incelenmiştir.

Bulgular: Araştırma sonuçlarına göre, tarımsal desteklerin arıcılık işletmelerinin kârlılığını artırma oranı %6.5 olarak belirlenmiş olup, tarımsal desteklerin arıcılık işletmelerinin kârlılığı üzerinde çok düşük etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Araştırmada arıcılık işletmelerinin ekonomik sürdürülebilirlik endeksi 0.554 olarak tespit edilmiştir. Regresyon analizine göre, tarımsal destek miktarının arıcılık işletmelerinin ekonomik sürdürülebilirliğine pozitif yönlü ve istatistiksel olarak önemli etkisi olduğu tespit edilmiştir.

Özgünlük/Değer: Dünyada ve Türkiye’de arıcılık işletmelerinin sürdürülebilirliği üzerine yalnızca iki araştırmaya rastlanılmış olup, sahip olduğu zengin biyoçeşitliliği ile önemli bir arıcılık bölgesi ve sürdürülebilirlik potansiyeli yüksek olan Iğdır ilinde daha önce bu konuda araştırma yapılmaması çalışmanın özgünlüğünü ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Arıcılık, Ekonomik Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilirlik Endeksi, Regresyon Analizi, Iğdır
JEL Kodları: Q1, Q18, Q56

The Effect of Agricultural Supports on the Economic Sustainability of Beekeeping Farms: The Case of Iğdır Province

Abstract

Purpose: The aim of the research is to determine the effect of agricultural supports on the economic sustainability of beekeeping farms.

Design/Methodology/Approach: A survey was undertaken covering 87 beekeeping farms identified using the simple random sampling method in Iğdir province. Sustainability index was developed to determine the economic sustainability levels of the beekeeping farms. The net profit, gross profit, relative profit, honey yield, gross production value, honey cost and proportional profit of farms were used to determine the economic sustainability. The effect of agricultural supports on economic sustainability was examined with Regression analysis.

Results: According to the results, the rate of increasing the profitability of beekeeping farms by agricultural supports is 6.5% and it has been determined that agricultural supports have low effect on the profitability of beekeeping farms. Economic sustainability of beekeeping farms was found to be 0.554 in the study. According to the regression analysis, it has been determined that the amount of agricultural support has a positive and statistically significant effect on the economic sustainability of beekeeping farms.

Originality/Value: There are only two studies on the sustainability of beekeeping farms in the world and in Turkey. The fact that no research has been done on this subject before in Iğdir province, which is an important beekeeping region and high sustainability potential with its rich biodiversity, reveals the originality of the study.

Keywords: Beekeeping, Economic Sustainability, Sustainability Index, Regression Analysis, Iğdir

JEL Classification: Q1, Q18, Q56

Şap Hastalığından Kaynaklanan Ekonomik Kayıpların İncelenmesi

Uğur BAŞER

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Hatice TÜRK TEN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Selime CANAN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Çağatay YILDIRIM

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Sorumlu Yazar: Uğur BAŞER, ugur.baser@omu.edu.tr

Özet

Amaç: Araştırmanın amacı, Türkiye'nin Samsun ilinde şap hastalığından kaynaklanan ekonomik kayıpları ortaya koymaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: İşletme düzeyinde veriler, 2022-2023 üretim yılında 122 süt işletmesinden anket yardımıyla toplanmıştır. İşletmelerin ekonomik kayıplarını ortaya çıkarmak için birim maliyet ve üretim verileri analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırma sonuçları, şap hastalığının süt üretiminin azalması, kilo kaybı ve düşük nedeniyle önemli ekonomik kayıplara yol açtığını göstermiştir. Görüşülen işletmelerde ortalama 5 hayvanda şap hastalığına rastlanmış ve hasta hayvanların ortalama 47 gün karantinaya alındığı tespit edilmiştir. Karantinaya alınan hayvanların ise sağılan sütünün atıldığından dolayı işletme başı ortalama 4369 kg süt kaybı meydana geldiği anlaşılmıştır. Süt kaybından kaynaklı birim maliyetin 7.41 TL'den 7.89 TL'ye yükseldiği ve işletme başı 34943 TL'lik bir gelir kaybı olduğu ortaya konulmuştur.

Özgünlük/Değer: Şap hastalığının kontrolü, çevrenin korunması ve gıda güvenliğinin sağlanması için önemlidir. Çalışma yeterli eğitim, yayım hizmetleri ve veteriner bakım tesislerinin, şap hastalığından kaynaklanan ekonomik kaybın en aza indirilmesine olumlu katkı sunabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Şap hastalığı, ekonomik kayıp, süt

JEL Kodları: Q15, Q12, Q56

Investigation Of Economic Losses Caused By Foot And Mouth Disease

Abstract

Purpose: The aim of the study was to examined the economic losses caused by foot and mouth disease in the Samsun province of Turkey.

Design/Methodology/Approach: Farm level data were collected from 122 randomly selected dairy cattle farms by using structured questionnaires in 2022-2023 production year. Unit cost and production data were analyzed to reveal the economic losses of the farms due to foot and mouth disease.

Results: The research findings indicate that foot and mouth disease leads to significant economic losses due to decreased milk production, weight loss, and low yields. Among the surveyed farms, an average of 5 animals were affected by foot and mount disease, and it was determined that the infected animals were quarantined for an average of 47 days. It was also discovered that due to quarantining, an average of 4,369 kg of milk loss occurred per farm due to discarded milk from the quarantined animals. As a result of milk loss, the unit cost increased from 7.41 TL to 7.89 TL, resulting in an income loss of 34,943 TL per farm.

Originality/Value: Controlling foot and mouth disease is essential for protecting environment and ensuring food security. The study suggests that adequate training, extension services, and veterinary care facilities may positively contribute the minimization of economic loss by foot and mouth disease.

Keywords: Foot and mouth disease, economic losses, milk

JEL Classification: Q15, Q12, Q56

Tarım Kredileri Karbon Emisyonunu Etkiler Mi? Türkiye Örneği

Vedat DAĞDEMİR

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Emine KAYA

*Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finansman Yönetimi
Bölümü, Malatya*

Esra KADANALI

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Ağrı

Sorumlu Yazar: Vedat DAĞDEMİR dagdemi@atauni.edu.tr

Özet

Amaç: Son yıllarda iklim değişikliğinin etkilerinin artması, gıda güvenliği ve refahı olumsuz etkilemektedir. Sera gazı emisyonlarının salınımının artması özellikle karbon emisyonu daha büyük çevre sorunlarına neden olduğu için küresel ısınmadan ve iklim değişikliğinden daha fazla sorumlu tutulmakta ve bu durum günümüzün önemli ve önde gelen tartışmalarından biri haline gelmektedir. Gün geçtikçe de karbon emisyonunun olumsuz etkisinin daha da kötüye gideceği tahmin edildiğinden, ekonomiler artan karbon emisyonunu bir dereceye kadar azaltma çabasındadırlar. Öte yandan nüfus artışı gıda talebindeki artışı beraberinde getirmekte ve gıda, toprak, su, enerji ve karbon depolaması rekabeti yoğunlaşmaktadır; doğal kaynakların kirliliği artmakta ve iklim için çözümler daha acil hale gelmektedir. Farklı tarımsal uygulama ve politikaları gıda güvensizliği ve iklim değişikliği zorlukları arasında kalmaktadır. 2050 yılına dek gıda talebini karşılamak için tarımsal üretimde %70'lik bir artışa ihtiyaç duyulacağı öngörülmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde karbon emisyonları kaynaklı iklimsel etkilerde özellikle küçük ölçekli tarım işletmelerinin iklim değişikliğinin etkilerine dayanıklılığı ve elde edecekleri faydaları artırmak için etkili araçlara ihtiyaç bulunmaktadır. İklim değişikliğinin etkilerinin azalmak için kullanılabilir finansal enstrümanlar çiftçileri destekleyecek bir fırsat olarak görülmektedir (FAO, 2011). Obansa ve Maduekwe (2013), tarım kredilerinin, teknolojinin benimsenmesinde tarıma finansman sağlanmasında çiftlik düzeyinde teknolojinin kullanılması sürdürülebilir büyüme için önemli bir rol oynamaktadır (Ruete, 2015). İklim değişikliğinin etkilerini azaltmada önemli finansal araç olarak tarım kredileri görülmektedir. Bu çalışmada da Türkiye için tarım kredileri ile karbon emisyonu arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın Türkiye verileri ile yapılmasında Türkiye'nin iklim değişikliğinin etkilerine en duyarlı olan bölgelerden Akdeniz Havzası'nda yer alması etkili olmuştur.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Çalışmada, karbon emisyonları ve tarım kredileri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde Türkiye için 1991-2019 döneminde yıllık veriler ile zaman serisi analizleri yapılmıştır. Tarım kredileri, karbon emisyonları, nüfus ve gayrisafi yurt içi hasıla verileri Dünya Bankasından derlenmiştir. Tarım kredileri ve gayrisafi yurt içi hasıla verileri dolar cinsinden ve karbon emisyonları kişi başına metrik ton olarak baz alınmıştır. Zaman serisi analizinde doğru model seçimi yapmak üzere ilk olarak değişkenlerin durağanlık seviyeleri incelenmiştir. Ardından, değişkenlerin eş-bütünleşme seviyeleri de araştırılarak uygun gecikme uzunluğu vector otoregressive (VAR) modeli kurulmuş ve modelin otokoralyon ve değişen varyans sorunu olup olmadığı incelenmiştir. Daha sonra etki-tepki analizleri ve varyans

ayrıştırmasına yer verilerek, Granger nedensellik analizi ile değişkenler arasındaki nedensellik yapılmıştır. Son olarak Dynamic Least Squares (DOLS) kurulmuştur.

Bulgular: Çalışma kapsamında, değişkenlerin birinci farklarında durağan olduğu ve ardından değişkenler arasında eş bütünleşme olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda VAR modeli kurulmuş ve varyans ayrıştırması sonuçları karbon emisyonlarında meydana gelen bir birim standart sapmalılık değişiminin 10 döneme kadar yaklaşık %37 gibi bir oranda tarım kredilerinden kaynaklandığı belirlenmiştir. Son olarak Granger nedensellik analizi sonucunda tarım kredilerinin karbon emisyonlarının sebebi olduğu belirlenmiştir ve DOLS tahmin sonuçları tarım kredilerinin karbon emisyonlarını artırdığı bulunmuştur.

Özgünlük/Değer: Literatürde Türkiye için karbon emisyonu ve tarım kredileri ilişkisini zaman serisi olarak inceleyen çalışmaya yazarların bildiği kadarıyla rastlanmamıştır. Nitekim çalışma örnekleminin Türkiye olması, ekonomisinde önemli bir yeri olan tarım sektöründe Türkiye için iklim değişikliğinin etkilerini azaltmada sağlıklı politikalar geliştirilmesinde çalışma bulgularının yol gösterici olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarım kredileri, Karbon emisyonu, İklim Değişikliği
JEL Kodları: Q14, O13, R51

Do Agricultural Credits Affect Carbon Emissions? The Case of Turkey

Abstract

Purpose: The increase in the effects of climate change in recent years has adversely affected food security and welfare. The increase in greenhouse gas emissions particularly carbon emissions, is held more responsible for global warming and climate change since carbon emissions cause greater environmental problems, and this situation is becoming one of the important and leading debates of today. Economies are trying to reduce the increasing carbon emissions to some extent the negative impact of carbon emissions is predicted to get worse day by day. On the other hand, population growth brings with it the increase in food demand and competition for food, land, water, energy and carbon storage intensifies, pollution of natural resources is increasing and solutions for the climate are becoming more urgent. Different agricultural practices and policies are caught between food insecurity and climate change challenges. It is predicted that by 2050, a 70% increase in agricultural production will be needed to meet the food demand. In developing countries, there is a need for effective tools to increase the resilience of small-scale agricultural enterprises to the effects of climate change and the benefits they will gain, especially in the climatic effects caused by carbon emissions. Financial instruments that can be used to reduce the effects of climate change are seen as an opportunity to support farmers (FAO, 2011). Obansa and Maduekwe (2013) assert that financing agriculture plays an important role for the use of farm-level technology technology adoption and ensuring sustainable growth (Ruete, 2015). Thus, agricultural credits are seen as an important financial instrument in reducing the effects of climate change. In this study, it is aimed to examine the relationship between agricultural credits and carbon emissions for Turkey. The fact that Turkey is located in the Mediterranean Basin, one of the regions most sensitive to the effects of climate change, has been effective in conducting the research with Turkey data.

Design/Methodology/Approach: In the study, to determine the relationship between carbon emissions and agricultural credits, annual data and time series analyzes were made for Turkey in the period of 1991-2019. Agricultural credits, carbon emissions, population and gross domestic product data were compiled from the World Bank. Agricultural cred and gross domestic product data are based on dollars and carbon emissions are based on metric tons per capita. In order to make the right model selection in time series analysis, the stationarity levels of the variables were examined first. Then, the cointegration levels of the variables were also investigated and the appropriate lag length vector autoregressive (VAR) model was established and it was examined whether the model had autocorrelation and varying variance problems. Then, by giving place to action-response analyzes and variance decomposition, causality between variables was made with Granger causality analysis. Finally, Dynamic Least Squares (DOLS) was established.

Results: Within the scope of the study, it was determined that the variables are stationary in their first differences and then there was cointegration between the variables. In this case, the VAR model was established and the variance decomposition results determined that one unit standard deviation change in carbon emissions resulted from agricultural credits at a rate of approximately 37% up to 10 periods. Finally, as a result of Granger causality analysis, it was

determined that agricultural credit were the cause of carbon emissions, and the DOLS estimation results found that agricultural credits increased carbon emissions.

Originality/Value: To the best of the authors knowledge, there is no study, which examines the relationship between carbon emissions and agricultural credits for Turkey as a time series in the literature. The study sample contains Turkey and it is thought that the findings of the study can be a guide in developing healthy policies for reducing the effects of climate change for Turkey in the agricultural sector, which has an important place in its economy.

Keywords: Agricultural credits, Carbon emission, Climate Change

JEL Classification: Q14, O13, R51

Rejeneratif Tarım: Ekonomik ve Çevresel Sürdürülebilirlik İçin Bir Tarımsal Üretim Modeli

Yusuf ÇAKMAKÇI

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Harun HURMA

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Sorumlu Yazar: Yusuf Çakmakçı, cak76yusuf@gmail.com

Özet

Amaç: Bu derleme çalışmasında ise rejeneratif tarım ve prensipleri açıklanmıştır. Öte yandan, rejeneratif tarımın ekonomi ve çevresel boyutları irdelenmeye çalışılmıştır. Bütünsel bir yönetim modeli olan rejeneratif tarım, toprak kalite ve sağlığını artırarak tarımsal üretimde çiftliklerin verimliliğini ve kârlılığını artıran, biyolojik çeşitliliği, iklim ve su kaynaklarını koruyan sonuç temelli bir gıda üretim sistemi olarak ortaya çıkmıştır. Rejeneratif Tarımın amacı, bir taraftan toprak parametrelerini iyileştirmek diğer taraftan ise toprakların karbon tutma kapasitelerini artırarak çevresel kirliliğin ana unsurlarından olan karbon emisyon azaltımına katkı sağlamaktadır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmada, detaylı literatür çalışmalarından faydalanılarak konu incelenmiştir.

Bulgular: Sonuç olarak, yeni bir tarımsal üretim modeli olarak ortaya atıldığı günden bu yana İngiltere, Hollanda gibi ülkeler başta olmak üzere dünyada giderek yaygınlaştığı, çiftliklere ekonomik karlılık sağladığı, toprak verimliliğini arttırdığı, toprağın karbon tutma kapasitesini artırarak çevresel kirliliğinin azaltılmasına katkı sağladığı ortaya çıkmaktadır.

Özgünlük/Değer: Bu çalışma, Türkiye’de rejeneratif tarımın bilinirliğini arttırmada ve alternatif tarımsal üretim modeli olarak uygulanabilirliği ve ekonomisi üzerine çalışmaların yaygınlaşmasına öncülük yapacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rejeneratif Tarım, Alternatif Tarım, Ekonomik Boyut, Çevresel sürdürülebilirlik

JEL Kodları: Q01, Q2, Q5, Q10.

Regenerative Agriculture: An Agricultural Production Model for Economic and Environmental Sustainability

Abstract

Purpose: Regenerative agriculture, a holistic management model, has emerged as a result-oriented food production system that enhances soil quality and health, increases farm productivity and profitability, and preserves biological diversity, climate, and water resources. The aim of regenerative agriculture is to improve soil parameters and contribute to the reduction of carbon emissions, a major component of environmental pollution, by increasing soil carbon sequestration capacity. This review study explains the principles of regenerative agriculture and examines its economic and environmental dimensions.

Design/Methodology/Approach: In the study, the subject was examined by using detailed literature studies.

Results: It is evident that since its inception, regenerative agriculture has been increasingly adopted worldwide, particularly in countries like the United Kingdom and the Netherlands, bringing economic profitability to farms, enhancing soil productivity, and contributing to the reduction of environmental pollution by increasing soil carbon sequestration capacity.

Originality/Value: This study is expected to contribute to raising awareness of regenerative agriculture in Turkey and promote the widespread adoption of studies on its applicability and economy as an alternative agricultural production model.

Keywords: Regenerative Agriculture, Alternative Agriculture, Economic Dimension, Environmental Sustainability.

JEL Classification: Q01, Q2, Q5, Q10.

Çiftçilerin İklim Değişikliğine Uyum Eylemleri Üzerindeki Etkiler: Menemen Örneği

Zerrin ÇELİK

Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü, Menemen-İzmir

İdris USLU

Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü, Menemen-İzmir

Gözen YÜCEERİM

Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü, Menemen-İzmir

Aşlı ÖZDARICI OK

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara

Sorumlu Yazar: Zerrin ÇELİK zerrin.celik@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: İklim değişikliğine uyum ve etkilerinin azaltılması konusu, daha çok dikkat edilmesi gereken bir olgu haline gelmiştir. Uyum ve etkilerin hafifletilmesi için yaşanan sorunlara çeşitli ve kalıcı çözümler geliştirmek önemlidir. İklim değişikliğinden olumsuz etkilenen tarımsal üretimin ve çiftçilerin değişen koşullara uyumu zorunludur. Kuraklığa toleranslı ve az su tüketen ürün tür ve çeşitleri, suyu etkin kullanan yöntemler, ekim nöbeti, toprak nemini muhafaza edecek uygulamalar uyum eylemlerinden bazılarıdır. Bu çalışmada, son yıllarda kuraklık başta olmak üzere bazı aşırı hava olaylarının olumsuz etkilerinin yaşandığı İzmir ili Menemen ilçesinde bitkisel üretimde bulunan çiftçilerin yetiştiricilik faaliyetleri ile çiftçilerin iklim değişikliğiyle ilgili risklerden kaçınmak ve söz konusu risklere maruz kalmayı azaltmak amacıyla uyguladıkları uyum eylemleri ve bu konudaki stratejilerinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın ana materyalini, İzmir ili Menemen ilçesinde 2022-2023 üretim sezonunda buğday yetiştiriciliği yapan çiftçilerden yüz yüze görüşme yöntemi ile elde edilen veriler oluşturmaktadır. Uygulanan anket çalışması için örneklemin belirlenmesinde tabakalı örnekleme yönteminden faydalanılmıştır. Bu kapsamda Çitçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçiler buğday ekim alanlarına göre tabakalara ayrılmıştır. Yapılan hesaplama göre örnek hacmi 89 olarak belirlenmiştir. Verilerin analizinde basit istatistiksel hesaplamalardan, parametrik ve parametrik olmayan testlerden yararlanılmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgular, çiftçilerin son yıllarda kuraklık ve aşırı yağış gibi hava olaylarından olumsuz etkilendiklerini, riskleri ve risklere maruz kalmayı azaltmak amacıyla ürün değişikliğine gidildiğini, yetiştiricilik faaliyetlerinde risklere göre uygulama yaptıklarını ve dolayısıyla üretim maliyetlerinin arttığını ortaya koymaktadır. Son üç yıldır bölgede kuraklık ve su sorunu nedeniyle pamuk veriminde önemli kayıplar yaşanmıştır. Çiftçiler maruziyeti azaltmak ve gelir kayıplarının önüne geçebilmek amacıyla buğday yetiştiriciliğine yönelmiştir. Bulgular ilçede son yıllarda özellikle suya dayanıklı, sap ve dane verimi yüksek neredeyse tek bir ticari buğday çeşidinin ekiminin yaygınlaştığını, bazı yabancı ot, hastalık ve zararlılarda artış görüldüğünü, endüstriyel tarım yöntemlerinin akıllı sistemler ve teknolojik uygulamalarla devam ettirilmeye çalışıldığını ortaya koymaktadır. İklim değişikliğine uyum kapasitesinin geliştirilmesinin yanı sıra sosyal ve ekonomik faydaların kalıcı hale getirilebilmesi için doğa

temelli çözümlerin yaygın bir şekilde kullanılmasına ve çiftçilerin davranış değişikliğini sağlayacak kamu politikalarına ihtiyaç bulunmaktadır.

Özgünlük/Değer: İklim değişikliğinin tarımsal üretim ve çiftçiler üzerine etkisini ölçen, gelecek yıllar için projeksiyon modellemelerinin kullanıldığı, çiftçilerin iklim değişikliği algısını ve bilgisini belirleyen birçok araştırma ve çalışma bulunmaktadır. Bununla birlikte, çiftçilerin uyum eylem ve stratejilerini ortaya koyan herhangi bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Bu nedenle bu çalışma, gerek Türkiye gerekse İzmir ili için önemli ve stratejik bitkisel ürünlerin yetiştiriciliğinin yapıldığı, Menemen ilçesi çiftçilerinin yaşadığı iklimsel sorunları ve üreticilerin uyum süreçlerinin anlaşılmasına katkıda bulunmasına olanak tanıyacak bireysel algılar ve hedefler de dâhil olmak üzere uyum eylemleri hakkındaki bilgileri geliştirecek olması bakımından önemlidir ve özgün değer taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: İklim değişkenliği, risk, adaptasyon stratejisi, çiftçi davranışı, buğday, İzmir.

JEL Kodları: O13, Q54, Q55, Q58

Not: Bu araştırma Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü tarafından TAGEM/TBAD/Ü/18/A7/P9/5384 Proje numarasıyla desteklenmiştir.

The Effects of Farmers on Adaptation Activities of Climate Change: Menemen Case

Abstract

Purpose: Adaptation to climate change and to reduce the adverse effects of climate change has been a fact that should be handled with great care. In order to alleviate the effects and to ensure adaptation, it is important to develop diverse and durable solutions. It is imperative to adopt the changing environment, which adversely affects agricultural production and the farmers. Some of the adaptation measures are to choose drought tolerant and relatively less water using varieties and species, adoption of good water management methods, crop rotation and conservation methods of soil moisture. In this study, it was aimed to reveal the adaptation applications and strategies of farmers in crop production to divert the climatic risks and to reduce the adverse effects of climate change.

Design/Methodology/Approach: Main material of the study is the questionnaire data obtained through face to face interviews with the farmers in Menemen District of İzmir Province in 2022-2023 crop growing season. In interviews, the farmers were selected according to stratified sampling method. For this purpose, farmers in the Farmer Registration System were classified according to the size of their wheat area. According to the sampling rate, the sampling size was 89 farmers. Together with basic statistical calculations, parametric and non-parametric tests were employed in the analysis of the data.

Results: The findings reveal that farmers have been affected by weather events such as drought and extreme rain; hence, they have been changing crop species in order to alleviate the risks, adverse effects and production costs increased in recent years. In last 3 years, considerable yield losses were experienced due to water shortages in cotton yields. The farmers headed for wheat growing in order to avert income loss and to avert the adverse environmental effects. The findings reveal that a wheat variety which resistant to flooding, with high grain and hay yield has become the dominant in the research area. Some new weeds, diseases, and insects have emerged; on the other hand, the farmers have continued to adopt products of precision farming technologies. It is clear that in order to stabilize social and economic solutions, formulating public policies to support farmers' behavioral change and promotion nature-based solutions to develop adaptation capacity against climate change would be of utmost importance.

Originality/Value: Many research and studies deal with effects of climate change on agricultural production and on farmers, projection models for next years; determine climate change perceptions and knowledge of farmers. However, research reports on adaptation activities and strategies of farmers are rather few. This study was carried out in Menemen District of İzmir Province where main and strategic crops are grown. This study will contribute to understanding climatic difficulties and adaptation stages depending on individual perceptions of the farmers and to determine adaptive activities have great importance and originality.

Keywords: Climate change, risk, adaptation strategy, farmers' behavior, wheat, İzmir.

JEL Classification: O13, Q54, Q55, Q58

Note: This research was supported by the General Directorate of Agricultural Research and Agricultural Policies with the project number of TAGEM/TBAD/Ü/18/A7/P9/5384.

Çiftçilerin İnterneti Tarımsal Konularda Kullanımı Üzerine Bir Araştırma

Ahmet Yesevi KOÇYİĞİT

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Kürşat DEMİRYÜREK

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Sorumlu Yazar: Araş. Gör. Ahmet Yesevi KOÇYİĞİT (ahmetyesevikocyigit@gmail.com)

Özet

Amaç: İnternet, teknolojisinin getirdiği birçok avantajla birlikte entegre edildiği sektörlerde büyük faydalar sağlamaktadır. İnternetin faydalı olduğu sektörlerden biri de tarım sektörüdür. İnternetin faydaları tarım sektöründe giderek artmaktadır. Ancak bu faydaların çiftçi tabanına yayılabilmesi için internetin çiftçiler tarafından tarımda kullanılması gerekmektedir. Ancak literatür incelendiğinde, çiftçilerin internete sahip oldukları ancak bunu tarımda kullanmada sorunlar yaşadıkları görülmektedir. Bu kapsamda bu çalışma, çiftçilerin interneti tarımda kullanmalarını inceleyerek çıkarımlar yapmakta; tarım, internet ve çiftçi üçgenine yeni bir bakış açısı getirmeyi amaçlamaktadır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım Bu çalışma sorumlu yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir. Araştırmanın birincil verileri, Türkiye'nin Samsun ilinde 188 çiftçi ile gerçekleştirilen anket çalışmaları ile toplanmıştır. Anket, çiftçilerin sahip oldukları mobil internet miktarını, çiftçilerin hangi tarımsal sitelerden faydalandıklarını ölçecek şekilde dizayn edilmiştir. Çiftçilerin interneti tarımda kullanma skorları oluşturularak mobil internet miktarları ile oranlanmış ve böylece interneti tarımda ne oranda kullandıkları ortaya çıkarılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın bulguları incelendiğinde, çiftçilerin internete erişimde yaygın bir problem yaşamadıkları belirlenmiştir. Çiftçiler internetten ürün ve girdi fiyatlarını kontrol etmek için faydalandıkları belirlenmiştir. Ancak, akıllı telefonlarında internet olan çiftçilerin, bu interneti tarımsal konularda görece daha az kullandıkları ve böylece tarımsal konularda internetten yeterince faydalanmadıkları ortaya koyulmuştur.

Özgünlük/Değer: Literatür incelendiğinde, çiftçilerin internete erişebildikleri ve internete erişecek olan cihazlara ve teknolojiye sahip oldukları açıkça görülmektedir. Ancak, çiftçilerin interneti tarımsal konularda kullanmalarını inceleyen çalışma sayısı azdır. Bu çalışma, çiftçilerin interneti tarımsal konularda kullanmalarını değerlendirerek tarım, internet ve çiftçi üçgenine yeni bir perspektif getirmekte ve bu perspektif ile literatüre ilgili konuda katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Yine bu çalışmanın, gelecekte yapılacak tarım, internet ve çiftçi konulu çalışmalara ışık tutması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çiftçilerin İnternet Kullanımı, Tarımsal internet.

JEL Kodları: JEL:Q16

Not: Bu çalışma sorumlu yazarın Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

A Study on Farmers' Use of the Internet for Agricultural Issues

Abstract

Purpose: With the many advantages of its technology, the Internet provides great benefits to the sectors in which it is integrated. One of the sectors where the Internet is beneficial is the agriculture sector. The benefits of the Internet are increasing in the agricultural sector. However, in order for these benefits to spread to the farmer base, the internet needs to be used by farmers in agriculture. However, when the literature is examined, it is seen that farmers have the Internet but they have problems in using it in agriculture. In this context, this study examines farmers' use of the internet in agriculture and draws conclusions; it aims to bring a new perspective to the triangle of agriculture, internet and farmers.

Design/Methodology/Approach: The primary data of the study was collected through a survey of 188 farmers in Samsun province of Turkey. The questionnaire was designed to measure the amount of mobile internet that farmers have and which agricultural websites they utilize. Scores of farmers' use of the internet in agriculture were created and proportioned with the amount of mobile internet, thus revealing the extent to which they use the internet in agriculture.

Results: When the findings of the study are analyzed, it is determined that farmers do not have a common problem in accessing the internet. Farmers use the internet to check product and input prices. However, it has been revealed that farmers who have internet on their smartphones use this internet relatively less for agricultural issues and thus do not make sufficient use of the internet for agricultural issues.

Originality/Value: A review of the literature clearly shows that farmers have access to the internet and have the devices and technology to access the internet. However, there are few studies examining farmers' use of the Internet in agricultural issues. This study brings a new perspective to the triangle of agriculture, internet and farmers by evaluating farmers' use of the internet in agricultural issues and it is thought that this perspective will contribute to the literature on the relevant subject. It is also expected that this study will shed light on future studies on agriculture, internet and farmers.

Keywords: Farmers' Internet Use, Agricultural internet, Farmer internet, Digital agriculture.

JEL Classification: JEL:Q16

Note: This study is derived from the corresponding author's Master's thesis.

Akıllı Tarıma Sektörel Bakış

Emine BOZ YILMAZER

Güzelbahçe İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, İzmir

Renan TUNALIOĞLU

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

Sorumlu Yazar: Emine Boz Yilmazer, bozy@gmail.com

Özet

Amaç: Dünyada son yıllarda yaşanan bazı sorunlar nedeniyle tarımın önemi bir kez daha anlaşılmıştır. Bu sorunların başında bilinçsiz ve yanlış uygulamalar sonucu daralan tarım alanları, bozulan toprak yapısı, istihdamdaki azalış vb. gelmektedir. İşte tüm bu sorunların çözümünde akıllı uygulamaların mevcudiyeti ve kullanımı gündemdeki yerini hızlı bir biçimde almıştır. Araştırma, Türkiye tarımına önemli katkısı olan Ege Bölgesi illeri; İzmir ve Aydın’da yapılmıştır. Araştırmada, çiftçiler, firmalar, akademisyenler, kamu (Tarım ve Orman Bakanlığı) birimleri medya ve tarımı destekleyen kuruluşların tarımın sorunlarının çözümünde akıllı tarım uygulamalarına bakış açıları değerlendirilmiştir.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup, veriler sektörlerden konusunda uzman ve mesleki tecrübe sahibi kişilerle yapılan, toplamda 978,35 dakika süren görüşmelerden elde edilmiştir. Söz konusu paydaşlara yarı-yapılandırılmış sorular yöneltilerek elde edilen verilere, tematik kodlamalarla içerik analizi yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmada elde edilen verilerde yapılan içerik analizi sonucunda, elde edilen çeşitli kodlar literatür çerçevesinde tartışılarak farklılıklar ve benzerlikler ortaya konulmuştur. Akıllı tarım uygulamaları öncelikle sürdürülebilirlik ve teknolojik yatırımları akla getirmektedir. Akıllı tarımda girdi kontrolü, verim ve kalite artışı, çevresel etkiler öne çıkmaktadır. Geleneksel tarım uygulamalarında toprağın tamamı homojen kabul edilerek tüm araziye aynı uygulamalar yapılmaktadır. Oysa toprak yapısı homojen değil heterojendir. Akıllı tarım uygulamaları sayesinde toprağın heterojenliği kontrol edilebilmekte ve her noktaya farklı uygulama yapma imkânı doğmaktadır. Sonuç olarak; akıllı tarım uygulamalarıyla ilgili ivedilikle devlet politikası oluşturulmalı, stratejik planlar hazırlanarak uygulamaya konulmalıdır. Tarımsal örgütlenme sistemi yenilenecek Türk tarım sistemine uygun ve işler hale getirilmelidir. Edinme maliyeti yüksek olan akıllı tarım uygulamaları için Ar-Ge yatırımları arttırılmalı, destekleme politikaları ile yerli üretim teşvik edilmelidir.

Özgünlük/Değer: Araştırma, Tarım Ekonomisi alanında akıllı tarım uygulamalarına farklı sektörlerin bakış açısının ortaya konulduğu sınırlı çalışmalardan birisi olması yanında nitel metotla yapılan ilk çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Tarım, Ar-Ge, Politika, Sürdürülebilirlik, Teknoloji

JEL Kodları: Q10, Q16, Q18, Q19

Not: Bu araştırma Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünün 09.02.2023 tarih ve 08/20 sayılı kararıyla kabul edilen “Akıllı Tarım Uygulamalarının Sektörel Bakış Açısıyla Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinden hazırlanmıştır.

Sectoral Overview of Smart Agriculture

Abstract

Purpose: Due to some problems experienced in the world in recent years, the importance of agriculture has been understood once again. At the beginning of these problems are the shrinking agricultural areas as a result of unconscious and wrong practices, the deteriorated soil structure, the decrease in employment, etc. is coming. The availability and use of smart applications in the solution of all these problems quickly took their place on the agenda. The research is based on the Aegean Region provinces that have a significant contribution to Türkiye's agriculture; It was made in İzmir and Aydın. In the research, the perspectives of farmers, companies, academicians, public (units of the Ministry of Agriculture and Forestry) media and organizations supporting agriculture on smart agriculture practices in solving agricultural problems were evaluated.

Design/Methodology/Approach: Qualitative research method was used in the research, and the data were obtained from the interviews, which lasted for a total of 978.35 minutes, with people who are experts in their fields and have professional experience. The data obtained by asking semi-structured questions were subjected to content analysis and codes were obtained.

Results: As a result of the content analysis of the data obtained in the research, various codes were obtained, the obtained codes were discussed within the framework of the literature, and differences and similarities were revealed.

Smart farming practices primarily bring to mind sustainability and technological investments. Input control, productivity and quality increase, and environmental effects come to the fore in smart agriculture. In traditional agricultural practices, the whole of the soil is considered homogeneous and the same applications are made to the whole land. However, the soil structure is not homogeneous but heterogeneous. Thanks to smart agricultural practices, the heterogeneity of the soil can be controlled and it is possible to make different applications at every point. In conclusion; A state policy regarding smart agricultural practices should be established immediately, strategic plans should be prepared and put into practice. The agricultural organization system should be renewed and made suitable and functional for the Turkish agricultural system. R&D investments should be increased for smart agricultural applications with high acquisition costs, and domestic production should be encouraged with support policies.

Originality/Value: The research is one of the limited studies that reveals the perspective of the Ministry of Agriculture and Forestry on smart agricultural practices in the field of Agricultural Economics.

Keywords: Smart Agriculture, R&D, policy, Sustainability, Technology

JEL Classification: Q10, Q16, Q18, Q19

Tarım Sektöründe AR-GE ve İnovasyon Çalışmaları

Ender KAYA

*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim
Bölümü, Karaman*

Zeki BAYRAMOĞLU

Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Konya
Sorumlu Yazar: enderkaya@kmu.edu.tr

Özet

Amaç: Araştırma kuruluşları tarafından yürütülmekte olan AR-GE çalışmaları ile tarımın birçok alanında gelişmeler olmuştur. Özellikle günümüzde gıda ve gıdaya erişimin ne kadar önemli olduğu son yıllarda yaşanan pandemi süreci ve savaşlarla bir kez daha ortaya çıkmıştır. Gıdada yeterli üretimi elde etmede en önemli unsurlarından biri de verimdir. Verimi artırmaya yönelik olarak teknolojiye yoğun bir şekilde yararlanılma sürecine girilmiştir. Özellikle biyoteknoloji alanında yapılan AR-GE çalışmaları ile önemli gelişmeler kayıt edilmektedir. Ayrıca bilgi teknolojileri alanındaki yapay zekâ, derin öğrenme, makine öğrenmesi gibi kavramların tarım sektöründe birçok gelişmeyi beraberinde getirdiğini söyleyebiliriz. Tarım sektöründe yoğun bir rekabetin yaşandığı günümüz piyasa koşullarında teknolojiye sahip olan işletmelerin önemli bir fark meydana getirdikleri ve baş aktör olarak piyasaya yön verdikleri görülmektedir. Tarımda teknoloji ve yenilik büyük önem arz etmektedir. Tarımı daha iyi planlamak ve yön verebilmek adına bu gelişmeleri takip etmek uygulama, politika geliştirme ve bilimsel açıdan önemlidir. Bu amaca yönelik olarak bu çalışmada bu çalışmada tarım sektöründeki AR-GE ve inovasyon çalışmalarına yönelik literatür taraması yapılacak ve teknoloji kullanımının tarım sektörü üzerindeki etkileri belirlenmeye çalışılacaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Bu amaca yönelik olarak bu çalışmada bu çalışmada tarım sektöründeki AR-GE ve inovasyon çalışmalarına yönelik literatür taraması yapılacak ve teknoloji kullanımının tarım sektörü üzerindeki etkileri belirlenmeye çalışılacaktır.

Bulgular: Biyoteknoloji alanında yapılan AR-GE çalışmaları ile önemli gelişmeler ve ayrıca bilgi teknolojileri alanındaki yapay zekâ, derin öğrenme, makine öğrenmesi gibi kavramların tarım sektöründe birçok gelişmenin belirlenmesine çalışılacaktır.

Özgünlük/Değer: Teknolojiye bağlı olarak özellikle de bilişim/yazılım alanında meydana gelen yeniliklerin tarım alanında kullanımın getirdiği veya getireceği faydaların belirlenmesi ve gerekli stratejilerin oluşturulması sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarım, İnovasyon, AR-GE, Yapay Zeka,
JEL Kodları:

R&D and Innovation Studies in the Agriculture Sector

Abstract

Purpose: With the R&D studies carried out by research institutions, there have been developments in many fields of agriculture. The importance of food and access to food, especially today, has once again emerged with the pandemic process and wars experienced in recent years. Yield is one of the most important factors in obtaining adequate food production. In order to increase efficiency, a process of intensive use of technology has been started. Especially with R&D studies in the field of biotechnology, important developments are recorded. In addition, we can say that concepts such as artificial intelligence, deep learning and machine learning in the field of information technologies have brought many developments in the agricultural sector. In today's market conditions, where there is intense competition in the agricultural sector, it is seen that enterprises with technology make a significant difference and lead the market as the main actor. Technology and innovation are of great importance in agriculture. In order to better plan and direct agriculture, it is important to follow these developments in terms of practice, policy development and science. For this purpose, in this study, literature on R&D and innovation studies in the agricultural sector will be searched and the effects of technology use on the agricultural sector will be determined.

Design/Methodology/Approach: For this purpose, in this study, a literature review will be conducted on R&D and innovation studies in the agricultural sector and the effects of technology use on the agricultural sector will be tried to be determined.” is a possible academic English translation.

Results: Significant developments in the field of biotechnology and also concepts such as artificial intelligence, deep learning, and machine learning in the field of information technologies will be studied to determine many developments in the agricultural sector.

Originality/Value: The benefits of using the innovations in the field of information/software that occur depending on technology in the field of agriculture and the strategies that will be created will be determined.

Keywords: Agriculture, Innovation, R&D, Artificial Intelligence,
JEL Classification:

OECD Ülkelerinde Doğrudan Dış Yatırım ve Ekonomik Büyümenin Tarım Sektörüne Etkisi

Osman UYSAL

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Malatya

Cansu KADAKOĞLU

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Malatya

Sorumlu Yazar: Osman UYSAL, osman.uysal@ozal.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, 34 OECD ülkesi için doğrudan dış yatırımların akışı ve ekonomik büyümenin tarım sektörü üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: 2000-2021 dönemine OECD ülkelerinin yıllık tarımsal katma değerleri, doğrudan dış yatırım akışları ve GSYİH değerlerinin kullanıldığı çalışmada birim kök sınaması, gecikme uzunluğu ve nedensellik ilişkisi ortaya konulmuş olup, panel veri analizi yöntemi uygulanmıştır.

Bulgular: Panel veri analizi sonucunda incelenen ülkelerin için dış yatırım akışının tarımsal katma değere etkisini olmadığı ancak ülkelerin GSYİH değerinin artması sonucunda tarımsal yapıda iyileşmeler meydana geleceği ortaya konulmuştur.

Özgünlük/Değer: Ülkelerin tarımsal büyüme ile tarımsal dış yatırım akışı ve GSYİH durumlarını inceleyen çalışmalar literatürde oldukça sınırlı düzeydedir. Bu çerçevede tarımsal büyümeye etki eden değişkenlerin ele alınması çalışmanın özgünlüğünü artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: OECD, doğrudan dış yatırım, ekonomik büyüme, tarımsal katma değer.

JEL Kodları: C33, E27, Q19

Not: Çalışmada kullanılan veriler Dünya Bankası (<https://databank.worldbank.org/>) veri tabanından temin edilmiştir.

The Impact of Foreign Direct Investment and Economic Growth on the Agricultural Sector in OECD Countries

Abstract

Purpose: This study aims to reveal the effects of foreign direct investments and economic growth on the agricultural sector of 34 OECD countries.

Design/Methodology/Approach: In the study, annual agricultural value added, foreign direct investment flows, and GDP values of OECD countries for the 2000-2021 period were used, unit root test, lag length, and causality relationship were revealed, and panel data analysis method was applied.

Results: As a result of the panel data analysis, it has been revealed that the foreign investment flow does not affect the agricultural value added for the countries examined. Still, improvements in the agricultural structure will occur due to the increase in the GDP value of the countries.

Originality/Value: Studies examining the agricultural growth, agricultural foreign investment flow, and GDP status of countries is very limited in the literature. Considering the variables affecting agricultural growth increases the study's originality in this context.

Keywords: OECD, foreign direct investment, economic growth, agricultural value added.

JEL Classification: C33, E27, Q19

Note: The data used in the study were obtained from the World Bank (<https://databank.worldbank.org/>) database.

Türkiye’de Tarımsal Ar-Ge Çalışmaları İle İlgili Görüşler

Vesile Beyza KAYACAN

Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Yüksek lisans Öğrencisi, Aydın

Renan TUNALIOĞLU

Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

Sorumlu Yazar: Vesile Beyza KAYACAN, beyzakayacan3@gmail.com

Özet

Amaç: Bu araştırmada, Araştırma Enstitülerinde hâlen görevli ve Enstitülerden üniversiteye geçiş yapan Ziraat Mühendislerinin, tarımsal Ar-Ge çalışmalarında üstlendikleri roller, saha çalışmalarındaki gelişmelere ve sorunlara yönelik izledikleri yöntemler incelenmiştir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Bu araştırmada Nitel Araştırma Yönteminden yararlanılmıştır. Yöntem gereği, araştırmanın verileri, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü’nde (TAGEM) halen çalışan Ziraat Mühendisleri (Yüksek Lisans, Doktora) ve daha önce TAGEM’e bağlı Araştırma Enstitülerinde çalışmış, şimdi üniversitede çalışan öğretim üyeleriyle yapılan sözlü ve yüz yüze görüşmelerden elde edilmiştir. Araştırma da ekonomik sınırlılıklar nedeniyle, Aydın ilindeki Erbeyli İncir Araştırma Enstitüsü- 4 kişi, Nazilli Pamuk Araştırma Enstitüsü- 5 kişi ve Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi- 9 kişi toplamda 18 kişi ile yapılmıştır. Daha sonrasında elde edilen veriler tüme varım yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Bulgular iki ana başlık altında incelenmiştir. Birincisinde Araştırma Enstitülerinde çalışan araştırmacılarla ilgili bulgular, ikincisinde ise üniversitede çalışan araştırmacılarla ilgili sonuçları içeren bulgulardır. Enstitüde çalışan araştırmacı mühendislerin araştırma enstitüsünde çalışmalarının en önemli nedeninin tarıma bilimsel katkı sağlamak ve araştırmaya olan tutkuları olduğunun gözlemlenmesidir. En önemli motivasyon kaynaklarının ise faydalı bir birey olmak ve üretmek olduğu saptanmıştır. Enstitüde çalışmak için gerekliliğin lisansüstü eğitim ve yabancı dil öğrenmek olduğu belirlenmiştir. Enstitülerdeki projelerin sorun ve çözüm odaklı olarak belirlendiği, finansman ve desteğin çoğunlukla TAGEM (Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü), TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu), ve AB (Avrupa Birliği) tarafından desteklendiği, projelerin geri dönüşünün dolaylı\ dolaysız olarak takip edildiği gözlemlenmiştir. Ayrıca Enstitüde çalışan mühendislerin özgür bir çalışma ortamında, evrak işlerinden çok sahada daha aktif olarak görev almalarındaki memnuniyetleri gözlenmiştir. Diğer bir husus son yıllarda, TAGEM’ de personel seçiminde liyakatin olmadığı, oysa meraklı ve donanımlı araştırmacı mühendislerin TAGEM’ de çalışmalarının daha faydalı olacağını belirtmişlerdir. Daha önce TAGEM ’de çalışan üniversiteye geçiş yapan öğretim üyelerinin ise araştırma enstitüsünde çalışmaya başlamalarının nedeninin öncelikle araştırmayı sevmek, olduğu, şimdi fakültedeki motivasyon kaynaklarının ise, yapılan çalışmaları ve tecrübelerini öğrencilere aktararak öğrencinin eğitimine katkıda bulunmalarının çok heyecan verici olduğunu vurgulamalarıdır. TAGEM’deki mühendislerin aksine üniversitedeki mühendislerin bütçe sorunu ve alt yapı bakımından mevcut yetersizlikleri olduğu ama her iki grubun da daha özgür çalışma alanlarının olduğu konusunda ortak düşüncelere sahip oldukları sonucuna varılmıştır.

Özgünlük/Değer: Çalışma, Araştırma Enstitüsü niteliğinde olan Erbeyli İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ve Nazilli Pamuk Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü araştırmacıları ve daha önce farklı araştırma enstitülerinde çalışıp daha sonra üniversiteye geçiş yapan öğretim üyeleriyle görüşmeler gerçekleştirilen ve karşılaştırılmaların yapılması özelliği nedeniyle özgündür.

Anahtar Kelimeler: Ziraat Mühendisliği, Tarımsal Araştırma, Ar-Ge, Araştırma Enstitüsü
JEL Kodları: Q16, Q10, Q19

Opinions on Agricultural R&D Studies in Turkey

Abstract

Purpose: In this research, the roles undertaken by Agricultural Engineers who are still working in Research Institutes and who have transferred from the Institutes to the universities, in agricultural R&D studies, and the methods they follow for the developments and problems in the field studies were examined.

Design/Methodology/Approach: Qualitative Research Method was used in this study. According to the method, the data of the research were obtained from verbal and face-to-face interviews with Agricultural Engineers (Master's, Doctorate) currently working in the General Directorate of Agricultural Research and Policies (TAGEM) and faculty members who previously worked in Research Institutes affiliated to TAGEM and now work at the university. has been done. Due to economic limitations, the research was carried out with a total of 18 people in Erbeyli Fig Research Institute - 4 people, Nazilli Cotton Research Institute - 5 people and Adnan Menderes University Faculty of Agriculture - 9 people due to economic limitations. More afterwards, the obtained data were analyzed using the induction method.

Results: The findings were analyzed under two main headings. In the first, the findings related to the researchers working in the Research Institutes, and in the second, the findings related to the researchers working in the universities. It is observed that the most important reason for the research engineers working at the institute to work in the research institute is to make scientific contribution to agriculture and their passion for research. It has been determined that the most important sources of motivation are to be a useful individual and to produce. It has been determined that the requirement for working at the institute is postgraduate education and learning a foreign language. It has been observed that the projects in the institutes are determined as problem and solution-oriented, the financing and support is mostly supported by TAGEM (General Directorate of Agricultural Research), TUBITAK (Scientific and Technical Research Council of Turkey), and the EU (European Union), and the return of the projects is indirectly/directly followed. In addition, the satisfaction of the engineers working at the Institute was observed in a free working environment, taking more active roles in the field rather than paperwork. Another point is that in recent years, there is no merit in selecting personnel at TAGEM, but it would be more beneficial for curious and well-equipped research engineers to work at TAGEM. On the other hand, the faculty members who previously worked at TAGEM and transferred to the university emphasized that the reason they started working at the research institute was primarily to love research, and now the motivation sources in the faculty emphasized that it was very exciting for them to contribute to the education of the students by transferring their studies and experiences to the students. Contrary to the engineers at TAGEM, it was concluded that the engineers at the university had a budget problem and current inadequacies in terms of infrastructure, but both groups had a common opinion that they had more free working areas.

Originality/Value: The study is unique due to the fact that interviews were conducted and comparisons were made with the researchers of the Erbeyli Fig Research Institute Directorate and Nazilli Cotton Research Institute Directorate, which is a Research Institute, and the faculty

members who worked in different research institutes before and then transferred to the university.

Keywords: Agricultural Engineering, Agricultural Research, R&D, Research Institute

JEL Classification: Q16, Q10, Q19

Hassas Tarım Tekniğiyle; İç Anadolu Bölgesinde Mekanizasyonun Etkinleştirilmesinin Tarım İşletmelerine Sağlayacağı Ekonomik Rekabet Edebilirlik Fırsatı

Ahmet Haşim KESKİN

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, Karaman/ TÜRKİYE

Ender KAYA

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, Karaman/ TÜRKİYE

Sorumlu Yazar: Ahmet Haşim Keskin, ahasimkeskin@kmu.edu.tr

Özet

Amaç: Tarım Sektörü gıda üretiminin temel basamağıdır. İnsanlığın sürekli gıda gereksinimi tarım sektörünü vazgeçilmez yapmaktadır. Diğer sektörlerde olduğu gibi tarımda da sürdürülebilirlik rekabetçi yaklaşımlarla desteklenmelidir. Son yıllarda tarım sektörü üretim faktörlerinden işgücü maliyetindeki artan oranı sermaye aktararak şu şekilde nitelendirebilecek akıllı mekanizasyonla çözüme trendindedir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Böylece; Tarımsal işletmeler insan işgücünü en aza indirmeye de yarayabilecek hassas tarım gibi tekniklere ilgi duymakta ve benimsemektedir. Hassas Tarım kavramı çözüme dönük fırsatlar sunmaktadır. Hassas tarım yüksek teknoloji ölçüm aleti, algılayıcı ve analiz araçlarını uzmanca kullanmaktadır. Bütünleşik bilimsel yaklaşımla; ürün verimini ve kalitesini artırma hedefinde işletme yönetim kararlarına yardımcı olmaktadır. Üretimi artırmak, işçilik süresini azaltmak ilaçlama, gübre ve sulama süreçlerinin etkin yönetimini sağlamak için dünya çapında rekabetçilik için benimsenen yeni bir kavramdır. Bu çalışma da; Kuraklık, küresel ısınma ve gelir dağılımında dengesizlik yaşayan İç Anadolu tarımında kullanılabilir gelişmiş yeniliklerle donatılmış örnek olabilecek hassas tarım yönetim strateji önerileri incelenmiştir.

Bulgular: İç Anadolu bölgesinde işletmelerin en önemli ekonomik girdileri, gübre, sulama, bitki koruma ürünü uygulamasıdır. Bu giderlerin optimizasyonları kapsamında dengelemeler kaynak kullanım etkinliğini artıracaktır. Bölge tarımında çiftçiler arasında olumlu rekabetçi ve yayım destekli girişimlerin teşvik edilmesi önerilmektedir.

Özgünlük/Değer: Kırsal Kalkınma, Tarımsal Yayım.

Anahtar Kelimeler: Hassas Tarım, Tarım işletmesi, Mekanizasyon, Rekabet edebilirlik, İç Anadolu
JEL Kodları:

With Precision Agriculture Technique; Economic Competitiveness Opportunity to Provide for Agricultural Enterprises by Enabling Mechanization in the Central Anatolia Region

Abstract

Purpose: Agricultural Sector is the basic basis of food production. The continuous food consumption of humanity makes the agricultural sector indispensable. As with other systems, it should be supported by sustainability approaches in agriculture. In recent years, the agricultural sector has been in the trend of arranging with smart mechanization, which can be described as follows by transferring the increasing capital ratio in the cost of production factors.

Design/Methodology/Approach: Like this; It is interested in and adopts techniques such as precision agriculture, which can also help minimize the manpower of agricultural enterprises. Precision Agriculture understanding offers solution-oriented services. Those who expertly use precision agriculture high-tech measuring devices, sensors and analysis tools. With an integrated scientific approach; It helps business management decisions to increase product collection and safety. It is a new concept adopted to obtain from worldwide sources to increase production, reduce costs and ensure effective management of spraying, fertilizer and irrigation systems. In this study; The example that can be provided with advanced innovations in Central Anatolian agriculture, which is experiencing drought, global warming and income distribution, will address the precision agriculture management strategy.

Results: The most important economic inputs of the enterprises in the Central Anatolia region are fertilizer, irrigation and plant protection product application. Links within the scope of optimizations of these expenses will increase resource usage costs. Encourage positive reviews and publisher recommendations among farmers in regional agriculture.

Originality/Value: Rural Development, Agricultural Extension.

Keywords: Precision Agriculture, Agribusiness, Mechanization, Competitiveness, Central Anatolia

JEL Classification:

Ziraat Mühendisi Adaylarının Tarım Danışmanlığı Mesleki Yeterlilik ve Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Eğitim Müfredatına Yönelik Görüşleri

Kürşat DEMİRYÜREK

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Ahmet Yesevi KOÇYİĞİT

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Sorumlu Yazar: Prof. Dr. Kürşat DEMİRYÜREK, kdemiryurek@gmail.com

Özet

Amaç: Tarım sektörü, dünya nüfusunun artmasıyla birlikte giderek daha önemli hale gelmekte ve bu sektörde çalışan tarım danışmanlarının mesleki yeterlilikleri de giderek önem kazanmaktadır. Ziraat mühendislerinin yapabildiği tarım danışmanlığı faaliyetlerinin mesleki yeterliliği konusu ziraat mühendisi adayları açısından değerlendirilmesi önemlidir. Bu çalışma, ziraat mühendisi adaylarının, tarım danışmanlarının mesleki yeterlilikleri ve Tarımsal Yayım ve Danışmanlık eğitim müfredatı hakkındaki görüşlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Tasarım/Methodoloji/Yaklaşım: Çalışma Samsun ilinde bulunan Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde Tarımsal Yayım ve Danışmanlık dersini almış ve başarıyla geçmiş olan 3. Sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda tam sayım örnekleme ile 88 öğrenci ile anket yapılmıştır. Öğrencilerin mesleki yeterlilik ve tarımsal yayım ve danışmanlık eğitim müfredatına yönelik görüşlerini ortaya koyabilmek için ise 1 ile 5 arasında değişen puanlama sistemi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın sonuçları ziraat mühendisi adayları açısından incelendiğinde, tarım danışmanlarının yeniliklerin yayılması ve iletişim teknikleri gibi konularda yüksek beceri ve bilgiye sahip olmaları gerektiğini göstermektedir. Ek olarak ziraat mühendisi adayları, tarım danışmanlarının su yönetimi ve iklim değişikliği gibi konularda da bilgi ve beceriye sahip olmaları gerektiği ifade edilmiştir. Bu çalışma, tarım danışmanları olarak başarılı kariyerler için gereken yeterlilikler konusunda tarım danışmanı adaylarının perspektiflerini açığa çıkarmaktadır. Bulgular, eğitim programlarının geliştirilmesi ve tarım danışmanlarının mesleki standartlarının iyileştirilmesi için yararlı olabilir.

Özgünlük/Değer: Ziraat Mühendisi adayları, tarım sektörünün gelişmesi için hayati bir rol oynayan tarım danışmanlığı mesleğinin yeterliliğine yönelik görüşlerini paylaşarak, tarım danışmanlığı mesleğinin niteliğinin artırılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Makale, tarım danışmanlığı mesleğindeki mevcut durumu ve gelecekteki ihtiyaçları değerlendirme açısından özgün bir bakış açısı sunmaktadır. Bu bakış açısı, tarım danışmanlığı mesleğinin geleceğini şekillendirmek adına yapılan önemli çalışmalara ışık tutacağı, tarım danışmanlığı mesleğindeki gelişim ve dönüşüm sürecinde faydalı olacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarım Danışmanlığı, Meslek Yeterliliği, Ziraat Mühendisi Adayları

JEL Kodları: JEL: Q00

Agricultural Engineer Candidates' Opinions on the Competence of Agricultural Advisory Profession

Abstract

Purpose: The agricultural sector is becoming increasingly important with the increase in the world population and the professional competencies of agricultural advisors working in this sector are becoming increasingly important. It is essential to evaluate the professional competence of agricultural advisory, which can also be performed by agricultural engineers, in terms of agricultural engineer candidates. This study aims to reveal agricultural engineer candidates' views on agricultural advisors' professional competencies.

Design/Methodology/Approach: The study was conducted with 3rd year students who have taken and successfully passed the Agricultural Extension and Communication course at Ondokuz Mayıs University Faculty of Agriculture in Samsun province. In this context, 88 students were surveyed with a complete census sampling. A scoring system ranging from 1 to 5 was used to reveal the students' views on professional competence and agricultural extension and communication education curriculum.

Results: When the study results are analyzed from the perspective of agricultural engineer candidates, it shows that agricultural advisors should have high skills and knowledge on issues such as disseminating innovations and communication techniques. In addition, prospective agricultural engineers stated that agricultural advisors should have knowledge and skills on issues such as water management and climate change.

This study reveals the perspectives of prospective agricultural advisors on the competencies required for successful careers as agricultural advisors. The findings may be useful for developing training programs and improving professional standards for agricultural advisors.

Originality/Value: It is thought that agricultural engineer candidates will contribute to the improvement of the quality of the agricultural advisory profession by sharing their views on the adequacy of the agricultural advisory profession, which plays a vital role for the development of the agricultural sector. The article offers a unique perspective on evaluating the current situation and future needs in the agricultural counseling profession. It is predicted that this perspective will shed light on important studies to shape the future of the agricultural counseling profession and will be useful in the development and transformation process.

Keywords: Agricultural Advisory, Professional Qualification, Agricultural Engineer Candidates

JEL Classification: JEL:Q00

Amerika’da Tarımsal Yayım Sistemi ve Türkiye Açısından Bazı Değerlendirmeler

Nur İlkey ABACI

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun, Türkiye
Sorumlu Yazar: Nur İlkey Abacı, ilkay.sonmez@omu.edu.tr

Özet

Amaç: Araştırmada özellikle Amerika’nın Iowa eyaletindeki tarımsal yayım sistemini ele almak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda; genel olarak uygulanan kooperatif yayım sisteminin ismini nasıl aldığı, hangi program alanlarını içerdiği, misyonu ve felsefesi, organizasyon yapısı ve sistemin nasıl finanse edildiği incelenmiştir. Araştırmada özellikle tarım ve doğal kaynaklar alanı ve üniversitelerde çalışan yayım uzmanlarının sistemin içerisindeki rolü detaylı olarak açıklanmıştır.

Metodoloji: Araştırmacının sahadan elde ettiği gözlemlerden, Iowa Eyalet Üniversitesi (ISU)’nde çalışan konu uzmanları ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerden, üniversitede yayım uzmanı olarak görev yapan yayım uzmanlarından ve ayrıca bilimsel kaynaklardan elde edilen bilgilerden yararlanılmıştır.

Bulgular: Türkiye’den oldukça farklı bir sistemi benimseyen Amerika’da dünyanın en ünlü örneklerinden üniversite odaklı Land Grant yayım sistemi uygulanmaktadır. Kooperatif yayım sistemi ise, Amerika Birleşik Devletleri Tarım Bakanlığı’nın Land Grant üniversitelerinin ve ilçe idari birimlerinin eğitim ve araştırma kaynaklarını birbirine bağlayan, kamu tarafından finanse edilen yaygın bir eğitim sistemidir. ISU Yayım ve Sosyal Yardım birimi, Iowa eyaletindeki yayım programlarından sorumludur. Bu birim, araştırmaya dayalı eğitim sağlamak ve Iowa sakinleri için sorunları çözmektedir. Bu kapsamda verilen eğitimler 4-H gençlik gelişimi, tarım ve doğal kaynaklar, toplum ve ekonomik kalkınma ve beşeri bilimler olmak üzere 4 başlık altında toplanmaktadır. Ziraat ve Yaşam Bilimleri Fakültesi, ISU yayım ve sosyal yardımların en büyük birimi olan Tarım ve Doğal Kaynaklar (ANR) programını yönetmektedir. ANR program ekibi uzmanları eyalet, bölge ve ulusal düzeyde çiftçiler, araştırmacılar, kuruluşlar, ajanslar, tarım işletmeleri ve topluluklarla ilişki kurmaktadır.

Özgünlük/Değer: Amerika’nın ilk kooperatif tarımsal yayım programı, Iowa Eyalet Üniversitesi Profesörü Perry Holden tarafından 1903 yılında uygulanmıştır. Bu yayım programında bir grup çiftçi ve ilçenin denetim kurulu, çiftçileri tohumluk mısırın iyileştirilmesi konusunda eğitmek için bir plan yapmıştır. Çiftliklerde, çiftçi enstitülerinde ve Iowa demiryollarında seyahat eden trenlerde özel tohumluk mısırlar sergilenmiştir ve bu çaba ile kooperatifin ülke çapında yaygınlaşması mümkün olmuştur. Dolayısıyla Iowa eyaleti Amerika Birleşik Devletlerinde yayımın doğum yeri olarak bilindiğinden yapılan faaliyetler ve yayım kavramına verdiği önem ile oldukça önemli bir eyalettir. Bu nedenle araştırmada özellikle Iowa’nın kooperatif tarımsal yayım sistemi ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: ABD, Yayım, Kooperatif Yayım Sistemi, Tarım ve Doğal Kaynaklar Alanı

JEL Kodları: Q16, Q19

Not: Bu araştırma için TUBITAK 2219 Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı tarafından bir yıl süreyle destek sağlanmıştır.

Agricultural Extension System in USA and Evaluations in terms of Türkiye

Abstract

Purpose: In the research, it is aimed to deal with the agricultural extension system in the state of Iowa, USA. In accordance with this purpose; How the generally applied cooperative extension system got its name, its mission and philosophy, organizational structure and how the system is financed, which program areas it includes are examined. In the study, the role of extension specialists working in the field of agriculture and natural resources and universities in the system has been explained in detail.

Methodology: The researcher's observations from the field, semi-structured interviews with subject matter experts working at Iowa State University (ISU), extension experts working at the university as extension specialists, and also information obtained from scientific sources were used.

Results: In the USA, which has adopted a system quite different from Türkiye, the university-oriented Land Grant extension system, which is one of the most famous examples of the world, is applied. The cooperative extension system, on the other hand, is a public-funded, non-formal education system that links the education and research resources of the United States Department of Agriculture's land grant universities and county administrative units. The Extension and Outreach unit at Iowa State University (ISU) is responsible for extension programs in the state of Iowa. ISU Extension and Outreach provides research-based education and solves problems for Iowa residents. The training given in this context are grouped under 4 headings: 4-H youth development, agriculture and natural resources, society and economic development, and human sciences. The Faculty of Agriculture and Life Sciences administers the Agriculture and Natural Resources (ANR) program, the largest unit of ISU Extension and Outreach. ANR program team experts engage with farmers, researchers, organizations, agencies, agribusinesses and communities at the state, territory and national level.

Originality: First cooperative agricultural extension program was implemented by Iowa State University Professor Perry Holden in 1903. In this extension program, a group of farmers and the county's supervisory board made a plan to train farmers in improving seed corn. Special seed corns were displayed at farms, farmer institutes and on trains traveling on the Iowa railroad, and with this effort, it was possible for the cooperative to expand across the country. Therefore, since the state of Iowa is known as the birthplace of extension in the United States, it is a very important state with the activities carried out and the importance it attaches to the concept of publication. For this reason, Iowa's cooperative agricultural extension system has been discussed in the study.

Keywords: USA, Extension, Cooperative Extension System, Agriculture and Natural Resources Programme

JEL Classification: Q16, Q19

Türkiye’de Tarım Piyasaları İzleme, Değerlendirme Ve Erken Uyarı: Mevcut Durum ve Yeni Yönelimler

Vedat CEYHAN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun
Sorumlu Yazar: Vedat CEYHAN, vceyhan@omu.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmada, tarım piyasaları izleme, değerlendirme ve erken uyarı bağlamında Türkiye’deki mevcut durumu ortaya koymak ve tarım ekosisteminde yer alan aktörlerden sağlanan anlık verilerin analiz sonuçlarına dayalı piyasa izleme ve değerlendirme yapabilecek bir model önerisi geliştirmektir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmada konuya ilişkin daha önce yapılmış ulusal ve uluslararası araştırmalardan ve ilgili taraflarla yapılan bireysel görüşmelerden elde edilen veriler kullanılmıştır. Tarım piyasaları izleme ve değerlendirme açısından mevcut durumun ortaya konulmasında GZFT analizinden yararlanılmıştır. Tarım piyasaları izleme ve değerlendirilmesi bağlamında yaşanan gelişmeler ve küresel eğilimler literatüre dayalı olarak ve iyi uygulama örnekleri esas alınarak ortaya konulmuştur. Model önerisi, blok zincir ve nesnelerin interneti teknolojilerine dayanmaktadır

Bulgular: Çalışma sonuçları Türkiye’de tarım piyasalarının olması gereken düzeyde izlenemediğini, izlemeyi ve erken uyarı fonksiyonunu yerine getirecek toparlayıcı bir organizasyon yapısının olmadığını ve izleme-değerlendirmede teknolojiden yeterli düzeyde yararlanılmadığını göstermiştir. Çalışma sonuçları ayrıca değişin dünya koşullarının etkisiyle gelişmiş ülkelerde hassas yönetim ile veri ve bilgi teknolojilerine dayalı karar süreçlerini öngören yeni değerler dizisine geçildiğini ortaya koymuştur. Çalışma Türkiye’de hali hazırda uygulanan geleneksel tarım piyasaları izleme yaklaşımından, dijital teknolojilerle (blok zincir, nesnelerin interneti vb.) anlık verilerin elde edilip bu verilerin makine ve derin öğrenmesi, yapay zekâ vb. gibi analiz yöntemleriyle analiz edilerek karar sürecinin işletildiği yeni değerler dizisine geçilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasını önermektedir.

Özgünlük/Değer: Çalışma, Türkiye’de tarım piyasalarının etkin bir şekilde izlenmesini ve buna dayanarak erken uyarılar yapılmasını sağlayacak için bilgi teknolojilerine dayalı bir model önermektedir. Modelin uygulamaya aktarılması stratejik ve taktik kararlarda etkinliği artıracak ve Türkiye tarım sektöründe üretim yönetiminin anlık verilere ve simülasyonlara dayalı bir şekilde yön verilmesini sağlayabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tarım Piyasaları İzleme ve Değerlendirme, Erken Uyarı, Bilgi Teknolojileri
JEL Kodları: Q1, Q11, Q13, Q18

Monitoring, Evaluation And Early Warning Of Agricultural Input And Output Markets In Turkey: Current Status And New Trends

Abstract

Purpose: In this study, it is aimed to reveal the current situation in Turkey in the context of agricultural market monitoring, evaluation and early warning and to develop monitoring system based on the results of the analysis synchron data obtained from actors of agricultural network

Design/Methodology/Approach: In the study, data obtained from previous national and international research on the subject and individual interviews with interested parties were used. SWOT analysis was used to reveal the current situation in terms of monitoring and evaluation of agricultural markets. Developments and global trends in the context of monitoring and evaluation of agricultural markets are presented on the basis of literature and good practice examples. Recommended model is based on block chain technology and IoT.

Results: The results of the study showed that the agricultural markets in Turkey could not be monitored effectively, there was not a consolidating organizational structure to fulfill the monitoring and early warning functions, and the information technology could not be utilized sufficiently in monitoring-evaluation. The results of the study also revealed that with the effect of changing world conditions, a new paradigm, which foresees sensitive management and decision processes based on data and information technology, has been adopted in developed countries. In the study, the traditional agricultural market monitoring approach, which is currently applied in Turkey, should be replaced with the new one based on digital technologies (blockchain, internet of things, etc.) and new analysis approach such as machine and deep learning, artificial intelligence, etc. The study proposes that necessary studies be carried out to move to the new paradigm.

Originality/Value: The study proposes a model based on information technology to enable effective monitoring of agricultural markets in Turkey. Putting the proposed model into practice will increase the efficiency in strategic and tactical decisions and will enable the production management in the Turkish agricultural sector to be guided based on synchron data and simulations.

Keywords: Monitoring Agricultural Markets, Early Warning, Information Technology

JEL Classification: Q1, Q11, Q13, Q18

Deniz Balıkçılığında Müsilaj Sorununun Üretici Örgütlerinin Perspektifi ile Değerlendirilmesi

Çağatay YILDIRIM

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Hatice TÜRK TEN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Orhan GÜNDÜZ

Turgut Özal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Malatya

Sevda Esmâ DARAMA

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Çevre Mühendisliği Bölümü, Samsun

Murat DAĞTEKİN

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü, Trabzon

İsmet BOZ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Meltem OK

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Deniz Biyolojisi ve Balıkçılık Anabilim Dalı, Ankara

Sorumlu Yazar: Çağatay YILDIRIM, cagatay.yildirim@omu.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışma, Marmara denizinde görülen müsilaj sorununun balıkçılık sektörü üzerindeki etkilerine odaklanarak, bu sorunun üretici örgütlerinin bakış açısıyla değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırma müsilaj sorununun yaşandığı Marmara Bölgesi'nde faaliyet gösteren üretici örgütlerini kapsamaktadır. Veriler bölgede yer alan su ürünleri kooperatifleri ve deniz ürünleri avcıları üreticileri birliklerinin tamamıyla yapılan 11 adet anket ve bireysel mülakatlar sonucunda elde edilmiştir. Elde edilen veriler tanımlayıcı istatistikler ve nitel yöntemlerle analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırma bulguları müsilaj nedeniyle sektörün önemli zorluklar yaşadığını ortaya koymuştur. Özellikle son 20 yıldır ekolojik ve biyolojik bozulmalar ile ortaya çıkan avlanma süresinin azalması, avlanma mevsiminin değişmesi, balık göç yollarının değişmesi, maliyetlerin artması, stokların ve türlerin değişkenlik göstermesi, avlanma ekipmanlarının zarar görmesi ve yeni teknolojileri uyum sağlanması gibi durumlar müsilaj döneminde en üst noktaya çıkmıştır. Müsilaj oluşumunu tetikleyen birçok faktörün arasında olan balıkçılık aynı zamanda bu yapıdan da en çok etkilenen sektördür. Bu tür çevresel felaketlerin önlenmesi için çevre kirliliğini azaltacak ve av baskısını düşürecek önlemlerin yanı sıra sürdürülebilir politikaların belirlenmesi ve uygulanabilmesi için risklerin tanımlanması ve risk planının ortaya koyulma gereksinimi örgütler tarafından öne çıkarılmıştır. Ayrıca kurulacak bir "balıkçılık bakanlığı" ile su ürünleri potansiyeli üst düzeyde olan bir bakanlıkla sektör çok daha ileri seviyelere taşınabileceği değerlendirilmiştir.

Özgünlük/Değer: Bugüne kadar balıkçılık ve müsilaj konusunda yapılan sınırlı sayıda araştırmada üretici ile diğer paydaşlar arasında bir köprü görevi gören üretici örgütlerinin bakış açısı ihmal edilmiştir. Müsilaj yapının ortaya çıkmasına neden olan faktörler yanında, etkileri ve etkilerinin azaltılmasına yönelik çalışmalara daha çok ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müsilaj, Üretici örgütleri, Balıkçılık

JEL Kodları: *Kod1, Kod2, Kod3*

Not: Bu araştırma TÜBİTAK tarafından 122G018 Proje numarasıyla desteklenmiştir.

Analysis of Approaches and Evaluations of Seafood Producer Organizations Regarding the Formation of Mucilage

Abstract

Purpose: This study aims to evaluate this problem from the perspective of producer organizations by focusing on the effects of the mucilage problem in the Marmara Sea on the fishing sector.

Design/Methodology/Approach: The research covers the producer organizations operating in the Marmara Region, where the mucilage problem is experienced. The data were obtained as a result of 11 surveys and individual interviews conducted with all the fisheries cooperatives and seafood hunters producers' associations in the region. The obtained data were analyzed with descriptive statistics and qualitative methods.

Results: Research findings revealed that the industry is experiencing significant difficulties due to mucilage. Especially in the last 20 years, situations such as the decrease in fishing time, change in fishing season, change in fish migration routes, increase in costs, variability of stocks and species, damage to fishing equipment and adaptation to new technologies, which have emerged with ecological and biological deterioration in the last 20 years, have reached the highest point in the mucilage period. . Fishing, which is among the many factors that trigger the formation of mucilage, is also the sector most affected by this structure. In order to prevent such environmental disasters, the necessity of defining risks and putting forward a risk plan in order to determine and implement sustainable policies, as well as measures to reduce environmental pollution and reduce hunting pressure, have been highlighted by the organizations. In addition, it has been evaluated that the sector can be moved to a much higher level with a “fisheries ministry” to be established and a ministry with a high potential for fisheries products.

Originality/Value: The perspective of producer organizations, which act as a bridge between producers and other stakeholders, has been neglected in the limited number of studies on fisheries and mucilage to date. In addition to the factors that cause the emergence of mucilage structure, more studies are needed to reduce its effects and effects.

Keywords: Mucilage, Producer organizations, Fisheries

JEL Classification: *Kod1, Kod2, Kod3*

Tekirdağ İlinde Toprak Analizi Uygulamalarının Ayçiçeği Üretiminde Enerji Kullanımı Üzerine Etkisi

Erol ÖZKAN

Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Kırklareli

Başak AYDIN

Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Kırklareli

Emel KAYALI

Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Kırklareli

Volkan ATAV

Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Kırklareli

Sorumlu Yazar: Erol Özkan, erol.ozkan@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmada Tekirdağ ilinde toprak analizi yaptıran ve yaptırmayan işletmelerde ayçiçeği üretiminin enerji kullanım etkinliğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Toprak analizi ve toprak analizi desteklemelerinin enerji kullanımında meydana getirdiği değişimler ortaya konmuştur.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Tekirdağ ilinde toprak analiz sayısı en fazla olan laboratuvarlardan üç tanesi örnekleme dâhil edilmiş olup, 2015 yılında laboratuvarlara başvuran ve toprak analiz desteğinden yararlanan toplam 60 kişi ve benzer özelliklere sahip toprak analizi desteğinden yararlanmamış olan 40 üretici olmak üzere, toplam 100 üretici ile görüşülmüştür. Enerji kullanım etkinliğinin belirlenmesi için ayçiçeği üretiminde kullanılan girdilerin ve üretimden elde edilen çıktı miktarları bulunmuştur. Girdi miktarları dekara hesaplanmış olup, bu veriler enerji eşdeğeri katsayısı ile çarpılmıştır. Enerji eşdeğeri katsayılarının belirlenmesinde daha önce yapılan çalışmalardan yararlanılmıştır.

Bulgular: Toprak analizi yaptıran işletmelerde toplam enerji girdisi 910.79 MJ, toprak analizi yaptırmayan işletmelerde ayçiçeği üretiminde toplam enerji girdisi 972.59 MJ olarak bulunmuştur. Üretimde kullanılan tüm enerji kaynakları içinde her iki grupta da en yüksek payı kimyasal gübreler ve yakıt girdileri almıştır. Enerji çıktısı incelendiğinde toprak analizi yaptıran işletmelerde 5953.00 MJ, analiz yaptırmayan işletmelerde ise 5606.25 MJ enerji çıktısı elde edildiği görülmektedir. Ayçiçeği üretiminden elde edilen enerji eşdeğerinin kullanılan enerji girdilerine oranlanması ile bulunan enerji kullanım etkinliği toprak analizi yaptıran işletmelerde 6.54, toprak analizi yaptırmayan işletmelerde 5.76 olarak bulunmuştur. Enerji verimliliği toprak analizi yaptıran işletmelerde 0.26 kg/MJ, analiz yaptırmayan işletmelerde 0.23 kg/MJ olarak hesaplanmıştır. Enerji kullanımı başına alınan ürün miktarını ifade eden bu katsayı toprak analizi yaptıran işletmelerde ayçiçeği üretimi için daha avantajlıdır. Toprak analizi yaptıran işletmelerde ayçiçeğinin spesifik enerjisi 3.82 MJ/kg, analiz yaptırmayan işletmelerde ayçiçeğinin spesifik enerjisi 4.34 MJ/kg olarak hesaplanmıştır. Kullanılan enerji ile çıkan enerji arasındaki farkın ifade edildiği net enerji toprak analizi yaptıran işletmelerde 5.042,21 MJ, analiz yaptırmayan işletmelerde 4.633,66 MJ olup, toprak analizi yaptıran işletmelerde ayçiçeği yetiştiriciliği daha avantajlı görülmektedir. Toprak analizi yaptıran işletmelerde doğrudan enerjinin toplam enerji girdileri içindeki payı %44.66, dolaylı enerjinin payı %55.34 olarak

bulunurken, bu oranlar toprak analizi yaptırmayan işletmelerde sırasıyla %43.09 ve %56.91 olarak belirlenmiştir.

Özgünlük/Değer: Yapılan analizler sonucunda, toprak analizi yaptıran işletmelerde ayçiçeği üretiminin enerji kullanımı bakımından analiz yaptırmayan işletmelere göre daha verimli olduğu belirlenmiştir. Bunun nedeni, toprak analizi yaptıran üreticilerin, girdiler arasında önemli yer tutan gübre uygulamalarını daha düşük miktarda yapmalarından kaynaklanmaktadır. Bu sonuçlar toprak analizi yaptıranın ve gübre miktarını toprak analiz sonuçlarına göre uygulamanın önemini ortaya çıkarmaktadır. Toprak analizi yaptırmayan işletmelerde bilinçsiz gübre kullanımı hem çevrenin zarar görmesine hem de girdi israfına yol açmaktadır. Kimyasal gübreler, uzman kontrolünde analiz sonuçlarına dayanarak hazırlanmış bir gübreleme programı ile uygulandığında, çevre üzerine olumsuz etkileri azalarak ekonomik ve yüksek verim potansiyeli sağlanmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ayçiçeği, Enerji Kullanım Etkinliği, Gübreleme, Toprak Analizi

JEL Kodları: Q1, Q4, Q5

Not: Bu araştırma Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü tarafından TAGEM/TEPD/18/G/A08/P01/02 Proje numarasıyla desteklenmiştir.

The Effect of Soil Analysis Applications on Energy Use in Sunflower Production in Tekirdağ Province

Abstract

Purpose: In this study, it was aimed to determine the energy use efficiency of sunflower production in enterprises that had soil analysis and did not have soil analysis in Tekirdağ province. Changes in energy use caused by soil analysis and soil analysis subsidies were revealed.

Design/Methodology/Approach: Three of the laboratories with the highest number of soil analyses in Tekirdağ province were included in the sampling, and a total of 100 producers were interviewed, including 60 people who applied to the laboratories in 2015 and benefited from soil analysis subsidies and 40 producers with similar characteristics who did not benefit. In order to determine the energy use efficiency, the amounts of inputs used in sunflower production and the outputs obtained from production were found. Input amounts were calculated per decare and these data were multiplied by the energy equivalent coefficients. Previous studies were utilized in determining the energy equivalent coefficients.

Results: The total energy input in sunflower production was found to be 910.79 MJ in enterprises that had soil analysis and 972.59 MJ in enterprises that did not have soil analysis. Among all energy sources used in production, chemical fertilizers and fuel inputs had the highest share in both groups. When the energy output was analyzed, it was seen that 5953.00 MJ energy output was obtained in the enterprises that had soil analysis and 5606.25 MJ energy output was obtained in the enterprises that did not have soil analysis. The energy use efficiency, which is found by proportioning the energy equivalent obtained from sunflower production to the energy inputs used, was found to be 6.54 in enterprises that had soil analysis and 5.76 in enterprises that did not have soil analysis. Energy productivity was calculated as 0.26 kg/MJ in enterprises that had soil analysis and 0.23 kg/MJ in enterprises that did not have soil analysis. This coefficient, which expresses the amount of product obtained per energy use, was more advantageous for sunflower production in enterprises that had soil analysis. The specific energy of sunflower was calculated as 3.82 MJ/kg in the enterprises that had soil analysis, while the specific energy of sunflower was calculated as 4.34 MJ/kg in the enterprises that did not have soil analysis. The net energy, which is the difference between the energy used and the energy obtained, was 5,042.21 MJ in enterprises that have soil analysis and 4,633.66 MJ in enterprises that did not have soil analysis, and sunflower cultivation was more advantageous in enterprises that had soil analysis. The share of direct energy and indirect energy in total energy inputs was found to be 44.66% and 55.34%, respectively, in enterprises that had soil analysis, while these rates were 43.09% and 56.91%, respectively, in enterprises that did not have soil analysis.

Originality/Value: As a result of the analysis, it was determined that sunflower production in the enterprises that had soil analysis was more efficient in terms of energy use compared to enterprises that did not have soil analysis. This is due to the fact that the producers who had soil analysis applied less fertilizer, which had an important place among the inputs. These results revealed the importance of having soil analysis and applying the amount of fertilizer according to the results of soil analysis. The unconscious use of fertilizers in the enterprises that did not have soil analysis caused both environmental damage and waste of input. When chemical

fertilizers are applied with a fertilization program prepared based on the analysis results under expert control, their negative effects on the environment will be reduced and economic and high yield potential will be provided.

Keywords: Sunflower, Energy Use Efficiency, Fertilization, Soil Analysis

JEL Classification: Q1, Q4, Q5

Buğday Üreticilerinin Sulama Sistemleri Tercihini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi: Konya İli Örneği

F. Dilek METİN

M. Nisa MENCET YELBOĞA

Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya
Sorumlu Yazar: F. Dilek metin, dilekfatmametin@gmail.com

Özet

Amaç: Çalışmanın ana amacı Konya ili Kadınhanı ve Ilgın ilçelerinde buğday üretimi yapan üreticilerinin sulama sistemleri tercihlerini etkileyen fiyat dışı faktörlerin belirlenmesidir. Çalışmada Konya ilinde iklim değişikliğinin sonucu olan kuraklığın, sulama tercihlerini ne ölçüde etkilediğini belirlemek amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın ana materyalini, Konya ili Kadınhanı ve Ilgın ilçelerinde buğday üretimi yapan üreticilerden yüz yüze anket çalışmasından elde edilen veriler oluşturmaktadır. Üretici sayısı, İl ve İlçe Tarım Müdürlüklerinden elde edilen işletme alan genişlikleri esas alınarak örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Analiz yöntemi olarak nitel tepkili regresyon modellerinden olan “Multinomial Logit Regresyonu” kullanılması planlanmaktadır. Üreticilerden elde edilen verilerin değerlendirmeye uygun şekilde dönüştürülerek STATA 13 programında analiz edilmesi düşünülmektedir. Bununla birlikte araştırma konusuyla ilgili olarak daha önce yapılmış yerli ve yabancı çalışmalar ve istatistiklerden yararlanılacaktır.

Bulgular: Çalışmaya ait bulgular yapılacak olan analiz sonucunda elde edilecektir.

Özgünlük/Değer: Türkiye'nin buğday ekim alanı, dünya buğday ekim alanının yaklaşık %3.5'ini oluşturmaktadır. Bu alan ise Türkiye'de toplam işlenen tarım alanının %20'sine karşılık gelmektedir. Türkiye'de buğday ekim alanında ise Konya ili sırada gelmektedir. Belirtilen önemi nedeniyle çalışmanın bu bölge seçilmesi, saha çalışması olması ve iklim değişikliğinin etkisiyle sulama sistemini etkileyen faktörlerin belirlenmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Buğday verim, Konya, kuraklık, multinomial logit regresyon, su kaynağı.

JEL Kodları:

Determination of Factors Affecting Wheat Producers' Choice of Irrigation Systems: The Case of Konya

Abstract

Purpose: The main purpose of this study is to determine the non-price factors that affect the irrigation system preferences of wheat producers in Kadınhanı and Ilgın districts of Konya. The aim of this study is to determine to what extent the drought caused by the climate change affects the irrigation preferences in Konya.

Design/Methodology/Approach:

The main material of the study is the data obtained from the face-to-face survey from the producers producing wheat in Kadınhanı and Ilgın districts of Konya in 2018. Sampling method was used to determine the number of producers based on the size of area obtained from Provincial and District Agriculture Directorates. It is planned to use “Multinomial Logit Regression” which is one of the qualitative response regression models as the analysis method. Also it is thought that the data obtained from the producers will be analyzed in STATA 13 program after a conversion process. In addition to this, domestic and foreign studies and statistics about the research field will be utilized.

Results: The findings of the study will be obtained as a result of the analysis to be made.

Originality/Value: Turkey's wheat cultivation area constitutes approximately 3.5% of the world wheat cultivation area. This area corresponds to 20% of the total cultivated agricultural area in Turkey. In Turkey, the province of Konya ranks first in wheat cultivation area. Due to its stated importance, it is thought that the study is important in terms of choosing this region, being a field study and determining the factors affecting the irrigation system with the effect of climate change.

Keywords: Wheat yield, Konya, drought, multinomial logit regression, water source.

JEL Classification:

Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi ve Tarımsal Etkileşim

Fırat ASLAN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın
Sorumlu Yazar: Fırat ASLAN, firataslan0991@gmail.com

Özet

Amaç: Günümüz yirmi birinci yüzyıl dünyasında, küresel ısınma ve iklim değişikliği modern çağımızın en tehlikeli sorunlarından olup çevreye zarar veren en önemli sorunlar olduğu söylenebilir. Bu çerçevede başta yağış rejiminin değişmesi, sıcaklık, kuraklık çölleşme, doğal afetler, su kaynakları, orman ve bitki örtüsü, biyoçeşitlilik, ekonomi, tarım ve insan sağlığı gibi pek çok alan üzerinde etkili olmaktadır. Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin en büyük sebebi sera gazlarıdır. İklim değişikliği ve küresel ısınma, AB'nin mücadele ettiği çevresel sorunların başında gelmektedir. Bu çalışmada amaç, AB Emisyon Ticaret Sistemi kapsamında oluşturulan karbon piyasası ile sera gazı emisyonlarının azaltımını incelemek ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklı sera gazı emisyonlarının etkisini değerlendirmektir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Bu çalışma, literatür taraması yoluyla gerçekleştirilmiş olup, istatistiksel veriler EUROSTAT ve TÜİK veri tabanından elde edilmiştir. Çalışmanın ana materyali; yayınlanmış bilimsel çalışmalar, ikincil veriler, ulusal ve uluslararası kuruluşların resmi web sitelerinden elde edilen veriler ve bilgiler oluşturmaktadır. AB Emisyon Ticaret Sistemi (ETS), karbon piyasası ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklı sera gazı salınımları verilerinden yararlanarak, yıllara göre sera gazından meydana gelen değişimler açıklanmıştır. AB ETS, CO₂ eşdeğeri sera gazı emisyonları, Karbon Piyasası ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklı sera gazı emisyon verilerinin değerlendirilmesi ve istatistiksel verilerle aralarında ilişkilerin kurulması, tablo ve şekillerle sunulmuştur.

Bulgular: Kyoto protokolü, ülkelerin, sera gazı azaltım hedeflerini daha düşük maliyetle gerçekleştirmelerini sağlamak ve çevre kalitesine duyarlı olmak için Zorunlu Karbon Piyasaları çerçevesinde uluslararası ölçekte uygulanan piyasa temelli üç mekanizma oluşturmuştur. Bunlar; Temiz Kalkınma Mekanizması, Ortak Yürütme Mekanizması ve Emisyon Ticaret Sistemi mekanizmasıdır. Kyoto protokolünün önemli ve üçüncü esneklik mekanizması olan AB ETS, sera gazı emisyonlarından olan karbon salınımı piyasasını kapsamakta olup, önemli bir ekonomik faaliyet borsası haline gelmiş durumda. Bu sistem, sera gazı emisyon izninin ticareti konusundaki ilk ve en büyük mekanizmadır. Dünya'nın en büyük çok uluslu karbon ticaret sistemi olan AB ETS, bütün AB ülkelerinde, Norveç İzlanda ve Lihtenştayn'da uygulanmaktadır. EUROSTAT verilerine göre; 27 AB ülkesi, İngiltere, Norveç, İzlanda, Türkiye ve Lihtenştayn'nın 2020 yılı sera gazı emisyon (CO₂ eşdeğeri) hacmi 4.400 milyar ton ve 2011 yılı hacmi 5.314 milyar CO₂ eşdeğeri olarak hesaplanmıştır. AB ETS sayesinde, 2020 yılındaki karbon salınımı, 2011 yılındaki sera gazı emisyon salınımına göre %17,2'lik bir seviyede düşüş yaşanmış. Tarımsal faaliyetlerden kaynaklı sera gazı emisyonlar, 2011 yılında 474.94 milyon ton, 2020 yılında ise 506.88 milyon ton CO₂ eşdeğeri olarak hesaplanmıştır. Tarımsal faaliyetlerden kaynaklı sera gazı emisyonlarının, tüm sektörler içindeki payı 2011 yılında %8,93, 2020 yılında ise %11,51 olarak hesaplanmıştır. Dünyanın en büyük karbon piyasası olan AB ETS, 2021'de değeri 751 milyar Euro'luk küresel karbon piyasa değerine

ulaştı. Gönüllü karbon piyasalarında yer alan Türkiye, Avrupa'nın önemli gönüllü karbon satıcısı ülkelerinden biridir. Türkiye'nin sera gazı emisyon değeri, 2011 yılında 435.31 milyon ton CO₂ eşdeğeri olarak hesaplanırken, 2020 yılında 529.78 milyon ton CO₂ eşdeğerine yükselmiştir. Türkiye'de tarım sektöründen kaynaklanan sera gazı emisyonlarının tüm sera gazı emisyonları içindeki payı 2011'de %10,29'dan 2020'de %13,8'e yükseldi. Türkiye karbon emisyon ihracatının büyük çoğunluğunu AB'ye yapmaktadır. Küresel ısınma ve iklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarının azaltılması; insan sağlığı, hayvan sağlığı, bitki sağlığı, çevre, tarım ve ekonomik kazançlar olumlu açıdan daha sürdürülebilirlik kazanabilir.

Özgünlük/Değer: Günümüzde küresel ısınma ve iklim değişikliği, ulusal ve evrensel bir sorun haline gelmiş ve başta çevre olmak üzere birçok konuyu olumsuz etkilemektedir. Özellikle iklime ve doğaya bağlı olan tarım sektörü, çevre koşullarında en çok etkilenen sektörlerden biridir. AB Emisyon Ticaret mekanizması ile sera gazı emisyonlarının azaltıp kontrol altına alarak ve ticari olarak vergilendirerek çevre bilincinin artmasına katkı sağlamakta. Böylece bu çalışmada, yoğun sera gazı emisyonların oluşturduğu negatif dışsallıkların azaltılması, sürdürülebilir çevre kalitesinin ve çevre bilincinin artmasına dikkat çekilmektedir. Çalışmanın, bilimsel çalışmalara katkı sağlayacağı ve benzer çalışmalara yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmada, AB ETS mekanizmasının bütün ülkelerde uygulamaya konulması gerekliliğine dikkat çekilerek, küresel ısınma ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin azaltılmasına katkı sağlanması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: AB, Karbon Piyasası, ETS, Küresel Isınma, İklim Değişikliği, Çevre, Tarım
JEL Kodları: Q00, Q10, Q54

European Union Emissions Trading System and Agricultural Interaction

Abstract

Purpose: In today's twenty-first century world, it can be said that global warming and climate change are among the most dangerous problems of our modern age and are the most important problems that harm the environment. In this context, it affects many areas such as the change of precipitation regime, temperature, drought, desertification, natural disasters, water resources, forest and vegetation, biodiversity, economy, agriculture and human health. Greenhouse gases are the biggest cause of global warming and climate change. Climate change and global warming are among the environmental problems that the EU is struggling with. The aim of this study is to examine the reduction of greenhouse gas emissions with the carbon market created within the scope of the EU Emissions Trading System and to evaluate the effect of greenhouse gas emissions originating from agricultural activities.

Design/Methodology/Approach: This study was carried out through literature review and statistical data were obtained from EUROSTAT and TUIK databases. The main material of the study consists of published scientific studies, secondary data, data and information obtained from the official websites of national and international organizations. The changes in greenhouse gases over the years are explained by using data on greenhouse gas emissions, carbon market and agricultural activities originating from the EU Emissions Trading System (ETS). The evaluation of EU ETS, CO₂ equivalent greenhouse gas emissions, the Carbon Market and the greenhouse gas emission data from agricultural activities and the establishment of relations between them with statistical data are presented in tables and figures.

Results: The Kyoto protocol has created three internationally implemented market-based mechanisms within the framework of Mandatory Carbon Markets so that countries can achieve their greenhouse gas reduction targets at lower cost and be sensitive to environmental quality. These; It is the Clean Development Mechanism, the Joint Executive Mechanism and the Emissions Trading System mechanism. The EU ETS, which is the important and third flexibility mechanism of the Kyoto protocol, covers the carbon emission market, which is one of the greenhouse gas emissions, and has become an important economic activity exchange. This system is the first and largest mechanism for trading greenhouse gas emission permits. The EU ETS, the world's largest multinational carbon trading system, is implemented in all EU countries, Norway, Iceland and Liechtenstein. According to EUROSTAT data; the greenhouse gas emission volume of 27 EU countries, England, Norway, Iceland, Turkey and Liechtenstein in 2020 has been calculated as 4,400 billion tons and the volume in 2011 as 5,314 billion CO₂ equivalent. Thanks to the EU ETS, carbon emissions in 2020 decreased by 17.2% compared to 2011 emissions. Greenhouse gas emissions from agricultural activities were calculated as 474,94 million tons in 2011 and 506,88 million tons of CO₂ equivalent in 2020. The share of greenhouse gas emissions from agricultural activities in all sectors was calculated as 8.93% in 2011 and 11.51% in 2020. The EU ETS, the world's largest carbon market, has reached a global carbon market value of 751 billion Euros in 2021.

Taking part in voluntary carbon markets, Turkey is one of the important voluntary carbon seller countries in Europe. While Turkey's greenhouse gas emission value was calculated as 435,31 million tons of CO₂ equivalent in 2011, it increased to 529,78 million tons of CO₂ equivalent

in 2020. The share of greenhouse gas emissions originating from the agricultural sector in Turkey in all greenhouse gas emissions increased from 10.29% in 2011 to 13.8% in 2020. Türkiye makes the majority of its carbon emission exports to the EU. Reducing greenhouse gas emissions that cause global warming and climate change; human health, animal health, plant health, environment, agriculture and economic gains can gain more sustainability in a positive way.

Originality/Value: Today, global warming and climate change have become a national and universal problem and have negative effects on many issues, especially the environment. The agricultural sector, which is especially dependent on climate and nature, is one of the sectors most affected by environmental conditions. The EU has contributed to the increase of environmental awareness by reducing greenhouse gas emissions with the Emissions Trade mechanism and taking them under control and taxing them commercially. Thus in this study, it draws attention to the reduction of negative externalities caused by intense greenhouse gas emissions, the increase of sustainable environmental quality and environmental awareness. It is thought that the study will contribute to scientific studies and will serve as a guide to similar studies. In addition, in this study, it is expected to contribute to reducing the negative effects of global warming and climate change by drawing attention to the necessity of implementing the EU ETS mechanism in all countries.

Keywords: EU, Carbon Market, ETS, Global Warming, Climate Change, Environment, Agriculture
JEL Classification: Q00, Q10, Q54

Türkiye’de Yeşil Büyüme ve Yeşil Dönüşüm Perspektifleri

Gökhan UZEL

Bursa Uludağ Üniversitesi, Karacabey Meslek Yüksek Okulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, Bursa
Sorumlu Yazar: Gökhan UZEL, uzelgokhan@uludag.edu.tr

Özet

Amaç: Yeşil Büyüme, ekosistem üzerindeki çevresel baskıların azaltılması, ekonomik büyümenin teşvik edilmesi ve sosyal refahın yükseltilmesi noktasında dünya kamuoyunda geniş bir kapsamda tartışılmaktadır. Çevre ve kalkınma konularında devletlerin uyguladığı politikaların yetersiz kalması ve tüm ülkelerin içine düşmüş olduğu ekonomik ve ekolojik krizlerden çıkabilmeleri noktasında yeni bir büyüme modeline ihtiyaç duyulmuştur. Bu kapsamda sürdürülebilir kalkınma hedefleri ortaya çıkmıştır. Yeşil büyüme politikaları sürdürülebilir kalkınma hedefine giden yolun araçlarını oluşturmaktadır. Dünya ile paralel olarak Türkiye’de de benzer bir durum söz konusudur. Bu kapsamda çalışmanın amacı Türkiye’nin yeşil büyüme uygulamaları noktasında ne durumda olduğu ve yeşil dönüşüm kapsamında ortaya çıkabilecek muhtemel gelecek senaryolarına yönelik öngörülerini ortaya koymaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Yeşil büyüme politikalarında yer alan yenilikçi teknolojilerin uyumlu kullanımı, doğal çevrenin korunması gibi teorik ve pratik ilkeleri günümüz dünya ekonomisine yön vermektedir. Bu noktada sürdürülebilir kalkınma hedefleri ile paralel olarak yeşil büyüme politikalarının kullanımı önem kazanmaktadır. Bu doğrultuda araştırmada yeşil büyüme göstergelerini oluşturan, kişi başına düşen GSYİH, orman arazisi alanları, karbon verimliliği, enerji verimliliği, hammadde verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynaklarının paylaşımına dayanan veriler kalitatif metotlar izlenerek analiz edilmiştir. Araştırmaya konu olan göstergeler OECD’nin 2017 yılında yayınlanan ve en çok kullanılan yeşil büyüme göstergeleri olarak kabul edilen verilerden derlenmiştir.

Bulgular: Elde edilen bulgular kapsamında, yeşil teknolojilerin yeni istihdam alanları yaratma noktasında bir dönüşümü ortaya koyduğu görülmektedir. Örneğin enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji alanındaki faaliyetlerin diğer sektörlerin yarattığı çevresel baskıyı belirli ölçüde azalttığı görülmekte yanı sıra geri dönüşüm sektöründe yeni iş alanları yaratmak ve istihdamı arttırmak suretiyle sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada güçlü bir potansiyele sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Diğer yandan araştırma sonuçları Türkiye’nin enerji ve hammadde tüketim süreçlerinde yeşil büyüme doğrultusunda beklenen gelişmeyi gösteremediği sonucuna ulaşılmıştır. Örneğin CO₂ salınımlarının azaltılması noktasında fosil yakıt tüketiminin yüksek oranlarda devam ettiği görülmektedir. Yine GSYİH’in bölüşümü ve kişi başı gelir göstergelerinde adaletsizlikler olduğu, yeşil büyüme politikalarının izlenmediği ve kötümser bir gelecek perspektifi olduğunu söylemek mümkündür.

Özgünlük/Değer: Dünya ekonomilerinin ve Türkiye’nin karşı karşıya olduğu ekonomik ve ekolojik zorluklar, yeşil büyüme politikaları doğrultusunda sürdürülebilir bir kalkınmayı zorunlu hale getirmektedir. Araştırmada elde edilen sonuçlar kapsamında, Türkiye’de yeşil büyüme göstergelerinin güncel dinamikleri ve Türkiye’nin yeşil dönüşüm perspektifleri ortaya konmaktadır. Türkiye’nin yeşil dönüşüm ekonomisine yönelik uygulaması gereken politikalar

tartışılmaktadır. Bu kapsamda araştırma sonuçlarının Türkiye için yeşil büyüme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik bir temel teşkil edeceği ve takip eden araştırmalara yol gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Ekonomisi, Doğal Kaynak Verimliliği, Enerji Verimliliği, Teknolojik Dönüşüm, Yapısal Dönüşüm

JEL Kodları: Q01, Q56

Green Growth in Türkiye and Green Growth Perspectives

Abstract

Purpose: Green Growth is widely discussed in the world public opinion in terms of reducing environmental pressures on the ecosystem, promoting economic growth and increasing social welfare. A new growth model was needed at the point where the policies implemented by the states on the issues of environment and development were insufficient and all countries could get out of the economic and ecological crises they had fallen into. In this context, sustainable development goals have emerged. Green growth policies constitute the tools on the way to the goal of sustainable development. In parallel with the world, there is a similar situation in Turkey. In this context, the aim of the study is to reveal the situation of Türkiye in terms of green growth practices and to reveal the predictions for possible future scenarios that may arise within the scope of green transformation.

Design/Methodology/Approach: The theoretical and practical principles of green growth policies, such as the harmonious use of innovative technologies and the protection of the natural environment, shape today's world economy. At this point, the use of green growth policies in parallel with sustainable development goals gains importance. In this direction, data based on GDP per capita, forest land areas, carbon efficiency, energy efficiency, raw material efficiency and the sharing of renewable energy resources, which constitute green growth indicators, were analyzed by following qualitative methods. The indicators that are the subject of the research are compiled from the OECD's data published in 2017, which is considered the most used green growth indicators.

Results: Within the scope of the findings, it is seen that green technologies reveal a transformation in terms of creating new employment areas. For example, it is seen that activities in the field of energy efficiency and renewable energy reduce the environmental pressure created by other sectors to a certain extent, as well as revealing that the recycling sector has a strong potential to achieve sustainable development goals by creating new business areas and increasing employment. On the other hand, the results of the research have reached the conclusion that Türkiye could not show the expected development in the direction of green growth in energy and raw material consumption processes. For example, it is seen that fossil fuel consumption continues at high rates in terms of reducing CO₂ emissions. Again, it is possible to say that there are inequalities in the distribution of GDP and per capita income indicators, green growth policies are not followed and there is a pessimistic future perspective.

Originality/Value: The economic and ecological challenges faced by the world's economies and Turkey necessitate sustainable development in line with green growth policies. Within the scope of the results obtained in the research, the current dynamics of green growth indicators in Turkey and Turkey's green transformation perspectives are presented. The policies that Turkey should implement for the green transformation economy are discussed. In this context, it is thought that the results of the research will constitute a basis for green growth and sustainable development goals for Türkiye and will guide the following researches.

Keywords: Environmental Economics, Natural Resource Efficiency, Energy Efficiency, Technological Transformation, Structural Transformation

JEL Classification: Q01, Q56

Balık Değer Zincirinde Gıda Kaybı ve İsrafının Azaltılması: Türkiye'de Çevresel Verimlilik Üzerine Bir Çalışma

Hatice TÜRK TEN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Çağatay YILDIRIM

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Samsun

Sema Ezgi YÜCEER

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Çanakkale

Sorumlu Yazar: Hatice Türkten, hatice.turkten@omu.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amaçları iki yönlüdür: (i) Türkiye'nin İzmir ilinin Çeşme ilçesinde balık değer zinciri boyunca oluşan atık miktarını belirlemek ve (ii) balık değer zincirinin çevresel ağ verimliliğini tahmin etmek.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırma veri kaynakları balık çiftlikleri, işleyiciler, toptancılar, ihracatçılar ve balık tedarik zinciri boyunca yer alan perakendecileri içermektedir. Üretici düzeyindeki veriler, basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak rastgele seçilen 36 küçük ölçekli balık çiftliğinden toplanmıştır. Ayrıca, tam sayım yöntemi kullanılarak 33 büyük ve orta ölçekli balık çiftliğinden veri toplanmıştır. Diğer aktör seviyelerinde veri toplanırken, bir önceki aktörün yanıtına dayalı olarak kartopu tekniği kullanılmıştır. Tüm seviyelerde veri toplamak için 2023 üretim yılına dayalı yapılandırılmış anketler kullanılmıştır. Balık değer zincirinin toplam çevresel verimliliğini tahmin etmek için çok aşamalı ağ VZA modeli kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın sonuçları, balık değer zincirinde üretilen atık miktarının işleme aşamasında en yüksek olduğunu göstermektedir. Ayrıca, çevresel etkinlik analizi, değer zincirindeki aktörlerin çevresel etkinlik puanlarının 0,625 ile 1 arasında değiştiğini ortaya koymuştur.

Özgünlük/Değer: Araştırma, işleme aşamasında atık oluşumunun azaltılmasını, paydaşlar arasında iletişim ve koordinasyonun geliştirilmesini, gıda kaybı ve israfı konusunda farkındalığın ve eğitimin artırılmasını ve sürdürülebilir uygulamaların teşvik edilmesini içermektedir. Bu tavsiyeler, balık değer zincirinde politika ve karar alma süreçlerini bilgilendirebilir ve çevresel verimliliği artırırken gıda kaybı ve israfını azaltmayı amaçlayan müdahalelere rehberlik edebilir. Genel olarak, çalışmanın bulguları balık değer zincirinde politika ve karar alma süreçlerini bilgilendirmek ve gıda kaybı ve israfını azaltmayı ve çevresel verimliliği artırmayı amaçlayan müdahalelere rehberlik etmek için kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Çevresel etkinlik1, Balık2, Değer zinciri3

JEL Kodları:

Not: Bu araştırma Ondokuz Mayıs Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu Başkanlığı tarafından PYO.ZRT.1908.22.014 Proje numarasıyla desteklenmiştir.

Reducing Food Loss and Waste in the Fish Value Chain: A Study on Environmental Efficiency in Turkey

Abstract

Purpose: The objectives of this study were twofold: (i) to determine the amount of waste generated along the fish value chain in the Çeşme district of Izmir province, Turkey, and (ii) to estimate the network environmental efficiency of the value chain of fish.

Design/Methodology/Approach: Research data sources included fish farms, processors, wholesalers, exporters, and retailers along the supply chain of fish. Data at the producer level were collected from 36 small-scale fish farms selected randomly using a simple random sampling method. Additionally, data were collected from 33 large and medium-sized fish farms using the complete census method. When collecting data at other actor levels, the snowball technique was used based on the response of the previous actor. Structured questionnaires based on the 2023 production year were used to collect data at all levels. The multi-stage network DEA model was employed to estimate the aggregate environmental efficiency of the value chain of fish.

Results: The results of the study indicate that the amount of waste generated in the fish value chain is highest at the processing stage. Furthermore, the environmental efficiency analysis revealed that the environmental efficiency scores of the actors in the value chain ranged between 0.625 and 1.

Originality/Value: Research recommendations include reducing waste generation at the processing stage, improving communication and coordination among stakeholders, increasing awareness and training on food loss and waste, and promoting sustainable practices. These recommendations can inform policy and decision-making in the fish value chain and guide interventions aimed at reducing food loss and waste while improving environmental efficiency. Overall, the findings of the study can be used to inform policy and decision-making in the fish value chain and guide interventions aimed at reducing food loss and waste and improving environmental efficiency.

Keywords: Environmental efficiency¹, Fish², Value Chain³,

JEL Classification:

Türkiye’de Tarımın Su Kısıtı ve İklim Değişikliği Bağlamında Değerlendirilmesi

Kübra POLAT

Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü, Ankara

Samet EĞİLMEZ

Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü, Ankara

Sorumlu Yazar: Kübra POLAT, kubra.tasdemir@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Türkiye’de iklim değişikliği, nüfus artışı, yanlış tarımsal uygulamalar gibi nedenlerle yeraltı su kaynakları üzerinde giderek artan baskıya dikkat çekmek, mevcut tarımsal uygulamaların su kaynakları ve tarım arazileri üzerinde yarattığı etkileri tartışmak ve güncel politika önlemlerini ortaya koyarak bu bağlamda öneriler sunmaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın ana materyalini makro düzeydeki ikincil nitelikli veriler oluşturmaktadır. Çalışmanın hazırlanmasında konu ile ilgili daha önce hazırlanmış kitap, dergi, makale gibi süreli yayınlardan, ulusal veri kaynaklarından, Tarım ve Orman Bakanlığı ile ilgili kuruluşların hazırlamış olduğu kalkınma ve eylem planlarından yararlanılmıştır. Bu kaynaklardan elde edilen bulgular tablolar ve grafikler yardımı ile sunulmuştur.

Bulgular: Küresel ve bölgesel düzeyde yaşanan iklim değişikliği su kaynakları ve su döngüsü üzerinde olumsuz etkiler oluşturmaktadır. Su stresi yaşayan Türkiye’nin su kaynakları; yerüstü suyu 94 milyar m³, yeraltı suyu 18 milyar m³ olup toplam kullanılabilir su (net) miktarı ise 112 milyar m³’dür. Kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı ise 1.346 m³/yıl’dır (DSİ, 2021). Havzalardaki su varlığının iklim değişikliği etkisiyle %20-30 oranında azalabileceği ve 2070 yılına kadar su kıtlığı yaşayacak ülkeler arasında olabileceği öngörülmektedir (SYGM, 2020). Türkiye’de yeraltı su kullanımının %77’si tarımsal sulama amaçlı %23’ü ise içme-kullanma ve sanayi sektöründe kullanılması, suyun tasarruflu kullanılması açısından tarımsal sulamanın önemini açıkça ortaya koymaktadır.

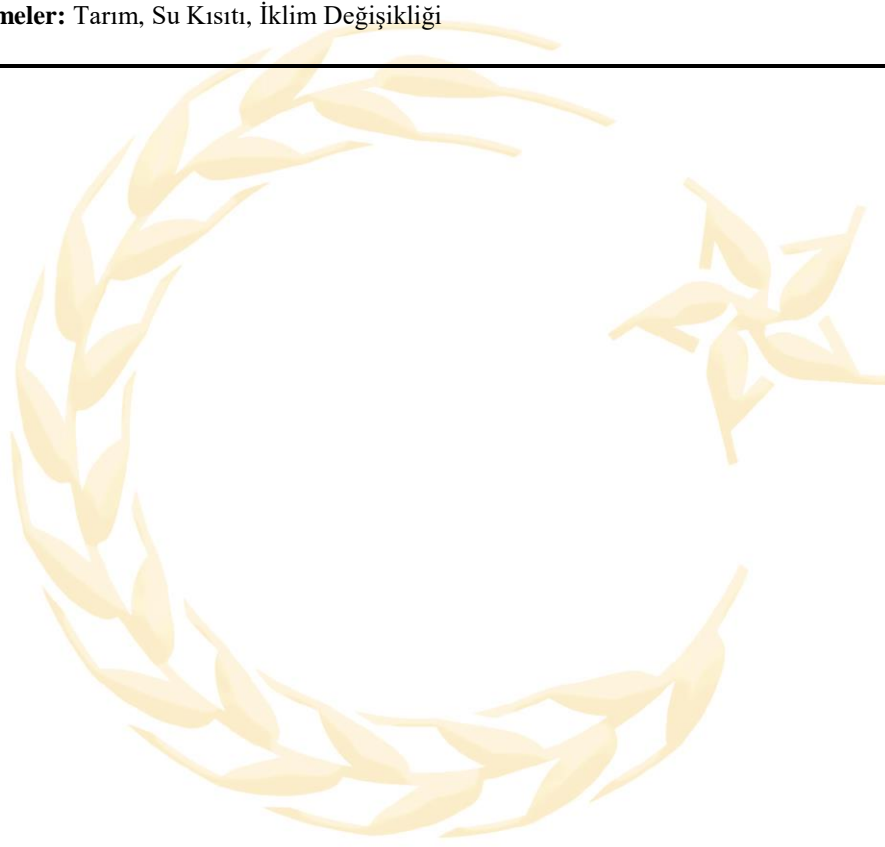
Türkiye’de son 10 yıllık TÜİK verilerine göre özellikle su kısıtının olduğu illerde su tüketimi fazla olan ürünlerin ekim alanlarında önemli artışlar olduğu belirlenmiştir. Örneğin yeraltı su kaynakları açısından oldukça riskli bir il olan Konya’da mısır ekim alanında %557, ayçiçeği ekim alanında %260 artış olduğu, Eskişehir’de şekerpancarı ekim alanının %35 arttığı, Niğde’de mısır alanının %403 ayçiçeği alanının ise %188 arttığı tespit edilmiştir. Bu tür üretim deseni kaymalarının neden olduğu baskıları önlemek ve aynı zamanda üretimi coğrafi koşullara göre yönlendirmek adına uygulanan politika önlemleri var olmakla birlikte yetersizdir. Türkiye’de 2009 yılından itibaren "Havza Bazlı Destekleme Modeli" kapsamında 11 Kasım 2021’de yayınlanan 4760 sayılı T.C. Cumhurbaşkanlığı Kararı’nda su kısıtı olan 11 il ve bu illere bağlı ilçeler belirlenmiştir. Kararda, yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğu Bakanlıkça tespit edilen havzalarda 2021 üretim yılında ekilen nohut mercimek gibi suyu az tüketen baklagillere ve yem bitkilerine ilave destek ödemesi yapılacağı ve damla sulama ile sulanan alanlar hariç dane mısıra fark ödemesi desteği yapılmayacağı belirtilmiştir. Burada amaç; tarım politikalarının en temel aracı olan tarımsal desteklemeler ile çiftçiyi daha az su tüketen ürünlere yönlendirmektir. Ancak söz konusu fark ödemesi desteği suyun vahşice kullanıldığı ürünlerin ekonomik getirileri ile kıyaslandığında çok düşük kaldığından, diğer

ürünleri üretme konusundaki üretici tercihlerinde çok fazla etkili olamamaktadır. Sulama suyunun verimli kullanılabilmesi için uygun sulama yöntemlerinin benimsenmesinin yanında tarımsal ürün deseni; su tüketimini azaltırken üretici gelirini göz ardı etmeyecek şekilde planlanmalı ve buna göre desteklenmelidir.

Özgünlük/Değer: Çalışmanın Türkiye'nin tarımsal açıdan temel problemlerinden biri olan iklim değişikliği ve su kısıtı problemlerine dikkat çekmesi, konu ile ilgili güncel verilerin ve politikaların derlenmesi açısından literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Su Kısıtı, İklim Değişikliği

JEL Kodları:

Evaluation of Agriculture in Türkiye in the Context of Water Constraint and Climate Change

Abstract

Purpose: The aim is to draw attention to the increasing pressure on groundwater resources due to reasons such as climate change, population growth and wrong agricultural practices in Türkiye, to discuss the effects of current agricultural practices on water resources and agricultural lands and to present current policy measures and offer suggestions in this context.

Design/Methodology/Approach: The main material of the study consists of secondary data at the macro level. In the preparation of the study, periodicals such as books, magazines, articles, national data sources, development and action plans prepared by the Ministry of Agriculture and Forestry and related organizations were used. The findings obtained from these sources are presented with the help of tables and graphs.

Results: Climate change at global and regional level has negative effects on water resources and water cycle. Water resources of Türkiye experiencing water stress; surface water is 94 billion m³, groundwater is 18 billion m³ and the total usable water (real) amount is 112 billion m³. The amount of usable water per capita is 1,346 m³/year (DSİ, 2021). It is predicted that the water availability in the basins may decrease by 20-30% due to climate change and may be among the countries that will experience water scarcity until 2070 (SYGM, 2020). The fact that 77% of groundwater use in Türkiye is used for agricultural irrigation and 23% is used in drinking-utilization and industrial sectors clearly reveals the importance of agricultural irrigation in terms of efficient use of water.

According to TUIK data for the last 10 years in Türkiye, it has been determined that there are significant increases in the cultivation areas of products with high water consumption, especially in provinces with water constraints. For example, in Konya, which is a very risky city in terms of underground water resources, there is an increase of 557% in corn cultivation area, 260% increase in sunflower cultivation area, sugar beet cultivation area increased by 35% in Eskişehir, corn area increased by 403% and sunflower area increased by 188% in Niğde detected. Policy measures to prevent pressures caused by such production pattern shifts and also to orient production according to geographical conditions exist but are insufficient. In Türkiye, 11 provinces with water constraints and the districts of these provinces have been determined in the decision numbered 4760, published on 11 November 2021, within the scope of the "Basin Based Support Model" since 2009. In the decision, it was stated that additional support payments would be made to legumes and fodder crops such as chickpeas and lentils planted in 2021 production year in basins determined by the Ministry to have insufficient groundwater and water shortages and that no difference payment support would be made for grain maize, except for areas irrigated with drip irrigation. The purpose here is; it is to direct the farmers to products that consume less water with agricultural supports, which are the most basic tools of agricultural policies. However, since the said difference payment support is very low compared to the economic returns of the products in which water is brutally used, it cannot be very effective in the producer's preferences for producing other products.

In addition to adopting appropriate irrigation methods for efficient use of irrigation water, agricultural product pattern; While reducing water consumption, it should be planned in a way that does not ignore the producer's income and should be supported accordingly.

Originality/Value: It is thought that the study will contribute to the literature in terms of drawing attention to climate change and water constraint problems, which are one of the main agricultural problems of Türkiye and compiling current data and policies on the subject.

Keywords: Agriculture, Water Restriction, Climate Change

JEL Classification: *Kod1, Kod2, Kod3*

Hayvansal Atıklardan Biyogaz Üretim Potansiyelinin Belirlenmesi: Ankara İli Polatlı İlçesi Örneği

Sema Nur ÇUBUK

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Ankara

Fatma Füsun ERDEN

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü. Ankara

Sorumlu Yazar: Sema Nur Çubuk, semanurcubuk@gmail.com

Özet

Amaç: Bu araştırmada, Ankara ili Polatlı ilçesindeki hayvansal atıklardan kullanılabilir biyogaz ve elektrik elde etme potansiyeli araştırılmıştır. Araştırmanın ana materyalini, bölgede biyogaz tesislerine yakın büyükbaş hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı 10 köyden oransal örnekleme yöntemi ile rastgele seçilen 100 adet işletme ve ilçedeki 3 adet biyogaz tesisi sahipleri ile Ağustos 2021-Nisan 2022 tarihleri arasında yüz yüze anket yoluyla elde edilen veriler oluşturmaktadır.

Polatlı ilçesinde büyükbaş hayvanlardan elde edilebilir atık miktarı yıllık 707.470,4 ton, bu atık miktarının potansiyel enerji eşdeğeri 1.483,1 TEP/yıl'dır. İlçede toplam kapasitesi 9 MW olan 3 biyogaz tesisi bulunmaktadır. İşletmelerden elde edilen veriler kullanılarak sınıflandırma yöntemi ile karar ağaçları oluşturulmuştur. Bölgede besi hayvanı yetiştiriciliği yapan işletmeler; karma veya süt sığırcılığı yetiştiriciliği yapan işletmelere göre atık potansiyelini biyogaz tesisine göndererek daha fazla değerlendirmektedirler.

Tasarım/Methodoloji/Yaklaşım: Araştırmanın ana materyalini, bölgede biyogaz tesislerine yakın büyükbaş hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı 10 köyden Oransal Örnekleme Yöntemi ile rastgele seçilen 100 adet işletme ve ilçedeki 3 adet biyogaz tesisi sahipleri ile Ağustos 2021-Nisan 2022 tarihleri arasında yüz yüze anket yoluyla elde edilen veriler oluşturmaktadır. Veriler, uygun istatistiksel program kullanılarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Analiz aşamasında bilgisayara girilen birincil veriler, CRT (Classification and Regression Trees) algoritmasıyla veri madenciliğinde karar ağaçları oluşturulmuştur. İşletmelerin atıklarını biyogaz tesisine gönderme durumunu etkileyen; hayvan sayısı, hayvan türü yaş ve eğitim bağımsız değişken olarak tanımlanarak karar ağacı modelleri oluşturulmuştur. Karar ağaçları, ilçedeki biyogaz üretim potansiyelinin belirlenmesi ve işletme sahiplerinin bu potansiyeli değerlendirme karar davranışlarının değerlendirilmesi açısından önemlidir. Hayvansal atıkların değerlendirilmesi için işletme sahiplerinin potansiyeli değerlendirme isteği ve işletmelerinin atık transferi için uygun şartları taşıması gerekmektedir.

Elde edilen birincil verilere ek olarak, konuyla ilgili daha önce yapılmış araştırma bulguları ile Tarım ve Orman Bakanlığı, BEPA, TEİAŞ, ETKB, TKDK verileri kullanılmıştır.

Bulgular: 1. BBHYİ'lerin hayvan türüne göre atıklarını biyogaz tesisine gönderme durumu için karar ağacı modeline göre; besi hayvanı yetiştiriciliği yapan 61 işletmenin %90'ı biyogaz tesisine atıklarını göndermektedir. İşletmelerin %1.6'sı biyogaz tesisine atıklarını göndermemektedir. İşletmelerin %8.2'si gerekli şartlar sağlanırsa atıklarını biyogaz tesislerine göndereceğini söylemiştir. Ki-kare değerine göre, ($\chi^2=56.87$, $p=.000$) bağımlı değişken ile

istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna varılmıştır. En yüksek düzeyde ilişkili olan hayvan türü olarak besi hayvancılığı yapan işletmelerdir.

Karma ve süt sığırcılığı yapan 39 işletmenin %15.4'ü biyogaz tesisine atıklarını göndermektedir. İşletmelerin %38.5'i atıklarını biyogaz tesisine göndermemektedir. İşletmelerin %46.2'si şartlar sağlanırsa (nakliye, işbirliği, anlaşma, sözleşme vb) atıklarını biyogaz tesislerine göndereceğini söylemiştir.

Hayvan türüne göre oluşan karar ağacı modeline göre:

- Bölgede besi hayvanı yetiştiriciliği yapan işletmeler; karma veya süt sığırcılığı yetiştiriciliği yapan işletmelere göre daha fazla işletme, biyogaz tesislerine atıklarını göndererek atık potansiyelini değerlendirmektedirler.
- Biyogaz tesisine göndermeyerek atık potansiyelini değerlendiremeyen BBHYİ'ler, gerekli şartlar (nakliye, işbirliği, anlaşma, sözleşme vb) sağlanırsa bu potansiyeli biyogaz tesisine göndererek değerlendirmekte isteklidir.
- Atık potansiyelini biyogaz tesisine göndermek istemeyen BBHYİ'ler, atıklarını kendi tarlalarında kullanmaktadır.

2. BBHYİ'lerin atıklarını biyogaz tesisine gönderme durumu için oluşan karar ağacı modeline göre; geleneksel işletmelerin %62.5'i biyogaz tesisine atıklarını göndermemektedir. İşletmelerin %37.5'i gerekli şartlar (nakliye, işbirliği, anlaşma, sözleşme vb) sağlanırsa atıklarını biyogaz tesisine göndereceğini söylemiştir.

Yarı modern işletmelerin kararları incelendiğinde, işletmelerin %21.1'i atıklarını biyogaz tesisine göndermemektedir. İşletmelerin %78.9'i gerekli şartlar sağlanırsa atıklarını biyogaz tesisine göndereceğini söylemiştir.

Modern işletmelerin kararları incelendiğinde işletmelerin %93.8'i atıklarını biyogaz tesisine göndermektedir. İşletmelerin %3.1'i atıklarını biyogaz tesisine göndermemektedir. İşletmelerin %3.1'i gerekli şartlar sağlanırsa atıklarını biyogaz tesisine göndereceğini söylemiştir.

Durumunu açıklayan bağımsız değişkenin Ki-kare değeri; ($\chi^2=100.09$, $p=.000$) bağımlı değişken ile istatistiksel olarak anlamlı ve en yüksek düzeyde ilişkili olan işletme türü modern işletmelerdir.

Modern işletmelerde planlı atık yönetimi alt dalı oluşmuştur. Planlı atık yönetimi olan işletmelerin %98.1'i biyogaz tesislerine atıklarını göndermektedir. İşletmelerin % 1.9'u biyogaz tesislerine atıklarını göndermemektedir. İşletmelerde gerekli şartlar sağlanırsa gönderen işletme bulunmamaktadır.

Planlı atık yönetimi olmayan işletmeler işletmelerin %75'i biyogaz tesislerine atıklarını göndermektedir. İşletmelerin % 8.3'ü biyogaz tesislerine atıklarını göndermemektedir. İşletmelerin % 16.7'si şartlar sağlanırsa biyogaz tesislerine atıklarını göndereceklerini belirtmiştir.

Her 2 modele göre biyogaz tesisine atıkları gönderme durumunun yaş, eğitim ve hayvan sayısından etkilenmediği anlaşılmıştır.

BBHYİ'lerin atıklarını biyogaz tesisine gönderme durumuna göre oluşan karar ağacı modeline göre:

- Biyogaz tesislerine atıklarını göndererek atık potansiyelini değerlendirme yönteminde BBHYİ'lerin türü oldukça önemlidir.
- Modern işletmeler biyogaz tesislerine atıklarını göndererek atık potansiyelini değerlendirmektedirler.

- Yarı-modern ve geleneksel işletmeler biyogaz tesislerine atıklarını göndermemektedirler. Yarı-modern işletmeler, geleneksel işletmelere göre gerekli şartlar sağlanırsa atık potansiyelini biyogaz tesislerine göndererek değerlendirme konusunda daha isteklidir.
- Geleneksel işletmelerin atık potansiyelini biyogaz tesislerine göndermekte isteksiz olmasının sebebi kendi tarlalarında kullanıyor olmasıdır.
- Modern BBHYİ'ler planlı atık yönetimi olanlar, planlı atık yönetimi olmayanlara göre atık potansiyelini biyogaz tesislerine göndererek daha fazla değerlendirmektedir. Planlı atık yönetimi olmayan işletmelerin çoğunluğu gerekli şartlar sağlanmadığı için atığı gönderememektedir.

Özgünlük/Değer: Bölgede besi hayvanı yetiştiriciliği yapan işletmeler; karma veya süt sığırcılığı yetiştiriciliği yapan işletmelere göre atık potansiyelini biyogaz tesisine göndererek daha fazla değerlendirmektedirler. Bu çalışmada; modern yapıda büyük ölçekli işletmelerin biyogaz tesislerine potansiyel oluşturmaktadır.

Geleneksel işletmelerde atıklar; atık kontrolü bulunmadığı ve nakliye sorunları sebebiyle biyogaz tesislerine ulaşamamaktadır. Bu yapıda olan işletmelerin biyogaz tesisleri için potansiyel oluşturamayacağı anlaşılmıştır.

Çalışmada; hayvansal atıkların oluşturacağı çevre kirliliğinin önlenmesi için söz konusu atıkların bertaraf edileceği biyogaz üretiminin sağlayacağı katkı ortaya konulmuştur. İlçede büyükbaş hayvancılığın gelişmesi ve biyogaz tesislerinin artırılması için öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: yenilenebilir enerji kaynakları, biyogaz, hayvansal atıklar, veri madenciliği

JEL Kodları: Q2, Q4, Q5

Not: Bu çalışma yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

Determination of Biogas Production Potential from Animal Wastes: Ankara Province Polatlı District Example Purpose:

Abstract

Purpose: In this research, the potential of obtaining usable biogas and electricity from animal wastes in Polatlı district of Ankara province was investigated. The main material of the research is the data obtained through face-to-face surveys between August 2021 and April 2022 with 100 enterprises randomly selected by proportional sampling method from 10 villages close to biogas facilities in the region and 3 biogas facility owners in the district.

The amount of waste that can be obtained from cattle in Polatlı district is 707.470,4 tons annually, and the potential energy equivalent of this waste amount is 1,483.1 TOE/year. There are 3 biogas plants with a total capacity of 9 MW in the district. Decision trees were created with the classification method using the data obtained from the enterprises. Businesses engaged in livestock breeding in the region; They evaluate the waste potential more by sending it to the biogas facility compared to the enterprises engaged in mixed or dairy cattle breeding.

Design/Methodology/Approach: The main material of the research consists of the data obtained through face-to-face surveys between August 2021 and April 2022 with the owners of 3 biogas facilities in the district and 100 enterprises randomly selected by Proportional Sampling Method from 10 villages close to the biogas facilities where cattle breeding is intense. The data were transferred to the computer environment using the appropriate statistical program. In the analysis phase, the primary data entered into the computer, decision trees were created in data mining with the CRT (Classification and Regression Trees) algorithm. Affecting the situation of sending the wastes of the enterprises to the biogas facility; Decision tree models were created by defining the number of animals, animal species, age and education as independent variables. Decision trees are important in terms of determining the biogas production potential in the district and evaluating the decision behavior of business owners to evaluate this potential. For the evaluation of animal wastes, the business owners' desire to evaluate the potential and their businesses must meet the appropriate conditions for waste transfer.

In addition to the primary data obtained, previous research findings on the subject and the data of the Ministry of Agriculture and Forestry, BEPA, TEİAŞ, ETKB, TKDK were used.

Results: 1. According to the decision tree model for the situation of sending their wastes to the biogas facility according to the animal type; 90% of the 61 livestock farms send their waste to the biogas facility. 1.6% of the enterprises do not send their wastes to the biogas facility. 8.2% of the enterprises said that they will send their wastes to biogas facilities if the necessary conditions are met. According to the chi-square value ($\chi^2=56.87$, $p=.000$) it was concluded that it was statistically significant with the dependent variable. As the animal species with the highest level of correlation, it is the enterprises engaged in fattening.

15.4% of 39 mixed and dairy cattle farms send their waste to the biogas facility. 38.5% of the enterprises do not send their wastes to the biogas facility. 46.2% of the enterprises said that if the conditions are met (transport, cooperation, agreement, contract, etc.), they will send their wastes to biogas facilities.

According to the decision tree model formed by animal species:

- Enterprises engaged in livestock breeding in the region; More enterprises evaluate the waste potential by sending their wastes to biogas facilities compared to enterprises engaged in mixed or dairy cattle breeding.
- Cattle farming business(CFB), which cannot evaluate the waste potential by not sending it to the biogas facility, are willing to evaluate this potential by sending it to the biogas facility if the necessary conditions (transport, cooperation, agreement, contract, etc.) are met.
- CFBs, who do not want to send their waste potential to the biogas plant, use their wastes in their own fields.

2. According to the decision tree model formed for the situation of sending the wastes of CFBs to the biogas facility; 62.5% of traditional enterprises do not send their wastes to the biogas plant. 37.5% of the enterprises said that they will send their wastes to the biogas facility if the necessary conditions (transport, cooperation, agreement, contract, etc.) are met.

When the decisions of semi-modern enterprises are examined, 21.1% of the enterprises do not send their wastes to the biogas facility. 78.9% of the enterprises stated that they will send their wastes to the biogas facility if the necessary conditions are met.

When the decisions of modern enterprises are examined, 93.8% of the enterprises send their wastes to the biogas facility. 3.1% of the enterprises do not send their wastes to the biogas facility. 3.1% of the enterprises said that they will send their wastes to the biogas facility if the necessary conditions are met.

Chi-square value of the independent variable describing its condition; ($\chi^2=100.09$, $p=.000$) with the dependent variable statistically significant and the highest level of correlation is modern enterprises.

Planned waste management sub-branch has been formed in modern enterprises. 98.1% of enterprises with planned waste management send their waste to biogas facilities. 1.9% of enterprises do not send their wastes to biogas facilities. If the necessary conditions are met in the enterprises, there is no sending enterprise.

75% of enterprises without planned waste management send their wastes to biogas facilities. 8.3% of enterprises do not send their wastes to biogas facilities. 16.7% of the enterprises stated that they would send their wastes to the biogas facilities if the conditions were met.

According to both models, it was understood that sending waste to the biogas plant was not affected by age, education and number of animals.

According to the decision tree model, which is formed according to the situation of sending the wastes of CFBs to the biogas facility:

- The type of CFBs is very important in the method of evaluating the waste potential by sending their wastes to biogas facilities.
- Modern CFBs evaluate the waste potential by sending their wastes to biogas plants.
- Semi-modern and traditional enterprises do not send their wastes to biogas plants. Semi-modern enterprises are more willing to evaluate their waste potential by sending them to biogas plants if necessary conditions are met than traditional enterprises.
- Traditional businesses are reluctant to send their waste potential to biogas plants because they use it in their own fields.
- Modern CFBs with planned waste management evaluate their waste potential more by sending them to biogas plants than those without planned waste management. Most of

the enterprises without planned waste management cannot send the waste because the necessary conditions are not met.

Originality/Value: Businesses engaged in livestock breeding in the region; They evaluate the waste potential more by sending it to the biogas facility compared to the enterprises engaged in mixed or dairy cattle breeding. In this study; creates a potential for biogas facilities of large-scale enterprises in modern structure.

Waste in traditional enterprises; Due to the lack of waste control and transportation problems, it cannot reach the biogas facilities. It has been understood that enterprises with this structure cannot create potential for biogas facilities.

In the study; In order to prevent environmental pollution caused by animal waste, the contribution of biogas production, which will be disposed of, has been revealed. Suggestions have been developed for the development of cattle breeding and increasing biogas facilities in the district.

Keywords: renewable energy sources, biogas, animal waste, data mining

JEL Classification: Q2,Q4,Q5

Kuru Kayısı Üreticilerinin Pazarlama Etkinliğinin Belirlenmesi

Ahmet ASLAN

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Malatya

Vedat DAĞDEMİR

Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Orhan GÜNDÜZ

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Malatya

Sorumlu Yazar: Ahmet ASLAN, ahmet.aslan@ozal.edu.tr

Özet

Amaç: Malatya ilinde kuru kayısı üretiminin yarısından fazlasının yapıldığı Akçadağ, Battalgazi ve Darende ilçelerinde üretim yapan kuru kayısı üreticilerinin pazarlama etkinliklerinin belirlenmesi bu çalışmada amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji/Yaklaşım: Bu çalışmanın ana materyalini, Malatya ili Akçadağ, Battalgazi ve Darende ilçelerinde 2105 tarım işletmesinden tabakalı tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen 166 kayısı üreticisi işletmeden anketler vasıtası ile toplanan veriler oluşturmuştur. Üreticilerin ürün pazarlama kanalları, pazarlama maliyetleri ve satış fiyatları belirlenmiştir. Kullanılan her bir pazarlama kanalına ilişkin pazarlama etkinlikleri hesaplanırken yaygın olarak kullanılan ölçülerden birisi olan Acharya'nın Modifiye Edilmiş Etkinlik Metodu kullanılarak pazarlama etkinlikleri belirlenmiştir. Elde edilen etkinlik değerleri sıfır ile sonsuz arasında değer alabileceğinden bu bir indeks kullanılarak 0 ile 1 aralığına getirilmiştir.

Bulgular: Çalışmada üreticiden tüketiciye sekiz farklı pazarlama kanalı olduğu belirlenmiştir. Bu kanallar üreticiden tüketiciye doğrudan pazarlama şekline üreticiden tüketiciye kadar birden fazla aracılı olarak ortaya çıkmaktadır. İşletmeler tarafından yapılan pazarlama masrafları çok sınırlı olmakla birlikte gruplar, ilçe grupları ve ilçeler bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Üretici ürünü ürettikten sonra pazarlama açısından neredeyse hiçbir işleme tabi tutmadan kurutma sonrası hali ile satmaktadır. Üreticilerin pazarlama etkinlik skorları ortalama 0,60 olarak bulunurken en yüksek pazarlama etkinliği skoru Darende III. Grupta ortalama 0,73 olarak bulunurken en düşük etkinlik skoru 0,52 ile Battalgazi I. Grupta hesaplanmıştır. Gruplar arası pazarlama etkinlik skorları istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Özgünlük/Değer: Kuru kayısı üreticilerinin pazarlama etkinliğinin ampirik olarak ölçüldüğü bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu yönü ve çalışmada kullanılan metodun bu üretim dalında kullanılması çalışmanın özgün değeridir. Önemli bir ihracat ürünü olan kuru kayısı konusunda yerinde ve üreticiler ile görüşülerek elde edilen saha verileri kuru kayısı sektörü için değerlidir.

Anahtar Kelimeler: Kayısı, Pazarlama, Malatya, Acharya Modifiye Edilmiş Etkinlik Metodu.

JEL Kodları: JEL Q, JEL Q1, JEL Q12, JEL Q13

Not: Bu araştırma TAGEM tarafından TAGEM/TEPAD/A/20/A8/P1/5015 Proje numarasıyla desteklenen bir doktora çalışmasından üretilmiştir.

Determination of Marketing Efficiency of Dried Apricot Producers

Abstract

Purpose: The aim of this study is to determine the marketing activities of dried apricot producers in Akçadağ, Battalgazi and Darende districts where more than half of the dried apricot production is made in Malatya.

Design/Methodology/Approach: The main material of this study was the data collected through questionnaires from 166 apricot producer enterprises selected from 2105 agricultural enterprises in Malatya province Akçadağ, Battalgazi and Darende districts using the stratified random sampling method. Product marketing channels, marketing costs and sales prices of the manufacturers have been determined. Marketing activities were determined by using Acharya's Modified Efficiency Method, which is one of the commonly used metrics when calculating the marketing activities for each marketing channel used. Since the efficiency values obtained can take values between zero and infinity, this has been brought to the range of 0 and 1 using an index.

Results: In the study, it was determined that there are eight different marketing channels from producer to consumer. These channels emerge as multiple intermediaries from producer to consumer direct marketing. Although the marketing expenses made by the enterprises are very limited, there was no statistically significant difference in terms of groups, district groups and districts. After producing the product, the manufacturer sells the product in its post-drying state, almost without any processing in terms of marketing. While the average marketing effectiveness score of the manufacturers is 0.60, the highest marketing effectiveness score is Darende III. While the mean was 0.73 in the group, the lowest efficiency score was calculated in the Battalgazi I. Group with 0.52. Intergroup marketing effectiveness scores were found to be statistically significant.

Originality/Value: No study was found in which the marketing efficiency of dried apricot producers was measured empirically. This aspect and the use of the method used in the study in this production branch is the original value of the study. On-site and field data about dried apricot, which is an important export product, is valuable for the dried apricot sector.

Keywords: Apricot, Marketing, Malatya, Acharya's Modified Marketing Efficiency.

JEL Classification: JEL Q, JEL Q1, JEL Q12, JEL Q13

Coğrafi İşaretli Ürünlerin Tüketiciler Açısından Bilinirliği ve Satın Alma Davranışlarına Olan Etkisinin İncelenmesi

Bağnu ÇOLAKOĞLU

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Emine YILMAZ

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Sorumlu Yazar: Bağnu Çolakoğlu, bcolakoglu@nku.edu.tr

Özet

Amaç: İnsanlık tarihi boyunca farklı kültürlerin ortaya çıkması ile birlikte insanların gereksinim duyduğu ürün çeşitliliği de artmıştır. Coğrafi işaret, hem bu çeşitliliği koruyan hem de ürünlerin standartlarının korunmasını sağlayan önemli bir araçtır. Tüketicilere güven vermesinin yanı sıra turizm, pazarlama, girişimcilik gibi birçok faaliyete destek olmaktadır. Bu nedenle de önemi her geçen gün artmaktadır. Türkiye gerek konumu gerekse de tarih boyunca birçok kültüre ev sahipliği yapmasının bir sonucu olarak ürün çeşitliliğinin fazla olduğu bir ülkedir. Ayrıca Türkiye'nin bir tarım ülkesi olduğu da göz önünde bulundurulursa coğrafi işaretli ürünler hem ekonomik hem de kültürel değerlerin korunması için önemli bir araçtır. Coğrafi işaretli ürünler standartlarının korunması sayesinde hem yurt içinde hem de yurt dışında daha fazla kişinin bu ürünleri tercih etmesine olanak sağlayacaktır. Bu çalışmada Tekirdağ ilinde yaşayan tüketicilerin coğrafi işaretli ürünlere olan taleplerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda anket yapılan tüketicilerin farkındalıklarının artması hedeflenmiştir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın hedef kitlesini Tekirdağ ilinde yaşayan tüketiciler oluşturmaktadır. Bu nedenle de çalışma için %99 anlamlılık düzeyi ve %10 hata payına göre örneklem hacmi 166 kişi olarak hesaplanmıştır. Çalışmanın birincil verilerini belirlenen bu kişiler ile yüz yüze yapılan anketlerden elde edilen bulgular oluşturmaktadır. İkincil verilerini ise konu ile ilgili daha önce yapılmış olan ulusal ve uluslararası çalışmalar oluşturmaktadır.

Bulgular: Çalışmada Tekirdağ'ın en çok bilinen coğrafi işaretli ürünlerinin Tekirdağ Köftesi, Tekirdağ Peynir Helvası ve Hayrabolu Tatlısı olduğu görülmüştür. En az bilinenler ise Tekirdağ Soğanı, Karacakılavuz Dimi Dokuması ve Çerkezmüsellim Pabuç Köftesi'dir. Ankete katılan tüketiciler Tekirdağ Kirazının da coğrafi işaretli ürünler arasında olması gerektiğini belirtmişlerdir. Tüketicilerin yaklaşık %65'i coğrafi işaretli ürünleri satın almak için benzer ürünlere ödediklerinden daha fazla ödemeye razı olduklarını da belirtmişlerdir. Bu tüketicilerin de yaklaşık %40'ı benzer ürünlerden %10 daha fazla, %25'i benzer ürünlerden %20 daha fazla, %22'si de benzer ürünlerden %5 daha fazla ödeyebileceklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca tüketicilerin büyük bir çoğunluğu bölgenin coğrafi işaretli ürünlerin paket ve ambalajının ilgi çekici olup olmadığı sorusuna hayır yanıtını vermişlerdir.

Özgünlük/Değer: Çalışmamız, anket yapılan bölgede ilk çalışma olma özelliğinde olup özgündür. Bir ürünün coğrafi işaret alabilmesi için belli standartlarının olması ve üretilen her bir ürün için bu standartların korunması gerekmektedir. Standartlarını koruyan ürünler de tüketici açısından güvenilir bulunmaktadır. Bu çalışmada da coğrafi işaretli ürünlerin tüketiciler

açısından güvenilir bulunduğu ve tüketim için tercih edildiği açıktır. Bu nedenle de coğrafi işaretli ürünlerin sayısının artırılması, mevcut olan coğrafi işaretli ürünlerin tanıtımlarına ağırlık verilmesi bölge ekonomisinin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Ayrıca çalışmadan elde edilen bulgular ışığında girişimcilik, turizm ve pazarlama açısından bu ürünlerin bölgede tekrar değerlendirilmesi yeni fırsatlar yaratabileceğini göstermektedir. Coğrafi işaretli ürünlerin geniş bir açıdan değerlendirilmesi sayesinde kültürel değerler korunurken, bu ürünlerin nesillerden nesillere aktarılarak sürdürülebilir olmasına da katkıda bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi işaret, Girişimcilik, Pazarlama.

JEL Kodları:

Investigation of Geographical Indications Product Awareness and Its Effect on Purchasing Behaviors in Terms of Consumers

Abstract

Purpose: With the emergence of different cultures throughout the history of humanity, the variety of products that people need has increased. Geographical indication is an important tool that both preserves this diversity and ensures the standards of the products are maintained. In addition to giving confidence to consumers, it supports many activities such as tourism, marketing and entrepreneurship. Therefore, its importance is increasing day by day. Turkey is a country that has a wide variety of products due to its geographical location and has hosted many cultures throughout history. In addition, considering that Turkey is an agricultural country, geographically indicated products are an important tool for preserving both economic and cultural values. Thanks to the protection of geographically indicated product standards, it will enable more people to prefer these products both at home and abroad. In this study, it is aimed to determine the demands of the consumers living in Tekirdağ for geographical indication products. For this purpose, it is aimed to increase the awareness of the consumers surveyed.

Design/Methodology/Approach: The target audience of the research is the consumers living in Tekirdağ. The target audience of the research is consumers living in Tekirdağ. For this reason, the sample size of the research was calculated as 166 people according to 99% significance level and 10% margin of error. The primary data of the research consists of the findings obtained from the face-to-face surveys with these determined people. Secondary data consists of previous national and international studies on the subject.

Results: In the research, it was seen that Tekirdağ Meatballs, Tekirdağ Cheese Halva and Hayrabolu Dessert were the most well-known geographically marked products of Tekirdağ. The least known ones are Tekirdağ Onion, Karacakılavuz Twill Weave and Çerkezmüsellim Pabuç Meatballs. Consumers participating in the research stated that Tekirdağ Cherry should also be among the geographically indicated products. Approximately 65% of consumers also stated that they are willing to pay more to purchase geographically indicated products than they would pay for similar products. Approximately 40% of these consumers stated that they would pay 10% more for similar products, 25% more than 20% for similar products, and 22% stated that they would pay 5% more for similar products. In addition, the majority of consumers answered no to the question of whether the packaging and packaging of geographically indicated products in the region is interesting.

Originality/Value: Our study is the first study conducted in the region where the research was conducted and is original. In order to be able to state for a product to obtain a geographical indication, it must have certain standards and these standards must be sustain for each product produced. Products that maintain their standards are also reliable for the consumer. In this study, it is clear that geographically indicated products are found to be reliable for consumers and preferred for consumption. For this reason, increasing the number of geographically indicated products and focusing on the promotion of existing geographically indicated products will contribute to the development of the regional economy. In addition, in the light of the findings

obtained from the study, the re-evaluation of these products in the region in terms of entrepreneurship, tourism and marketing shows that it can create new opportunities. Cultural values will be preserved and the sustainability of these products will be transferred from generation to generation, thanks to the wide evaluation of geographically indicated products.

Keywords: Geographical indication, Entrepreneurship, Marketing,

JEL Classification:

Yağlı Tohumlarda Türkiye'nin Dünya Pazarındaki Rekabet Gücü

Cansu KADAKOĞLU

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Malatya

Bektaş KADAKOĞLU

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Isparta

Bahri KARLI

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Isparta

Sorumlu Yazar: Cansu Kadakoğlu cansu.kadakoğlu@ozal.edu.tr

Özet

Amaç: Yağlı tohumlu bitkilerin (ayçiçeği, pamuk, aspir, susam, haşhaş ve kanola) insan ve hayvan beslenmesinin yanı sıra enerji sektöründe kullanılması ve yoğunlukla dış ticarete konu olması bakımından stratejik ürünlerdir. Türkiye'nin yağlı tohumlu bitkilerinin üretimi, yurt içi kullanımına yetersiz kalmakta ve ihtiyaç duyulan ürünler ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Türkiye'de yıllardır pamuk (çiğit) ve son yıllarda kanola için yeterlilik derecesi yüksek olmasına karşın soya ve ayçiçeği üretiminde yeterlilik derecesi düşüktür. Bu hususlar doğrultusunda, çalışmada Türkiye'de yeterlilik derecesi düşük olan ve dış ticaret açığının her yıl arttığı yağlı tohumlu bitkilerin rekabet gücü analiz edilmiştir.

Tasarım/Methodoloji/Yaklaşım: Çalışmada Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ve Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC)'den elde edilen veriler kullanılarak, Türkiye'nin yağlı tohumlarda rekabet gücü Balassa'nın Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük İndeksi (RCA), Vollrath'ın Görelî İhracat Avantajı İndeksi (RXA) ve Laursen'in Açıklanmış Simetrik Karşılaştırmalı Üstünlük İndeksi (RSCA) kullanılarak 2010-2021 yılları için hesaplanmıştır.

Bulgular: Son beş yıl (2017-2021) ortalamasına göre Türkiye'nin yağlı tohumlarda yeterlilik derecesi %49'dur. Yine son beş yıl ortalamasına göre yağlı tohum ihracatı 314 milyon 447 bin dolar, ithalatı 1 milyar 914 milyon dolardır. Dış ticaret açığı ise (ithalat – ihracat) 1 milyar 625 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu süreçte dış ticaret açığı %37.63 artmıştır. Türkiye yağlı tohumlar ihracat değeri bakımından %0.40'lık pay ile dünyada 18. sırada, ithalat değeri bakımından ise %2.01'lik pay ile 8. sırada yer almaktadır. Yağlı tohumlarda Türkiye'nin rekabet gücü indeks değerleri ortalaması RCA ve RXA için 0.36, RSCA için ise -0.48 olarak hesaplanmıştır. Bu indeks değerleri sonucunda Türkiye'nin yağlı tohumlarda herhangi bir karşılaştırmalı üstünlüğünün olmadığı ve rekabette dezavantaja sahip olduğu tespit edilmiştir. Dünya pazarında ise yağlı tohumlarda Brezilya, Arjantin, Ukrayna ve Bulgaristan'ın yüksek derecede karşılaştırmalı üstünlüğünün olduğu belirlenmiştir. Türkiye'de yağlı tohumlarda rekabet gücünün artırılması için öncelikle bu bitkilerin verimliliklerinin artırılması gerekmektedir. Bunu yanı sıra ekim alanlarını genişletecek desteleme politikalarının uygulanmasıyla üretim artışı sağlanacak, yeterlilik derecesi yükselecek, dış ticaret açığı azalacak ve dünya pazarında rekabet gücü artacaktır.

Özgünlük/Değer: Yağlı tohumlu bitkilerin kullanım alanlarının yaygın olması ve dış ticaret açığının giderek artması stratejik önemini artırmaktadır. Bu bağlamda üreticiler, tüketiciler, sanayiciler ve politika belirleyiciler açısından yağlı tohumlarda Türkiye'nin dünya pazarındaki

mevcut durumunun belirlenmesi ve rekabet gücünün analiz edilmesi çalışmanın özgün değerini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yağlı Tohum, Dış Ticaret, Rekabet Gücü, RCA, RXA, RSCA
JEL Kodları: Q17, Q18

Competitiveness of Türkiye Oilseeds in the World Market

Abstract

Purpose: Oilseed crops (sunflower, cotton, safflower, sesame, sesame, poppy, and canola) are strategic crops in terms of being used in the energy sector and being the subject of foreign trade in addition to human and animal nutrition. Türkiye's oilseed crop production is insufficient for domestic use, and the needed products are met through imports. Although Türkiye has had a high degree of sufficiency for cotton seed and canola in recent years, the degree of sufficiency in soya and sunflower seed production is low. In line with these considerations, this study analyses the competitiveness of oilseed crops, which have a low degree of sufficiency in Türkiye, and whose foreign trade deficit increases annually.

Design/Methodology/Approach: In this study, Türkiye's competitiveness in oilseeds was calculated for the years 2010-2021 using Balassa's Revealed Comparative Advantage Index (RCA), Vollrath's Relative Export Advantage Index (RXA) and Laursen's Revealed Symmetric Comparative Advantage Index (RSCA) using data obtained from the Turkish Statistical Institute (TurkStat), Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) and International Trade Centre (ITC).

Results: According to the average of the last five years (2017-2021), Türkiye's sufficiency in oilseeds is 49%. Again, according to the average of the last five years, oilseed exports are 314 million 447 thousand dollars, and imports are 1 billion 914 million dollars. The foreign trade deficit (import-export) was 1 billion 625 million dollars. In this process, the foreign trade deficit increased by 37.63%. Türkiye ranks 18th in the world in terms of export value of oilseeds with a share of 0.40% and 8th in import value with a share of 2.01%. The average competitiveness index values of Türkiye in oilseeds are calculated as 0.36 for RCA and RXA and -0.48 for RSCA. As a result of these index values, it was determined that Türkiye has no comparative advantage in oilseeds and a competitive disadvantage. Brazil, Argentina, Ukraine, and Bulgaria have a high comparative advantage in oilseeds in the world market. In order to increase the competitiveness of oilseeds in Türkiye, firstly, the productivity of these plants should be increased. In addition, with support policies that expand the cultivation areas, production will increase, the degree of sufficiency will increase, the foreign trade deficit will decrease, and competitiveness in the world market will increase.

Originality/Value: The widespread use of oilseed crops and the increasing foreign trade deficit increase their strategic importance. In this context, determining the current situation and analyzing the competitiveness of Türkiye in the world market for oilseeds in terms of producers, consumers, industrialists, and policymakers increases the original value of the study.

Keywords: Oilseed, Foreign Trade, Competitiveness, RCA, RXA, RSCA

JEL Classification: Q17, Q18

Türkiye'de Gıda Enflasyonu Belirleyicilerinin ARDL Modeli ile Analizi

Denis WAISWA

Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Fahri YAVUZ

Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, Erzurum

Sorumlu Yazar: Denis WAISWA, waiswadenis2@gmail.com

Özet

Amaç: Gıda enflasyonu, Türkiye'de hızla artan gıda fiyatları nedeniyle büyük ilgi görmüştür. Türkiye'de gıda ürünlerinin tüketici sepetindeki nispeten büyük payı (%25.32) nedeniyle, gıda fiyatlarının istikrara kavuşturulması, genel enflasyonun kontrol altına alınması ve nüfusun refahının artırılması için bir ön koşuldur. Bu önemine binaen çalışma, Türkiye'de gıda enflasyonunun talep ve arz yönlü belirleyicileri incelemeyi ve gıda fiyatlarının dengelenmesinde faydalı olabilecek bazı öneriler sunmayı amaçlamaktadır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Talep tarafında, gıda ihracatının, devlet harcamalarının ve para arzının etkisini incelenmiştir. Arz tarafında ise, tarımsal girdi fiyatları, tarımsal GSYİH, tarımsal destekler ve gıda ithalatının gıda enflasyonu üzerindeki etkisini incelenmiştir. Ayrıca döviz kurları ve politika faiz oranlarının gıda enflasyonu üzerindeki etkisi hem arz hem de talep yönlü olarak incelenmiştir. Bu faktörlerin gıda fiyatları üzerindeki etkisini incelemek için Ocak 2015'ten Aralık 2022'ye kadar aylık veriler üzerinde birim kök testleri, Otoresif Dağıtılmış Gecikme (ARDL) eş bütünleşme yaklaşımı ve VAR Granger nedensellik analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın sonuçları, talep tarafında gıda ihracatı, devlet harcamaları ve para arzının; arz tarafında ise tarımsal girdi fiyatları, tarımsal GSYH ve gıda ithalatı, Türkiye gıda fiyatlarının kısa ve uzun vadeli hareketini belirlemede kilit rol oynamaktadırlar. Ayrıca, bu çalışmada hem arz hem de talep yönlü bir faktör olarak ele alınan döviz kurları da Türkiye'de gıda fiyatlarının hareketini önemli ölçüde etkilemektedir. Tarımsal destekler ve politika faiz oranları, gıda fiyatlarının uzun vadeli hareketini etkilemede istatistiksel olarak anlamlı değildir. Bu sonuçlar, hükümetin makroekonomiyi etkileyebileceği iki politika kanalının, yani maliye politikası ve para politikasının Türkiye'deki gıda enflasyonunu nasıl etkilediğine dair bir fikir vermektedir. Maliye politikası ile ilgili olarak, devlet harcamalarının etkisi, para politikası ile ilgili olarak, para arzı ve politika faizinin gıda enflasyonu üzerindeki etkisi tespit edilmiştir.

Özgünlük/Değer: Türkiye'de gıda enflasyonunun belirleyicilerini incelemeye yönelik girişimlerde bulunulmasına rağmen, mevcut çalışmalar bu belirleyicilerin kapsamlı bir analizini sunmamaktadırlar. Bu çalışmada, önceki çalışmalarda kullanılmış olan döviz kuru ve tarımsal girdi fiyatları gibi faktörlerin (Türkiye örneği için) etkisini analiz edip Türkiye'deki gıda fiyatlarına ilişkin ampirik olarak analiz edilmemiş faktörleri modelimize dahil ederek Türkiye'deki gıda enflasyonunun potansiyel itici güçlerini incelenmiştir. Bunlar para arzını, politika faiz oranlarını, devlet harcamalarını, tarımsal desteği, tarımsal GSYİH'ı, gıda ithalatını ve gıda ihracatını içermektedir. İkinci olarak, Türkiye'de gıda enflasyonunun bazı belirleyicilerini incelemek için ARIMAX, vektör otoresif (VAR) ve VECM yaklaşımlarını kullanan mevcut çalışmalardan farklı olarak, bu çalışma, Türkiye'de gıda enflasyonunun

belirleyicilerini incelemek için şimdiye kadar kullanılmamış olan ARDL modelini kullanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gıda enflasyonu, ARDL, eşbütünleşme, Granger nedensellik, Türkiye

JEL Kodları: E31, E37, E39

Not: Bu çalışma herhangi bir fon almamıştır.

An ARDL Model Analysis of the Determinants of Food Price Inflation in Türkiye

Abstract

Purpose: Food price inflation has received much attention in Türkiye amidst the current skyrocketing food prices. Because of the relatively large share of food products in the consumer basket (25.32%) in Türkiye, stabilizing food prices is a prerequisite for controlling the overall headline inflation and promoting the welfare of the population. To this end, we examine the demand-pull and cost-push determinants of food price inflation in Türkiye and provide some recommendations that could be useful in stabilizing food prices.

Design/Methodology/Approach: This study aims at examining the determinants of food price inflation in Türkiye with attention to the two sources of impulses for inflation i.e., the demand-pull and cost-push inflation. On the demand side, we examine the impact of food exports, government expenditures, and money supply; and on the supply side, we examine the impact of agricultural input prices, agricultural GDP, agricultural support, and food imports on food price inflation. Additionally, we examine the effect of exchange rates and policy interest rates on food price inflation as both demand and supply side factors. We employ unit root tests, the Autoregressive Distributed Lag (ARDL) cointegration approach, and the VAR Granger causality analysis on monthly data from January 2015 to December 2022 to examine the impact of these factors on food prices.

Results: Results of the study revealed that on the demand side, food exports, government expenditures, and money supply; and on the supply side, agricultural input prices, agricultural GDP, and food imports play key roles in determining the short- and long-run movement of Türkiye's food prices. Additionally, exchange rates considered in this study as both a demand and supply side factor also significantly influence the movement of food prices in Türkiye. Agricultural support and policy interest rates were not statistically significant in influencing the long-run movement of food prices. These results provide an insight into how the two policy channels through which the government can affect the macro economy influence food price inflation in Türkiye i.e., fiscal policy and monetary policy. Regarding fiscal policy, the impact of government expenditure is established, while regarding monetary policy, the impact of money supply and policy interest rate on food price inflation is established.

Originality/Value: Although attempts have been made to examine the determinants of food price inflation in Türkiye, the available studies do not provide an exhaustive analysis of these determinants. In the current study, we examine the potential drivers of food price inflation in Türkiye while analyzing the impact of factors like exchange rate and agricultural input prices that have been used in previous studies (for the case of Türkiye) and incorporating into our model those factors that haven't been empirically analyzed in relation to food prices in Türkiye. These include money supply, policy interest rates, government expenditures, agricultural support, agricultural GDP, food imports, and food exports. Secondly, unlike the available studies that employed approaches like the ARIMAX, the vector autoregressive (VAR) and VECM approaches to examine some of the determinants of food price inflation in Türkiye, this study employs the ARDL model which hasn't been utilized in regard to Türkiye's food prices inflation.

Keywords: Food price inflation, ARDL, cointegration, Granger causality, Türkiye
JEL Classification: E31, E37, E39

Tüketicilerin Fonksiyonel Gıdalara Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi: İstanbul İli Örneği

Fatma Pelin EREL

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Tekirdağ

Yasemin ORAMAN

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Sorumlu Yazar: Fatma Pelin Erel, psucuoglu@nku.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, tüketicilerin fonksiyonel gıdalar olarak önerilen ürünlere olan yaklaşımlarının değerlendirilmesidir. Bu çalışma, tüketicilerin sağlıklı beslenmenin bir parçası olduğu iddia edilen söz konusu ürünlere yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, elde edilen bulgular vasıtasıyla daha iyi stratejik ve taktiksel pazarlama kararlarına katkıda bulunabilecek göstergeler sağlamayı hedeflemektedir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmada çıkarımsal araştırma deseni kullanılmıştır. Hipotezler 391 tüketiciden anket yoluyla toplanan veriler kullanılarak tanımlayıcı ve çıkarımsal istatistik, açıklayıcı faktör analizi (PCA) ve ikili regresyon analizi yardımıyla test edilmiştir. Anket uygulaması ile elde edilen veriler SPSS 24.0 programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Sonuç olarak fonksiyonel gıdalarda ürün bazında farklı sonuçlara ulaşılmış ve fonksiyonel gıdalar söz konusu olduğunda, fonksiyonel gıdaları tek bir homojen grup olarak değil, farklı ürün grupları olarak ele alarak ürün bazında araştırma yapmanın daha faydalı olduğu görülmüştür. Sonuçlar arasındaki diğer bulgulara bakıldığında, tüketicilerde farklı ürün gruplarında fonksiyonel gıdalara ilginin kadınlarda, çocuklu ailelerde ve daha yüksek gelire sahip bireylerde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmanın sonuçları, devlet kurumları ve gıda sektörüyle ilgilenen halk sağlığı programları tasarlamak amacıyla da önem arz etmektedir.

Özgünlük/Değer: Özgün çalışma, Doktora tezinden türetilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fonksiyonel gıda, tüketici, sağlık çalışanı, sağlık beyanı olan gıdalar, tüketici davranışı
JEL Kodları: M31, Q13

Evaluation of Consumers' Approaches to Functional Foods: A Study in İstanbul

Abstract

Purpose: The aim of this study is to evaluate consumers' approaches to products recommended as functional foods. This study aims to determine the attitudes of consumers towards the products in question, which are claimed to be a part of a healthy diet. It also aims to provide indicators that can contribute to better strategic and tactical marketing decisions through the findings.

Design/Methodology/Approach: Inferential research design was used in the study. The hypotheses were tested with the help of descriptive and inferential statistics, explanatory factor analysis (PCA) and binary regression analysis using data collected from 391 consumers through questionnaires. The data obtained by the survey application were analyzed in the SPSS 24.0 program.

Results: As a result, different results have been reached on the basis of product in functional foods, and when it comes to functional foods, it has been seen that it is more beneficial to conduct research on a product basis by considering functional foods rather than considering them as a single homogeneous group. Looking at the other findings among the results, it was determined that the interest in functional foods in different product groups in consumers is high in women, families with children and individuals with higher incomes. The results of this study are also important for designing public health programs that deal with government agencies and the food industry.

Originality/Value: Original study, derived from PhD. Thesis.

Keywords: Functional foods, consumer, healthcare professionals, foods with health claim, consumer behaviour
JEL Classification: M31, Q13

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Gıda Fiyatları İzleme ve Analiz Aracı

Ferit ÇOBANOĞLU

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

Renan TUNALIOĞLU

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

Naciye TOK

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Atça Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Aydın

Sorumlu Yazar: Renan Tunalioglu, rtunalioglu@adu.edu.tr

Özet

Amaç: Gıda emtia fiyat eğilimleri hakkında olabildiğince objektif ve kesin bilgi sahibi olmak, başta karar alıcılar olmak üzere, bu konuda çalışan tüm paydaşlar için oldukça önemlidir. Bu amaca yönelik olarak, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından Gıda Fiyatı İzleme ve Analizi aracı geliştirilmiştir. Çalışmada, söz konusu araç detaylı olarak incelenmiş olup, kullandığı veri tabanları, istatistik ve ekonometrik alt yapısına da ana hatları ile değinilmiştir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Gıda Fiyatı İzleme ve Analizi aracı, esas olarak dört bileşenden oluşmaktadır. Birinci bileşen araç olup, yaklaşık 90 ülkedeki tüketici gıda fiyat verilerine ve 85 uluslararası emtia serisine kolay erişim sağlayan çevrimiçi bir veri tabanı ve analiz aracıdır. İkinci bileşen bültenidir. Anormal derecede yüksek fiyatlar yaşayan ülkelere odaklanan gıda fiyat eğilimlerine ilişkin aylık analizleri sunmaktadır. Üçüncü bileşen bu araca ilişkin web sitesidir. Gıda politikası ve piyasa gelişmeleri dahil olmak üzere güncel bilgiler ve temel emtia fiyat analizlerini ortaya koymaktadır. Dördüncü bileşen ise ülke desteğidir. Fiyat dağıtımını ve analizinde, en iyi uygulamaları teşvik etmek için ülkeler ve ilgili teknik destek için özelleştirilebilir bir araç sunmaktadır.

Bulgular: Bu aracın, seçenekler panelinde bulunan özellikler, kullanıcıların fiyat serilerini gerçek ve nominal terimlerle veya Amerikan doları cinsinden görüntülemesine ve emtianın ölçü birimini ve görüntülenen grafiğin türünü (zaman serileri, piyasa sezonu ve fiyat trendi/oyunluk) seçmesine olanak tanır. Çalışma alanının yukarısında bulunan Grafik verileri ve İstatistikler sekmeleri, kullanıcıların en yeniden en eskiye doğru sıralanmış verileri görüntülemesine ve grafikte gösterilen verilere bir dizi istatistik uygulamasına olanak tanır. Bilgi sekmesine tıklanarak veri kaynakları hakkında daha fazla bilgi edinilebilir. Aracın ulusal sürümünde, Gıda Fiyat Anomalilerinin Göstergesi özelliği mevcuttur. İlgili grafik hem göstergenin değerlerini hem de fiyatları reel olarak göstermektedir.

Özgünlük/Değer: Bu araç, FAO'nun uluslararası pazarlardaki çalışmalarını tamamlayan, yurt içi temel gıda emtia fiyatlarını izleyen, paylaşan ve analiz eden bir sistemdir. Bu araç ile, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi Göstergesi, Gıda Fiyat Anomalilerine dayanarak uluslararası toplumu gıda fiyatlarının yüksek olduğu ve gıda güvenliğini olumsuz etkileyebilecek ülkeler konusunda uyarılmaktadır. Bu konuda çalışan tüm paydaşlar için ortak ve standart bir analiz aracı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fiyat Serileri, Gıda Fiyatları, Oynaklık, Reel Fiyat, Trend Eğilimleri
JEL Kodları: *Kod1, Kod2, Kod3*

Food Price Monitoring and Analysis Tool of Food and Agriculture Organization of United Nations

Abstract

Purpose: Having objective and precise knowledge about food commodity price trends is crucial for decision-makers and all stakeholders involved in this field. To achieve this goal, the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) has developed the Food Price Monitoring and Analysis Tool. This study examines the tool in detail, including its databases, statistical and econometric framework.

Design/Methodology/Approach: The Food Price Monitoring and Analysis Tool primarily consists of four components. The first component is the tool itself, which is an online database and analysis tool providing easy access to consumer food price data from approximately 90 countries and 85 international commodity series. The second component is the bulletin, presenting monthly analyses of food price trends focusing on countries experiencing abnormally high prices. The third component is the website associated with this tool, offering up-to-date information on food policy and market developments, as well as fundamental commodity price analyses. The fourth component is country support, providing a customizable tool for price distribution and analysis to promote best practices and offer technical support.

Results: The features available in the tool's options panel allow users to view price series in real or nominal terms, or in US dollars, and select the unit of measurement for the commodity and the type of chart displayed (time series, market seasonality, price trend/volatility). The Graph Data and Statistics tabs above the workspace enable users to view data arranged from newest to oldest and apply a range of statistics to the displayed data. Clicking on the Information tab provides further details about the data sources. In the national version of the tool, there is a feature called Food Price Anomalies Indicator, which shows both the indicator's values and the prices in real terms on the corresponding graph.

Originality/Value: This tool complements FAO's work in international markets by monitoring, sharing, and analyzing domestic basic food commodity prices. It serves as a common and standardized analytical tool for all stakeholders involved, issuing alerts to the international community about countries with high food prices that may negatively impact food security based on food price anomalies.

Keywords: Price Series, Food Prices, Volatility, Real Price, Trend Patterns

JEL Classification: Q01, Q02, Q11, Q18

Kars İlinde Kaz Yetiştiriciliğinin Ekonomik Potansiyeli ve Gelişimi Üzerine Bir İnceleme

Gül Sultan GÖKKAYA

İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, İzmir

Hakan ADANACIOĞLU

Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

Sorumlu yazar: Gül Sultan Gökkaya, gulsultangokkaya@gmail.com

Özet

Amaç: Bu çalışmanın temel amacı Kars ilinde kaz yetiştiriciliğinin ekonomik potansiyelini ve gelişimini incelemektir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Bu araştırmadaki bulgular ikincil veri analizine dayanmakta olup çalışma iki ana bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın birinci bölümünde Türkiye’de ve dünya’ da kaz yetiştiriciliğinin durumu, üretim, tüketim, dış ticaret ve dış ticarete rekabet gücüyle ilgili bilgilere yer verilmektedir. İkinci bölümde ise Kars ilinde kaz yetiştiriciliği şekli, kaz yetiştiriciliği yapan işletmelerin yapısı, üretimi, pazarlama durumu, istihdam, girişimcilik faaliyetleri, kazın maliyet ve karlılık durumu, bölgedeki kaz yetiştiriciliği ile ilgili eğilimler ve hedefler ile yetiştiriciliği sınırlayan faktörlere değinilmektedir.

Bulgular: Dünya toplam kaz varlığı 2000 yılından bu yana %45 artarak 2021’de 363.132.000 adete ulaşmış olup Çin %87’lik payla birinci sırada yer almaktadır. Bunu sırasıyla %4 ile Mozambik ve %2 ile Mısır takip etmektedir. Türkiye ise %0,41 ile 8. sırada yer almaktadır. Kaz ihracatı yapan ülkelere baktığımızda ise %42 ile Polonya birinci sırada olup Macaristan (%28) ve Fransa (%11) diğer önemli ihracatçı ülkeler arasında yer almaktadır (FAO, 2022). 2022 yılı TÜİK verilerine göre, Kars ili tek başına Türkiye toplam kaz varlığının yaklaşık %37’sini oluşturmaktadır. Yöre de köklü bir geçmişi bulunan kaz, ilin kendine has tuzlama-kurutma yöntemiyle kışın uzun süre depolanabilmekte ve bu yöntem ürünün özgün bir lezzete sahip olmasını sağlayarak yetiştiriciliğin yoğun yapıldığı iller arasında Kars’ın ön plana çıkmasını sağlamaktadır. Diğer taraftan, teknolojinin sınırlı kullanıldığı küçük ve orta boy işletmelerde üretimin yapıyor olması, etin genellikle iç tüketime ayrılması, ilin konum itibarıyla verimli pazarlardan uzak oluşu ve pazarlamanın belirli bir stratejisi doğrultusunda yapılamaması gibi sebepler mevcut olan yetiştiricilik ve buna bağlı olarak ticaret potansiyelinin değerlendirilememesinin ana sebepleridir. Büyük çoğunlukla kadınlar tarafından yapılan kaz yetiştiriciliğinin geçimlik bir iş kolu olmaktan çıkartılıp, iklimle bağlı olarak bitkisel üretimin sınırlı olduğu ve sanayinin az gelişmesiyle göçün hızlandığı Kars iline önemli bir ekonomik faaliyet kolu olarak kazandırılması büyük önem taşımaktadır.

Özgünlük/Değer: Kars ilindeki kaz yetiştiriciliğinin ekonomik yönden incelendiği araştırma sayısının sınırlı olması sebebiyle bu araştırma literatüre önemli bir katkı yaparak diğer çalışmalardan ayrılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: : Kaz, Ticari Potansiyel, Kars

JEL Kodları: : *Q10, Q13, R11*

Not: Bu çalışma “Kaz Yetiştiriciliğinde Üretim ve Pazarlama Etkinliğinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma: Kars İli Örneği” adlı Ege Üniversitesi BAP projesi (17-ZRF-017) kapsamında desteklenen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

An Investigation on the Economic Potential and Development of Goose Breeding in Kars

Abstract

Purpose: The main purpose of this study is to examine the economic potential and development of the geese breeding in Kars.

Design/Methodology/Approach: The findings in this research are based on secondary data analysis and the study consists of two main parts. The first section of the report provides information on the current situation of geese breeding in Türkiye and around the world, as well as on production, consumption, international trade, and global trade competitiveness. The second section includes information on the types of goose breeding in Kars, the organization of geese breeding businesses, production, marketing conditions, employment, entrepreneurial activities, cost and profitability of the geese breeding, regional goose breeding trends and goals, and factors that restrict breeding.

Results: The total number of geese in the world has increased by 45% since 2000 and reached 363.132.000 in 2021, and China ranks first with a share of 87%. This is followed by Mozambique with 4% and Egypt with 2%, respectively. Türkiye has been placed eighth with 0.41%. When we look at the countries that export goose, Poland comes out on top with 42%, and Hungary and France are among the other important exporting countries (28% and 11%, respectively). According to 2022 TUIK data, Kars province alone constitutes approximately 37% of Türkiye's total goose population. Goose, which has a deep-rooted history in the region, can be stored for a long time in winter with its distinctive salting-drying process unique to the province, and this method of storage guarantees that geese have a distinctive flavor and distinguishes Kars from other provinces with intensive geese breeding. The fact that the production in the province is carried out in small and medium-sized enterprises where technology is limited, meat is typically reserved for domestic consumption, the province is located far from productive market, and the marketing cannot be achieved in line with a certain strategy are expressed as the main justifications for not evaluating the existing geese breeding and trade potential accordingly. It is crucial that goose farming, which is primarily operated by women, cease to be a means of subsistence, and become an economic activity in the Kars province, where crop production is constrained by the climate and migration is accelerated by the lack of an industrialized base.

Originality/Value: This research represents an essential contribution to the literature and sets itself apart from other studies due to a shortage of studies examining the economic aspects of breeding geese in Kars.

Keywords: Goose, Trade Potential, Kars

JEL Classification: Q10, Q13, R11

Note: Within the framework of the Ege University BAP project (17-ZRF-017) titled "Research on The Determination of Production and Marketing Efficiency in Goose Breeding: A Case Study of Kars Province" this study was created from the master's thesis.

Yerel Markalı Süt ve Süt Ürünlerine İlişkin Tüketici Tutumlarının Değerlendirilmesi

Harun HURMA

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Emir CAN

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Sorumlu Yazar: Harun HURMA, h.hurma@gmail.com

Özet

Amaç: Marka kavramı çok yönlü ve geniş bir kavram olduğundan çeşitli açılardan farklı gruplara ayrılmaktadır. Faaliyet gösterdiği coğrafi alana göre markalar; yerel markalar, ulusal markalar ve uluslararası markalar olarak sınıflandırılabilir. Sınırlı bir bölge veya şehirde dağıtımı yapılan ya da belirli bir şehirdeki bir işletme tarafından üretilen, ürettirilen ve satılan ürünlerin markası, yerel marka olarak adlandırılmaktadır. Bu çalışma ile süt ve süt ürünleri pazarında belli bir coğrafi alanda faaliyet gösteren yerel markalara ilişkin tüketici algılarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, süt ve süt ürünlerinin insan sağlığı açısından önemi vurgulanarak, yerel süt ve süt ürünleri üreticilerinin bu konuda hangi noktada durduğu, tüketicilerin yerel markalı ürünlere yönelik tutumları incelenmiştir. Bununla birlikte yerel marka kavramının kapsamlı açıklaması yapılarak, süt ve süt ürünleri üretiminde yerel firmaların önemi de değerlendirilmiştir.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Çalışmada oransal örnekleme yöntemine göre % 95 güven aralığı ve %5 hata payı ile bulunun Tekirdağ ilindeki 381 farklı hanedeki tüketiciler ile yüz yüze anket uygulamasından elde edilen veriler kullanılmıştır. Elde edilen verilerin yorumlanmasında, frekans dağılımları, ortalamalar, minimum ve maksimum değerlerinin açıklanması gibi temel istatistiksel işlem ve yöntemlerden yararlanılmıştır. Tüketicilerin yerel markalı süt ve süt ürünlerine yönelik algılarının analizinde faktör analizi yönteminden yararlanılmıştır. Yerel markalı süt ve süt ürünlere ilişkin hazırlanan 16 yargıdan oluşan ölçeğin değerlendirmesi yapılmıştır.

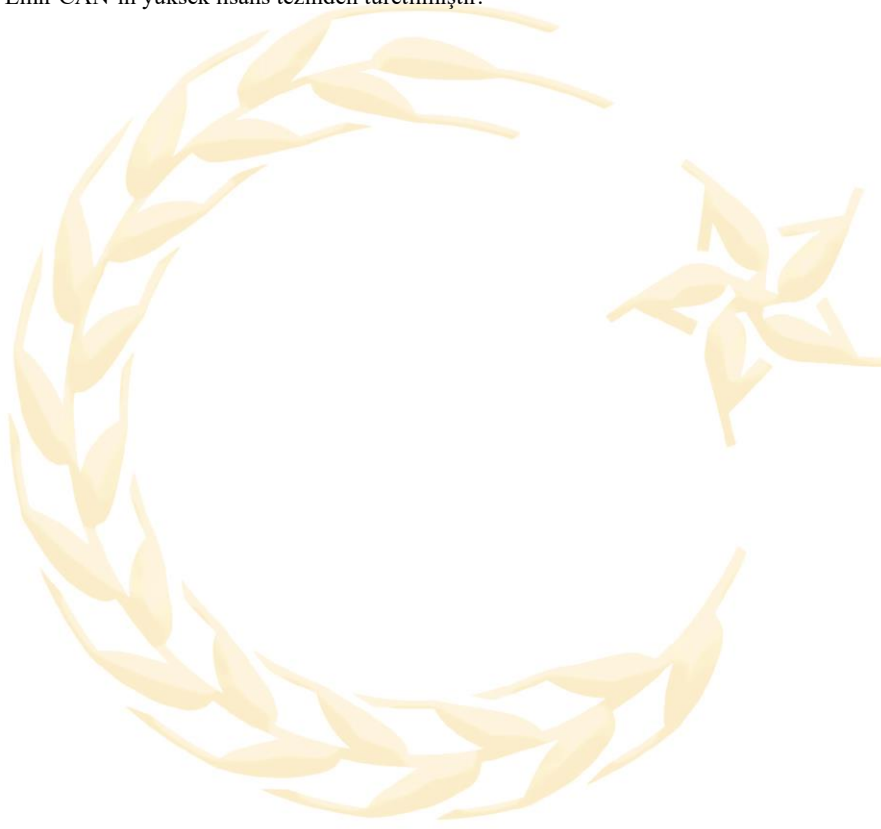
Bulgular: Çalışmada tüketicilere yerel marka kavramını bilip bilmedikleri sorulmuş, % 85,0'i yerel marka kavramını bildiğini, % 15,0'i ise yerel marka kavramını bilmediğini belirtmiştir. Tüketicilerin % 78'i yerel markalı süt ve süt ürünlerini satın aldıkları belirlenmiştir. Yerel markalı süt ve süt satın almayan tüketicilerin satın almama nedenlerinin başında, saklama ömrünün kısıtlılığı, ürünün fiyatı ve gıda güvenliği ile ilgili endişeler gelmektedir. Tüketicilerin yerel markalı süt ve süt ürünlerini ulusal markalara göre daha doğal ve lezzetli buldukları tespit edilmiştir. Tüketiciler yerel markalı ürünlerin geleneksel tatları koruduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. Ankette sunulan yargılara ilişkin oluşturulan ölçeğin Cronbach's Alpha değeri 0,826, elde edilen verilerin faktör analizine uygunluğunu inceleyen KMO (örnek denkliği testi) 0,795 bulunmuştur. Uygulanan faktör analizi sonuçlarına göre tüketicilerin yerel markalı süt ve süt ürünlerini tercih etmelerini etkileyen yargılar 5 faktör ile açıklanabilmektedir. Bu faktörler; saklama ömrü, bulunabilirlik, gıda güvenliği, besin değerleri ve fiyat olarak adlandırılmıştır.

Özgünlük/Değer: Yerel üreticiler, ürünlerini pazarlarken genellikle tüketicilerin farkındalıklarından yararlanırlar. Tüketicilere yönelik yüksek marka imajından ziyade güven ve kalite algısını ön plana alır ve tüketicilerle kurduğu güven ilişkisi ön plandadır. Tüketicilerin yerel marka kavramını bilmeleri ve yerel markalı ürünleri satın almaları ayrıca doğallık, fiyat, sağlık ve lezzet gibi kriterler göz önüne alındığında yerel markalı süt ve süt ürünlerini ulusal markalara göre ön planda tutmaları yerel markalı üreticiler için çok önemli bir avantajdır.

Anahtar Kelimeler: Yerel marka, süt ve süt ürünleri, tüketici eğilimi, tutum

JEL Kodları: M30, M31

Not: Bu çalışma Emir CAN'ın yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

Evaluation of Evaluation of Consumer Attitudes Regarding Local Branded Milk and Dairy Products

Abstract

Purpose: Since the concept of brand is a multifaceted and broad concept, it is divided into different groups from various perspectives. According to the geographical area in which they operate, brands can be classified as local brands, national brands and international brands. The brand of products that are distributed in a limited region or city or that are produced, produced and sold by an enterprise in a certain city is called a local brand. This study aims to evaluate consumer perceptions of local brands operating in a certain geographical area in the milk and dairy products market. In addition, by emphasizing the importance of milk and dairy products in terms of human health, the point at which local milk and dairy producers stand on this issue and the attitudes of consumers towards local branded products were examined. In addition, the importance of local companies in the production of milk and dairy products was also evaluated by making a comprehensive explanation of the concept of local brand.

Design/Methodology/Approach: In the study, according to the proportional sampling method, the data obtained from face-to-face surveys with consumers in 381 different households in Tekirdağ province, which is found with 95% confidence interval and 5% margin of error, were used. In the interpretation of the data obtained, basic statistical procedures and methods such as frequency distributions, averages, explanation of minimum and maximum values were utilized. Factor analysis method was used to analyze consumers' perceptions towards local branded milk and dairy products. The scale consisting of 16 judgments prepared for local branded milk and dairy products was evaluated.

Results: In the study, consumers were asked whether they knew the concept of local brand, 85.0% of them stated that they knew the concept of local brand and 15.0% stated that they did not know the concept of local brand. It was determined that 78% of the consumers purchased local branded milk and dairy products. The main reasons for not purchasing locally branded milk and milk products were short storage life, price of the product and concerns about food safety. Consumers find local branded milk and dairy products more natural and tasty than national brands. Consumers think that local branded products preserve traditional flavors. The Cronbach's Alpha value of the scale created for the judgments presented in the questionnaire was 0.826, and the KMO (sample equivalence test) examining the suitability of the data obtained for factor analysis was 0.795. According to the results of the factor analysis, the judgments affecting consumers' preference for local branded milk and dairy products can be explained by 5 factors. These factors were named as storage life, availability, food safety, nutritional values and price.

Originality/Value: Local producers often capitalize on consumers' awareness when marketing their products. They emphasize trust and quality perception rather than high brand image towards consumers and the trust relationship they establish with consumers is at the forefront. It is a very important advantage for local branded producers that consumers know the concept of local brand and buy local branded products and that they prioritize local branded milk and

dairy products over national brands when criteria such as naturalness, price, health and taste are taken into consideration.

Keywords: Local brand, milk and dairy products, consumer tendency, attitude

JEL Classification: M30, M31

Tüketicilerin Coğrafi İşaretlere İlişkin Bilgi Düzeyinin Belirlenmesi: Adana İli

Hatice MERAL

Bursa Uludağ Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa
Sorumlu Yazar: Hatice Meral, yaman_hatice@hotmail.com

Özet

Amaç: Türkiye’de her geçen yıl coğrafi işaret tescil sayısı artmaktadır. Ancak, pek çok coğrafi işaret tescillinden hem denetim yetersizliği hem de tüketici farkındalığının zayıf olması dolayısı ile fayda sağlanamamaktadır. Araştırma özellikle coğrafi işaretlere tüketiciler yönü ile bakmayı hedeflemiştir. Araştırmanın amacı, Adana ili merkez ilçesinde yaşayan tüketicilerin coğrafi işaretler ile ilgili bilgi düzeyinin ve yöresel ürünlere ilişkin tutumlarının belirlenmesidir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmada Türkiye’nin 7. büyük şehri olan Adana ilinin Merkez ilçesinde yaşayan hanelere yarı yapılandırılmış anket uygulanmıştır. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNS) verilerine göre 2021 yılı Adana ili Çukurova İlçesinin toplam nüfusu 389.319 kişidir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2021 yılı Adana ili ortalama hane halkı büyüklüğü 3,49 kişidir (TÜİK, 2023). Bu verilerden hareketle toplam hane halkı sayısı 111.553 olarak belirlenmiştir. Örneklem sayısının belirlenmesinde, olasılıklı basit tesadüfi örnekleme yöntemi uygulanmış, %99 güven düzeyinde 152 hane belirlenmiştir. Bazı anketlerin değerlendirme dışı kalması riskine karşı 155 anket uygulanmış ve tüm anketler değerlendirilmeye alınmıştır.

Bulgular: Anket uygulanan 155 hanede alışverişini yapan kişilere uygulanan anket sonuçlarına göre, tüketicilerin %68’i alışverişlerinde yöresel ürünleri satın almayı tercih etmektedir. Anket uygulanan tüketicilerin %66’ı ürün etiketi üzerindeki bilgileri okumasına karşılık, %59’u ambalaj üzerindeki amblem/logolara dikkat etmemektedir. Tüketicilerin %60’ının coğrafi işaretler ile ilgili bilgisi bulunmazken, %23’ü kısmen bilgi sahibi olduklarını belirtmiştir. Tüketicilerin %73’ü satın alacakları ürünün yöresel bir ürün olduğunu garanti altına alan bir kurum onayı/logosu olursa, bu ürüne benzerlerinden daha yüksek bir bedel ödemeye hazır olduklarını ifade etmişlerdir. Tüketicilerin daha yüksek ödemeye hazır olduklarını ifade ettikleri ortalama bedel %20’dir. Coğrafi işaretli ürünlerin satışının ve birim değerinin artırılabilmesi için öncelikle tüketicilerin coğrafi işaretin anlamını öğrenmeleri ve amblemlerini tanımaları gerekmektedir. Dolayısı ile tanıtıma yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi önem arz etmektedir.

Özgünlük/Değer: Çalışma, birincil verilere dayalı bir tüketici araştırmasıdır. Özellikle coğrafi işaretli ürünlerin katma değerinin, pazar payının ve satış oranının artırılması için tüketici istek ve beklentilerine ne şekilde cevap verilmesi gerektiği konusunda yol gösterici olma niteliği taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi İşaret, Tüketici, Amblem

JEL Kodları: Kod1, Kod2, Kod3

Determining the Knowledge Level of Consumers on Geographical Indications: Adana Province

Abstract

Purpose: The number of geographical indication registrations is increasing every year in Türkiye. However, many registered geographical indications cannot be benefited due to the lack of control and weak consumer awareness. The research especially aimed to focus at geographical indications from the perspective of consumers. The aim of the research is to determine the level of knowledge about geographical indications and their attitudes towards local products of the consumers who are living in the central district of Adana province

Design/Methodology/Approach: In the research, a semi-structured questionnaire was applied to the households living in the central district of Adana where is the 7th largest city in Türkiye. According to the Address Based Population Registration System (ADNS) data, the total population of Çukurova District of Adana province in 2021 is 389,319 people. According to the data of the Turkish Statistical Institute (TUIK), the average household size in Adana in 2021 is 3.49 people (TUIK, 2023). Based on these data, the total number of households was determined as 111,553. Probabilistic simple random sampling method was used to determine the number of samples, and 152 households were determined at 99% confidence level. Against the risk of some surveys not being evaluated, 155 surveys were applied and all surveys were evaluated.

Results: According to the results of the survey of 155 households, 68% of the consumers prefer to buy local products in their shopping. While 66% of the surveyed consumers read the information on the product label, 59% do not pay attention to the emblems/logos on the packages. While 60% of consumers do not have information about geographical indications, 23% stated that they have partial knowledge. 73% of consumers stated that they are willing to pay a higher price for the product if there is an institution approval/logo which guarantees that the product is a local one. The average price that consumers are willing to pay is 20% higher. In order to increase the sales and unit value of geographic indication products, consumers should learn the meaning of geographical indication and recognize their emblems. Therefore, it is important to focus on promotional activities.

Originality/Value: The study is a consumer research based on primary data. In particular, it serves as a guide on how to respond to consumer demands and expectations in order to increase the added value, market share and sales rate of geographical indication products.

Keywords: Keyword1, Keyword2, Keyword3,

JEL Classification: Kod1, Kod2, Kod3

Türkiye ve Rusya Arasındaki Hububat ve Yaş Meyve Sebze Ticaretinin Karşılaştırmalı İncelenmesi

Hüseyin ÖZEN

Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Konya

R. Figen CEYLAN

Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya

Sorumlu Yazar: Hüseyin ÖZEN, huseyinozen@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Çalışmada Türkiye ve Rusya arasındaki Yaş Meyve Sebze ve Hububat ticareti oyun teorisi yaklaşımıyla incelenmiştir. Rusya ve Türkiye yıllardır birbirleriyle tarım ticareti yapan iki ülkedir. Özellikle son zamanlarda yaşanan politik ve ekonomik olaylar sonrasında iki ülkenin bu ticari ortaklığı çok önem kazanmıştır.

Tarım Ekonomisi literatüründe oyun teorisi çalışmalarının sınırlılığı ve oyun teorisinin yapısı gereği yalın, net ve şeffaf sonuç vermesi dolayısıyla bu metot tercih edilmiştir. Bu bağlamda çalışmanın amacı Türkiye ve Rusya tarım ticaretine farklı bir perspektiften bakmak olarak değerlendirilebilir. Bu çalışma sayesinde Türkiye Rusya yaş meyve sebze ve hububat ticareti ilişkileri daha farklı detaylarıyla incelenebilecektir.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Bu çalışmada Türkiye'nin Rusya'ya gerçekleştirdiği yaş sebze meyve ihracatı ile Rusya'nın Türkiye'ye gerçekleştirdiği hububat ihracatı Keynesyen karşılaştırmalı üstünlükler yaklaşımından hareketle incelenmiştir. İki ülkenin yatırımları otonom(sabit) ve uyarılmış(değişken) yatırımlar olarak sınıflandırılmıştır. Sonrasında da iki ülkenin ürün gruplarına göre ticaret dengeleri; ilgili ürünlerde sadece birbirleri ile ticaret yaptıkları varsayımıyla, sıfır toplamlı oyun olarak kurgulanmıştır. Çalışmada 2016 – 2020 yılları arasındaki derlenen ikincil veriler interpolasyon yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Beş yıllık verilerin değerlendirilmesi sonucunda elde edilen mükemmel Nash dengesi denklemi model olarak kullanılarak, Türkiye ile Rusya arasındaki yaş sebze ve meyve ticareti ile hububat ticaretinin dengesi irdelenmiştir. Sonrasında da bu denge bağlamında çeşitli politikalar oluşturulmuştur.

Bulgular: Çalışmanın sonucunda Türkiye'nin, yaş sebze meyve ticareti bağlamında Rusya'ya üstün olduğu ve bir birim yaş sebze meyve ürününün ortalama 5 birim hububata eşit olduğu tespit edilmiştir. Bu duruma sebep olarak Rusya'daki otonom yatırım değerlerinin Türkiye'den yüksek olması ve özellikle analiz döneminde Türk lirasının diğer para birimleri karşısında değer kaybetmesi gösterilebilir. Ayrıca Rusya' da ticaret hacminin büyümesi ile otonom harcamaların artması da bu durumun sebeplerinden birisidir. Bu kapsamda otonom harcamaların artması, üretim miktarının da artması demek olacaktır. Burada otonom harcamalara fabrikalar veya üretim sahaları örnek olarak verilebilir.

Bu üstünlüğün artırılması ve sürdürülebilir olabilmesi için hububat ve yaş meyve sebze üretiminin artırılması, inovasyonla birlikte Ar – Ge çalışmalarına önem verilmesi ve üretimde mekanizasyonun yaygınlaştırılmasıyla iş gücünün azaltılması önemlidir. Bu bağlamda tarımda teknolojinin kullanımının artırılması birçok sorunu çözecektir. Ayrıca kanun yapımcıların bu detaylara önem vermesi Türk tarımı için oldukça elzem olacaktır.

Özgünlük/Değer: Kuramın ekonomi literatüründe uygulamaları oldukça fazla olsa da tarım ekonomisi literatürü üzerinde pratiğine sınırlı sayıda rastlanmıştır. Oysaki metot iki ülke arasındaki tarım ürünleri ticareti hacminin karşılaştırılması, kazançların maksimize edilmesi için yapılması gerekenler vb. konularda politika belirlemek için oldukça işlevseldir. Çalışmada bu işlevsellik gözetilmiştir. Ayrıca yaş meyve sebze ve hububat üretimindeki yatırımların otonom ve uyarılmış yatırım olarak sınıflandırılması ve politikaların bu başlıklarda değerlendirilebilir olması da çalışmanın özgünlüğü hakkındaki diğer detaylardandır.

Anahtar Kelimeler: Oyun teorisi, Ticaret dengesi, Keynes, Sıfır toplamı oyunlar

JEL Kodları: C70, E20, F10, F40

Not: Bu çalışma sorumlu yazar Hüseyin ÖZEN' in Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı' na vermiş olduğu Yüksek Lisans tezinden hareketle oluşturulmuştur.

Comparative Analysis of Grain and Fresh Fruit and Vegetables Trade between Turkey and Russian Federation

Abstract

Purpose: In the study, Fresh Fruits, Vegetables and Cereals trade between Turkey and Russia has been examined with the game theory approach. Russia and Türkiye are two countries that have been engaged in agricultural trade with each other for years. Especially after the recent political and economic events, this commercial partnership of the two countries has gained great importance. This method has been preferred because of the limitations of game theory studies in the Agricultural Economics literature and because of the nature of game theory, it gives simple, clear and transparent results. In this context, the aim of the study can be considered as looking at the agricultural trade of Turkey and Russia from a different perspective.

Design/Methodology/Approach: In this study, Turkey's fresh fruit and vegetable exports to Russia and Russia's grain exports to Turkey were examined based on the Keynesian comparative advantages approach. The investments of the two countries are classified as autonomous (fixed) and stimulated (variable) investments. Afterwards, the trade balances of the two countries according to their product groups; It is designed as a zero-sum game, assuming that they only trade with each other in related products. In the study, secondary data compiled between 2016 and 2020 were used. By using the perfect Nash equilibrium equation obtained as a result of the evaluation of five-year data as a model, the balance of fresh vegetable and fruit trade and grain trade between Turkey and Russia were examined.

Results: As a result of the study, it has been determined that Turkey is superior to Russia in terms of fresh fruit and vegetable trade and one unit of fresh fruit and vegetable product is equal to 5 units of grain on average. The reason for this situation is that the autonomous investment values in Russia are higher than in Turkey and the Turkish lira depreciated against other currencies especially during the analysis period. In addition, the increase in the volume of trade in Russia and the increase in autonomous expenditures is one of the reasons for this situation. In this context, an increase in autonomous expenditures will mean an increase in the amount of production.

To increase this superiority and to be sustainable, it is important to increase the production of cereals and fresh fruits and vegetables, to give importance to R & D studies together with innovation and to reduce the workforce by spreading mechanization in production.

Originality/Value: Although the theory has many applications in the economics literature, its practice in the agricultural economics literature is limited. However, the method compares the volume of trade in agricultural products between the two countries, what needs to be done to maximize earnings, etc. It is quite functional for determining policy on issues. This functionality was observed in the study. In addition, the classification of investments in the production of fresh fruits, vegetables and cereals as autonomous and stimulated investments and the fact that policies can be evaluated under these headings are another details about the originality of the study.

Keywords: Game theory, Trade balance, Keynes, Zero – sum games

JEL Classification: C70, E20, F10, F40

Coğrafi İşaretli Ürünlerin Firma Performansına Etkisi

Muhammed Emin Karabacak

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara

Sorumlu Yazar: Muhammed Emin Karabacak, meminkarabacak@hotmail.com

Özet

Amaç: Coğrafi işaretler, belirli bir coğrafi bölgede üretilen bir ürünün kalite, ün veya diğer özellikleriyle ilişkili olduğunu gösteren bir işarettir. Coğrafi işaretler, ürünlerin kaynağını vurgulamak, tüketicilere güven vermek ve rekabet avantajı elde etmek için kullanılan önemli bir araçtır.

Artan rekabet ortamında, KOBİ'ler genellikle büyük şirketlere karşı dezavantajlı duruma düşmektedir. KOBİ'ler genellikle sınırlı pazarlama bütçelerine ve marka bilinirliğine sahiptir. Coğrafi işaretli ürünler küçük işletmeler için sınırlı bütçe ve kaynaklarını daha verimli bir şekilde kullanmaları ve büyük firmalar ile rekabet etmeleri açısından pozitif yönde bir etkisyeye sahiptir.

Yapılan çalışmalar, coğrafi işaretin, küçük ölçekli firmaların performansını artırdığını göstermektedir. Coğrafi işaret, ürünlerin coğrafi kaynağını vurgulayarak, tüketicilerin güvenini kazanmalarına ve benzersiz niteliklerini sergilemelerine yardımcı olur. Bu da müşteri sadakati, talep ve satışların artması gibi olumlu sonuçlar doğurur. Coğrafi işaretler, rekabet avantajı elde etmek, pazar payını artırmak ve marka değerini yükseltmek için etkili bir stratejik araçtır.

Sonuç olarak, coğrafi işaretler, günümüz ticaretinde artan rekabet ortamında firmaların performansını olumlu yönde etkileyebilir. Özellikle KOBİ'ler, coğrafi işaretleri kullanarak ürünlerinin coğrafi kaynağını vurgulayabilir, tüketicilerin güvenini kazanabilir ve performanslarını artırabilirler. Bu çalışma kapsamında coğrafi işarete sahip ürünlerin firma performansına etkisi araştırılmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırma konuyla ilgili mevcut akademik makaleler, kitaplar, dergiler ve diğer kaynakları kullanarak coğrafi işaretlerin küçük ölçekli firmaların performansı üzerindeki etkilerini inceleyen bir yaklaşımı benimsemektedir. Literatürdeki bulguları ve benzer çalışmalardan elde edilen sonuçları analiz eden bir tasarımda kurgulanmıştır.

Bulgular: Bu çalışma kapsamında coğrafi işarete sahip ürünlerin firma performansına etkisi araştırılmıştır. Coğrafi işaretleri kullanarak ürünlerinin coğrafi kaynağının vurgulanması tüketicilerin güvenini kazanırken bu durum firma performanslarını arttırmaktadır.

Özgünlük/Değer: Bu çalışma, literatürde daha az araştırılmış bir konuya odaklanmaktadır ve coğrafi işaretlerin küçük ölçekli firmalar için nasıl bir değer yaratabileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi İşaretler, Firma Performansı, Pazarlama

JEL Kodları: D, M, Q

The Effect of Geographical Indication Products on Firm Performance

Abstract

Purpose: Geographical indications are signs that indicate the association of a product with a specific geographical region in terms of its quality, reputation, or other characteristics. Geographical indications are an important tool used to emphasize the origin of products, instill consumer confidence, and gain a competitive advantage.

In an increasingly competitive environment, SMEs often find themselves at a disadvantage compared to large companies. SMEs typically have limited marketing budgets and brand recognition. Geographically indicated products have a positive impact on small businesses in terms of utilizing their limited budget and resources more efficiently and competing with larger firms.

Studies have shown that geographical indications enhance the performance of small-scale firms. By emphasizing the geographical origin of products, geographical indications help businesses gain consumer trust and showcase their unique qualities. This, in turn, leads to positive outcomes such as customer loyalty, increased demand, and sales. Geographical indications are an effective strategic tool for gaining a competitive advantage, increasing market share, and enhancing brand value.

In conclusion, geographical indications can positively impact the performance of companies in today's competitive trade environment. Especially for SMEs, highlighting the geographical origin of their products through geographical indications can help them gain consumer trust and improve their performance. This study analyzes the impact of products with geographical indications on firm performance.

Design/Methodology/Approach: The study adopts an approach that examines the effects of geographical indications on the performance of small-scale firms by utilizing existing academic articles, books, journals, and other relevant sources. The design is structured to analyze the findings from the literature and similar studies.

Results: This study explores the impact of products with geographical indications on firm performance. Emphasizing the geographical origin of products through geographical indications enhances consumer trust and consequently improves firm performance.

Originality/Value: This study focuses on a relatively less explored topic in the literature and demonstrates how geographical indications can create value for small-scale firms.

Keywords: Geographical Indications, Firm Performance, Marketing

JEL Classification: D, M, Q

Geleneksel ve Coğrafi İşaret Tescilli Kuru Fasulyede Çiftçilerin Eline Geçen Fiyatlar: Ürün Kalitesi ve Mekânsal Özelliklere Göre Bir Değerlendirme

Nilgün DOĞAN

Gümüşhane Üniversitesi, Kelkit Aydın Doğan MYO, Kelkit, Gümüşhane

Hakan ADANACIOĞLU

Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

Sorumlu Yazar: Nilgün Doğan, nilgun_stu@ege.edu.tr

Özet

Amaç: Son yıllarda, ürünlerin ait oldukları bölgeye has taşıdıkları özelliklerin Cİ tescili ile koruma altına alınarak ürünün pazar gücünün artırılması yaygın hale gelmiştir. Araştırmanın kapsamına alınan Gümüşhane ilinde Cİ tescilli pek çok gastronomik ürün bulunmaktadır ve bunlardan bir tanesi 2020 yılında Türk Patent Enstitüsü (TPE) tarafından tescillenen Kelkit Kuru Fasulyesidir. Yöre halkı arasında pembe göz olarak tabir edilen bu tohum, beyaz rengi ve üzerinde bulunan pembe lekeleri ile diğer kuru fasulye tohumlarına göre ayırt edici özellikleri ile tescillenmiştir. Yöre çiftçisi, pembe göz bir başka ifade ile ata tohumunu kullanmak yerine çevre bölgelerden elde ettikleri ve daha yüksek verim özelliklerine sahip saf olmayan kuru fasulye tohumu ile üretim yapmaktadır. Bu tohum ile üretilen kuru fasulye, yerel tohum ile üretilen kuru fasulyeden pembemsi renklenme ve elips tane özelliği ile farklılık göstermektedir. Tescilli tohum ile üretilen Kelkit Şeker Fasulyesinin ürün değerini avantaja çevirmek için çiftçi eline geçen fiyatları kalite özelliklerine göre incelemek ve mekânsal özelliklere göre karşılaştırmasını yapmak bu çalışmanın odak noktasını oluşturmuştur. Her iki üretici grubu için 2020 ve 2021 yılı üretim döneminde kaliteyi belirleyen faktör olan ürün derecesine göre kuru fasulye satış miktarı, fiyatları ve hasat sonrası ürünün satış noktasına olan uzaklıkları incelenmiştir.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Bu araştırmanın birincil verilerini kuru fasulye üreten çiftçilerle yüzyüze yapılan anketler oluşturmaktadır. Araştırmanın kapsamını Gümüşhane ili Kelkit, Şiran ve Köse ilçeleri ile bağlı belde ve köylerinde yaşayan Cİ tescilli tohum ile üretim yapan ve üretiminde Cİ tescilli kuru fasulye tohumu kullanmayan çiftçiler oluşturmaktadır. Cİ tescilli tohum ile üretim yapan üreticilerin sayısının (50) az olması nedeniyle bu çalışmada herhangi bir örnekleme gidilmeyerek tam sayım yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın örneklem büyüklüğü toplamda 100 çiftçi olarak belirlenmiştir. Kuru fasulye üreten çiftçilerle ilgili bilgiler Kelkit, Köse ve Şiran Tarım ve Orman İlçe Müdürlüklerinden temin edilmiştir. Kullanılan anket soruları, araştırmanın amacını gerçekleştirecek şekilde uygun olarak hazırlanmıştır.

Bulgular: Araştırmada, 2020 yılı üretim döneminde 7mm ve altı büyüklüğünde (elek altı) Cİ tohumlu Kelkit Şeker Fasulyesinin ortalama satış miktarı 282.24 kg olup ortalama satış fiyatı 13.16 TL olarak bulunmuştur. Cİ tohum kullanmadan kuru fasulye üretimi yapan üreticiler için ise elek altı fasulye ortalama satış miktarı yaklaşık 232 kg ve satış fiyatı 12.46 TL olarak elde edilmiştir. Ürünün depodan satış noktasına olan uzaklık ise yaklaşık 5 km'dir. Aynı üretim

döneminde elek üstü olarak tabir edilen 8-8.5 mm büyüklüğündeki kuru fasulyenin ortalama satış miktarı 1403.26 kg olup ortalama satış fiyatı yaklaşık 22 TL olarak saptanmıştır. Cİ tohumlu Kelkit Şeker Fasulyesi üreticilerinin elek altı ve elek üstü ortalama satış miktarı 2021 yılı üretim döneminde sırasıyla 208.67 ve 1112.05 kg iken satış fiyatları sırasıyla 15.42 ve 24.14 TL olarak bulunmuştur. Cİ tohum kullanmadan kuru fasulye üretenlerin elek altı ve elek üstü ortalama satış miktarları ise sırasıyla ortalama 155.88 ve 1184 kg iken satış fiyatları 15.25 ve 23.59 TL'dir. Elde edilen bulgulara göre, araştırma kapsamına alınan her iki üretici grubunun eline geçen fiyatlar arasında beklenen bir fark olmamakla birlikte ürün kalitesinin mekânsal özellikler etkisi altında olmadığı anlaşılmıştır.

Özgünlük/Değer: Geçim kaynakları sınırlı olan Gümüşhane ilinde, Cİ tescilli üretimin değerini ve katkısını ortaya koyan herhangi bir çalışmanın bugüne kadar yapılmaması bu çalışmayı özgün hale getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi İşaret, Kuru Fasulye, Fiyat
JEL Kodları: Q1, Q10, Q13

Not: This research was supported by the Gumushane University Scientific Research Projects Commission with Project number 21.B0312.03.01.

Traditional and Geographical Indication Labelled Dry Beans Prices Received by Farmers: An Evaluation According to Product Quality and Spatial Properties

Abstract

Purpose: It has become more common to increase market power of product by protecting features that are unique to the region they belong to, with GI label in recent years. There are many gastronomic products registered with GI in the province of Gümüşhane, which is included in the scope of this research and one of them is Kelkit Dry Beans, which was registered by the Turkish Patent Institute (TPE) in 2020. This seed, which is called pink eye among the local people, is registered with its white color and pink spots on it, with its distinctive features compared to other dry bean seeds. Instead of using local seeds, the local farmers produce with impure dry bean seeds obtained from the surrounding regions and have higher yield characteristics. The dried beans produced with this seed differ from the dried beans produced with the local seed with its pinkish coloration and elliptical grain feature. In order to turn the product value of Kelkit Dry Bean, produced with local seeds, into an advantage, examining the prices received by the farmers according to their quality characteristics and comparing them according to spatial characteristics constituted the focus of this study. For both farmer groups, dry bean sales amount, prices and distance from the post-harvest product to the sales point were examined according to the product grade, which is the factor that determines the quality in the production periods of 2020 and 2021.

Design/Methodology/Approach: The primary data of this research consists of face-to-face interviews with farmers producing dry beans. The scope of this research comprises of farmers living in Kelkit, Şiran and Köse districts of Gümüşhane province, and their towns and villages, who produce with GI labelled seeds and do not use GI labelled dry bean seeds in their production. Due to the low number of the farmers (50) producing with GI labelled seeds, the full count method was used in this study. The sample size was determined as 100 farmers in total. Information about the farmers producing dry beans was obtained from the Kelkit, Köse and Şiran Agriculture and Forestry District Directorates. The survey questions were prepared in accordance with the purpose of the research.

Results: In the production period of 2020, the average sales amount of Kelkit Dry Beans with GI-labelled of 7 mm and below (under sieve) was 282.24 kg and the average sales price was 13.16 TL. For the farmers who produce dry beans without using GI labelled seeds, the average sales amount of beans under the sieve is approximately 232 kg and the sales price is 12.46 TL. The distance from the warehouse to the sales point is found approximately 5 km. In the same production period, the average sales amount of 8-8.5 mm dry beans, which is called as sieve top, was 1403.26 kg and the average sales price was determined as approximately 22 TL. While the average sales amount of Kelkit Dry Beans farmers with GI labelled seeds was 208.67 and 1112.05 kg respectively and the sales prices were 15.42 and 24.14 TL, respectively in the production period of 2021. According to results, although there is no expected difference between the prices received by the two farmer groups included in the research, it has been understood that the product quality is not under the influence of spatial characteristics.

Originality/Value: The fact that no studies revealing the value and contribution of GI labelled production have been carried out in the province of Gümüşhane, where livelihoods are limited, makes this study unique.

Keywords: Geographical Indication, Dry Beans, Price

JEL Classification: Q1, Q10, Q13

Kahve Tüketimi Üzerine Bir Araştırma: Aydın İli Efeler İlçesi Örneği

Nupelda Baran
Altuğ Özden

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın
Sorumlu Yazar: Altuğ ÖZDEN, aozden@adu.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmada Aydın ili Efeler İlçesindeki tüketicilerin kahve tüketimi ve kahve satın alma davranışlarının belirlenmesi hedeflenmiştir.

Tasarım/Metodoloji/Yaklaşım: Aydın ili Efeler ilçesinde yaşayan 303772 kişinin tamamı popülasyon olarak kabul edilmiştir. Bu popülasyona dayalı olarak, oransal örnekleme yöntemi ile %95 güven aralığında ve %5 hata payında örneklem hacmi 384 olarak tespit edilmiştir. Tüketicilerin kahve tüketim bilgileri ve sosyo-demografik özelliklerinin incelenmesinde yüzdesel ifadeler kullanılmıştır. Ayrıca tüketicilerin kahve tüketim ve paketlenmiş kahve satın alma davranışlarının belirlenmesinde 5’li likert tipi sorulardan yararlanılmıştır.

Bulgular: Yapılan çalışmada tüketicilerin %52.6’sını kadınlar oluşturmaktadır. Tüketicilerin çoğunlukla Türk kahvesi tercih ettiği, düzenli olarak kahve tükettikleri ve en çok Colombia ve Arabica kahve tercih ettikleri gözlemlenmiştir. Alışverişlerinde kahvenin taze, kaliteli, organik, uygun fiyatlı, ambalajın sağlık açısından güvenli olmasına ve ürünü istedikleri gramajda almaya özen göstermektedirler. Bunun yanında paketlenmiş kahveyi çoğunlukla internetten satın aldıkları ve yerel bir marka olan Akasya kahveyi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Özgünlük/Değer: Daha önce konuyla ilgili çalışmalar yapılmasına rağmen, detaylı ve Aydın İlinde gerçekleştirilmiş bir çalışma bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kahve, Satın Alma Davranışları, Tüketim.

JEL Kodları: Q10, Q13

Not: Bildiri devam etmekte olan lisansüstü tezden türetilmiştir.

A Study on Coffee Consumption: The Case of Aydın Province Efeler District

Purpose: In this study, it was aimed to determine the coffee consumption and coffee purchasing behaviors of consumers in Aydın province Efeler District.

Design/Methodology/Approach: All 303772 people living in Aydın province Efeler district were accepted as the population. Based on this population, the sample size was determined as 384 with the proportional sampling method with a 95% confidence interval and a 5% margin of error. Percentage expressions were used to analyze the coffee consumption information and socio-demographic characteristics of consumers. In addition, 5-point Likert type questions were used to determine the coffee consumption and packaged coffee purchasing behaviors of consumers.

Results: In the study, 52.6% of the consumers are women. It has been observed that consumers mostly prefer Turkish coffee, consume coffee regularly, and mostly prefer Colombian and Arabica coffee. In their shopping, they take care that the coffee is fresh, high quality, organic, affordable, the packaging is safe for health and the product is in the weight they want. In addition, it was determined that they mostly bought packaged coffee from the internet and preferred Akasya coffee, which is a local brand.

Originality/Value: Although studies on the subject have been done before, there is no detailed study carried out in Aydın.

Keywords: Coffee, Purchasing Behaviors, Consumption.

JEL Classification: Q10, Q13

Note: The paper is derived from the ongoing graduate thesis.

Coğrafi İşaretlerde Denetim Etkinliğini Artırma Yöntemleri

Sertaç DOKUZLU

Bursa Uludağ Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa

İrem SÖYLER

Bursa Uludağ Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa

Sorumlu Yazar: Sertaç Dokuzlu, sdokuzlu@uludag.edu.tr

Özet

Amaç: Çalışmanın amacı günümüzde tescil ve başvuru sayıları hızla artan ancak, pek çoğu denetim sorunları dolayısıyla uygulamaya konulamayan coğrafi işaretlerde denetimi etkin hale getirmenin ve denetim maliyetlerini düşürmenin yöntemlerini sunmaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmada Türkiye'nin ilk sofralık zeytin coğrafi işaretini alan ve 2014 yılından günümüze izlenebilir bir sistem kurularak denetlenen Gemlik Zeytini hem izlenebilirlik sistemi hem de denetim maliyetleri yönünden incelenmiştir. Gemlik Zeytininin yanı sıra Mustafakemalpaşa peynir tatlısı ve Bursa Siyah İnciri coğrafi işaretleri de denetimleri maliyetleri ve denetim etkinliği bakımından örnek olaylar olarak incelenmiştir. Gemlik Zeytini için 2014 – 2023 yılı arasındaki denetim verileri ve denetim maliyetleri, Mustafakemalpaşa peynir tatlısı için 2022 – 2023 yılları, Bursa Siyah İnciri için ise 2019 – 2022 yılları arasındaki denetim verileri ve maliyetleri dikkate alınmıştır. Araştırmada tescil ettiren kurumlardan elde edilen verilerin yanı sıra denetimler esnasında saha çalışmalarından elde edilen gözleme dayalı veriler kullanılmıştır.

Bulgular: Coğrafi işaretlerde izlenebilir bir sistem kurulması ve denetimin düzenli ve doğru bir şekilde uygulanması ile ürün adının haksız kullanımı önlenmekte, firmaların pazar payında artış yaşanmakta ve/veya coğrafi işaretli ürünler daha yüksek fiyattan alıcı bulabilmektedir. Ancak denetimin etkin bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için öncelikle hatalı/eksik tescil belgelerinin revize edilmesi gerekmektedir. Denetlenemeyecek ya da analiz bedelleri yüksek ve analiz süreleri uzun denetim kriterleri belirlenmesinden kaçınılmalıdır. Özellikle Bursa Siyah İnciri gibi çabuk bozulabilen ve hızlı bir şekilde pazara sevk edilmesi gereken ürünlerde sahada kullanılabilen portatif analiz cihazları seçilmelidir. Gemlik Zeytini gibi zeytin havuzlarından ürün çekilerek yıl boyunca piyasaya arz edilebilen ürünlerde denetim sıklığının fazla olması gerektiği için özellikle temel analizlerin yapılabileceği küçük bir laboratuvar kurulması hem denetimlerdeki analiz maliyetlerini düşürmekte hem de denetim etkinliğini artırarak kaliteyi garanti altına almaktadır. Mustafakemalpaşa peynir tatlısı gibi işlenen ürünlerde ise prosesin yıl boyunca birden fazla denetlenmesi ve her denetimde firmaların analiz sürecine dâhil edilmesi denetimlerin daha etkin bir şekilde ilerlemesini sağlamaktadır.

Özgünlük/Değer: Mayıs 2023 tarihi itibarı ile Türkiye'de 1344 adet tescilli coğrafi işaret ve 731 adet de başvuru bulunmaktadır. Tescilli coğrafi işaretlerin çok büyük bir kısmı denetim yetersizliği ya da denetimlerin nasıl yapılacağı bilinemediği için işlevsiz kalmaktadır. Tescil ettiren kurum/kuruluşların pek çoğu denetim ve izlenebilir bir sistem hakkında bilgi edinme gereği duymaktadır. Çalışma bu konuda hem tarım ekonomistlerini hem de konu ile ilgili sektör temsilcilerini bilgilendirme ve yol gösterme potansiyeline sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi İşaret, Denetim, İzlenebilirlik
JEL Kodları: Kod1, Kod2, Kod3

Methods to Increase Inspection Efficiency in Geographical Indications

Abstract

Purpose: The aim of the study is to present the methods of increasing inspection and reducing the inspection costs in geographical indications, which are rapidly increasing in the number of registrations and applications that most of them cannot be implemented due to inspection problems.

Design/Methodology/Approach: In the research, Gemlik Olive, which received Turkey's first geographical indication for table olives and was inspected by establishing a traceable system since 2014, has been examined in terms of both traceability system and inspection costs. In addition to Gemlik Olive, Mustafakemalpaşa cheese dessert and Bursa Black Fig geographical indications were also examined as case studies in terms of their inspection costs and inspection efficiency. Inspection data and inspection costs between 2014 and 2023 for Gemlik Olives, 2022 and 2023 for Mustafakemalpaşa cheese dessert, and 2019 and 2022 for Bursa Black Figs are taken into account. In addition to the data obtained from the registrant institutions, observation-based data obtained from field studies during the inspections were used in the research.

Results: With the establishment of a traceable system in geographical indications and the regular and correct implementation of the inspection have a potential to prevent unfair use of the product name, to increase in the market share of the companies and/or to receive buyers at higher prices for GI products. However, in order for the inspection to be carried out effectively, first of all, incorrect/incomplete registration documents should be revised. It should be avoided to determine inspection criteria that cannot be audited or have high analysis costs and long analysis duration. Portable analysis devices that can be used in the field should be chosen, especially for products that are perishable and need to be shipped to the market quickly, such as Bursa Black Fig. Since the inspection frequency should be high for products such as the Gemlik Olive, which can be supply to the market by pulling the product from olive ponds throughout the year, the establishment of a small laboratory where basic analyses can be carried out both reduces the analysis costs in the inspections and ensures the quality by increasing the inspection efficiency. In products processed such as Mustafakemalpaşa cheese dessert, the process of being inspected more than once throughout the year and the inclusion of companies in the analysis process in each audit ensures that the audits proceed more effectively.

Originality/Value: As of May 2023, there are 1344 registered geographical indications and 731 applications in Türkiye. A large part of the registered geographical indications become dysfunctional due to the lack of inspection or the unknown how to do the inspections. Most of the registrant institutions/organizations need to learn about auditing and a traceable system. The study has the potential to inform and guide both agricultural economists and sector representatives on this subject.

Keywords: Keyword1, Keyword2, Keyword3,

JEL Classification: Kod1, Kod2, Kod3

Tatlı ve Şekerleme Tercihlerini Etkileyen Faktörlerin Analizi: Bursa İli Örneği

Yakup Erdal ERTÜRK

Iğdır Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Iğdır

Sedat ÖZÇALIK

Bursa Uludağ Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa

Sertaç DOKUZLU

Bursa Uludağ Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa

Sorumlu Yazar: Sedat Özçalık, sedat.ozcalik@btu.edu.tr

Özet

Amaç: Araştırmada tatlı ve şekerleme tüketicilerinin satın alma ve tüketim tercihleri ile bu ürünleri satın alma kararlarına etki eden faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Araştırma birincil ve ikincil veriler kullanılarak yapılmıştır. Birincil veri kaynağı olarak Bursa ilinin 7 ilçesinde ikamet eden 512 tüketiciye yarı – yapılandırılmış yüz yüze anket uygulanmıştır. Anket sorularında, demografik bilgiler ile birlikte, tüketicilerin tatlı ve şekerleme satın alma ve tüketme davranışlarının belirlenmesine yönelik sorular yer almıştır. İkincil veri kaynağı olarak da konu ile ilgili yayınlanmış bilimsel çalışmalardan faydalanılmıştır. Örneklemin belirlenmesinde basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmış ve elde edilen sonuçlar SPSS24 İstatistik programında değerlendirilmiştir. Değerlendirmede tanımlayıcı istatistikler, frekans analizi ve faktör analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen verilerin analiz edilmeleri sonucunda Bursa ilinde yaşayan tüketicilerin tatlı ve şekerleme satın alma tercihlerini belirleyen faktörlerin iki ana grupta toplandığı tespit edilmiştir. Buna göre birinci ve en büyük faktörün ‘tatlı ve şekerlemenin pazarlama unsurları’ olduğu görülmüştür. Belirlenen diğer bir faktör ise ‘tatlı ve şekerlemenin istenen özellikleri’ şeklinde adlandırılmıştır.

Tüketicilerin tatlı ve şekerleme satın alma tercihlerini etkileyen faktörler birinci ana gruba göre; kredi kartı ile alışveriş imkânı, tedavi amaçlı, seçerek alabilme imkânı, reklamı yapılan ürün olması, satış mağazasının yakınlığı, bulunabilirlik, fiyatın uygunluğu, tavsiye ve bilinir marka olması şeklinde belirlenmiştir. İkinci ana faktör grubunda yer alan, satın alma ve tüketim tercihini etkileyen faktörler ise; damak zevkine uygunluk, güvenilirlik, alışkanlık, kalite, tazelik ve bol ürün çeşitliliği şeklinde belirlenmiştir.

Özgünlük/Değer: Araştırma birincil verilere dayalı olarak hazırlanmıştır. Araştırma ile elde edilen veriler ve bulgular, gıda sektörünün alt kollarından bir olan tatlı ve şekerleme üreticilerine, işletmelerine ve bu işletmelerin karar vericilerine yol gösterici olma potansiyeline sahiptir. Aynı zamanda literatürde tatlı ve şekerleme tüketimi ve satın alma davranışlarını etkileyen faktörler üzerine yapılmış kısıtlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Araştırma bu önüyle de literatüre katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tatlı, Şekerleme, Tüketici tercihleri, Tüketici satın alma davranışları, Bursa

JEL Kodları: Kod1, Kod2, Kod3

Analysis of Factors Affecting the Consumer Preferences for Sweet and Confectionery: A Case Study of Bursa

Abstract

Purpose: Research is aimed to determine the purchasing and consumption preferences of sweet and confectionery consumers and the factors affecting their decision to purchase these products.

Design/Methodology/Approach: The research was conducted using primary and secondary data. As the primary data source, a semi-structured face-to-face survey was applied to 512 consumers residing in 7 districts of Bursa. In addition to demographic information, the survey also included questions to determine purchasing and consuming behaviours of consumers for sweet and confectionery products. As a secondary data source, published scientific studies on the subject were used. Simple random sampling method was used to determine the sample size and the results were evaluated in SPSS24 Statistics program. Descriptive statistics, frequency analysis and factor analysis were used in the evaluation.

Results: As a result of the analysis of the data obtained from the surveys, it was finding that the factors determining the sweet and confectionery purchasing preferences of the consumers living in Bursa were gathered in two main groups. Accordingly, it has been seen that the first and biggest factor is 'marketing elements of sweets and confectionery'. Another factor determined was named as 'desirable properties of sweet and confectionery'.

According to the first main group, the factors affecting the sweet and confectionery purchasing preferences of consumers are; the possibility of shopping with a credit card, the possibility of purchasing for therapeutic purposes, the product being advertised, the proximity of the sales store, the availability, the suitability of the price, the recommendation and the well-known brand. The factors that affect the purchasing and consumption preferences in the second main factor group are; taste, reliability, habit, quality, freshness and abundant product variety.

Originality/Value: The research was prepared based on primary data. The data and findings obtained from the research have the potential to guide the sweet and confectionery producers, businesses and decision makers of these businesses, which is one of the sub-branches of the food industry. At the same time, there are a limited number of studies in the literature on the consumption of sweets and confectionery and the factors affecting purchasing behaviour. This research will also contribute to the literature.

Keywords: Sweet, Confectionery, Consumer Preferences, Consumer Buying Behavior, Bursa,

JEL Classification: Kod1, Kod2, Kod3

Maviyemiş Üreticilerinin Üretim ve Pazarlama Sorunları

Yavuz KATARTAŞ

İlkay KUTLAR

Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya

Sorumlu Yazar: İlkay Kutlar, ikutlar@akdeniz.edu.tr

Özet

Amaç: Maviyemiş çalı formunda 35-40 yıllık ekonomik ömrü olan ılıman iklim kuşağına adapte olmuş üzüksü bir meyvedir. Birim alandan yüksek gelir getirmesinin yanında sağlık açısından da birçok yararı bulunmaktadır. Dünya çapında önemi gün geçtikçe artan maviyemiş yetiştiriciliği Türkiye’de de üretim alanı ve üretim miktarı bakımından yıllar içinde artış göstermiştir. Türkiye istatistik kurumu (TÜİK) verilerine göre 2013 yılında 485 dekar olan üretim alanı, 2021 yılında 4197 dekara, üretim miktarı ise 170 tondan, 2496 tona ulaşmıştır. Bu çalışma ile Türkiye’nin farklı bölgelerinde maviyemiş yetiştiren üreticilerin üretim ve pazarlama sorunlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Örnek hacminin belirlenmesinde gayeli örnekleme yöntemi kullanılmış ve 33 üretici ile yüz yüze anket yapılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde ortalama, frekans, yüzde dağılımlar ve çapraz tablolardan yararlanılmıştır.

Bulgular: Çalışmada üreticilerin %34’ünün budama, %30’unun ise paketlenme-lojistik konularında bilgiye ihtiyaç duydukları belirlenmiştir. Pazarlama konusunda yaşadıkları en önemli sorunların ise soğuk hava deposu, soğuk zincir ve lojistik olduğu tespit edilmiştir.

Özgünlük/Değer: Maviyemiş yetiştiriciliği konusunda çok sayıda yayın olmasına karşın üreticilerin üretim ve pazarlama aşamalarında yaşadıkları sorunlar ile ilgili bilimsel bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Ayrıca ankete dayalı bir çalışma olması nedeniyle özgün değeri yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Maviyemiş, üretim, pazarlama

JEL Kodları: Q13, Q18

Not: Bu araştırma Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Uzaktan Eğitim Tezsiz Yüksek Lisans Programından mezun olan Yavuz Katartaş’ın Dönem Projesi’nin verilerinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

Production and Marketing Problems of Blueberry Producers

Abstract

Purpose: Blueberry is a berry in the form of a bush with an economic life of 35-40 years, adapted to the temperate climate zone. In addition to bringing high income from the unit area, it also has many benefits in terms of health. Blueberry cultivation, whose importance is increasing day by day worldwide, has increased in Turkey in terms of production area and production amount over the years. According to the data of the Turkish Statistical Institute (TUIK), the production area, which was 485 decares in 2013, reached 4197 decares in 2021, and the production amount reached 2496 tonnes from 170 tonnes. With this study, it was aimed to determine the production and marketing problems of producers growing blueberry in different regions of Turkey.

Design/Methodology/Approach: Purposive sampling method was used to determine the sample volume and a face-to-face survey was conducted with 33 producers. In the analysis of the obtained data, mean, frequency, percentage distributions and cross tables were used.

Results: In the study, it was determined that 34% of the producers needed information on pruning and 30% on packaging-logistics. It has been determined that the most important problems they experience in marketing are cold storage, cold chain and logistics.

Originality/Value: Although there are many publications on blueberry cultivation, no scientific study has been found about the problems faced by producers in the production and marketing stages. In addition, since it is a survey-based study, it has a high original value.

Keywords: Blueberry, production, marketing

JEL Classification: Q13, Q18

Süt Sığırcılığı İşletmelerinin Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğine Üyeliğini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Mustafa TERİN

Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Van

Melike CEYLAN

Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Van

Kenan ÇİFTÇİ

Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Van

İbrahim YILDIRIM

Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Van

Sorumlu Yazar: mustafaterin@vyu.edu.tr

Özet

Amaç: Araştırmanın temel amacı, Van ilinde süt sığırcılığı yapan işletmelerin Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği'ne üyeliğini etkileyen faktörlerin belirlenmesidir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmanın ana materyalini, Van ilinde süt sığırcılığı üretim faaliyetlerinin yoğun olarak yapıldığı Tuşba, Muradiye ve Gevaş ilçelerinden oransal örnekleme yöntemiyle belirlenmiş 178 işletmeden toplanan anket verileri oluşturmaktadır. Anketlerden elde edilen veriler, tanımlayıcı istatistikler ve sınırlı bağımlı değişken regresyon modeli Probit tahmin yöntemi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada üreticilerin ortalama yaşının 47.33, ortalama süt sığırcılığı deneyim süresinin 25.92 yıl, ortalama inek sayısının 8.33 baş, toplam gelirleri içinde süt sığırcılığının payının ortalama %59.63 ve %50.0'sinin DSYB'ne üye olduğu belirlenmiştir. Probit model sonuçlarına göre; hane halkı genişliği, sosyal güvenceye sahip olma, toplam gelir içinde süt sığırcılığının payı, süt sığırcılığı ile ilgili kursa katılma, sahip olunan inek sayısı, sağım öncesi meme temizliği yapma, kayıt tutma, silaj, suni tohumlama ve hayvan hayat sigortası yaptırma değişkenlerinin üyeliği pozitif yönde etkilediği deneyim, işlenen arazi miktarı, yıllık süt üretim miktarı ve uzmanlardan teknik destek alma değişkenlerinin üyeliği negatif yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Özgünlük/Değer: Araştırmada orijinal sahan verilerinin kullanılması ve ilde daha önce konu ile ilgili çalışma yapılmamış olması

Anahtar Kelimeler: Süt sığırcılığı, tarımsal örgütlenme, Probit model, Van

JEL Kodları: Q10, Q12, Q13

Not: Bu çalışma Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından FBA-2018-6414 nolu proje ile desteklenmiştir.

Determination of Factors Affecting the Cattle Breeders Association Membership of the Dairy Cattle Farms

Abstract

Purpose: The main aims of study at determining the factors effective on the membership of dairy cattle farms to Cattle Breeders' Association in Van Province

Design/Methodology/Approach: The data were collected from 178 dairy cattle producers through questionnaires (conducted face to face with the producers) in Tuşba, Muradiye and Gevaş towns of Van Province where dairy cattle production activities are intensely carried out. The sampling volume were determined using proportional sampling method. The data were analyzed using descriptive statistics and probit estimation method of limited dependent variable regression model.

Results: Descriptive statistics revealed that the average age, average dairy cattle experience period, average number of cows, and average share of dairy cattle in total income were 47.33 years, 25.92 years, 8.33 heads and 59.63%, respectively. Half of producers were members of Association. Probit model results showed that the variables of the household size, having social security, share of dairy cattle in total income, attending a course on dairy cattle activities, number of cows owned, udder cleaning before milking, record keeping, silage, artificial insemination and animal life insurance had positive effects on the membership to the Association while variables of the experience, the amount of cultivated land, annual milk production and receiving technical support from experts had negative effects on the memberships of the Association

Originality/Value: The use of original field data in the research and the fact that there has been no previous study on the subject in the province

Keywords: Dairy cattle, Agricultural organization, Probit model, Van

JEL Classification: Q10, Q12, Q13

Note: This study was supported by the Scientific Research Projects Coordination Unit of Van Yüzüncü Yıl University with the project numbered FBA-2018-6414.

Tarımsal Girdi Temininde Tarım Kredi Kooperatiflerinin Rolü: Gaziantep İli Yavuzeli İlçesi Örneği

Selim AKÇABEY

1243 Sayılı Yavuzeli Tarım Kredi Kooperatifi, Gaziantep

Mücahit PAKSOY

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Kahramanmaraş

Sorumlu Yazar: Mücahit PAKSOY, mpaksoy@ksu.edu.tr

Özet

Amaç: Kırsal kalkınmada kooperatiflerin etkin olabilmesi; üreticilerin bilinçli girdi kullanımlarına ve teknik konularda donanımlı olmalarına bağlıdır. Bu çalışmada, üreticilerin tarımsal kooperatifleri girdi temini konusunda tercih etme nedenleri incelenerek kooperatiflerin üreticilere sağladığı girdilerin değerlendirilmesi ve üreticilerin kooperatif faaliyetlerinden memnun olma durumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Methodoloji/Yaklaşım: Çalışmanın ana materyalini, Gaziantep ili Yavuzeli ilçesinde, tarımsal girdilerini tarım kredi kooperatifinden karşılayan toplam 99 üretici ile Kasım-Aralık 2021 tarihlerinde yapılan anketlerden sağlanan veriler oluşturmuştur. Anket sayısı Oransal örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Bu yöntem ile anket yapılacak işletme sayısı %99 güven aralığı ve %10 hata payı ile 99 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada, ankete katılan üreticilerin sosyo-demografik ve ekonomik özellikleri tanımlayıcı istatistiklerle, kooperatif faaliyetlerinden memnuniyetlerine yönelik tutum ve davranışları 3'lü Likert ölçeği ile kooperatiflerin faaliyetlerinden memnun olma durumları üzerinde etkili faktörler ise Ki-kare testi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırma sonuçlarına göre üreticilerin çoğunluğunun (%98) erkek, yaş ortalamalarının 51,74 yıl ve tarımsal tecrübe sürelerinin ortalama 25,48 yıl olduğu saptanmıştır. Üreticilerin tarımsal üretimden elde ettikleri yıllık gelirleri ortalama 58.602 TL'dir. Tarımsal üretim için yıllık ortalama 34.641 TL bütçe ayırdıkları belirlenmiştir. İşletmelerin ortalama arazi varlığı 47.88 dekar olarak hesaplanmıştır. Araştırma bölgesindeki üreticilerin güvenilirlik (%81,8), bilgi edinme (%53,5), ulaşım kolaylığı (%52,5), girdi çeşitliliği (%36,4) ve ekonomik (%16,2) nedenlerden dolayı kooperatiflere üye oldukları belirlenmiştir. Üreticilerin %83,8'inin motorini, %81,8'inin tohumu, %79,8'inin gübreyi, %57,6'sının zirai mücadele ilaçlarını, %33,3'ünün zirai alet ve makineleri, %28,3'ünün fide/fidanı, %5,1'inin sera ve sulama ekipmanlarını tarım kredi kooperatifinden sağladıkları tespit edilmiştir. Üreticilerin kooperatif faaliyetlerinden memnun olma durumları üzerinde etkili faktörler Ki-kare ile analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, üreticilerin kooperatiflerin faaliyetlerinden memnun olma durumları ile üreticilerin yaş grupları, eğitim durumları, aile birey sayısı, üreticilerin tarımsal üretim tecrübesi arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Kooperatife üye olanların çoğunluğunun girdi fiyatından ve kalitesinden orta düzeyde memnun olduğu saptanmıştır. Üreticilerin memnuniyet düzeylerinin artırılması için kooperatiflerin faaliyetlerinde üretici ile iş birliği içinde olması ve üretici beklentilerine göre düzenlemeler yapılması gereklidir.

Özgünlük/Değer: Tarımda girdi kullanımı; verimin, dolayısıyla üretim miktarının artmasında, kalitenin yükseltilebilmesinde önemli unsurlardan birisidir. Toprak, işgücü ve sermayeyi etkin hale getiren faktör tarımsal girdilerdir. Bitkisel üretim faaliyetinde kullanılan girdiler; tohum, gübre, tarım ilacı, tarım alet ve makineleri, sulama ve tarımsal kredilerdir. Bu girdilerin dengeli ve uygun bir biçimde kullanılması önem arz etmektedir. Tarımsal girdilerin üreticilere ulaştırılmasında üretici örgütleri etkin rol oynayabilmektedir. Tarım kredi kooperatifleri Türkiye’de üreticilere girdi teminde önemli rolü olan kooperatiflerden biridir. Tarım kredi kooperatifleri küçük aile işletmelerine uygun fiyatla ve kaliteli girdi sağlayarak üretim maliyetlerinin azaltılmasına katkıda bulunmaktadır. Girdi tedarik faaliyetlerinin etkinliğinin ve üreticilerin memnuniyet durumunun araştırılması bu açıdan önem kazanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kooperatif, girdi temini, memnuniyet, Gaziantep

JEL Kodları: Q12, Q13

Not: Bu araştırma Selim AKÇABEY’in yüksek lisans projesinden özetlenmiştir.

The Role of Agricultural Credit Cooperatives in Supplying Agricultural Input: The Case of Yavuzeli District of Gaziantep Province

Abstract

Purpose: The effectiveness of cooperatives in rural development depends on the conscious use of inputs by the producers and their being equipped in technical matters. In this study, it was aimed to evaluate the inputs provided by the cooperatives to the producers by examining the reasons for the producers to prefer agricultural cooperatives in terms of input supply and to determine the satisfaction of the producers with the cooperative activities.

Design/Methodology/Approach: The main material of the study consisted of the data obtained from the surveys conducted between November-December 2021 with a total of 99 producers who meet their agricultural inputs from agricultural credit cooperatives in the Yavuzeli district of Gaziantep province. The number of surveys was determined by proportional sampling method. With this method, the number of enterprises to be surveyed was calculated as 99 with a 99% confidence interval and 10% margin of error. In this study, the socio-demographic and economic characteristics of the producers participating in the survey were analyzed with descriptive statistics, their attitudes and behaviors towards their satisfaction with the cooperative activities were analyzed with a 3-point Likert scale, and the factors affecting the satisfaction of the cooperatives with their activities were analyzed with Chi-square test.

Results: According to the results of the research, it was determined that the majority of the producers (98%) were male, their average age was 51.74 years, and their agricultural experience was 25.48 years on average. The average annual income of the producers from agricultural production is 58,602 TL. It has been determined that they allocate an annual average of 34,641 TL for agricultural production. The average land assets of the enterprises were calculated as 47.88 decares. It was determined that the producers in the research region are members of cooperatives for reliability (81.8%), information acquisition (53.5%), ease of transportation (52.5%), input diversity (36.4%) and economic (16.2%) reasons. It was found that 83.8% of the producers provided diesel fuel, 81.8% seeds, 79.8% fertilizer, 57.6% pesticides, 33.3% agricultural tools and machinery, 28.3% seedlings, 5.1% greenhouse and irrigation equipment from agricultural credit cooperatives. The factors affecting the satisfaction of the producers with their cooperative activities were analyzed with Chi-square. As a result of the analysis, it was determined that there is a statistically significant relationship between the satisfaction of the producers with the activities of the cooperatives and the age groups of the producers, their educational status, the number of family members, and the agricultural production experience of the producers. It was determined that the majority of the members of the cooperative were moderately satisfied with the input price and quality. In order to increase the satisfaction levels of producers, it is necessary for cooperatives to cooperate with the producer in their activities and to make arrangements according to producer expectations.

Originality/Value: The use of inputs in agriculture is one of the important elements in increasing the yield, therefore the amount of production, in improving the quality. Agricultural inputs are the factors that make land, labor and capital effective. The inputs used in crop production activities are seeds, fertilizers, pesticides, agricultural tools and machinery,

irrigation and agricultural loans. It is important that these inputs are used in a balanced and appropriate manner. Producer organizations can play an active role in the delivery of agricultural inputs to producers. Agricultural credit cooperatives are one of the cooperatives that have an important role in providing inputs to producers in Turkey. Agricultural credit contributes to cooperatives to reduce production costs by providing affordable and high-quality inputs to small family enterprises. The investigation of the effectiveness of input supply activities and the satisfaction status of producers is gaining importance from this point of view.

Keywords: Cooperative, Input supply, Satisfaction, Gaziantep

JEL Classification: Q12, Q13

Tarımsal Üretici Örgütlerinde Başarıyı Etkileyen Faktörler

Sinan MERAL

Bursa Uludağ Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa

Sertaç DOKUZLU

Bursa Uludağ Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa

Sorumlu Yazar: Sinan Meral, sinanmrl@gmail.com

Özet

Amaç: Türkiye’deki tarım işletmelerinin büyük bir oranda küçük ölçekli ve çok parçalı olması, yeterli sermaye birikiminin olmaması ve çiftçilerin genellikle düşük eğitim düzeyine sahip olması gibi faktörler, çiftçilerin üretim ve pazarlama faaliyetlerinin başarısını olumsuz yönde etkilemektedir. Söz konusu olumsuz faktörlerin azaltılması bakımından üretici örgütlenmesi büyük önem arz etmektedir. Ancak, Türkiye’de 10.000’in üzerinde tarımsal kooperatif ve bu kooperatiflerin 2,5 milyona yakın kooperatif ortağı bulunmasına rağmen söz konusu olumsuz etkenler azaltılmış ya da bertaraf edilmiş değildir. Bunun en önemli nedenlerinin başında tarımsal örgütlerin başarılı bir şekilde yönetilememesi gelmektedir. Tarımsal örgütler üzerine yapılan bu çalışma ile örgütlerin başarılarını etkileyen faktörlerin tespit edilmesi ve bulguların tüm tarımsal örgütler için yol gösterici olması amaçlanmıştır.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Araştırmada birincil ve ikincil veriler kullanılmıştır. Birincil veri kaynağı olarak Bursa İlinde faaliyet gösteren 20 tarımsal örgüt yöneticileri ile yapılan derinlemesine görüşmeler kullanılmıştır. Başarı kriterlerinden bazıları, tarımsal örgütün son 5 yıldaki karlılık düzeyi, üyelerine sağladığı faydalar, ürün pazarlama kabiliyeti, mevcut pazarları ve satılan ürünün üyelerin toplam ürün miktarına oranı vb. kriterlerdir. Çalışma kapsamında sadece kooperatifler ile değil aynı zamanda üretici birlikleri ile de görüşmeler gerçekleştirilmiştir. İkincil veri kaynağı olarak da konu üzerine yapılmış çeşitli bilimsel çalışmalardan faydalanılmıştır. Elde edilen birincil veriler hem nitel hem de nicel metotlar kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Kooperatif üyeleri veya diğer kooperatifler ile sağlıklı iletişim kuramayan, yatay ve dikey entegrasyonu göz ardı ederek gelecek planlaması yapamayan örgütlerin zamanla etkisizleşerek sadece istatistiki birer ifadeye dönüşmesi kaçınılmaz hale gelmektedir. Başarılı kooperatiflerde, kooperatif yöneticilerinin liderlik vasıflarının ve ticari becerilerinin ön plana çıktığı, aynı zamanda ilgili kamu kurumları ve üniversiteler/araştırma enstitüleri ile yakın ilişki içerisinde oldukları görülmektedir. Başarılı kooperatiflerin aynı zamanda sınırlı sayıda ürün çeşidi ve üye ile daha etkili bir pazarlama çalışması yürüttüğü tespit edilmiştir. Özellikle küçük ölçekli üretici birliklerinin pazarlama faaliyetlerinin geliştirilebilmesi için Amerika Birleşik Devletlerinde kurulmuş olan Ortak Pazarlama Ajansları benzeri bir yapının kurulması gerekmektedir.

Özgünlük/Değer: Araştırmada saha çalışmasına dayalı birincil veriler kullanılmıştır. Çalışmada Türkiye’de henüz örneği bulunmayan Ortak Pazarlama Ajanslarının işleyiş yapısı da anlatılacaktır. Elde edilen veriler ile mevcut tarımsal örgütlerdeki başarısızlık sebeplerinin tespit edilerek bertaraf edilmesi ve/veya yeni kurulacak örgüt faaliyetlerinin doğru bir şekilde planlanması konularında fayda sağlamak mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Örgütlenme, Başarı, Ortak Pazarlama Ajansları
JEL Kodları: Kod1, Kod2, Kod3

Factors Affecting Success in Agricultural Producer Organizations

Abstract

Purpose: Factors such as small-scale and multi-part of agricultural holdings, the lack of sufficient capital accumulation and the generally low education level of farmers negatively affect the success of farmers' production and marketing activities in Türkiye. Producer organization is of great importance in terms of reducing these negative effects. However, although there are over 10,000 agricultural cooperatives and approximately 2.5 million cooperative members in Türkiye, these negative effects have not been reduced or eliminated. One of the most important reasons for this is the failure of successful management of agricultural organizations. The study is aimed to determine the factors affecting the success of organizations and to guide for all agricultural organizations.

Design/Methodology/Approach: Primary and secondary data sources were used in the research. In-depth interviews with 20 agricultural organization managers operating in Bursa were used as the primary data source. Some of the success criteria are the profitability level of the agricultural organization in the last 5 years, the benefits to its members, product marketing capability, its current markets and the ratio of the product sold to the total product amount of the members, etc. Within the scope of the study, interviews were held not only with cooperatives but also with producer unions. Various scientific studies on the subject were also used as a secondary data source. The primary data obtained were evaluated using both qualitative and quantitative methods.

Results: Organizations that cannot establish healthy communication with cooperative members or other cooperatives, ignore horizontal and vertical integration, and make future plans become ineffective over time and turn into statistical expressions only. In successful cooperatives, it is seen that the leadership qualities and commercial skills of the managers of the cooperatives come to the fore, and they are in close relations with the relevant public institutions and universities/research institutes. It has been determined that successful cooperatives also carry out more effective marketing work with a limited number of product types and members. In order to develop the marketing activities of small-scale producer associations, a structure similar to the Common Marketing Agencies in the United States should be established.

Originality/Value: Primary data based on fieldwork were used in the research. In the study, the working structure of the Common Marketing Agencies, whose examples are not yet available in Turkey, will also be explained. With the data obtained, it will be possible to determine and eliminate the causes of failure in existing agricultural organizations and / or to plan the activities of the new organization correctly.

Keywords: Agriculture, Organization, Success, Common Marketing Agencies

JEL Classification: Kod1, Kod2, Kod3

Türkiye’de Tarımsal Üretici Örgütlenmesi

Uğur SAĞLAM

Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü, Eskişehir

Gamze KULAN

Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü, Eskişehir

Mehmet Yaşar ŞENOL

Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü, Eskişehir

Sorumlu Yazar: Uğur SAĞLAM, ugur.saglam@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Örgütlenme benzer ihtiyaçlara sahip olan ve bu ihtiyaçları karşılamada sorunlar yaşayan bireylerin çözüm için bir araya gelerek güçlerini birleştirdikleri oluşumlar olarak tarif edilebilir. Risk ve belirsizliklerin çok olması nedeniyle örgütlenmeye en çok ihtiyaç duyulan sektörlerden biri tarım sektörüdür.

Tarım sektörü insanların birinci önceliği olan gıda ihtiyacını karşılamasının yanında diğer üretim sektörlerine de destek olan bir sektördür. Bu nedenle tarım, toplum için yaşamsal bir öneme sahiptir.

Tarımsal üretimde faaliyet gösteren bireylerin daha çok kırsal alanda yaşamaları, kırsal alanların ekonomik ve sosyal yönden gelişmişlik seviyelerinin yetersiz olması, tarımda faaliyet gösteren işletmelerin daha çok küçük ölçekli olmaları, rekabet güçlerinin zayıf olması gibi nedenler tarımda örgütlenmeyi daha önemli hale getirmektedir.

Örgütlenme ile demokrasi kültürünün yaşatılması, üreticilerin temsil gücünün, üretimde verimlilik ile birlikte istihdam olanaklarının artırılması, harekete geçirilecek kaynakların etkin ve yerinde kullanımı ile yatırım yapılması sağlanarak kırsal alanların ekonomik ve sosyal yönden gelişmesine katkıda bulunulacaktır.

Tarımsal üretici örgütleri çeşitli kanunlara göre kurulmuş, çalışma konuları belirlenmiş, temelde ortak veya üyelerinin menfaatlerini korumayı amaçlayan oluşumlardır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de faaliyet gösteren tarımsal üretici örgütlerinin mevcut durumlarını incelemek, güncel gelişmeleri değerlendirmek, temel sorunlarını tespit etmek ve çözüm önerilerinde bulunmaktır.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Araştırmanın materyalini tarımsal üretici örgütlenmesi konusunda daha önce yapılmış araştırmalar, yayınlanan kitap ve istatistikler ile literatür taraması yoluyla elde edilen diğer veriler oluşturmuştur. Ayrıca Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Türkiye İstatistik Kurumu, Eskişehir Valiliği, Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, tarımsal üretici örgütlerinin kayıtları ve yayınları araştırmanın veri kaynaklarını oluşturmuştur.

Bulgular: Çalışmada, Türkiye’de faaliyet gösteren tarımsal üretici örgütlerinin mevcut durumları incelenmiş, güncel gelişmeler ve istatistik verileri değerlendirilmiş, temel sorunlar tespit edilerek çözüm önerilerinde bulunulmuştur.

Özgünlük/Değer: Çalışma ile tarımsal üretici örgütlerinin, toplumun gıda ihtiyacını karşılayan, kırsal alanların gelişmesi ve istihdam için önemli bir yere sahip olan tarım sektörünün gelişmesine katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Ekonomi, Üretici, Tarımsal Üretici Örgütlenmesi
JEL Kodları: *Tarım Ekonomisi, Tarımsal Üretici Örgütlenmesi*

Agricultural Producer Organization in Türkiye

Abstract

Purpose: It can be defined as the formations in which individuals who have similar needs to the organization and who have problems in meeting these needs join their forces to come together for a solution. Agricultural sector is one of the sectors where risks and families are high, and therefore there is the greatest need for organization.

The agricultural sector is a sector that supports other production sectors as well as meeting the food needs of people, which is the first priority. Therefore, agriculture has a vital time for society.

The reasons such as the fact that children working in agricultural production mostly live in rural areas, the economic and social aspects of rural products are insufficient, the enterprises operating in agriculture are more small aggressive, and their competitive power is weak make organizing in agriculture more important.

It will be ensured that the rural areas will be spread in economic and social aspects by ensuring that the culture of democracy is kept alive, the property of ownership, efficiency in production, the operation of the operating resources, the effective and appropriate use of the resources to be mobilized, and the realization of the investment.

Agricultural producer structures are formations that are formed according to various laws, determine the concepts of work, and basically aim to protect their common or interests.

The aim of this study is to examine the current situation of the business producer units operating in Turkey, to keep them up to date, to determine the basis and to propose solutions.

Design/Methodology/Approach: The material of the research consisted of previous research on agricultural producer organization, published books and statistics and other data obtained through literature review. In addition, the records and publications of the Ministry of Agriculture and Forestry, General Directorate of Agricultural Reform, Turkish Statistical Institute, Eskişehir Governorship, Eskişehir Provincial Directorate of Agriculture and Forestry, agricultural producer organizations constituted the data sources of the research.

Results: In the study, the current situation of agricultural producer organizations operating in Turkey has been examined, current developments and statistical data have been evaluated, basic problems have been identified and solutions have been proposed.

Originality/Value: With the study, it has been concluded that agricultural producer organizations contribute to the development of the agricultural sector, which meets the food needs of the society and has an important place for the development of rural areas and employment.

Keywords: Agriculture, Economy, Producer, Agricultural Producer Organization

JEL Classification: *Agricultural Economics, Agricultural Producer Organization*

Covid-19 Pandemisinin Tarım Alanındaki Mühendislerin Sosyo-Ekonomik Koşullarına ve Çalışma Yaşamlarına Etkisi: İzmir İli Örneği

İpek TOPUZOĞLU

Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, İzmir

Fatih ÖZDEN

Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, İzmir

Zerrin ÇELİK

Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi, İzmir

Sorumlu Yazar: Fatih ÖZDEN fatih.ozden@ege.edu.tr

Özet

Amaç: Covid-19 pandemisinin küresel çapta toplumsal hayata derinden etkilere ve değişimlere neden olacağı ve tüm bu değişimlerin kalıcı bireysel, kurumsal, toplumsal ve ekonomik sonuçları olacağı öngörülmektedir. Salgını kontrol altına almak amacıyla dünyadaki hemen neredeyse tüm ülkelerde çeşitli önlemler gündeme gelmiştir. Söz konusu önlemler insanların sosyo-ekonomik ve çalışma yaşamlarında kendisini önemli derecede hissettirmiştir. Tarım, pandemi ve benzeri krizlerde akla ilk gelen sektörlerin başında yer almaktadır. Çiftçiler yanında bu alanda çalışan ziraat mühendisleri, su ürünleri mühendisleri, tütün teknolojileri mühendisleri gibi meslek grupları sektörün diğer önemli aktörleri konumundadır. Bu çalışmanın temel amacı tarım alanındaki bu meslek gruplarının sosyo-ekonomik koşulları ve çalışma yaşamları açısından Covid-19 pandeminden nasıl etkilendiklerini ortaya koymaktır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın ana materyalini Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi üyesi meslek gruplarından çevrimiçi anket yoluyla elde edilen veriler oluşturmaktadır. Örneklemenin belirlenmesinde oransal örnek hacmi yöntemi kullanılmıştır. % 90 güven aralığı ve % 5 hata payı ile yapılan hesaplama göre örnek hacmi 257 olarak belirlenmiştir. Verilerin analizinde basit istatistiksel hesaplamalardan, parametrik ve parametrik olmayan testlerden yararlanılmıştır.

Bulgular: Araştırma bulguları pandemi nedeniyle işyerlerinde başta hijyen koşullarının iyileştirilmesi, toplantıların iptal edilmesi, aynı anda çalışan sayısının azaltılması ve evden çalışma gibi birçok önlemin yaşama geçirildiğini ortaya koymaktadır. Özel sektör çalışanlarının % 9'u kısa çalışma ödeneğinden yararlanma imkânı bulmuştur. Çalışanların % 14'ü pandemi nedeniyle iş değişikliği yapmak durumunda kalmıştır. Ankete katılanların % 22'si pandemi nedeniyle gelirlerinin azaldığını, % 19'u ise borç veya ekonomik destek aldığını belirtmiştir. Pandeminin çalışma koşullarına etkisi bakımından düşük hanehalkı gelir grubunda bulunanların istatistiksel olarak anlamlı bir düzeyde daha olumsuz koşullarda çalışmak zorunda oldukları tespit edilmiştir. Pandemi nedeniyle ekonomik anlamda zorlanma açısından kadınların erkeklere göre daha dezavantajlı konumda oldukları belirlenmiştir. Bulgular pandemi koşullarının tarım sektörünün önemli paydaşlarından birisi olan ve eğitilmiş kesimini oluşturan mühendislerin sosyo-ekonomik koşullarına ve çalışma yaşamlarına olumsuz etkilerinin olduğunu ortaya koymaktadır. Yaşanan deneyimlerden de yola çıkılarak tarımın farklı alanlarında faaliyetlerini yürütmekte olan mühendislerin bundan sonra karşılaşılabilecek benzeri süreçlerde sorun yaşamamaları için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

Özgünlük/Değer: Pandemi önlemlerinin tarım sektörüne ve çiftçiler üzerine etkisini inceleyen çalışma ve raporlar bulunmakla birlikte sektörün önemli aktörlerinden birisi olan çiftçiler dışındaki meslek gruplarına etkisini inceleyen herhangi bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Çalışma, İzmir gibi tarımsal faaliyetlerin yoğun olduğu ve buna paralel olarak tarım sektöründe çok sayıda mühendisin bulunduğu bir ilde pandeminin etkisini ortaya koyması açısından önemlidir ve özgün değer taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pandemi önlemleri, Ziraat Mühendisleri, Sosyo-ekonomik koşullar

JEL Kodları: O13, O15, Q10, J28

The Effect of Covid-19 Pandemic on Socio-Economic Conditions and Working Life of Engineers in the Field of Agriculture: The Case of İzmir Province

Abstract

Purpose: It is predicted that the Covid-19 pandemic will cause profound effects and changes in social life on a global scale, and all these changes will have permanent individual, institutional, social and economic consequences. In order to control the epidemic, various measures have come to the fore in almost all countries in the world. These measures have made themselves felt significantly in people's socio-economic and working lives. Agriculture is one of the first sectors that come to mind in pandemics and similar crises. Besides the farmers, occupational groups such as agricultural engineers, fisheries engineers, tobacco technology engineers working in this field are the other important actors of the sector. The main purpose of this study is to reveal how these occupational groups in the field of agriculture are affected by the Covid-19 pandemic in terms of their socio-economic conditions and working life.

Design/Methodology/Approach: The main material of the study consists of the data obtained through an online survey from the members of the İzmir Branch of the Chamber of Agricultural Engineers' members. The proportional sample size method was used to determine the sample. According to the calculation made with 90% confidence interval and 5% margin of error, the sample size was determined as 257. Simple statistical calculations, parametric and non-parametric tests were used in the analysis of the data.

Results: Research findings reveal that many measures such as improving hygiene conditions in workplaces, canceling meetings, reducing the number of employees at the same time and working from home have been implemented due to the pandemic. 9% of private sector employees had the opportunity to benefit from short-time working allowance. 14% of employees had to change their jobs due to the pandemic. 22% of the respondents stated that their income decreased due to the pandemic, while 19% stated that they received debt or economic support. In terms of the effect of the pandemic on working conditions, it has been determined that those in the low household income group have to work in more unfavorable conditions at a statistically significant level. It has been determined that women are more disadvantaged than men in terms of economic conditions due to the pandemic. The findings reveal that the pandemic conditions have negative effects on the socio-economic conditions and working lives of engineers, who are one of the important stakeholders of the agricultural sector and make up the educated segment. Based on the experiences, it is necessary to take precautions so that the engineers, who carry out their activities in different fields of agriculture, not experience problems in similar crisis periods.

Originality/Value: Although there are studies and reports examining the effects of pandemic measures on the agricultural sector and farmers, but there is not any study examining the effects on occupational groups other than farmers, who are among the important actors of the sector, could not be found. The study is important and has original value in terms of revealing the impact of the pandemic in a province such as İzmir, where agricultural activities are intense and in parallel with this, there are many engineers in the agricultural sector.

Keywords: Pandemic measures, Agricultural Engineers, Socio-economic conditions

JEL Classification: O13, O15, Q10, J28

Çanakkale İli Meyvecilik Sektöründe İşgücü Piyasasının İncelenmesi

Zöhre HALİK

Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Konya

Mithat DİREK

Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Konya

Sorumlu yazar: Zöhre Halik, zohrahalik@gmail.com

Özet

Amaç: Meyvecilik, bağ-bahçe ve çiftlik faaliyetleri tarımın önemli dallarından biridir. İnsan sayısı arttıkça bu üretim dallarına olan arz ve talepte artış göstermektedir. Gıda ihtiyaçların giderilmesinde tarihten bugüne tarımsal üretimin devam etmesi şart olduğu kadar işgücüne ihtiyaç duyulmuştur ve duyulmaktadır. Çalışmanın temel amacı, Çanakkale ilinin ekonomisinde önemli payı olan meyve üretiminin gelişimini daha verimli ve sağlıklı bir şekilde gerçekleştirmek, sürdürülebilir hale getirmek hedefiyle bölgede yer alan meyve ve bağ üretiminde işgücü piyasasının mevcut durumu incelenmiştir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Bu çalışmada anket yöntemi ile yüz yüze görüşme sonucu elde edilen veriler kullanılmıştır. Araştırmada örnek hacminin belirlenmesinde, veri toplanacak işletmelerin seçilmesinde arazi kriterleri esas alınmıştır. Belirlenen ilçe ve köydeki meyvecilik yapan kayıtlı işletmelerin arazi dağılımı frekansı dikkate alınarak Tabakalı Örneklemeyen Neyman Yöntemi kullanılmış ve örnek hacmi 107 işletme olarak tespit edilmiştir. Anket sonucu elde edilen veriler istatistik paket programları ile detaylı olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırma sonucunda işletmeler ortalaması aktif sermaye 7.245.487,96 TL, GSÜD değeri 458.216,79 TL, tarımsal gelir 413.976,67 TL olarak hesaplanmıştır. Araştırmada konu olan işletmelerde işverenlerin yaş ortalaması 58, aile işgücünde yer alan kadınların yaş ortalaması ise 48 olarak belirlenmiştir. İşletmelerin yaklaşık %74,77'si aile işgücü yetersizliğinden işletme dışı işgücüne ihtiyaç duymaktadır. İşletmede istihdam edilen yabancı işgücünü %63,62'si Türk uyruklu, %36,38'inin ise yabancı uyruklu olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular ışığında işletmelerin işgücü arz-talep ilişkisinin dengede tutulmasına engel olan sorunlar belirlenmiş, üreticilerin üretim aşamasında yetersiz işgücü kullanımından kaynaklanan gelir kaybını önlemek için öneriler geliştirilmiştir.

Özgünlük/Değer: Üretimin daha planlı yapılabilmesi için çiftçi kayıt defteri tutulması, örgütlenme, tarımsal işgücü sendikalarının kurulması, sabit yeri olan tarımsal işgücü pazarı oluşturulması ve sosyal medya platformlarının aktif olarak kullanılmasının oldukça önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarım işletmesi, Meyvecilik, İşgücü piyasası, Çanakkale

JEL Kodları: Kod Q, Kod R

Analysis Of The Labor Force In The Fruit Growing Sector In Çanakkale Province

Abstract

Purpose: Fruit growing, vineyard gardening, and farm activities are important branches of agriculture. As the number of people increases, the supply and demand for these branches of production increase. In eliminating food needs, as much as it is necessary to continue agricultural production from history to today, the workforce has been needed and is being heard. The primary purpose of this study is to examine the current situation of the workforce in the fruit and vineyard production in the region to realize the development of fruit and vineyard production, which has an essential share in the economy of Çanakkale province, more efficiently and healthily and to make it sustainable.

Design/Methodology/Approach: This study's data was obtained from a face-to-face interview using the questionnaire method. Land criteria were taken as the basis for enterprises engaged in fruit growing in the designated district and village, taking into account the distribution of the land frequency. The Neyman Method of Stratified Sampling was used, and the sample size was 107. The data obtained from the survey were analyzed in detail with statistical package programs.

Results: The average active capital of the enterprises surveyed was calculated as 7.245.487,96 TL. The average of gross production value (GSUD) of enterprises is 458.216.79 TL, The average agricultural income per business is 413,976.67 TL. The average age of employers in the enterprises subject to the research was determined as 58, and the average age of women in the family workforce was defined as 48. About 74.77% of enterprises require a non-business labour force due to family labour shortage. It was determined that 63.62% of the foreign labour force employed in the business were Turkish nationals, and 36.38% were foreign nationals. In light of our findings, the problems that prevent enterprises from balancing the labour supply and demand relationship have been identified, and recommendations have been developed to avoid the loss of income caused by insufficient labour use by manufacturers during the production phase.

Originality/Value: Maintaining the farmer's register, organization, agricultural labour unions, the agricultural labour market with a fixed location and social media platforms is considered essential for the planned production.

Keywords: Agricultural Enterprise, Fruit Growing, Labor Market, Çanakkale

JEL Classification: KodQ, KodR

Tarım Ekonomisi Yükseköğretiminde Tarım Hukuku Dersinin Yeri ve Önemi: Türkiye Özelinde Tespit ve Öneriler

İlker KARAÖNDER

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Yenice Meslek Yüksekokulu, Hukuk Bölümü, Çanakkale
Sorumlu Yazar: İlker Karaönder, ilkerkaraonder@comu.edu.tr

Özet

Amaç: Türkiye’de, özellikle son yıllarda tarımı doğrudan ilgilendiren yasal düzenlemelerin yürürlüğe girmesiyle birlikte, tarım hukuku disiplininin hızlı bir gelişim gösterdiği görülmektedir. Tarım ekonomisi lisans mezunu ziraat mühendislerinin de bu gelişimi takip edebilmeleri ve mezuniyet sonrası çalışma alanları ile ilgili mevzuatı yorumlayabilme becerisini edinmeleri gereklidir. Bu doğrultuda çalışmada öncelikli olarak, Türkiye’de tarım ekonomisi lisans programlarının müfredatlarında tarım hukuku dersine yer verip vermediklerinin araştırılması amaçlanmıştır. Bununla birlikte, lisans öğrencilerinin tarım hukuku dersini almadan önce, genel hukuk bilgisi edinmeleri de önemli görülmektedir. Bu sebeple, inceleme altına alınmış tarım ekonomisi lisans programları müfredatlarında temel hukuk dersinin bulunup bulunmadığının araştırılması da çalışmanın amaçları arasındadır. Ayrıca, okutulan tarım hukuku derslerinin içeriklerinin de incelenerek, tarım hukukunun genel gelişim çizgisi ile uyumlu olup olmadıklarının tespiti çalışmanın bir diğer amacını oluşturmaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda elde edilen bulgular değerlendirilerek, tarım ekonomisi lisans programı müfredatı için çeşitli öneriler sunulmuştur.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Türkiye’de 2022 yılı itibariyle 23 üniversitede bulunan tarım ekonomisi lisans programları tam sayım örnekleme yöntemi ile araştırma kapsamına alınmıştır. Üniversitelerin web sitelerinde inceleme yapılarak tarım ekonomisi lisans programlarının müfredatlarında temel hukuk bilgisi ve tarım hukuku derslerine yer verip vermedikleri araştırılmıştır. Müfredatlarında bu derslere yer veren programların ders içerikleri de inceleme altına alınmıştır. Çalışmada ayrıca literatür taraması yapılmıştır. Literatür taraması kapsamında, tarım hukuku ile ilgili bilimsel çalışmalar ve tarımı doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilendiren yasal düzenlemeler incelenmiştir. Bu yöntem çerçevesinde öncelikle, tarım hukuku bilgilerinin tarım ekonomisi lisans öğrencileri ve mezunları açısından önemi ortaya koyulmuştur. Tarım ekonomisi lisans programları müfredatlarında yapılan incelemeden elde edilen veriler ile, ilgili programların temel hukuk ve tarım hukuku derslerine müfredatlarında yeterli düzeyde yer verip vermedikleri değerlendirilmiştir. Tarım hukuku ders içeriklerinin incelenmesi yoluyla da, içeriklerin güncel bilimsel gelişmeleri ve yasal düzenlemeleri yansıtıp yansıtmadığı saptanmıştır.

Bulgular: Çalışma kapsamında incelenen 23 adet tarım ekonomisi lisans programının hemen hemen tamamına yakın kısmının müfredatında tarım hukuku dersine zorunlu veya seçmeli olarak yer verildiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte programların neredeyse hiçbirinde temel hukuk bilgilerinin verildiği herhangi bir ders bulunmamaktadır. Okutulan tarım hukuku derslerinin içeriklerinin ise, genel itibariyle güncel yasal gelişmeleri yansıtmadığı görülmektedir. Ayrıca incelenen tüm tarım ekonomisi lisans programları müfredatları göz önüne alındığında, tarım hukuku ders içerikleri arasında uyumun bulunmadığı da çalışmada

saptanan hususlar arasındadır. Elde edilen bulgular çerçevesinde, tarım ekonomisi yükseköğretiminde tarım hukuku dersine gerekli önemin verilmesi, ders içeriklerinin yasal gelişmeler doğrultusunda revize edilmesi ve tüm lisans programlarında ders içeriği uyumunun sağlanması önerilmektedir.

Özgünlük/Değer: Literatürde tarım hukuku eğitiminin tarım ekonomisi yükseköğretimindeki yeri ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırma bu yönüyle özgündür. Çalışmanın tarım hukuku eğitimi ve tarım ekonomisi yükseköğretiminin niteliğinin yükseltilmesine yönelik bundan sonra yapılacak çalışmalara ışık tutması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarım Ekonomisi Eğitimi, Tarım Hukuku, Tarımsal Yükseköğretim

JEL Kodları: A2, A22, K

The Role and Importance of Agricultural Law Course in Higher Education in Agricultural Economics: Findings and Proposals in Turkey

Abstract

Purpose: In Turkey, it is seen that the discipline of agricultural law has shown a rapid development, especially in recent years, with the enactment of legal regulations directly related to agriculture. Agricultural engineers with a bachelor's degree in agricultural economics should also be able to follow this development and acquire the ability to interpret the legislation related to their field of study after graduation. In this direction, it is primarily aimed to investigate whether the agricultural economics undergraduate programs in Turkey include the agricultural law course in their curricula. However, it is also important for undergraduate students to acquire general law knowledge before taking the agricultural law course. For this reason, it is also among the aims of the study to investigate whether there is a basic law course in the curricula of the agricultural economics undergraduate programs. In addition, examining the contents of the agricultural law courses taught and determining whether they are compatible with the general development line of agricultural law constitutes another aim of the study. By evaluating the findings obtained for these purposes, various suggestions were presented for the curriculum of the agricultural economics undergraduate program.

Design/Methodology/Approach: As of 2022, agricultural economics undergraduate programs in 23 universities in Turkey were included in the research with the full count sampling method. By examining the websites of the universities, it was investigated whether they included basic legal knowledge and agricultural law courses in the curricula of agricultural economics undergraduate programs. The course contents of the programs that include these courses in their curricula have also been examined. A literature review was also conducted in the study. Within the scope of the literature review, scientific studies on agricultural law and legal regulations that directly or indirectly affect agriculture were examined. Within the framework of this method, first of all, the importance of agricultural law knowledge for agricultural economics undergraduate students and graduates has been revealed. With the data obtained from the examination made in the curricula of agricultural economics undergraduate programs, it has been evaluated whether the relevant programs include basic law and agricultural law courses in their curricula at a sufficient level. By examining the agricultural law course contents, it has been determined whether the contents reflect current scientific developments and legal regulations.

Results: It has been determined that almost all of the 23 agricultural economics undergraduate programs examined within the scope of the study include a compulsory or elective agricultural law course in the curriculum. However, almost none of the programs have any courses in which basic legal knowledge is given. It is seen that the contents of the agricultural law courses taught do not reflect the current legal developments in general. In addition, considering the curricula of all the agricultural economics undergraduate programs examined, it is among the issues determined in the study that there is no harmony between the contents of the agricultural law courses. Within the framework of the findings, it is recommended to give the necessary importance to the agricultural law course in agricultural economics higher education, to revise

the course contents in line with legal developments and to ensure the harmony of the course content in all undergraduate programs.

Originality/Value: There is no study in the literature about the place of agricultural law education in agricultural economics higher education. The research is unique in this respect. It is expected that the study will shed light on future studies to improve the quality of agricultural law education and agricultural economics higher education.

Keywords: Agricultural economics education, agricultural law, agricultural higher education

JEL Classification: A2, A22, K

POSTER SUNUMLARI

Tekirdağ İlinde Kentsel Tarım Potansiyeline Genel Bir Bakış

Derya İlkay ABDİKOĞLU

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Fuat YILMAZ

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Tekirdağ

Sorumlu Yazar: Derya İlkay Abdikoğlu, deryailkay@nku.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Tekirdağ ilindeki kentsel tarım potansiyelini genel bir bakış açısıyla incelemektir. Çalışma, bölgenin kentsel tarım uygulamalarının mevcut durumunu, karşılaştığı zorlukları ve fırsatları değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Çalışma, literatür taraması ve Tekirdağ ilindeki kentsel tarım uygulamalarının değerlendirilmesi ile gerçekleştirilmiştir. Bölgedeki kentsel tarım faaliyetlerini değerlendirmek için SWOT analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın bulguları, Tekirdağ ilinin kentsel tarım için önemli bir potansiyele sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak, mevcut zorlukların üstesinden gelmek ve fırsatları tam anlamıyla değerlendirebilmek için birtakım stratejik ve politik düzenlemeler gerekmektedir.

Özgünlük/Değer: Bu çalışma, Tekirdağ ilinde kentsel tarımın potansiyelini incelerken, sürdürülebilir kalkınma ile yerel ekonomiye katkıda bulunma yönünde öneriler sunmaktadır. Elde edilen bulgular, bölgenin kentsel tarım stratejilerini geliştirme ve bu alandaki politikalarını şekillendirme konusunda faydalı olabilecek bir bilgi kaynağı oluştururken, kentsel tarımın ekonomi ve çevre üzerindeki etkilerini vurgulamaktadır. Ayrıca, bu çalışmanın kentsel tarımın sürdürülebilir kalkınma ve yerel ekonomiye olası katkıları konusunda farkındalık yaratacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, SWOT Analizi, Çevresel etki

JEL Kodları: Q15, R11, Q56

An Overview of the Urban Agriculture Potential in Tekirdağ Province

Abstract

Purpose: The aim of this study is to broadly examine the potential for urban agriculture within Tekirdağ province. The study strives to evaluate the current status of urban agricultural practices within the region, along with the challenges and opportunities it faces.

Design/Methodology/Approach: The study has been conducted through an extensive literature review and evaluation of urban agricultural practices in Tekirdağ province. A SWOT analysis was employed to assess urban agricultural activities within the region.

Results: The findings of this study highlight that Tekirdağ province possesses considerable potential for urban agriculture. However, to overcome current challenges and fully leverage the available opportunities, a series of strategic and policy adjustments are required.

Originality/Value: This study presents valuable suggestions for sustainable development and contributions to the local economy while assessing the potential of urban agriculture within Tekirdağ province. The findings provide a useful source of information, beneficial for shaping the region's urban agricultural strategies and policies, whilst emphasizing the impacts of urban agriculture on the economy and environment. Furthermore, it is anticipated that this study will stimulate awareness regarding the potential contributions of urban agriculture to sustainable development and the local economy.

Keywords: Sustainability, SWOT Analysis, Environmental Impact

JEL Classification: Q15, R11, Q56

Türkiye’de Fındık Üretimi ve Fındık Fiyatı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Tayfun ÇUKUR

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Milas MYO, Pazarlama ve Reklamcılık Bölümü, Muğla

Figen ÇUKUR

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Milas MYO, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Muğla

Sorumlu Yazar: Tayfun Çukur, tayfun.cukur@hotmail.com

Özet

Amaç: Türkiye fındık üretiminde dünyanın en önemli ülkeleri arasında yer almaktadır. Türkiye dünyada fındık üretim alanı, fındık üretimi ve fındık ihracatında ilk sırada yer almaktadır. Bu araştırmada, öncelikle yıllar itibariyle Türkiye’nin fındık üretim alanı, fındık üretim miktarı, önemli fındık üreticisi illerin fındık üretim alanı ve üretim miktarları ile Türkiye’nin fındık ihracatı incelenecektir. Daha sonra Türkiye’nin fındık üretimi ve fındık fiyatları arasındaki ilişki ortaya konacaktır.

Tasarım/Methodoloji/Yaklaşım: Araştırmada fındık üretimi ve fındık fiyatları arasındaki ilişki Koyck Modeli kullanılarak ortaya konacaktır.

Bulgular: Araştırmada fındık üretiminin geriye doğru en fazla kaç yılın fındık fiyatlarından etkilendiği belirlenecektir. Ayrıca, fındık fiyatlarında meydana gelen değişimin, fındık üretiminde hissedilir ölçüde bir etkiye neden olabilmesi için geçmesi gereken zaman hesaplanacaktır.

Özgünlük/Değer: Fındık Türkiye’nin önemli tarımsal ürünleri arasında yer almaktadır. Bu nedenle Türkiye’de fındık üretimi ve fındık fiyatları arasındaki ilişkinin incelenmesi, fındık üretiminin artırılması bakımından alınması gereken önlemleri ortaya koyması açısından oldukça önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fındık üretimi, fındık fiyatı, Koyck modeli

JEL Kodları: Q11, Q19

Examination of the Relationship Between Hazelnut Production and Hazelnut Price in Türkiye

Abstract

Purpose: Türkiye is among the most important countries in the world in hazelnut production. Türkiye ranks first in the world in hazelnut production area, hazelnut production and hazelnut export. In this research, first of all, hazelnut production area of Türkiye, hazelnut production amount, hazelnut production area and production amounts of important hazelnut producing provinces and hazelnut export of Türkiye will be examined. Then, the relationship between Türkiye's hazelnut production and hazelnut prices will be revealed.

Design/Methodology/Approach: In the research, the relationship between hazelnut production and hazelnut prices will be revealed using the Koyck Model.

Results: In the research, it will be determined how many years backward hazelnut production is affected by hazelnut prices. In addition, the time required for the change in hazelnut prices to have a noticeable effect on hazelnut production will be calculated.

Originality/Value: Hazelnut is among the important agricultural products of Türkiye. For this reason, examining the relationship between hazelnut production and hazelnut prices in Türkiye is considered very important in terms of revealing the measures to be taken in order to increase hazelnut production.

Keywords: Hazelnut production, hazelnut price, Koyck model

JEL Classification: Q11, Q19

Türkiye Bağ Alanlarının Değişimine Nicel Bir Bakış

Mehmet Ali KİRACI

Bağcılık Araş. Ens. Tarım Ekonomisi, Tekirdağ

Mehmet Ali ŞENOL

Bağcılık Araş. Ens. Tarım Ekonomisi, Tekirdağ

Sorumlu Yazar: Mehmet Ali KİRACI, mehmetali.kiraci@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Asmanın anavatanı coğrafyası içerisinde yer alan Türkiye, bağ alanı bakımından 5. ve üzüm üretimi bakımından 6. sırada olan önemli bağcı ülkesidir. Bağcılık, 6.000 yıla ulaşan geçmişi ile Anadolu'da medeniyetlerin vazgeçemediği bir uğraş, dinsel, kültürel ve mitolojik bir obje olmuştur. Üzüm yetiştiriciliğine uygunluğunun yanında yörelerin coğrafi farklılıkları, zenginlik katan ekolojisi ve sahip olduğu yaklaşık 1.500 genotipi ile Türkiye için değerli bir tarımsal faaliyettir. 1973 yılında 816.000 ha olan Türkiye bağ alanları, 1979 yılında başlayan ve 1982 yılından itibaren hızlanan bir düşüş eğilimine girmiştir. Bu çalışmada Türkiye bağ alanlarının gelişimi incelenerek coğrafi bölge ve il düzeyinde değişimleri yanında yetiştiricilik şekillerinin etkileri belirlenmeye çalışılmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Ulusal ve uluslararası tarımsal istatistik veri tabanları aracılığıyla derleme olarak yapılan bu çalışmada, Türkiye bağ alanlarının gelişimi incelenerek coğrafi bölge ve il düzeyinde değişimleri yanında yetiştiricilik şekillerinin etkileri belirlenmeye çalışılmıştır.

Bulgular: TÜİK verilerine göre 2022 yılında 384.537 hektara gerilen bağ alanları 1973 yılına göre yaklaşık % 54 oranında azalmıştır. Bu azalışın nedenleri arasında tarımdan uzaklaşan nüfus eğilimi, bağcılığın nitelikli işgücü gereksinimi, üreticiler tarafından alternatif ürünlerin gelirlerinin daha yüksek bulunması gibi sosyal ve ekonomik faktörlerin yanında yetiştiriciliğin gerektirdiği ekolojik faktörleri saymak mümkündür.

Özgünlük/Değer: Ülkemiz bağ alanlarındaki azalışın nerelerde yoğunlaştığı ve yetiştiricilik şekillerinin etkili olup olmadığının belirlenmesi Türkiye bağcılığı ile ilgili politikalar açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Bağ, Alan

JEL Kodları: Q10

A Quantitative Look at the Change of Vineyard Areas in Türkiye

Abstract

Purpose: Turkey is a country of viticulture, being located in the homeland geography of viticulture, and is ranked 5th in terms of vineyard area and 6th in terms of grape production. Viticulture, which dates back 6000 years in Anatolia, is not only a fundamental pursuit but also religious, cultural and mythological object. In addition to having suitable environment for viticulture, the diversity of the geography and ecology of the different regions in Turkey adds to the richness and suitability for grape growing as well as, with around 1,500 different grape varieties grown. However, the vineyard areas of Turkey, which were 816,000 hectares in 1973, started to decline in 1979 and accelerated the trend of decrease since 1982.

Design/Methodology/Approach: This study, which is based on national and international agricultural statistical databases, aims to determine the effects of different cultivation methods in addition to the changes in geographic regions and provinces by investigating the development of vineyards in Turkey.

Results: According to TÜİK data, areas decreased to 384,537 hectares in 2022, which corresponds to a decrease of about 54% compared to the year 1973. Among the reasons for this decline, it is possible to mention social and economic factors such as the population trend moving away from agriculture, the qualified labor requirement of viticulture, and higher income from alternative products, as well as the ecological factors required for cultivation.

Originality/Value: In order to support viticulture policies in Turkey, it is significant to determine where this decline is concentrated and if the cultivation methods are effective.

Keywords: Türkiye, Vineyard, Field

JEL Classification:

Mısır Yetiştiriciliğinde Toprak ve Su Kaynaklarının Sürdürülebilirliği Açısından Damla Sulama Yönteminin Önemi

Gökhan MASAT

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Kahramanmaraş

Emine İKİKAT TÜMER

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Kahramanmaraş

Seda GÜRÜN

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Kahramanmaraş

Sorumlu Yazar: Seda GÜRÜN, sedagurun@gmail.com

Özet

Amaç: Dünya genelinde üretim ve tüketim açısından en önemli tahıllardan biri olan mısır bitkisi, yetiştirme alanına kolay uyum sağlayan bir bitki olmasına rağmen üretim teknikleri ve sulama yöntemlerinin doğru uygulanmaması durumunda yüksek maliyetli ve düşük verimli bir ürüne dönüşebilmektedir. Adana ilinde mısır üreticilerinin üretim aşamasında kullandıkları sulama yöntemlerinin ve en fazla tercih edilen sulama yönteminin verim ve gelir düzeyine etkisinin incelendiği bu çalışmada damla sulama yönteminin uygulanabilirliği araştırılmıştır.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Çalışmanın ana materyalini Adana ilinde mısır yetiştiriciliği ile uğraşan ve oransal örnekleme yöntemiyle belirlenen 105 üretici ile yapılan anketlerden elde edilen veriler oluşturmuştur. Araştırmanın ikincil verilerini konu ile ilgili yayınlanmış çalışmalar oluşturmaktadır.

Bulgular: Üreticilerin yıllık tarımsal gelir düzeylerine göre mısır yetiştiriciliği faaliyetlerini etkileyen faktörlerin analizinde kullanılan Ki-kare testi sonucunda; gelir durumu ile mısır üretim tecrübe süreleri, Tarım İl-İlçe Müdürlükleriyle görüşme sıklıkları, silajlık, danelik mısır üretme durumları, toplam işledikleri arazi, mısır üretiminde gübre desteğinden yararlanma ve sulama yöntemlerine ilişkin eğitimlere katılmayı isteme durumları arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farklılığın olduğu belirlenmiştir. Araştırma bölgesinde damla sulama yöntemini tercih etme oranının düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Mısır üretim ve sulama tekniği konusunda eğitim alma oranı çok düşüktür. Sulama yöntemi ile ilgili eğitim çalışmalarına yönelik faaliyetlere ağırlık verilmelidir. Mısır bitkisinde kök ve kök boğazı hastalıklarını önlemekte etkili olması, ekonomik su kullanımını sağlaması, uzun vadede verimi artırması gibi katkılar başta olmak üzere damla sulama yönteminin sağlayacağı faydaların çiftçilere aktarılması ve bu yöntemin tercih eden üretici sayısının artırılmasının teşvik edilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Özgünlük/Değer: Araştırma sonuçlarının farklı bölgelerde yapılan çalışma sonuçları ile karşılaştırılması, çiftçilerin sürdürülebilir ve bilinçli üretim yapmalarına öncülük etmesi, daha az maliyet ve su kullanımı ile yüksek düzeyde verim alınmasının sağlanması yönüyle çalışma literatürde geniş kapsamlı bir etki alanı oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mısır üretimi, Damla sulama, Sürdürülebilir tarım

JEL Kodları:

Soil and Water Resources in Corn Breeding Importance of Drop Irrigation Method for Sustainability

Abstract

Purpose: Corn plant, one of the most important grains in terms of production and consumption worldwide, Although it is a plant that adapts easily to the growing area, it can turn into a high-cost and low-efficiency product if production techniques and irrigation methods are not applied correctly. In this study, the applicability of the irrigation method used by corn producers in the production phase in Adana province and the effect of the most preferred irrigation method on the yield and income level were investigated.

Design/Methodology/Approach: The main material of the study was the data obtained from the surveys conducted with 105 producers engaged in corn cultivation in Adana province and determined by the proportional sampling method. Secondary data of the research constitute published studies on the subject.

Results: As a result of the Chi-square test used in the analysis of factors affecting corn cultivation activities according to the annual agricultural income levels of the producers; income status and corn production experience times, frequency of negotiations with the Agricultural Provincial-District Directorates, silage, It has been determined that there is a statistically significant difference between the states of producing corn in dance, the land they have processed, the use of fertilizer support in corn production and the willingness to participate in training on irrigation methods. It has been determined that the rate of preferring drip irrigation method in the research area is low. The rate of training on corn production and irrigation technique is very low. Activities for training activities related to irrigation method should be emphasized. Effective in preventing root and root throat diseases in corn plant, ensuring economic water use, It has been reached that the benefits of the drip irrigation method, especially the contributions such as increasing the yield in the long term, should be transferred to farmers and increasing the number of preferred producers of this method should be encouraged.

Originality/Value: Comparing research results with study results in different regions, leading farmers to make sustainable and conscious production, The study provides a comprehensive domain in the literature, with the aim of ensuring a high level of efficiency with less cost and water use.

Keywords: Corn production, Drip irrigation, Sustainable agriculture

JEL Classification:

Tarımsal Ürünlerin İhracat Fiyatlarının Tahminlenmesinde Yapay Sınır Ağlarının Kullanımı

Halit Ahmet AKDEMİR

İncir Araştırma Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

Yalçın ÇEBİ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği, İzmir

Sorumlu Yazar: Halit Ahmet AKDEMİR, halitahmet.akdemir@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Günümüzde üreticiler ve işlem hacimlerine karar verme gereksinimi duyan işletmeler iyi bir plan çerçevesinde kendilerine uygun, ihtiyaçları ve çözümleri tahmin etme gereksinimi duymaktadırlar. Tahminin amacı, üreticilerin fiyat dalgalanmalarına karşı ilerleyen dönem harcamalarının, üretim kapasitelerinin ve deseninin belirlenmesine olanak sağlamaktır. İşletmelerin ise karşılaşılabileceği fiyat ile ilgili sorunları öngörerek hareket etmesini sağlamaktır. Ayrıca uygun fiyat politikaların oluşturulmasına da referans olabilecektir. Tahminleme uzun zamandır lineer istatistiklerin çalışma alanı olmuştur. Zaman serileri tahminleri gibi geleneksel yaklaşımlarda, ARIMA gibi metotlar kullanılmaktadır. Gerçek hayattaki sistemler sıklıkla doğrusal olmadığı için bu yöntemleri kullanmak zaman zaman bizi hatalı sonuçlara görebilmektedir.

Dünya kuru incir üretiminin yaklaşık %60 'ı ülkemiz tarafından karşılanmaktadır. Bu oranın yaklaşık %75'i Aydın ili tarafından temin edilmektedir. Yeterlilik derecesi %603,90 ile en yüksek olan ürün incirdir. Dünya kuru üzüm üretiminin %30'u ülkemizde karşılanıyor olup ülkemiz bu konuda da lider konumdadır. Bu oranın %87'si Manisa ilinde üretilmektedir. Yeterlilik derecesi sıralamasında da üzüm %141 ile beşinci sıradadır. Her iki üründe de ülkemiz lider konumdadır.

Bu çalışmada, Türkiye'nin en önemli tarımsal ihraç ürünlerinden olan kuru incir ve kuru üzüm için fiyat tahmini yapılmıştır. Tahmin, doğrusal olmayan problemlerin çözümünde günümüzde etkin olarak faydalanılan ve geleneksel tahmin yöntemlerine göre daha az hatalı sonuçlar veren yapay sınır ağı kullanılarak yapılmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: İncir için 2011 yılından 2020 yılı Haziran ayına kadar olacak şekilde, kuru incir bölgesini temsil eden istasyonlardan haftalık olarak ortalama sıcaklık, nem, yağış, toprak ortalama sıcaklığı verileri toplanmıştır. Ayrıca yine aynı tarihler için yani haftalık olarak ihracat miktarları (kg), hurda oranı, elektronik veri dağıtım sisteminden alınan döviz kur değeri, gemi yükleme tarihi, RASFF alarm sayısı (tüm faktörler için), rekolte tahmin değeri, TARİŞ fiyatı verileri toplanmıştır. Bunların yanında ihracatçı birliklerinden alınan ihracat fiyat değeri yine haftalık 2011-2020 tarihleri arasında olacak şekilde bağımlı değişken olarak kullanılmak için alınmıştır.

Üzüm için 2011 yılından 2020 yılı Haziran ayına kadar olacak şekilde, kuru üzüm bölgesini temsil eden istasyonlardan haftalık olarak ortalama sıcaklık, nem, yağış, toprak ortalama sıcaklığı (10 cm) verileri toplanmıştır. Ayrıca aynı tarihler için haftalık periyotlar halinde ihracat miktarı, RASFF alarm sayısı, rekolte tahmin değeri, TARİŞ fiyatı ve elektronik veri dağıtım sisteminden alınan döviz kur değeri verileri toplanmıştır. Bunların yanında ihracatçı

birliklerinden alınan ihracat fiyat değeri yine haftalık 2011-2020 tarihleri arasında olacak şekilde bağımlı değişken olarak kullanılmak için alınmıştır.

Seçilen parametreler alınarak bir veri seti oluşturulmuştur. Veri seti eğitim ve test verileri olarak ikiye ayrılmıştır. Parametreler ışığında sinir ağı eğitildikten sonra kuru incir ve kuru üzüm ihracat fiyat tahmini için veriler ayrı ayrı olacak şekilde eğitime tabi tutulmuştur. Çıkan sonuçlar test verileri ile karşılaştırılmış, ardından eğitim hataları hesaplanmıştır.

Bulgular: Oluşturulan modellerde aşırı öğrenme (overfitting) durumları için kontroller yapıldıktan sonra her iki ürün için de %85'in üzerinde regresyon değerlerine ulaşılmıştır. Bilindiği gibi ortalama hata kare değeri (MSE), makine öğrenmesi modelinin tahminleyici performansını ölçen kriterlerden birisidir. MSE değeri sıfıra ne kadar yakınsa tahminleyici modelin o kadar iyi performans gösterdiği anlamı çıkarılır. Çalışılan modellerde ise kuru incir için MSE değeri 0,026, kuru üzüm için ise MSE değeri 0,102 olarak bulunmuştur. Bu verilere baktığımızda her iki modelin de anlamlı çıktığı görülmektedir.

Özgünlük /Değer: Ülkemizde makine öğrenmesi ile kuru incir ve kuru üzüm ihracat fiyat tahmini ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Bunun yanında hata değerlerine bakıldığında özellikle kuru incir hata kare değeri (MSE) 0.026 olarak bulunmuştur. Bu da modelin iyi bir performans sergilediğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: incir, üzüm, fiyat tahmini, yapay sinir ağları, veri madenciliği
JEL Kodları: C45,Q14

Use of Artificial Neural Networks in Predicting Export Prices of Agricultural Products

Abstract

Purpose: Today, businesses who need to decide on transaction volumes need and farmers to forecast their needs and the requirements of these needs within the framework of a good plan. The purpose of forecasting is to enable producers to determine future expenditures, production capacities and product patterns against price fluctuations. It enables businesses to act by anticipating the price-related problems they may encounter. It can also be a reference for the formulation of appropriate price policies. Forecasting has long been a field of study in linear statistics. In traditional approaches such as time series forecasting, methods such as ARIMA are used. Since real-life systems are often nonlinear, using these methods can sometimes lead us to erroneous conclusions.

Approximately 60% of the world's dried fig production and 30% of the world's raisin production is covered by our country. Turkey is the leader in both products.

In this study, price forecasting is performed for dried figs and raisins, which are among the most important agricultural export products of Turkey. Forecasting is done using artificial neural network, which is nowadays effectively utilized in solving nonlinear problems and gives less erroneous results than traditional forecasting methods.

Design/Methodology/Approach: For dried fig, from 2011 to June 2020, weekly average temperature, humidity, precipitation, and soil average temperature data were collected from stations representing the dry fig region. In addition, for the same dates, weekly export quantities (kg), scrap rate, exchange rate value obtained from the electronic data distribution system, ship loading date, RASFF alarm number (for all factors), yield forecast value, TARIS price data were collected. In addition, the export price value received from the exporters' associations was taken to be used as a dependent variable, again between 2011-2020 weekly.

For grapes, weekly average temperature, humidity, precipitation, average soil temperature (10 cm) data were collected from stations representing the raisin region from 2011 to June 2020. In addition, data on the amount of export, the number of RASFF alarms, the yield forecast value, the TARIS price and the exchange rate value received from the electronic data distribution system were collected for the same dates in weekly periods. In addition, the export price value received from the exporters' associations was taken to be used as a dependent variable, again between 2011-2020 weekly.

A data set was created by taking the selected parameters. The data set was divided into two as training and test data. After training the neural network in the light of the parameters, the data were trained separately for dried fig and raisin export price prediction.

Results: The results were compared with the test data and then the training errors were calculated. After checking the models for overfitting, regression values above 85% were obtained for both products.

As is well known, the mean square error (MSE) is one of the criteria that measure the predictive performance of a machine learning model. The closer the MSE value is to zero, the better the predictive model performs. In the models studied, the MSE value for dried figs and raisins was 0.026 and 0.102, respectively. When we look at these data, it is seen that both models are significant.

Originality/Value: In our country, no study has been conducted on the export price estimation of dried figs and raisins using machine learning. In addition, when the error values are examined, especially the dried fig square error value (MSE) was found to be 0.026. This shows that the model performs well.

Keywords: figs, raisins, price prediction, neural networks, data mining

JEL Classification: C45, Q14

Gıda Güvenilirliği Kriterlerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği Yaş Meyve Sebze İhracatına Etkisi – Mandalina Örneği

Hüseyin ÖZEN

Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Konya

Mithat DİREK

Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Konya

Hasan ARISOY

Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Konya

Sorumlu Yazar: Hüseyin ÖZEN, huseyinozen@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki yaş meyve ve sebze ticareti oldukça önemli bir boyuttadır. Son yıllarda yaş meyve ve sebze ihracatında ciddi problem yaratan gıda güvenilirliği konusu incelenmeye değer bir konudur. Gıda güvenilirliği standartları nedeniyle gümrüklerde bekletilen veya geri dönen ürünler, dış ticareti bozucu etkisi nedeniyle ciddi problem oluşturmaktadır. Bu bağlamda ürünler ya tüketilemeden bozulmakta ya da bu ürünlerin raf ömürleri azalmaktadır. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne yaptığı yaş meyve ve sebze ihracatındaki en önemli kalemlerden birisi mandalınadır. Bu çalışma kapsamında mandalina ticareti, gıda güvenilirliği boyutu ile değerlendirilecektir. Çalışma, mevcut durumu ortaya koyup öneriler geliştirilmesi ve literatüre katkı amacıyla kurgulanmıştır. Yapılacak analizler ile Türkiye'nin mandalina ihracatındaki gıda güvenilirliği boyutuna yönelik politikalar geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca bu politikaların ihraç edilen diğer yaş meyve sebze ürünleri için bir örnek olması hedeflenmiştir.

Tasarım/Methodoloji /Yaklaşım: Çalışma kapsamına yaş meyve sebze ürün grubunu temsilen mandalina dahil edilmiştir. Mandalinanın belirlenmesinde; Türkiye'nin Avrupa Birliği ülkelerine ihraç ettiği yaş meyve sebze ürün grubunda miktar bakımından ve ülke çeşitliliği açısından önemli bir ağırlığının olması, gıda güvenilirliği standartları gereğiyle sıklıkla sorun yaşanan bir ürün olması, literatürde mandalina ile ilgili çalışmaların yetersiz olması gibi kriterler dikkate alınmıştır. Ayrıca mandalina kabuğu kolay soyulabilen ve lezzetli bir turuncgildir. Tüketim kolaylığı ve güçlü bir C vitamini kaynağı olması ve ülkemizde üretim alanının geniş olması nedeniyle çok tüketilen bir meyvedir. Çalışma, her yıl fazla sayıda gelen RASFF bildirimlerinin nasıl azaltılabileceği baz alınarak kurgulanmıştır. Bu amaçla literatür taraması sonucunda tespit edilmiş olan olumlu ve olumsuz yargılar üzerinde SWOT ve TOWS analizleri yapılacaktır. Bu analizler mandalina ihracatının güçlü, zayıf, fırsat ve tehdit yönlerini açığa çıkartacaktır. Bu bağlamda bu yönler değerlendirilerek Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne mandalina ihracatı konusunda çeşitli stratejiler geliştirilecektir.

Bulgular: Araştırma bulgularında Türkiye ile Avrupa Birliği ülkeleri arasında ticaret ile ilişkili makro veriler analiz edilecektir. Bunun yanında yaşanan gıda güvenilirliği sıkıntıları ve ticaret etkileri incelenecektir. Yapılacak SWOT ve TOWS analizleri elde edilen bulguların çerçevesi çizilecektir. Bu çerçeve ekseninde çeşitli stratejiler belirlenecek ve çeşitli öneriler yapılacaktır.

Özgünlük/Değer: Literatürde mandalina ve gıda güvenilirliği konusunda yapılan çalışmalar sınırlı düzeydedir. Türkiye mandalina üretiminde Avrupa yedincidir. Ayrıca, Avrupa Birliği ile Türkiye arasındaki tarım ticaretinde mandalina en çok ticaret hacminin olduğu yedinci üründür.

Bu bağlamda mandalina için Avrupa Birliği ile yaş sebze ve meyve ticaretinde önemli bir ihracat kalemini oluşturduğu söylenebilir. Bu nedenle mandalınanın gıda güvenilirliği açısından sorunlarının belirlenerek buna uygun stratejilerin oluşturulması Türkiye tarım ticareti açısından da oldukça önemli olacaktır. Çalışma bu yönüyle diğer yaş meyve ve sebze ürünlerinin Avrupa Birliği' ne ihracatı hususunda örnek olacaktır. Ayrıca çalışmanın yapısı itibariyle tarım politikası literatürüne de önemli bir katkı sunacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: RASFF, İhracat, GLOBALGAP, HACCP, Mandalina
JEL Kodları: B22, F10, F14

The Effect of Food Safety Criteria on Fresh Vegetables and Fruits Trade with the European Union – The Mandalina Example

Abstract

Purpose: Fresh fruit and vegetable trade between Turkey and the European Union is a very important measurement. In recent years, the issue of food safety, which has presented a serious problem in the export of fruits and vegetables, is worth examining. Food safety standards, products held at customs or returned are serious problems due to foreign trade exhaust effect. In this context, products either deteriorate before being consumed or their shelf life is reduced during these periods. One of the most important items in Turkey's fresh fruit and vegetable exports to the European Union is tangerines. Within the scope of this study, the tangerine trade will be evaluated in terms of food safety. The study was designed with the aim of presenting the current situation and contributing to the literature. Policies regarding the food safety aspect of Turkey's tangerine exports are aimed with the procedural analyzes.

Design/Methodology/Approach: Tangerines were included in the scope of the study, representing the fresh fruit and vegetable product group. In the determination of tangerine; Criteria such as the fact that Turkey has a significant weight in the fresh fruit and vegetable product group exported to the European Union countries in terms of quantity and country diversity, that it is a product that is frequently problematic due to food safety standards, and that studies on tangerine are insufficient in the literature have been taken into consideration. In addition, the tangerine peel is an easy-to-peel and delicious citrus fruit. It is a widely consumed fruit due to its ease of consumption and being a strong source of vitamin C and the wide production area in our country. The study is based on how to reduce the high number of RASFF notifications each year. For this purpose, SWOT and TOWS analyzes will be made on the positive and negative judgments determined as a result of the literature review. These analyzes will reveal the strengths, weaknesses, opportunities and threats of tangerine exports.

Results: In the research findings, macro data related to trade between Turkey and European Union countries will be analyzed. In addition, food safety problems and trade effects will be examined. The framework of the findings obtained from the SWOT and TOWS analyzes to be made will be drawn. Within this framework, various strategies will be determined and various suggestions will be made.

Originality/Value: Studies on tangerine and food safety are limited in the literature. Türkiye is the seventh in Europe in tangerine production. In addition, tangerine is the seventh product with the highest trade volume in agricultural trade between the European Union and Turkey. In this context, it can be said that mandarin constitutes an important export item in the trade of fresh vegetables and fruits with the European Union. So, determining the problems of tangerine in terms of food safety and creating appropriate strategies will be very important in terms of agricultural trade in Turkey. The study will set an example for the export of other fresh fruit and vegetable products to the European Union.

Keywords: RASFF, Export, GLOBALGAP, HACCP

JEL Classification: B22, F10, F14

Burkina Faso’da Susam Satış Sisteminin Ekonometrik Analizi: Boucle Du Mouhoun Bölgesi Örneği

Nafissetou OUEDRAOGO
İbrahim YILMAZ

Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Antalya
Sorumlu Yazar: İbrahim YILMAZ, iyilmaz@akdeniz.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmada Burkina Faso’nun Boucle du Mouhoun bölgesindeki susam üreticilerinin pazarlama sorunları ve pazarlama kanalı seçimini belirleyen faktörlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: 200 susam üreticisinden elde edilen verilere göre, susamın pazarlamasında 4 kanal kullanılmaktadır. Bu nedenle, çiftçileri belirli bir pazarlama kanalını seçmeye yönlendiren faktörleri belirlemek için multinominal lojistik modeli kullanılmıştır. Ayrıca, seçilen değişkenler ile pazarlama kanalları arasındaki ilişkiler, khikare istatistiği, varyans analizi, uygulanamadığında Kruskal-Wallis testi kullanılarak test edilmiştir.

Bulgular: Susam üreticilerinin pazarlama kanallarını tercih oranları, yerel toplayıcıdan başlayan kanal için %57,50, toptancı tüccarlar için %35,00, kooperatifler aracılığıyla satış için %2,5 ve yerel pazarlarda doğrudan tüketicilere satış %10 şeklindedir. Regresyon sonuçlarına göre, satılan susam miktarı, satış fiyatı, pazarlama masrafı ve üretim yeri ile satış merkezi arasındaki uzaklık istatistiksel olarak önemli düzeyde üreticilerin pazarlama kanalı seçimini etkileyen faktörler olarak bulunmuştur.

Özgünlük/Değer: Bu çalışmada susam örneğinde üreticilerin pazarlama kanalları seçimi ekonometrik olarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Susam pazarlama yapısı, Pazarlama kanalı, Multinominal lojistik regresyon, Burkina Faso
JEL Kodları: M3, Q13

Not: Bu bildiri yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Econometric Analysis of Sesame Sales System in Burkina Faso: Case of Boucle Du Mouhoun Region

Abstract

Purpose: In this study, it is aimed to examine the marketing problems of sesame producers in the Boucle du Mouhoun region of Burkina Faso and the factors that determine the marketing channel selection by using the multinomial logit model.

Design/Methodology/Approach: According to the data obtained from 200 sesame producers, 4 channels are used in the marketing of sesame. Therefore, the multinomial logistics model was used to identify the factors that drive farmers to choose a particular marketing channel. In addition, the relationships between the selected variables and marketing channels were tested using the chi-square statistics, analysis of variance, and the Kruskal-Wallis test when it could not be applied.

Results: The rates of preferences for the marketing channels of sesame producers are 57.50% for the channel starting from the local agent, 35.00% for wholesale merchants, 2.5% for sales through cooperatives and 10% for direct sales to consumers in local markets. According to the regression results, the amount of sesame sold, the selling price, the marketing cost and the distance between the production place and the sales center were found to be statistically significant factors affecting the marketing channel selection of the producers.

Originality/Value: In this study, the choice of marketing channels of the producers in the sesame sample was analyzed econometrically.

Keywords: Sesame marketing structure, Marketing channel, Multinomial logistics regression, Burkina Faso

JEL Classification: M3, Q13

Note: This paper was produced from the master's thesis.

Seçilmiş Yaş Meyve Sebze Ürünleri Ticaretinde Türkiye'nin Rekabet Durumunun Değerlendirilmesi

Ömer KAYA

Antalya İl Tarım ve Orman Müd.

Rahmiye Figen CEYLAN

Akdeniz Ü. Ziraat F. Tarım Ekonomisi B.

Sorumlu Yazar: Ömer Kaya, okaya93@hotmail.com

Özet

Amaç: Bu çalışma kapsamında, dış ticaretin Türk yaş meyve sebze piyasasına gelir etkileri seçilmiş ürünler bağlamında incelenecektir. Çalışma, Türkiye'nin ihracat geliri yoluyla milli gelire katkı sağlayan seçilmiş ürünlerde temel rakip ülkelerle karşılaştırma yapılmasını içermektedir.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: İkincil üretim ve dış ticaret verileri esas alınarak yapılacak rekabet gücü ölçümünde öncelikle Liesner (1958) tarafından geliştirilmiş bulunan RCA (Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler) Endeksi kullanılacaktır. RCA ile yapılacak karşılaştırmaya ek olarak RC (Açıklanmış Rekabetçilik) ve CEP (Karşılaştırmalı İhracat Performansı) endekslerinden de istifade edilecektir. Sonuçlar, politika önerileri geliştirmek üzere yorumlanacaktır.

Bulgular: Çalışma bulguları henüz elde edilmemiştir.

Özgünlük/Değer: Çalışma karşılaştırmalı üstünlükler teorisinin ürüne özel uygulaması ve karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesini içermektedir. Güncel verileri de kullanma özelliği çalışma ürün ticareti üzerine farklı bir perspektif içerisinde yorum yapmaya olanak sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaş Meyve Sebze, dış ticaret, rekabet, karşılaştırmalı üstünlükler, üstünlük endeksleri

JEL Kodları: F12, P52, Q1, E64

Not: Bildiri Ömer Kaya'nın Yüksek Lisans Dönem Semineri'nden hazırlanmaktadır. Bulgular tam metinde paylaşılacaktır.

Evaluation of Turkey's Competitive Situation in Trade of Selected Fresh Fruits and Vegetables

Abstract

Purpose: The income effects of foreign trade in Turkish fresh fruits and vegetables market will be evaluated in the scope of this research. The research involves comparison of Turkey's selected products that contribute to national income with exports income with main competitor countries.

Design/Methodology/Approach: Initially Revealed Comparative Advantage (RCA) Index will be that was developed by Liesner (1958) used in measurement of competitive power, which will be made via taking secondary production and trade data. In addition to comparison that will be made with RCA, RC (Revealed Competitiveness) and CEP (Comparative Export Performance) indices will be used. The findings will be evaluated for policy proposals.

Results: The findings were not retrieved yet.

Originality/Value: The study involves implication of comparative advantage theory on specific products and comparative evaluation of findings. Contemporary data use will enable commenting on goods trade within a different perspective.

Keywords: Fresh Fruits and Vegetables, foreign trade, comparative advantages, comparison indices

JEL Classification: F12, P52, Q1, E64

Note: The presentation has been prepared out of the MSc seminar of Omer Kaya. Research findings will be included in the full text.

Türk Tarımsal Miras Hukuku Kuralları ve Uygulamasının Kırsal Alanda Kadın Girişimciliği Açısından Değerlendirilmesi

İlker KARAÖNDER

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Yenice Meslek Yüksekokulu, Hukuk Bölümü, Çanakkale
Sorumlu Yazar: İlker Karaönder, ilkerkaraonder@comu.edu.tr

Özet

Amaç: Türkiye’de tarım işletmelerine ait arazilerin genel itibariyle küçük ve farklı mevkilere dağılmış durumda olduğu bilinmektedir. Bir tarımsal yapı bozukluğu olarak kabul edilen bu durumun en önemli nedeni, işletme sahibinin ölümü sonrasında, tarım işletmesinin bir bütün halinde ehil olan mirasçılardan birisine özgülenmesine yönelik yasal düzenlemelerin emredici nitelikte olmaması nedeniyle uygulanamamış olmasıdır. Bu sorunun çözümü adına, 2014 yılında 6537 Sayılı Kanun ile tarımsal miras hukukuna ilişkin hükümler Türk Medeni Kanunu kapsamında çıkarılarak 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamına alınmıştır. Bu hükümlerle, yeter gelirli tarımsal arazilerin bir bütün halinde ehil bir mirasçıya devri amaçlanmaktadır. Gerek Gıda, Tarım ve Orman Bakanlığı ve gerekse de mirasçılardan biri tarafından açılacak davalarda ehil mirasçının belirlenmesi için kriterler tespit edilmiştir. Bu kriterlerde sekiz nitelik bulunmakta, her nitelik ayrı ayrı puanlanmakta ve elli puan ve yukarısında puana sahip olan mirasçı ehil mirasçı olarak kabul edilmektedir. Bu şekilde puanlanan sekiz kriterden birisi “Kadın olmak” şeklinde belirlenmiştir. Bu kriter ile mevzuatın, çiftçilik yapmaya hevesli olan kadınlar lehine pozitif bir ayrımcılık uyguladığı görülmektedir. Ancak ortada sadece bir yasal düzenlemenin varlığı, yasanın varmak istediği amacın gerçekleşmesi için yeterli değildir. Mevzuatın bu teşvik edici hükmünün uygulanabilmesi için gerekli sosyolojik koşulların da oluşması gereklidir. Bu çalışmada, Türk tarımsal miras hukuku kurallarının, kırsal alanda kadın girişimciliğinin artırılmasında bir etkisinin bulunup bulunmayacağı değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca çalışmada, mevzuatın kadınlar lehine geliştirilmesi ve tarımsal yayımla desteklenmesine yönelik çeşitli öneriler sunulmuştur.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: İkincil verilerin kullanıldığı çalışmada, literatür taraması yapılmıştır. Bu kapsamda, öncelikle tarımsal miras hukuku ile ilgili bilimsel çalışmalar incelenmiştir. Ardından konu ile ilgili tüm yasal düzenlemeler derinlemesine irdelenmiştir. Son olarak da, tarım işletmesinin ehil mirasçıya özgülenmesi ile ilgili davalara yönelik yargı kararları araştırılmıştır. Bu şekilde, yasal düzenlemelerin kırsal alanda kadın girişimciliğine etkisi ve yeterliliği değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışma kapsamında, Türkiye’de tarımsal miras hukuku ile ilgili mevzuatın kırsal alanda kadın girişimciler lehine hükümler içerdiği, fakat bunu yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Bu yetersizliğin uygulamada da kendisini gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu sebeple öncelikle, mevzuatın kırsal alanda kadın girişimciliğini arttıracak şekilde geliştirilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir. Bunun yanında kırsal alanlarla ilgili düzenlemelerin benimsenmesi ve ulusal çapta yayılması için yayım desteğinin alınması gerekli görülmektedir. Ancak özellikle tarımsal miras hukuku kuralları gibi tarım işletmelerinin bütünlüğünün korunmasına yönelik yasal düzenlemelerde yayıma herhangi bir atıf bulunmadığı göze çarpmaktadır. Bu eksikliğin giderilmesi ve mevzuat ile tarımsal yayım arasında bağlantıyı sağlayacak bir mekanizmanın kurulması öncelikli olmalıdır. Yayımların personelinin, kırsal alanlar ve tarım arazileri ile ilgili

yargılama ve alternatif uyuşmazlık faaliyetlerine dahil edilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Buna paralel olarak da, yayım personelinin temel hukuk bilgileri ve tarımla ilgili yasal düzenlemeler konusunda bilgilerinin arttırılmasına yönelik çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Özgünlük/Değer: Literatürde tarımsal miras hukuku kurallarının kadın girişimciliğine etkisi ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırma bu yönüyle özgündür. Çalışmanın kırsal alanda kadın girişimciliğinin yasal düzenlemelerle desteklenmesine yönelik bundan sonra yapılacak çalışmalara ışık tutması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal Miras Hukuku, Ehil Mirasçı, Kadın Girişimciliği
JEL Kodları: K, K19, M13

Evaluation of Turkish Agricultural Heritage Law Rules and Practice in Terms of Women Entrepreneurship in Rural Areas

Abstract

Purpose: It is known that the lands belonging to agricultural enterprises in Turkey are generally small and scattered in different locations. The most important reason for this situation, which is accepted as an agricultural structure disorder, is that after the death of the owner of the enterprise, the legal regulations for assigning the agricultural enterprise as a whole to one of the competent heirs could not be implemented due to the lack of mandatory nature. In order to solve this problem, the provisions of the Law No. 6537 and the agricultural inheritance law were removed from the scope of the Turkish Civil Code and included in the scope of the Law No. 5403 on Soil Conservation and Land Use in 2014. With these provisions, it is aimed to transfer the agricultural lands with sufficient income as a whole to a competent heir. Criteria have been determined for the determination of the competent heir in the lawsuits to be filed by both the Ministry of Food, Agriculture and Forestry and one of the heirs. There are eight qualifications in these criteria, each qualification is scored separately, and the heir with fifty points or more is considered a competent heir. One of the eight criteria scored in this way was determined as "being a woman". With this criterion, it is seen that the legislation applies positive discrimination in favor of women who are willing to farm. However, just the existence of a legal regulation is not sufficient for the purpose of the law to be achieved. In order for this encouraging provision of the legislation to be implemented, the necessary sociological conditions must also be formed. In this study, it is aimed to evaluate whether the rules of Turkish agricultural inheritance law will have an effect on increasing women's entrepreneurship in rural areas. In addition, various suggestions have been presented in the study to improve the legislation in favor of women and to support it with agricultural extension.

Design/Methodology/Approach: In the study using secondary data, a literature review was conducted. In this context, first of all, scientific studies on agricultural inheritance law were examined. Then, all legal regulations related to the subject were examined in depth. Finally, the judicial decisions regarding the cases regarding the assignment of the agricultural enterprise to the competent heir were investigated. In this way, the effect and adequacy of legal regulations on women's entrepreneurship in rural areas were evaluated.

Results: Within the scope of the study, it has been determined that the legislation on agricultural inheritance law in Turkey includes provisions in favor of women entrepreneurs in rural areas, but this is not sufficient. It is understood that this inadequacy also manifests itself in practice. For this reason, it is thought that it is necessary to develop the legislation in a way that will increase women's entrepreneurship in rural areas. In addition, it is considered necessary to receive extension support for the adoption of regulations on rural areas and their national dissemination. However, it is striking that there is no reference to publication in the legal regulations regarding the protection of the integrity of agricultural enterprises, especially the rules of agricultural inheritance law. It should be a priority to eliminate this deficiency and to establish a mechanism that will ensure the link between legislation and agricultural extension. It is thought that it would be beneficial to involve the extension staff in the proceedings and alternative disputes related to rural areas and agricultural lands. In parallel, it is recommended

to carry out studies to increase the knowledge of extension personnel on basic legal knowledge and legal regulations related to agriculture.

Originality/Value: In the literature, no study has been found about the effect of agricultural inheritance law rules on women's entrepreneurship. The research is unique in this respect. It is expected that the study will shed light on future studies to support women's entrepreneurship in rural areas with legal regulations.

Keywords: Agricultural inheritance law, competent inheritor, women entrepreneurship

JEL Classification: K, K19, M13

Ülkemiz Su Ürünleri Sektörü ve Sorunları: Fethiye İlçesi Örneği

Serpil Yılmaz

Akdeniz Üniversitesi Su ürünleri Fakültesi, Temel Bilimler Bölümü, Antalya

Ceren Yıldız

Akdeniz Üniversitesi Su ürünleri Fakültesi, Temel Bilimler Bölümü, Antalya

Sorumlu Yazar: serpilyilmaz@akdeniz.edu.tr

Özet

Amaç: Bölgede özellikle kültür balıkçılığının önemli bir yeri olmasına rağmen yaşanan ekonomik kriz nedeniyle halen birçok sorunla karşılaşmaktadır. Bu nedenle, çalışmada söz konusu sorunlar sistematik bir şekilde irdelenip, çözüm önerileri sunulmaya çalışılmıştır.

Tasarım/Metodoloji /Yaklaşım: Araştırmada yörenin bu dönem için, balıkçılık için önemi ve değişimler, swot analizi ile değerlendirilip fırsatlar ve tehditler ortaya konmaya çalışılmıştır.

Bulgular: Yörede kıyı alanında faaliyet gösteren en önemli sektörlerden birisi balıkçılıktır. Bölgedeki balıkçılık ise avcılık, dalyanlar ve kültür tesislerinde yapılmaktadır. Avcılık faaliyeti günü birlik yapılmasına rağmen, kültür balıkçılığı azımsanmayacak düzeydedir. Nitekim ilçede halen Tarım ve Orman Bakanlığından ruhsatlı 1 adet lagün, 4 adet alabalık çiftliği, 220 adet ruhsatlı tekne ve 3 adet su ürünleri kooperatifi, 1 adet balıkçılık ürünleri işleme tesisi bulunmaktadır. Yine Tarım ve Orman Bakanlığının verilerine göre İlçeden 2022 yılı itibariyle 330.628 kg dondurulmuş alabalık ve 7800 kg dondurulmuş alabalık yumurtası ihraç edilmiştir.

Özgünlük/Değer: Söz konusu konuda önemli birçok çalışma mevcut ise de son yıllarda yaşanan ekonomik krizin işletmeler üzerindeki etkisi nedeniyle bölgede balıkçılık tekrar tartışılmaya değer bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: avcılık, yetiştiricilik, fethiye

JEL Kodları: Kod1, Kod2, Kod3

Fisheries Sector and Its Problems in Turkey: The Case of Fethiye District

Abstract

Purpose: Although aquaculture has an important place in the region, many problems are still encountered due to the economic crisis. For this reason, in the study, the problems in question were examined systematically and solution suggestions were tried to be presented.

Design/Methodology/Approach: In the research, the importance and changes of the region for this period for fisheries were evaluated with SWOT analysis and opportunities and threats were tried to be revealed.

Results: One of the most important sectors operating in the coastal area in the region is fisheries. Fisheries in the region is carried out in fishing and cultural facilities. Despite the fact that fishing activities are carried out on a daily basis, aquaculture is at a considerable level. As a matter of fact, there are still 1 lagoon licensed by the Ministry of Agriculture and Forestry, 4 trout farms, 220 licensed boats and 3 aquaculture cooperatives, and 1 fishery products processing facility in the district. Again, according to the data of the Ministry of Agriculture and Forestry, 330,628 kg of frozen trout and 7800 kg of frozen trout eggs were exported from the district as of 2022.

Originality/Value: Although there are many important studies on the subject, fisheries in the region have been found worth discussing again due to the effect of the economic crisis on the enterprises in recent years.

Keywords: fishing, aquaculture, fethiye

JEL Classification: Kod1, Kod2, Kod3

Şeker Pancarı Üreticilerinin Sosyo-Ekonomik Özellikleri: Konya İli Cihanbeyli İlçesi Örneği

Murat YAKUPOĞLU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı, Çanakkale

Bengü EVEREST

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Çanakkale

Sorumlu Yazar: Murat YAKUPOĞLU, muratyakupoglu@tarimorman.gov.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı Konya İli Cihanbeyli İlçesinde faaliyet gösteren şeker pancarı üreticilerinin sosyo-ekonomik özelliklerini ortaya koymaktır.

Tasarım/Metodoloji/Yaklaşım: Araştırmanın ana kitlesini Konya İli Cihanbeyli İlçesinde faaliyet gösteren şeker pancarı tarımı yapan çiftçiler oluşturmaktadır. Bu ana kitleye dayalı olarak örnek hacmi oransal örnek hacmi formülüyle (Newbold, 1995) hesaplanmıştır. %96 önem düzeyinde, %10 hata payı ile örnek hacmi 96 kişi olarak örnek hacmi belirlenmiş ve yüz yüze görüşülerek anket yoluyla veriler toplanmıştır. Toplanan verilerin frekans değerleri, aritmetik ortalamaları, standart sapmaları gibi tanımlayıcı istatistikleri hesaplanmıştır. Ayrıca 5’li likert ölçek tekniğinden de yararlanılmıştır.

Bulgular: Üreticilerin ortalama yaşı 45,20’tir ve Dünya Sağlık Örgütü’nün Kronolojik Yaş Sınıflamasına göre üreticilerin %93,80’i genç yaşadadır. Genç üreticilerin sadece %18,89’unu lisans mezunudur. Üreticilerin %91,70’i çiftçilik haricinde başka bir mesleği icra etmemektedir. Üreticilerin çiftçilikte geçirdikleri süre ortalama 20,22 yıldır. Üreticilerin %78,13’ü güncel haber akışını televizyondan takip etmektedir. Üreticiler en çok tarımsal üretimde aile büyüklerinin tecrübelerinden yararlanmaktadır. Üreticilerin %42,71’i tarımsal kurum ve kuruluşları ayda en az bir kere ziyaret etmektedir. Üreticiler, malik olduğu ortalama 237,59 dekar alanda üretim yapmaktadır ve bu alanın ortalama 74,17 dekarında ise şeker pancarı üretmektedir. Üreticilerin %11,46’sı küçükbaş hayvan yetiştiriciliği, %12,50’si büyükbaş hayvan yetiştiriciliği yapmaktadır. Üreticilerin ortalama 168,64 baş küçükbaş hayvana, 20,33 baş ise büyükbaş hayvana sahiptir. Üreticilerin %92,71’i römork ve pulluğa, %91,67’si traktör ve kazayağına sahiptir. Üreticilerin %36,50’si yıllık 100.001-150.000 TL arasında tarımsal net gelire, %17,70’i 50.000 TL üzerinde tarım dışı gelire sahiptir. Son olarak üreticilerin %71,87’si tarımsal konularda son üç yılda herhangi bir toplantıya katılmamışlardır. Üreticilerin tarımsal konularda bir toplantıya katılmamış oldukları ve özellikler tarımsal üretimde en fazla aile büyüklerinin tecrübelerinden yararlandıkları dikkate alındığında araştırma bölgesinde kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütleri işbirliğiyle eğitim ve yayım çalışmalarının yapılması önerilmektedir.

Özgünlük/Değer: Cihanbeyli İlçesi Konya İlinde şeker pancarı üretim miktarında 4. sırada yer almaktadır. Cihanbeyli İlçesinde gerek şeker pancarı üretim alanında gerekse şeker pancarı üretim miktarında yükselme trendi varken yaşanan gerilemenin sebeplerinin ortaya konulması önem taşımaktadır. Bölgede yapılacak çalışmalara kaynak oluşturacak ve yol gösterecek

verilerin belirlenmesi literatürde bu verilerin bulunmaması sebebiyle bu çalışmanın özgünlüğünü ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: çiftçi, şeker pancarı, yayım, sosyo-ekonomik özellik

JEL Kodları: Kod1, Kod2, Kod3

Bu çalışma “Şeker Pancarı Üreticilerinin İklim Değişikliği ile Mücadele Yöntemlerine Adaptasyonları: Konya İli Cihanbeyli İlçesi Örneği” isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Socio-Economic Characteristics of Sugar Beet Producers: Example of Konya Province Cihanbeyli District

Abstract

Purpose: The aim of this study is to reveal the socio-economic characteristics of sugar beet producers operating in Konya Province Cihanbeyli District.

Design/Methodology/Approach: The main population of the research consists of farmers engaged in sugar beet farming in Cihanbeyli District of Konya Province. Based on this population, sample volume was calculated using the proportional sample volume formula (Newbold, 1995). The sample size was determined as 96 people, with a significance level of 96%, with a margin of error of 10%, and the data were recorded by means of a face-to-face interview. Descriptive statistics such as frequency values, arithmetic averages, and standard deviations of the collected data were calculated. In addition, the 5-point Likert scale technique was also used.

Results: The average age of producers is 45.20 and according to the Chronological Age Classification of the World Health Organization, 93.80% of producers are young. Only 18.89% of young producers have a bachelor's degree. 91.70% of the producers do not perform any other profession other than farming. The average time spent by producers in farming is 20.22 years. 78.13% of the producers follow the current news flow on television. Producers mostly benefit from the experiences of family elders in agricultural production. 42.71% of the producers visit agricultural institutions and organizations at least once a month. Producers produce on an average of 237.59 decares of land they own and sugar beet is produced on an average of 74.17 decares of this area. 11.46% of the breeders are engaged in ovine breeding and 12.50% in cattle breeding. Producers have an average of 168.64 head of ovine and 20.33 head of cattle. 92.71% of the producers own trailers and plows, and 91.67% have tractors and crowbars. 36.50% of the producers have annual agricultural net income between 100.001-150.000 TL and 17.70% have non-agricultural income over 50,000 TL. Finally, 71.87% of the producers have not attended any meeting on agricultural issues in the last three years. Considering that the producers did not attend a meeting on agricultural issues and that they mostly benefited from the experiences of family elders in agricultural production, it is recommended to carry out training and extension studies in cooperation with public institutions and organizations and non-governmental organizations in the research area.

Originality/Values: Cihanbeyli District ranks 4th in the amount of sugar beet production in Konya Province. While there is an upward trend in both the sugar beet production area and the sugar beet production amount in the Cihanbeyli District, it is important to reveal the reasons for the decline experienced. The determination of the data that will form a source and guide the studies to be carried out in the region reveals the originality of this study, since these data are not available in the literature.

Keywords: farmer, sugar beet, extension, socio-economic feature.

JEL Classification: Kod1, Kod2, Kod3

15.

ULUSAL
TARIM EKONOMİSİ
KONGRESİ

100★

Geçmiş yüzyıldan
gelecek yüzyıllara
sürdürülebilir tarım

ISBN: 978-625-8278-31-6

2023
ÇANAKKALE